



Utskick 2014-09-10

KALLELSE

Naturreservatsnämnden kallas till sammanträde

Dag 17 september 2014
 Tid Kl. 16.30
 Plats Jelgava, ÖF0
 Ordförande Peter Zethraeus
 Nämndsekreterare Görel Petersson

Föredragningslista

Nr	Ärende	Information	Noteringar
1.	Upprop		
2.	Justering		
3.	Anmälningar		
4.	Delegationsbeslut		
5.	Bokslut tertial 2 för naturreservatsnämnden	NRN 2013/176-041	
6.	Mål och budget för naturreservatsnämnden 2015-2017	NRN 2014/35-041	
7.	Investering – Omfördelning/förlängning för förvaltning och utveckling	NRN 2014/35-041	
8.	Investering – Entré till Velamsunds naturreservat	NRN 2014/32-012	
9.	Detaljplan Fisksätra marina <i>Yttrande</i>	NRN 2014/30-265	Omedelbar justering
10.	Detaljplan Nacka strand <i>Remissvar</i>	NRN 2014/28-214	Liselott Eriksson
11.	Naturreservatet Skarpnäs och Svärdsö <i>Information</i>	NRN 2013/40-265 NRN 2013/37-265	Muntlig information
12.	Naturreservatet Skuruparken	KFKS 2011/537-265 NRN 2013/41-265	Elisabeth Hedin
13.	Naturreservatet Skuruparken <i>Interimistiskt förbud och JM's arrendeartal med stugägare</i>	KFKS 2011/537-265 NRN 2013/41-265	Elisabeth Hedin



Nr	Ärende	Information	Noteringar
14.	Naturreservatet Skuruparken <i>Förlängning interimistiskt förbud</i>	KFKS 2011/537-265 NRN 2013/41-265	Elisabeth Hedin
15.	Naturreservatet Skutviken <i>Information</i>	NRN 2014/22-265	Dag Björklund
16.	Naturreservatsnämndens sammanträdesdagar 2015	NRN 2014/36-001	Görel Petersson
17.	Dispensansökan ang nedläggning av fiber i Tollare naturreservat <i>Information</i>	NRN 2014/33-265	Elin Ösby
18.	Vandringsled från Tattby till Hellasgården <i>Politikerinitiativ från Marithe Eriksson (KD)</i>	NRN 2014/23-265	Liselott Eriksson
19.	Vägselplats i Velamsund <i>Politikerinitiativ från Peter Zethraeus (M)</i>		Muntlig information
20.	Skidspår i Boo, Tollare <i>Medborgarförslag</i>		
21.	Verksamheten informerar <i>Information</i>		
22.	Övrigt		

Naturreservatsnämnden

Naturreservatsnämndens tertialbokslut 2 2014

Förslag till beslut

Naturreservatsnämnden fastställer bokslutet för tertial 2 2014.

Sammanfattning

Driften av naturreservaten pågår enligt plan. Naturreservatsnämnden redovisar ett överskott med 954 tkr för perioden i jämförelse med periodiserad budget på 8 787 tkr. Prognoserna för helår pekar mot ett resultat i balans.

Ärendet

Naturreservatsnämnden redovisar verksamhetsresultat, insatta resurser, interna resursfördelningen för tertial 2 år 2014 med noter samt en investeringsredovisning

Verksamhetsresultat

Driften av naturreservaten pågår enligt plan. Kraftig nederbörd har orsakat stora skador på stigar och vägar.

Under våren genomfördes ett fokusgruppsmöte med sakkunniga intresseorganisationer i kommunen. För första gången medverkade även Skuruparkens vänner. Frågor och funderingar kring bildandet av Skuruparkens naturreservat präglade mötet. Resultat analyseras och redovisas i bokslutet för 2014.

Nyckelviken

Nya lyktstolpar sätts upp i området. Arbetet har påbörjats för att sätta upp nya staket till hagarna. Under hösten kommer passagerärknare att placeras på utvalda platser för att eventuella förändringar i antalet besökare ska kunna mätas. 259 barn från Nacka deltog i ”Lilla lantbrukskolan” som avslutades den 18 juni. Midsommarfirandet genomfördes i år med mer än 5 000 besökare. Flera tv-inspelningar har gjorts och pågår fortfarande i Nyckelviken gällande program som Stora matslaget, Sommarpratarna och Ensam mamma söker.



Velamsund

Passagerärknare som är placerad vid elljusspåret i Velamsund registrerade mellan april och augusti 9 700 passager. Det betyder att målet för år 2014 på 9 000 passager är uppfyllt. Naturreservatets gräns har märkts upp på nytt. Planerade arbetet med Rudsjön kommer att påbörjas under hösten.

Övriga reservat

Passagerärknaren vid stigen söder om Tollareträsk registrerade mellan april och augusti 8 000 passager. Fler passagerärknare kommer att placeras ut. Bland annat i Långsjön och Tattby. Vid Skogsöträsk kommer en fosforfalla att placeras under hösten. Projektet är delfinansierat av LOVA, Lokala vattenvårdsprojekt. Under sommaren har prover tagits på sjöns kvalitet. Både fosfor- och kvähevärdena var mycket höga.



Verksamhetsresultat

Övergripande mål	Strategiskt mål	Läge	Nyckeltal	Målnivå	Utfall
God kommunal service	Naturreservaten ger rika möjligheter till friluftsliv och rekreation samtidigt som biologisk mångfald och kulturhistoriska värden värnas		Andelen medborgare som är nöjda med möjligheterna till friluftsliv och rekreation?	90 %	96 % (2013)
			Antal passager till naturreservat Mätning i Velamsund (1) och Tollare (2) 3 april - 27 augusti 2014	> 9 000 per år	(1) 9 700 (2) 8 000
God livsmiljö och långsiktig hållbar utveckling	Kändedomen om syftet med naturreservaten samt hur de sköts och utvecklas är hög		Andelen sakkunniga som anser att naturreservaten underhålls i enlighet med skötselplanerna	92 %	91 % (2013)
			Andelen sakkunniga som anser att naturreservaten utvecklas på ett bra sätt.	80 %	80 % (2013)

Insatta resurser

Övergripande mål	Strategiskt mål	Läge	Nyckeltal	Målnivå	Utfall
Effektivt resursutnyttjande	Naturreservaten förvaltas på ett effektivt sätt		Budget i balans Utfall tertial 2 2014	+ - 0	954 tkr



Insatta resurser

Naturreservatsnämnden redovisar ett positivt resultat med 954 tkr i jämförelse med periodiserad budget på 8 787 tkr för perioden. Överskottet avser främst planering och skötsel av nya reservat samt skötsel av de nya reservatens motionsspår. Arbeten är beställda och kommer utföras under hösten.

Prognosens pekar mot ett resultat i balans.

Verksamhet, tkr	Årsprognos 2014			Årsbudget 2014	Budgetavvik else
	Intäkter	Kostnader	Netto		
Nämnd och nämndstöd	0	-574	-574	-574	0
Skötselfentreprenad och övrig drift	0	-8 646	-8 646	-8 646	0
kapitalkostnader	0	-1 660	-1 660	-1 660	0
M&H	0	-2 300	-2 300	-2 300	0
Summa	0	-13 180	-13 180	-13 180	0

Naturreservatsnämndens interna resursfördelning för tertial 2 2014 med noter.

Redovisning i tkr			Budget 2014	Budget jan-aug.	Utfall jan- aug.	Differens utfall mot budget jan-aug.
						Intäkter
Skattefinansierad ram	Not 1		13 180	8 787	8 787	0
Summa intäkter			13 180	8 787	8 787	0
Kostnader						
Drift av Velamsund	Not 2		-3 176	-2 118	-1 900	218
Drift av Nyckelviken	Not 3		-2 040	-1 360	-1 268	92
Drift av övriga reservat	Not 4		-2 900	-1 933	-1 258	675
Räntor och avskrivningar	Not 5		-1 660	-1 107	-1 125	-18
Nämnd och nämndstöd	Not 6		-574	-383	-348	35
M&H park- och natur	Not 7		-2 300	-1 533	-1 533	0
Administration, kommunikation, övrigt	Not 8		-530	-353	-401	-48
Summa kostnader			-13 180	-8 787	-7 833	954
Resultat tertial 2 2014			0	0	954	954



Not 1

Ramen för 2014 är fördelad jämt över året.

Not 2

Drift av Velamsunds naturreservat avser fast avtal med Vivaldi med 1 057 tkr. Avtalet gäller till 2015-08-30 med möjlighet till förlängning. Tilläggsbeställningar av driftverksamheten är 843 tkr.

Not 3

Drift av Nyckelviken avser personalkostnad för skötsel av stallen med 813 tkr och driftkostnad för reservatet 455 tkr.

Not 4

Drift av övriga reservat. Tillkommande kostnader i budget för helåret är 1,9 mnkr som avser planering och skötsel av nya reservat samt skötsel av dess motionsspår. Inrättande av reservat och vattenvård. Överskott för perioden med 675 tkr. Arbeten är beställda och kommer utföras under hösten. Resultatet bedöms vara i balans för helåret.

Not 5

Kapitalkostnad avser räntor med 439 tkr och avskrivningar med 686 tkr. Räntan för år 2014 är fastställd till 3 %. Investeringarnas bokförda värde är 22 mnkr.

Not 6

Nämndkostnader i form av arvoden sammanträdeskostnader, kommun gemensamma kostnader för hantering av löner, datorer etc. Nämndstöd i form av sekreterare.

Not 7

Myndighets- och huvudmannadelen inom park- och naturenheten med uppgifter inom nämndens ansvarsområde avser 4 tjänster utbetalning har gjorts för året med 12 delar.

Not 8

Administration och övrigt avser utveckling av kommunikation och information om reservaten samt kommun gemensamma kostnader.

Investeringsredovisning

Prjbenämning	Not	Total Projekt ram	IB	Utfall i År	Totalt Ack Utfall	återstående Prognos 2014	Prognos 2015	Prognos 2016	Prognos 2017
Förvaltning o utveckling av Naturreservaten	1	-7 500	-805	-765	-1 570	-2 430	-3 000	-500	0
Tillgänglighet Naturreservaten	2	-4 500	-772	-859	-1 631	-869	-2 000	0	0
Trollsjön	3	-1 600	0	0	0	-600	-600	-400	0
Summa		-13 600	-1 577	-1 624	-3 201	-3 899	-5 600	-900	0



Not 1 Restaureringen av Rudsjön skall leda till att en våtmarksmiljö skapas, som med begränsade skötselinsatser, långsiktigt kan bibehålla sitt naturvärde.

Not 2 Stigar och motionsspår renoveras. Tillgängligheten vid badplatserna i naturreservaten ses över. Fler bänkar ställs ut längs promenadstråken och gamla informationsskyltar ersätts med nya.

Not 3 Arbetet med att iordningsställa naturreservatet Trollsjön pågår.

Teknisk direktör
Dag Björklund

Controller
Margareta Rindö



2014-09-17

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr NRN 2014/35-041

Naturreservatsnämnden

Mål och budget för naturreservatsnämnden år 2015-2017

Förslag till beslut

1. Naturreservatsnämnden föreslår kommunfullmäktige att fastställa budgetramar för 2015 -2017 enligt kommunstyrelsens förslag samt med en ytterligare utökad budgetram för år 2015 med 1,45 mnkr
2. Naturreservatsnämnden föreslår kommunfullmäktige att besluta om de strategiska målen
3. Naturreservatsnämnden föreslår att de av nämnden föreslagna investeringar enligt separata tjänsteskrivelser beslutas av kommunfullmäktige

Sammanfattning

Väsentliga områden

- Ökad tillgänglighet i kultur- och naturreservaten
- Marknadsföring av natur- och kulturreservaten
- Förenkla och förtydliga föreskrifterna för naturreservaten
- Utveckla Velamsunds gårdsmiljö med utgångspunkt från befintliga verksamheter och föreningar.

Kommunstyrelsen har fattat beslut om naturreservatsnämndens budgetram för 2015 med 12,93 mnkr, en minskning med 250 tkr jämfört med 2013 års budget.

Naturreservatsnämndens föreslår en utökning av budgetramen med 1,45 mnkr för år 2015 vilket ger en budgetram på 14,38 mnkr. Anledningen till utökningen är dels att arbetet med att inrätta naturreservaten fortsätter under 2015 med att ta fram förslag för Rensättra och att arbeta vidare efter samråd med Svärdsö och Skarpnäs dels att behovet av drift- och underhållsåtgärder för stigar, motionsslingor, vandringsleder och vägar ökar. Det senare påverkar behovet av reinvesteringar som kan senareläggas då den tekniska livslängden förlängs.

Ärendet

Kommunstyrelsens beslutade den 16 juni 2014 om nämndernas budgetramar för år 2015 - 2017 vilket för naturreservatsnämndens del innebär en budgetram år 2015 med 12 930 tkr,



år 2016 med 13 867 tkr och år 2017 med 14 612 tkr. Särskilda beslut enligt kommunstyrelsen nedan.

- En generell pris- och lönekompensation för år 2015 är 0 procent, för år 2016 och 2017 är den generella pris- och lönekompensationen beräknad till 1,0 procent.
- Förslag till mål och budget ska lämnas senast den 25 september 2014.
- Särskilt uppdrag inför mål och budget 2015-2017:
Nämnderna får i uppdrag att i svaret på ramärendet beskriva utmaningar och möjligheter inom nämndens verksamhetsområde fram till år 2030, med utgångspunkt i den senaste befolkningsprognosens

I. Ansvar och uppgifter

Naturreservatsnämnden ansvarar för Velamsund och övriga naturreservat där kommunen är reservatsförvaltare. Nämnden ska utveckla Velamsundsområdet som friluftsområde med ökad tillgänglighet för Nackaborna. Nämnden ska även se till att områdets natur- och kulturvärden för friluftslivet bevaras. Arbetet skall bedrivas i nära samverkan med allmänheten, föreningar, företag och verksamheter med anknytning till Velamsund. På tillämpligt sätt ansvarar nämnden för övriga naturreservat där kommunen är reservatsförvaltare. Inom naturreservaten ansvarar nämnden även för kommunens vägar, gator och naturmark. I övrigt ansvarar nämnden för att:

- På uppdrag av kommunstyrelsen upprätta förslag till naturreservat samt skötselbestyrkande för dessa.
- Föreslå förändringar i skötselbestyrkande.
- Pröva ansökningar om undantag eller dispens från skötselbestyrkande.

2. Väsentliga områden

- Ökad tillgänglighet i kultur- och naturreservaten
- Marknadsföring av natur- och kulturreservaten
- Förenkla och förtydliga föreskrifterna för naturreservaten
- Utveckla Velamsunds gårdsmiljö med utgångspunkt från befintliga verksamheter och föreningar.

3. Samlad analys av läget och strategiska mål

a) Utgångsläge

Nämndens arbete pågår med de väsentliga områdena enligt nämndens ansvar och uppgifter. Nämnden mäter passager på utvalda platser i naturreservaten Velamsund och Tollare. Under april-augusti 2014 uppnåddes målet med 9 700 passager i Velamsund och 8 000 passager i Tollare. Under våren 2014 genomfördes ett fokusgruppsmöte med sakkunniga intresseorganisationer i kommunen. Frågor och funderingar kring bildandet av Skuruparkens naturreservat präglade mötet. Kraftig nederbörd har orsakat stora skador på stigar och vägar.



b) **Framåtblick**

Fem nya passagemätare kommer att sättas upp i bland annat Nyckelviken, Tattby och Långsjön för att ge oss en bättre uppfattning om förändringar i antalet besök och därmed kunna mäta nyckeltal för ett viktigt strategiskt mål. I sin risk- och väsentlighetsanalys har också nämnden identifierat ”otydlig och bristande information” som den största risken för att inte nå sina mål. Effekten av informationsinsatser för att öka antalet besökare kan nu följas konkret.

Ett nytt naturreservat, Trollsjön, har bildats och arbete pågår med att bilda ytterligare tre, Skuruparken, Svärdsö och Skarpnäs. Efter att beslut om bildande vunnit laga kraft startar arbetet med att iordningsställa området enligt skötselplanen för respektive reservat. Beslut om investeringsmedel för iordningsställande fattas i samband med beslut om inrättande. Skuruparken bedöms kräva väsentligt mer omfattande åtgärder än övriga reservat som föreslås under året eller har bildats i närtid. Arbetet har även påbörjats med inventeringar för Rensättra naturreservat. Arbetet med Ryssbergen samordnas med planeringen av Nacka stad.

Klimatförändringen för med sig en ökad mängd nederbörd som resulterar i raserade stigar och översvämmade vägar. För att tillgängligheten ska säkerställas krävs att driften av naturreservaten och reinvesteringar genomförs så att anläggningarna klarar av påfrestningarna som det allt intensivare regnet medför. Arbete pågår med att förbättra tillgängligheten med skyltar, stigar och renovering av motionsspår.

c) **Framåtblick 2030**

Klimatförändringens inverkan främst på nederbördens intensitet ställer ökade krav på resurser för akut återställande och reinvesteringar. I första hand tillgodoses behovet med ökad medvetenhet och kloka åtgärder. I andra hand kan ökade reala resurser behövas, t ex för ombyggnader och kompletteringar till mer robusta anläggningar.

Nacka väntas öka sin befolkning till 140 000 invånare eller med ca 45 % till år 2030. Regionen i övrigt som har tillgång till Nackas naturreservat ökar i samma takt. Samtidigt planeras satsningar på marknadsföring av naturreservaten för att öka antalet besökare och successivt förbättra möjligheter till rörligt friluftsliv och förbättrad folkhälsa samtidigt som skyddsvärda biotoper ska skyddas och naturen nyttjas på ett hållbart sätt. Sammanfattningsvis bedöms insatserna för att sköta naturreservaten över tid ligga på samma eller något lägre utveckling som befolkningsutvecklingen och att andelen av kommunens totala budget inte ökar.



Tabell 1) Nämnderna resursfördelning, nettoredovisning (tkr)

Verksamhetsresultat					
Övergripande mål	Strategiskt mål	Läge	Nyckeltal	Målnivå	Utfall
God kommunal service	Naturreservaten ger rika möjligheter till friluftsliv och rekreation samtidigt som biologisk mångfald och kulturhistoriska värden värnas		Andelen medborgare som är nöjda med möjligheterna till friluftsliv och rekreation. (Är nöjda med tillgången till parker, grönområden och natur)	90 %	96 % (2013)
			Antal passager till naturreservat Mätning har utförts i Velamsund (1) och Tollare (2) under tiden 3 april tom 27 augusti	> 9 000 (1) 9 700 (2) 8 000	
God livsmiljö och långsiktig hållbar utveckling	Kändedomen om syftet med naturreservaten samt hur de sköts och utvecklas är hög		Andelen sakkunniga som anser att naturreservaten underhålls i enlighet med skötselplanerna utfall (Fokusgrupper)	92 %	91 % (2013)
			Andelen sakkunniga som anser att naturreservaten utvecklas på ett bra sätt. (Fokusgrupper)	80 %	80 % (2013)

Insatta resurser					
Övergripande mål	Strategiskt mål	Läge	Nyckeltal	Målnivå	Utfall
Effektivt resursutnyttjande	Naturreservaten förvaltas på ett effektivt sätt		Budget i balans Utfall T2 2014	+ - 0	954 tkr Prognos 2014 +- 0



4. Resursfördelning

Ramärendet

Kommunstyrelsen har fattat beslut om naturreservatsnämndens budgetram för 2015 med 12 930 tkr en minskning med 250 tkr av 2013 års budget enligt nedan

1. 0,5 mnkr tillkommande kapitalkostnader på beslutade investeringar som tas i bruk under 2015
2. -0,75 mnkr i minskade kostnader som tillfördes år 2014 för att följa alliansmajoritetens förslag som innebar att nämndens huvuduppdrag är att föreslå nya naturreservat i enlighet med majoritetsprogrammet för 2010-2014.
3. Pris och lönekompensation är satt till 0

Nämndyttrande

Naturreservatsnämndens förslag om ytterligare utökning av budgetramen med 1,45 mnkr för år 2015 enligt nedan.

1. 0,7 mnkr för ökad insats för drift och underhåll av stigar, vägar, motionsspår och vandringsleder p. g. a fler besökare, varav Velamsund och Nyckelviken 0,2 mnkr vardera och 0,3 mnkr på övriga reservat. Genom gott underhåll skjuts behovet av reinvesteringar i tiden vilket påverkar investeringsbudgeten positivt.
2. 0,75 mnkr för fortsatt insats för bildande av nya naturreservat. I budget för 2014-2016 begärde naturreservatsnämnden 1 mnkr per år 2014-2016 för planering och utredningar för bildande av nya reservat. För att kunna fullfölja uppdraget tillfördes 0,75 mnkr som en förstärkning för 2014. Naturreservatsnämnden föreslår att dessa medel tillförs även under år 2015 och år 2016 för att fullfölja uppdraget att ta fram underlag för Rensättra och fullfölja bildandet av de naturreservat som är på samråd, Svärdsö och Skarpnäs.



Tabell 2) Nämnderna resursfördelning, nettoredovisning (tkr)

Verksamhet (tkr)	Bokslut 2013	Budget 2014	Prognos 2014 T 2	Förändring			Budget 2015	Skillnad budget 2014 och ram 2014	
				Ram-ärendet	Nämnd-yttrande	Maj-oritet		tkr	%
Nämnd o nämndstöd Entreprenad och övrig drift av naturreservaten M&H	-506 -7 154 -1 600	-574 -10 306 -2 300	-574 -10 306 -2 300	0 250 0			-574 -11 506 -2 300	0 -1 200 0	0 -11,6 0
Summa	-9 260	-13 180	-13 180	250	-1 450		-14 380	-1 200	-9,1

5. Investeringssammanställning år 2014-2017

Nya projekt för beslut redovisas i separata tjänsteskrivelser

Tabell 3) Investeringsredovisning, nettoredovisning (tkr)

Projekt benämning	Total Projekt ram	Nya projekt	IB	Utfall i År	Totalt Ack Utfall	återstående Prognos 2014	Prognos 2015	Prognos 2016	Prognos 2017
Förstudie entré till Velamsund		-1750					-850	-900	
Förvaltning o utveckling av Naturreservat	-7 500	-1 500	-805	-765	-1 570	-2 430	-2 000	-1 500	-1 500
Tillgänglighet Naturreservat	-4 500	-	-772	-859	-1 631	-869	-2 000		
Trollsjön	-1 600		0	0	0	-600	-600	-400	0
Summa	-13 600	-3 250	-1 577	-1 624	-3 201	-3 899	-5 450	-2 800	-1 500

Teknisk Direktör
Dag Björklund

Controller
Margareta Rindö



2014-09-10

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr NRN 2014/35-041

Naturreservatsnämnden

Omfördelning och förlängning av investeringsmedel för Förvaltning och utveckling (Projektnummer 90000229)

Förslag till beslut

Naturreservatsnämnden föreslår kommunfullmäktige att omfördela investeringsmedel för förvaltning och utveckling av naturreservaten i Nacka så att 1 miljon kronor flyttas från 2015 till 2016 och att ytterligare 1,5 miljoner anslås för 2017.

Sammanfattning

Då naturreservatsnämnden var en relativt nybildad nämnd behövde behovet av åtgärder undersökas och därför avsatte nämnden resurser i ett enda projektnamn som varade i tre år. Investeringsplanen behandlades och godkändes av nämnden 2012. Inför beslutet hade enheten förankrat förslaget med fokusgruppen för naturreservaten. Den tilltänkta investeringstakten har inte kunnat uppfyllas och delar av då planerade åtgärder är att betrakta som drift. Nämndens förslag om utökad driftbudget medför att del av avsatta medel för 2015 kan överföras till 2016 och att ytterligare 1,5 mnkr anslås för 2017.

Ärendet

Ett av Naturreservatsnämndens väsentliga mål är att förvalta och utveckla reservaten. Då naturreservatsnämnden var nybildad behövde behovet av åtgärder undersökas och därför avsatte nämnden resurser i ett enda projekt som varade i tre år. Investeringsplanen behandlades vid nämndens sammanträde den 11 september 2012 då park- och naturenhetens förslag till inriktning av investeringsplanen godkändes. Inför nämndens sammanträde hade enheten förankrat förslaget med fokusgruppen för naturreservaten. Den tilltänkta investeringstakten har inte kunnat uppfyllas främst p. g. a. personalbrist och en del av de då planerade åtgärder är att betrakta som drift. Nämndens förslag om utökad driftbudget för 2015 medför att del av avsatta investeringsmedlen för 2015 kan överföras till 2016 och att ytterligare medel anslås för 2017 framförallt för reinvesteringar.

Naturreservatsnämnden yttrande över kommunstyrelsens föreslagna budgetramar för 2016-2017 innebär en utökning av driftbudgeten för reservaten med 700 tkr för åtgärder för att

åtgärda effekter av ökat slitage som ursprungligt ingått i investeringsplanen men som är att betrakta som underhåll. Utifrån detta föreslår nämnden att 1 mnkr av avsatta medel för 2015 flyttas till 2016 och att ytterligare 1,5 mnkr avsätts för motsvarande åtgärder under 2017.

Exempel på större insatser som ska inrymmas i denna investering är restaurering och iordningsställande av Rudsjön i Velamsunds naturreservat och återställande av Erstaviks kvarndammar vid Dammsjön i Tattby naturreservat. Vidare behövs resurser för att ta fram stödsystem för planering av skötsel av reservaten som ger möjlighet att bättre prognostisera kostnader för skötsel på ett bättre och mer kostnadseffektivare sätt.

- Investeringarna som i huvudsak är reinvesteringar medför inga högre driftkostnader. Däremot undviks risker för akuta kostnadsdrivande insatser.**

Ekonомiska konsekvenser

Förenklad investeringskalkyl, tkr	Total	År 2015	År 2016	År 2017	År 2018
Total investeringsutgift varav: Utredning/ projektering Material Personal/ kostnad för nedlagd tid Köpta tjänster Övrigt	I 500			I 500	
Total investeringsinkomst					
Netto	I 500			I 500	

Kapitalkostnad för tilläggsinvesteringen på 1,5 mnkr för förvaltning och utveckling av naturreservat blir första året efter avslut 120 tkr
Avskrivningstiden är 20 år

Riskanalys vid utebliven investering eller försenad investering

En utebliven investering medför att nackaborna över tid inte får den tillgänglighet och tillgång till reservaten som majoritetsprogrammet har beslutat. 'Nackas naturreservat ska skötas, tillgängliggöras och utvecklas så att deras värden för människors friluftsliv och rekreation ökar.' - ur Majoritetsprogrammet 2011-2014.



Uteblivna reinvesteringar medför ökade kostnader för akuta insatser, tillfälliga lösningar och provisorier vilket minskar värdet för besökare.

Bilagor

Ev investeringsplan

Park- och naturenheten

Dag Björklund
Teknisk direktör, tf enhetschef



NACKA
KOMMUN

18

2014-09-10

4 (4)

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr NRN 2014/35-041

Prioritering	Typ av investering	Projekt	Tidigare beslutade projektram	Förslag nytt beslut netto	Ny Projektram	Prognos T2 2014	Prognos 2015-2017	Tillkommnde kaptjk	Total prognos årlig kapitaltjänstkostnad	Tillkommande årlig driftkostnad	Total prognos årlig driftkostnad	När investeringen planeras tas i bruk år/månad
angeläget	Förvaltning och utveckling Projekt med förändring naturreservat	-7 500	-1 500	-9 000	-2 430	-5 000	-120	-720				2015-2018

Naturreservatsnämnden

Entré Velamsunds naturreservat

Förslag till beslut

Naturreservatsnämnden föreslår kommunfullmäktige att bevilja 1 750 tkr till en förstudie och projektering av en ny entré till Velamsunds naturreservat

Sammanfattning

Park- och naturenheten får uppdraget att med stöd av trafikenheten ta fram en förstudie och projektering för en ny entré till Velamsunds naturreservat från Värmdövägen via Lagnövägen. I projektet ingår en gång- och cykelväg med vissa sträckor som strandpromenad fram till Mörbygårdet. Arbetet ska inledas med en undersökning av och bedömning av förutsättningar för dispens från reservatsföreskrifter och strandskydd som avrapporteras till naturreservatsnämnden innan övrigt arbete påbörjas.

En förstudie och projektering beräknas kosta 1 750 tkr.

Syftet med entrén är en ökad tillgänglighet till Nackas natur och djurliv med cykel, gående och med kollektivtrafik. Målet att nackaborna skall få ökad kunskap om natur, få en bättre hälsa och ett ökad välmående.

Entrén ger ökad tillgängligheten till reservatet och Nacka golfbana genom att:

- öka trafiksäkerheten för oskyddade trafikanter,
- reservatets nordöstra del nås kontinuerligt med kollektivtrafik, cykel och gående,
- fler målgrupper kan lättare nå områden som är särskilt intressanta för sina intressen såsom längdskidåkare, skridskoåkare, golfare, vandrare, skolor och förskolegrupper,
- Velamsunds gård får en utökad roll som besöksmål,
- eventuellt en mindre parkering som kan avlasta golfbanans parkering vintertid och möjliggör för orienteringstävlingar.

Förslaget inkluderar huvudsakligen mark inom reservatgränsen och strandskyddad mark vilket innebär att dispensansökan krävs för projektet.



Ärendet

Velamsunds naturreservat ligger i kommunens östra del som gränsar till Värmdö kommun. Reservatet är Nackas största naturreservat på cirka 700 hektar. Området används av många olika målgrupper såsom ryttare, cyklister, längdskidåkare, skridskoåkare, golfspelare, motionärer och vandrare.

Naturreservatets centrum, Velamsunds gård, nås idag främst via Velamsundsvägen från Värmdövägen i höjd med Graninge. Då kollektivtrafik till gården saknas har kommunen en egen buss som transporterar främst ridskolelever från Värmdövägen till gården på eftermiddagar från måndag till fredag. Andra entréer som används frekvent, främst av de boende i näheten, är via Kummelnäs och Vikingshill.

När Nacka växer ökar trycket på våra naturområden. Den nordöstra delen av Velamsunds naturreservat nyttjas idag väldigt lite av nackaborna på grund av dess otillgänglighet. Genom att öka tillgängligheten till denna del av naturreservatet kan fler målgrupper nå reservatet med cykel, gåendes och via kollektivtrafik. Målgrupper såsom längdskidåkare, skridskoåkare, golfare, orienterare, vandrare, skolor och förskolegrupper. Fler besökare till Velamsunds naturreservat ger Velamsunds gård en utökad roll som besöksmål och kommunens övriga naturreservat avlastas.

Naturreservatsnämnden föreslår därför att uppdra åt park- och naturenheten att tillsammans med trafikenheten ta fram en förstudie och projektering för en ny entré, från Värmdövägen via Lagnövägen till Velamsunds naturreservat. I entrén ingår en gång- och cykelväg med vissa sträckor som strandpromenad fram till Mörbygärdet samt eventuellt en mindre parkering. Arbetet ska inledas med att närmare undersöka och bedöma förutsättningar för dispenser från reservatsföreskrifter och strandskydd vilket ska avrapporteras till nämnden innan arbetet med övriga frågor fortsätter.

Entré Lagnövägen, Velamsunds naturreservat

Tillgänglighet

Primärt för tillgängligheten till naturen är att det är enkelt att ta sig till området med kollektivtrafik, på cykel eller gåendes. Buss från Orminge och centrala Nacka stannar vid busshållplats Lagnövägen, Gamla Skärgårdsvägen. Från busshållplatsen är det i det närmaste omöjligt att ta sig till Velamsunds naturreservat trots att det endast ligger ett stenkast från busshållplatsen. Landskapet är kuperat och avskärmat av vatten och Lagnövägen är alltför farlig att cykla eller promenera på till reservatet och golfklubben.

Gång- och cykelväg

Lagnövägen är frekvent trafikerad av tung trafik från verksamheterna som finns etablerade längs med Lagnövägen förbi Nacka golfklubb. Vägen är smal och bitvis saknas vägren på sträckan mellan Gamla Skärgårdsvägen och Nacka Golfklubb. På första delen efter korsningen med Gamla Skärgårdsvägen ligger berg dikt an mot vägrenen på ena sidan och



vägräcke mot Insjön på andra sidan. Kommunen får återkommande in önskemål om trafiksäkerhetsåtgärder på denna del av Lagnövägen. Trafikverket ansvarar för vägen som ligger utom tätbebyggt område.

För att öka trafiksäkerheten för oskyddade trafikanter på vägsträckan krävs en gång- och cykelväg med vissa sträckor som strandpromenad fram till Mörbygärdet.

Mindre parkering

Vintertid används golfbanan för skidåkning. Fina vinterdagar är golfklubbens parkering full och bilar parkerar längs med Lagnövägen vilket utgör en trafikfara. Många skridskoåkare parkerar längs vägarna i bostadsområdet vid Insjöns södra strand. För att genomföra orienteringstävlingar krävs större naturområden för att inte natur- och djurliv skall störas för mycket. Velamsunds naturreservat är tillräckligt stor för att ge orienterarna denna möjlighet. Orienteringstävlingar kräver emellertid parkering. Önskemål finns även att binda samman golfbanans skidspår med skidspår till Velamsund. Ambitionen är att utreda en yta för en mindre parkering för cykel och motorfordon i dialog med trafikverket för att hitta en lämplig in och utfart.

Förslaget inkluderar i huvudsakligen mark inom reservatgränsen och strandskyddad mark vilket innebär att dispensansökan krävs för projektet.

Projektet ger även en fortsatt möjligheter för framtida satsning för cykel- och gångtrafik på hela vägsträckan med tung trafik på Lagnövägen. Förslagsvis i samverkan med trafikverket.

Ekonомiska konsekvenser

Investeringsskalkyl

En förstudie och projektering för entré Lagnövägen, Velamsunds naturreservat beräknas kosta 2 000 tkr.

Förenklad investeringsskalkyl, tkr	Total	År	År	År	År
		2014	2015	2016	2017-
Total investeringsutgift					
varav:					
Utredning/ projektering	1650		750	900	
Material					
Personal/ kostnad för nedlagd tid	100		100		
Köpta tjänster					
Övrigt					
Total investeringsinkomst					
Netto	1750		850	900	



Riskanalys vid utebliven investering eller försenad investering

Nacka kommun har avsatt en betydande andel naturmark till naturreservat för att ge nackaborna stora möjligheter till rekreation och friluftsliv. För att nackaborna skall ha möjlighet att ta tillvara denna investering krävs att det är enkelt att ta sig till dessa områden. Velamsunds naturreservat har en begränsad tillgänglighet och det är företrädesvis nackabor med bil som har möjlighet att nyttja stora delar av området. Utebliven investering innebär att alla nackabor inte på ett enkelt sätt kan ta sig ut i området.

Alternativa lösningar för investeringen

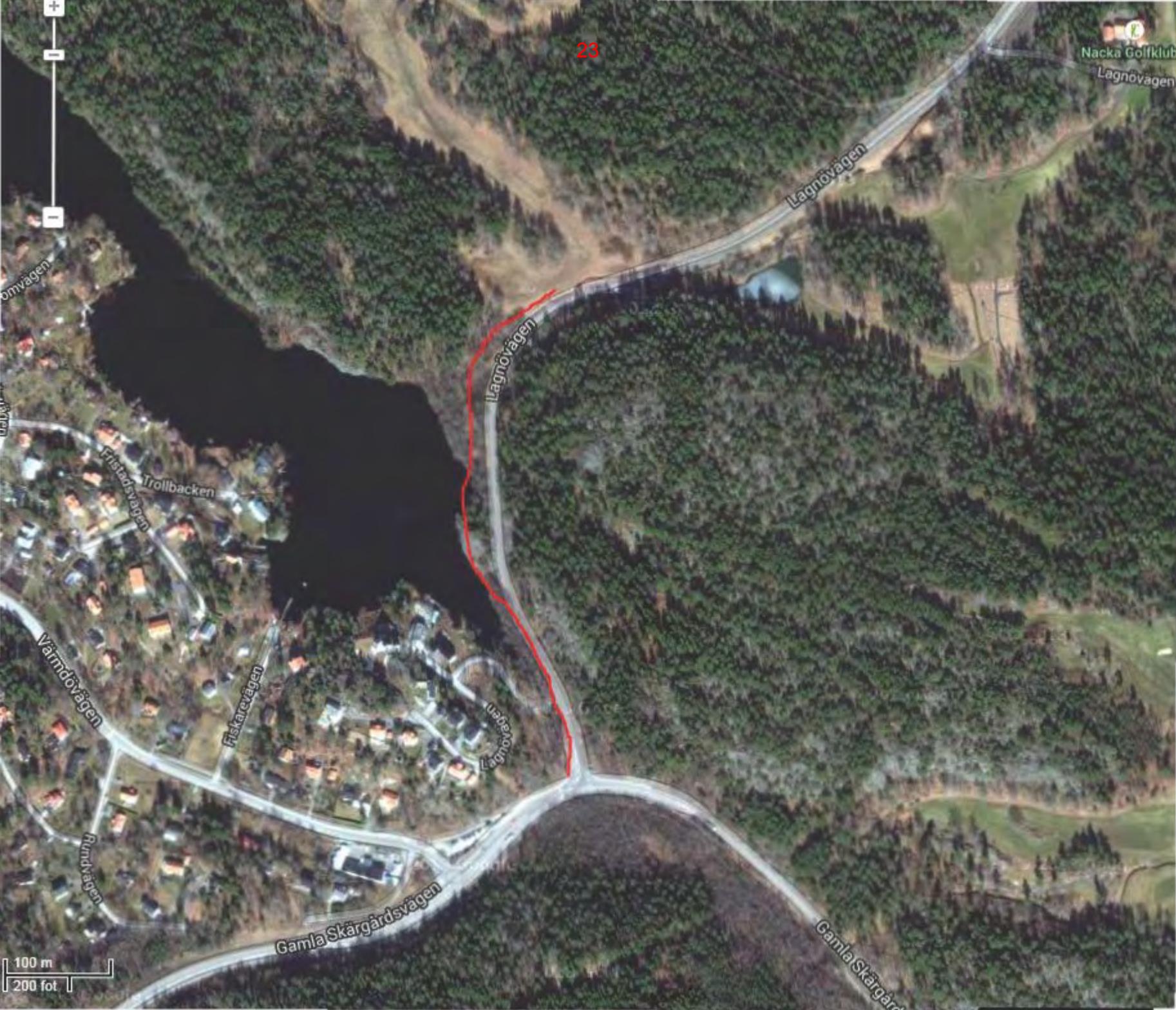
Alternativ lösning är att inte genomföra projektet.

Bilagor

b_karta med enkel skiss
c_bild

Emil Hagman
trafikenheten

Liselott Eriksson
park- och naturenheten



Adressen är ungefärlig



24



Naturreservatsnämnden

Detaljplan för Erstavik 26:608 och del av Erstavik 26:I, Fisksätra marina, stadsbyggnadsprojekt 9536

Yttrande under samråd

Förslag till beslut

Naturreservatsnämnden beslutar att skicka yttrandet, bilaga 1, angående Fisksätra marina till miljö- och stadsbyggnadsnämnden.

Naturreservatsnämnden beslutar om omedelbar justering.

Sammanfattning

2011 beslutade Kommunstyrelsen att ta fram en detaljplan för Fisksätra marina. Nu har ett förslag till detaljplan med miljökonsekvensbeskrivning upprättats. Syftet med planen är, enligt planbeskrivningen, ”att möjliggöra en utvidgning av småbåtshamnen från dagens ca 275 båtplatser till 500 båtplatser samt möjliggöra hallar för båtförvaring. Syftet är även att möjliggöra allmänhetens tillträde till Fisksätra pir genom att anlägga allmän väg och gångväg till piren och planlägga piren som allmän plats. En allmän gångväg ska även gå in i Skogsö naturreservat via en strandpromenad, delvis genom marinan.”

Planområdet sträcker delvis in i naturreservatet Skogsö. Detta innebär att delar av brygganläggningen kommer att ligga i naturreservatet. Bryggor inom naturreservatet ska förläggas och utformas enligt den dispens som naturreservatsnämnden gav 2013-03-20 § 18. Enligt detaljplanen kommer en gångväg att anläggas från marinan in i naturreservatet.

Naturreservatsnämnden har från Nacka kommuns Miljö- och stadsbyggnadsnämnd erhållit ett remissbrev för yttrande över förslag till detaljplan.

Ärendet

Väster om naturreservatet Skogsö i Saltsjöbaden ligger Fisksätra marina.



2011 beslutade Kommunstyrelsen att ta fram en detaljplan för Fisksätra marina. Nu har ett förslag till detaljplan med miljökonsekvensbeskrivning upprättats. Naturreservatsnämnden har bjudits in till samråd.

Målet med detaljplanen är enligt kommunstyrelsen att den ska ligga till grund för:

- Utformning och placering av pir och båthamn
- Byggrätter i form av båt- och varvshallar och eventuellt andra kompletterande byggnader.
- Besöksnäring till projektet HAMN säkerställs.
- Angöring med bil och båt till alla verksamheter inom marinan.
- Strandpromenad inom fastigheten som ska ansluta mot kommunens planerade strandpromenad på båda sidan av marinan.
- Bidra till att området blir en integrerad del i Fisksätra.

Syftet är även, enligt planbeskrivningen, ”att möjliggöra en utvidgning av småbåtshamnen från dagens ca 275 båtplatser till 500 båtplatser samt möjliggöra hallar för båtförvaring. Syftet är även att möjliggöra allmänhetens tillträde till Fisksätra pir genom att anlägga allmän väg och gångväg till piren och planlägga piren som allmän plats. En allmän gångväg ska även gå till Skogsö naturreservat via en strandpromenad, delvis genom marinan.”

Bryggorna

Planområdet går sig delvis in i naturreservatet Skogsö. Detta innebär att delar av brygganläggningen kommer att sträcka sig in i naturreservatet. Naturreservatsnämnden har gett dispens för att medge bryggor som placeras inom naturreservatet och på fastigheten Erstavik 26:608, se 2013-03-20 § 18.

Gångväg

Enligt detaljplanen kommer en gångväg att anläggas från marinan in i naturreservatet. I dag går besökare från Fisksätra in i naturreservatet via en stig som sträcker sig över saltsjöbanans spårområde. I naturreservatets skötselplan står att en gångförbindelse – strandpromenad ska ordnas. Den del av gångförbindelsen som ska ordnas inom naturreservatets gränser ska ske i samråd med naturreservatsförvaltaren. Det är nämndens önskan att den ska smälta in i omgivningen på ett naturligt sätt.

Miljöhänsyn

Då planområdet ligger intill och delvis i naturreservatet Skogsö är det oundvikligt att arbetet påverkar både de miljö- och upplevelsemässiga värdena i naturreservatet. Naturreservatsnämnden önskar att man i utbyggnadsarbetet tar största möjliga hänsyn till dessa aspekter. Naturreservatsnämnden ser positivt på att planen innehåller spolplatta för båtbottentvätt och latrintömningsstation.

Bilagor

Bilaga 1: svar på samråd rörande detaljplan för Fisksätra marina.



Bilaga 2: inbjudan till samråd

Bilaga 3: planbeskrivning

Bilaga 4: miljökonsekvensbeskrivning

Bilaga 5: detaljplan

Bilaga 6: illustrationsplan

Finn Cederberg

Naturvårdsintendent

Park- och Naturenheten

Miljö- och
stadsbyggnadsnämnden

Yttrande över detaljplan för Erstavik 26:608 och del av Erstavik 26:I, Fisksätra marina, stadsbyggnadsprojekt 9536

Projektet angränsar till naturreservatet Skogsö och kommer att påverka miljön i området på flera sätt. Nämnden önskar löpande information om arbetets fortskridande.

Bryggorna

Planområdet går delvis in i naturreservatet Skogsö. Detta innebär att delar av brygganläggningen kommer att sträcka sig in i naturreservatet. Naturreservatsnämnden har gett dispens för del av småbåtshamn som placeras inom naturreservatet och på fastigheten Erstavik 26:608, se 2013-03-20 § 18.

Gångväg

Enligt detaljplanen kommer en gångväg att anläggas från marinan in i naturreservatet. Idag går besökare från Fisksätra in i naturreservatet via en stig som sträcker sig över saltsjöbanans spårområde. Den del av gångförbindelsen som ska ordnas inom naturreservatets gränser och/eller ansluter till stigar i reservatet ska utformas i samråd med naturreservatsförvaltaren. Det är nämndens önskan att den ska smälta in i omgivningen på ett naturligt sätt.

Miljöhänsyn

Då planområdet ligger intill och delvis i naturreservatet Skogsö är det oundvikligt att arbetet påverkar både de miljö- och upplevelsemässiga värdena i naturreservatet. Naturreservatsnämnden önskar att man i utbyggnadsarbetet tar största möjliga hänsyn till dessa aspekter.

Vänliga hälsningar

Peter Zethraeus
Ordförande

Dag Björklund
Teknisk direktör



**NACKA
KOMMUN**

Inbjudan till samråd
2014-06-30

Dnr KFKS 2011/237-214
Projekt 9536

Till berörda remissinstanser och
fastighetsägare

Detaljplan med miljökonsekvensbeskrivning för Fisksätra marina, Erstavik 26:608 och del av Erstavik 26:1, Brantvägen i Fisksätra

Upprättad på planenheten i juni 2014

Ett förslag till detaljplan med miljökonsekvensbeskrivning har upprättats för Fisksätra marina. Syftet med planen är att möjliggöra en utvidgning av småbåtshamnen från dagens ca 275 båtplatser till 500 båtplatser samt hallar för båtförvaring. Syftet är även att möjliggöra allmänhetens tillträde till Fisksätra pir genom att anlägga allmän väg och gångväg till piren och planlägga piren som allmän plats. En allmän gångväg ska även gå till Skogsö naturreservat via en strandpromenad, delvis genom marinan. Kommunens bedömning är att planförslaget innebär en betydande miljöpåverkan och en miljökonsekvensbeskrivning har upprättats.

Samråd

Planchefen har beslutat att sända rubricerat planförslag med miljökonsekvensbeskrivning på samråd till berörda remissinstanser och sakrägare.

Under samrådstiden fram till den 17 september kommer planförslaget med miljökonsekvensbeskrivning att vara uppsatt i Nacka Stadshus, utställningshallen, Granitvägen 15.

Utställningshallen är öppen:

Måndag: 7.30-19.00

Tisdag-torsdag: 7.30-17.00

Fredag: 7.30-16.30

Dag före röd dag: 7.30-12.00

Planförslaget finns även tillgängligt på biblioteken i Nacka Forum, Fisksätra och Saltsjöbaden under de tider biblioteken har öppet.



Information om detaljplanen finns på Nacka kommunens hemsida. Läs mer på www.nacka.se/stadsbyggnad - Använd kartan eller gå till bokstav ”F” i A-Ö registret för att hitta projekt ”Fisksätra marina”.

Välkomna till öppet hus

Förslaget kommer att presenteras vid ett öppet hus i Fisksätra marina, marincentret, den 27 augusti 2014. Medverkande tjänstemän från kommunen kommer att finnas på plats för att berätta om planförslaget och svara på frågor. Även Saltsjö pir, bolaget som är ansvariga för driften i marinan, kommer att finnas på plats.

Synpunkter på förslaget

Synpunkter på planförslaget och miljökonsekvensbeskrivningen framförs skriftligt **senast den 17 september** till:

Nacka kommun
Miljö- och stadsbygnadsnämnden
Planenheten KFKS 2011/237-214
131 81 Nacka

eller via e-post till registrator.plan@nacka.se, skriv KFKS 2011/237-214 i ämnesraden.
OBS: Om en handling skickas via mejl behöver den inte samtidigt skickas på annat sätt.

Eventuella frågor om planförslaget kan ställas till planarkitekt Emma Färje Jones, 08-718 79 40 (semester v. 29-32) eller exploateringsingenjör David Arvidsson, 08-718 83 43 (semester v. 33-34). Frågor om miljökonsekvensbeskrivningen kan ställas till Birgitta Held-Paulie, miljöstrateg, 08- 718 93 95 eller Elisabeth Rosell, landskapsarkitekt, 08-718 93 35.

Planenheten

Emma Färje Jones
Planarkitekt

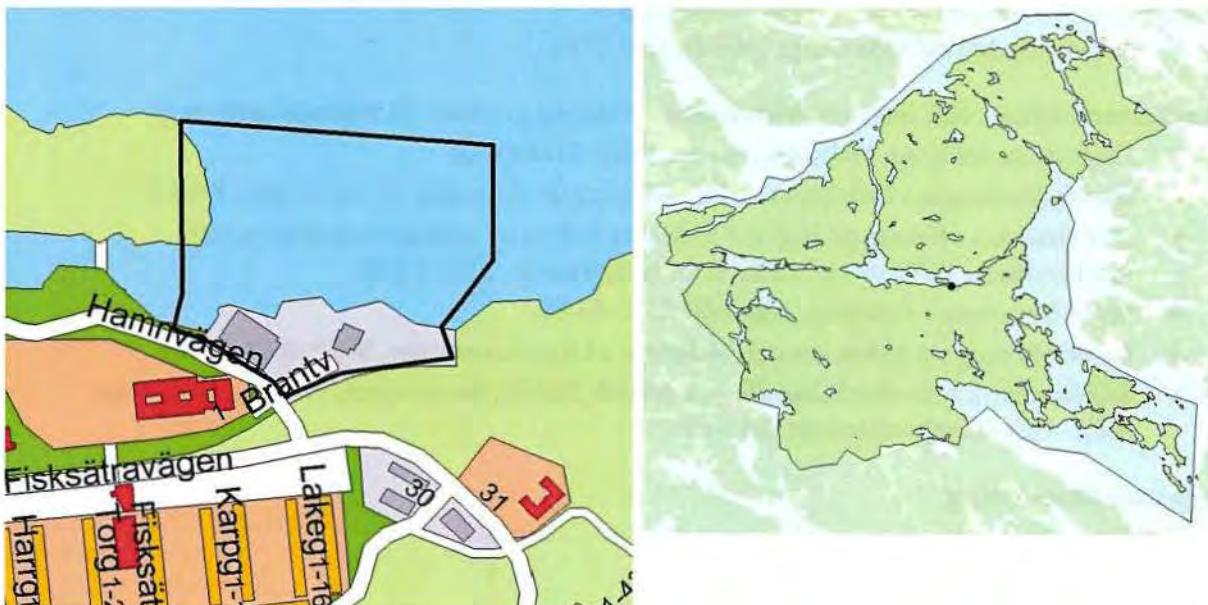


Planbeskrivning
SAMRÅDSHANDLING
Upprättad juni 2014

Dnr: KFKS 2011/237-214
Projekt: 9536

Fisksätra marina

Detaljplan för Fisksätra marina, Erstavik 26:608 och del av Erstavik 26:1,
Brantvägen 5-9 i Fisksätra, Nacka kommun.



Kartorna visar områdets avgränsning och var i Nacka kommun området ligger.

Planens syfte

Syftet med planen är att möjliggöra en utvidgning av småbåtshamnen från dagens ca 275 båtplatser till 500 båtplatser samt möjliggöra hallar för båtförvaring. Syftet är även att möjliggöra allmänhetens tillträde till Fisksätra pir genom att anlägga allmän väg och gångväg till piren och planlägga piren som allmän plats. En allmän gångväg ska även gå till Skogsö naturreservat via en strandpromenad, delvis genom marinan.

Handlingar och innehåll

Planförslaget är upprättat enligt nya plan- och bygglagen PBL (2010:900).

Detaljplaneförslaget omfattar följande planhandlingar:

- Detaljplanekarta med planbestämmelser
- Denna planbeskrivning
- Fastighetsförteckning
- Illustrationsplan

Miljökonsekvensbeskrivning, se separat handling.

- Miljökonsekvensbeskrivning (MKB), juni 2014

Detaljplaneförslaget och miljökonsekvensbeskrivningen grundas på följande underlag:

- Dagvattenutredning Fisksätra marina, WSP 2014-04-01
- Fartygslämningar i Fisksätra marina, arkeologisk förstudie, Sjöhistoriska 2014:2
- PM-tänkbara effekter på bad vid Fisksätra holme av utökad verksamhet vid småbåtshamn i Fisksätra, Nacka kommun, Sweco. 2012-04-30.
- Strandpromenad Fisksätra, Ramböll 2012-03-09.
- Undersökning av lekbotten och sediment i Lännerstasundet, WSP 2011-06-13
- Miljökontroll och efterbehandling, Erstavik 26:608, Brantvägen, Nacka, Sandström miljö- och säkerhetskonsult 2013-09-13.

Innehållsförteckning

1. Sammanfattning	s. 3
2. Förutsättningar	s. 4
3. Planförslaget	s. 10
4. Konsekvenser av planen	s. 15
5. Så genomförs planen	s. 19
6. Så påverkas enskilda fastighetsägare	s. 21
7. Medverkande i planarbetet	s. 22

I. Sammanfattning

Huvuddrag i förslaget

Planområdet är beläget intill Lännerstasundet i nordöstra delen av Fisksätra, ca 300 m norr om Fisksätra centrum. Det omfattar Fisksätra marina och en mindre del väster om marinan vid Fisksätra holme. Planområdet omfattar av Erstavik 26:608 och upptar ca 8,2 hektar varav ca 2,4 hektar är land och ca 5,8 hektar är vatten. Marinan är väl synlig från sundet. På land finns stora nivåskillnader. På Erstavik 26:608 finns en huvudbyggnad (marincentret) på den sydvästra delen av fastigheten. Byggnaden används idag till marina verksamheter som båtsnickeri, segelmakeri och kontor för dessa på de nedre våningsplanen. De nyare verksamheterna på våning 4 och 5 i byggnaden omfattar museum och servering. Den befintliga småbåtshamnen innehåller idag ca 275 båtplatser. I planområdets västra del ligger Fisksätra holme med en populär badplats.

Syftet med planen är att möjliggöra en utvidgning av småbåtshamnen från dagens ca 275 båtplatser till 500 båtplatser samt möjliggöra hallar för båtförvaring. Syftet är även att möjliggöra allmänhetens tillträde till Fisksätra pir genom att anlägga allmän väg och gångväg till piren och planlägga piren som allmän plats. En allmän gångväg ska även gå till Skogsö naturreservat via en strandpromenad, delvis genom marinan. Två båthallar för båtförvaring vintertid och parkeringsgarage under sommaren föreslås på den nedre hamnplanen samt på den östra hamnplanen. Hallarna rymmer ca 120 respektive 90 båtar för förvaring under vintern. På den nedre hamnplanen tillkommer även ca 6 st. mindre byggnader, så kallade sjöbodar, för mindre kontorsverksamhet, uthyrning av t.ex. kajaker, förvaring mm. Huvudbyggnaden föreslås fortsatt användas för mindre industrilokaler, kontor och försäljning kopplat till båtlivet samt restaurang, vandrarhem och museum och/eller andra kulturella verksamheter.

Planenheten gör bedömningen att detaljplanens genomförande innebär en betydande miljöpåverkan. En miljökonsekvensbeskrivning enligt miljöbalken har därför upprättats för planen. De frågor som medför att detaljplanen bedöms innebära betydande miljöpåverkan är påverkan på riksintresset kust och skärgård, påverkan på strandskyddet, påverkan på vattenmiljön, påverkan på landskapsbilden samt påverkan på Skogsö naturreservat. Riksintresse farled bör också belysas.

2. Förutsättningar

Läge, areal & markägoförhållande

Planområdet är beläget intill Lännerstasundet i nordöstra delen av Fisksätra, ca 300 m norr om Fisksätra centrum. Det omfattar Fisksätra marina och en mindre del väster om marinan vid Fisksätra holme. De berörda fastigheterna är Erstavik 26:608 och del av Erstavik 26:1. Fastigheterna ägs av Nacka kommun. Erstavik 26:608 upplåts med tomträtt till Saltsjö Pir. Planområdet berör en mindre del av naturreservatet Skogsö. Reservatet fortsätter sedan österut. I övrigt gränsar området till Saltsjöbanan i sydöst och Fisksätra skola och Folkets hus i väster.



Flygfoto över marinan från 2012. Under 2013 byggdes en pir på fastigheten.

Översiktlig planering

Översiksplanens huvudsakliga inriktning för Fisksätras markanvändning är s.k. medeltät stadsbebyggelse. Med det menas en stadsbebyggelse som har alla funktioner som är typiska för en blandad stad, det vill säga bostäder, handel, kontor, skolor och förskolor, lokaler för kulturella ändamål, lokaler för vård, anläggningar för idrott och rekreation samt andra verksamheter som inte innebär betydande störning. Holmen pekas ut som ett viktigt rekreationsområde, som i huvudsak bör behållas och utvecklas.

Kustprogram

Sverige är ett av världens mest fritidsbåtstäta länder och Stockholms skärgård erbjuder unika möjligheter till båtliv. I Nacka finns cirka 5 800 båtar. Behovet av nya båtplatser, vinteruppställningsplatser och möjlighet till rengöring av båtskrov genom båtbottentvätt eller spolplatta är stort, och kommer sannolikt att öka i framtiden.

Marinor erbjuder sina medlemmar sommar- och vinterförvaring av båten samt viss service av motorer och annan maskinell utrustning. Det finns anställd personal som sköter sjösättning och upptagning med mera. Det är även vanligt att marinorna har gästhamn. I Nacka finns fem marinor, Saltsjö-Duvnäs marina, Duvnäsvikens marina, Morningside marina, Fisksätra marina och KSSS marina i Saltsjöbaden.

Kustprogrammet föreslås ett antal åtgärder för mark- och vattenanvändningen i kustområdena. Bland annat föreslås utredningsområden för skydd av ekologisk särskilt känsliga områden, utökning av befintliga småbåtshamnar och nya båtuppläggningsplatser. Fisksätra-Fisksätra holme-Skutviken är ett av de utpekade utredningsområdena för utvidgning av marina österut, museum, servering, ny allmän brygga mm. Även Skutviken anges som område för varvsutveckling och Fisksätra holme föreslås få en till badplats och anordnade gångstigar, med utgångspunkt i Fisksätradialogen.

Under avsnittet ”kommunikationer till sjöss” (s.94 ff) anges målet ”Kommunen ska aktivt verka för att kollektivtrafik till sjöss utvecklas och samordnas regionalt och mellankommunalt”. Programmets rekommendationer är att man i samband med planläggning av områden utefter kusten ska se över behoven av bryggor för angöring med båt i linjetrafik. Möjlighet att ordna bra gång-, cykel-, buss- och bilförbindelser samt parkering till bryggorna är viktigt. Detta skapar även möjlighet för människor som inte har båt att ta sig ut i skärgården.

Under avsnittet ”båtliv” (s.88 ff) anges målet ”Möjliggör en utveckling av båtlivet i Nacka som är långsiktigt hållbar”. Där anges även rekommendationer för att uppfylla målet. Rekommendationerna anger att en utökning av antalet båtplatser behövs och pekar ut bland annat Fisksätra som lämpligt utredningsområde då man där samtidigt kan värla och utveckla varvet.

Bedömningsgrunder för varv, gästhamnar och småbåtshamnar är följande:

- geografisk spridning
- bra vägförbindelser
- inte påverka farleders funktion och trafiksäkerhet
- platser där omfattande muddringar inte krävs
- platser som inte är viktiga lekområden för fisk
- platser som inte är känsliga livsmiljöer
- det är bättre att skapa skyddande förhållanden med hjälp av pirar, än att utnyttja opåverkade grundområden
- möjlighet till båtbottentvätt eller spolplatta
- plats för omhändertagande av miljöfarligt avfall
- plats för parkering

Grönstrukturprogram

Grönstrukturprogrammet pekar ut Fisksätra holme som en värdefull bostadsnära kommundelspark med skogsmark. Holmen anges bland annat ha höga upplevelsevärden som grönområde, mycket höga värden som aktivitetsområde även utblickarna och det öppna landskapet har höga värden.

Kulturmiljöprogram

Utmed farlederna ligger flertalet av Nackas äldre gårdar från forntid och historisk tid. De äldsta gårdarna med forntida ursprung finns utmed den södra farleden, Stäket, Järlasjön-Sicklasjön. Även Boo, Fisksätra, Järla och Sickla har forntida anknytning. Vid gårdarnas hemvikar, skyddade hamnplatser, kan det finnas marinarkeologiskt intressant material. Varvsverksamhet har bedrivits i Fisksätra marina sedan 1910-talet. Större varvsbyggnader och en hamnanläggning har präglat landskapsbilden under en lång tid. Inga varvsbyggnader av kulturhistoriskt intresse finns kvar.

Andra kommunala projekt och beslut som berör planen

Fisksätra pir

Kommunfullmäktige beslutade 2012-10-19, § 189 att investera i en pir i Fisksätra marina. Piren färdigställdes under 2013 och är nu i bruk för skärgårdstrafik. Piren är en flytande betongkonstruktion.

Detaljplaneprogram

Program för Fisksätra som antogs i maj 2013 ligger till grund för hela Fisksätras bebyggelseutveckling de kommande åren. Programmet anger att marinan bör utvecklas inom den idag avsedda fastigheten.

Detaljplaner

För fastigheten gäller tre detaljplaner; stadsplan 57, detaljplan 232 och detaljplan 524. Stadsplanen vann laga kraft 1966 och reglerar områdets mark- och vattenanvändning till varvsindustri och rekreationsområde. Detaljplan 232 vann laga kraft år 2000. Genomförandetiden gick ut 2005. Detaljplan 232 omfattar den västra delen av fastigheten Erstavik 26:608 där huvudbyggnaden (marincentret) ligger. Planen reglerar byggnadens användning till skola och småindustri. Detaljplan 524 vann laga kraft år 2011 och är en ändring till DP 232 och omfattar samma område. Syftet med ändringen genom tillägg är att möjliggöra för verksamheterna museum, restaurang och vandrarhem på våning 4 och 5 i byggnaden samt att möjliggöra anläggandet av parkering i den södra delen av fastigheten. Genomförandetiden löper ur år 2016. Detta planförslag medför inga förändringar av detaljplan 524.

Miljökvalitetsnormer

Miljökvalitetsnormerna (MKN) är bindande nationella föreskrifter. En MKN anger de föroreningsnivåer som människor och miljö kan belastas för utan olägenheter av betydelse. En plan får inte medverka till att en MKN överskrids. De mest betydelsefulla MKN med avseende på luft för denna plan är bensen, kvävedioxid och partiklar (PM10). Planförslaget innebär inte att någon nu gällande miljökvalitetsnorm för luft

överskrids.

Den kemiska statusen uppnår inte god status enligt vattenmyndigheten, orsaken är att kvicksilverhalten är för hög. Detta gäller i hela norra Östersjöns vattendistrikt, därför görs en klassning även utan kvicksilver. Skurusundet tilldelas då klassningen god status.

Den ekologiska statusen är klassad som mättlig bl.a. på grund av övergödning. Enligt miljökvalitetsnormen är kvalitetskravet att den ekologiska statusen ska vara god senast 2021 och den kemiska statusen ska vara god senast 2015.

Vattenkvaliteten i samband med planläggning får inte försämras, utan den ska på sikt förbättras till god status till år 2021.

Strandskydd

Strandskyddet är upphävt på land men återinförs vid detaljplanläggningen. I vattnet gäller strandskydd 100 m ut från land.

Riksintressen

Hela Nackas kust och skärgård ingår i riksintresset ”kustområdet och skärgården”. Värdet ligger i ”växelverkan mellan land och vatten samt det omväxlande kulturlandskapet”.

Området ska med hänsyn till de natur- och kulturvärden som finns i sin helhet skyddas. Turismen och friluftslivets intressen, särskilt det rörliga friluftslivets intressen ska beaktas vid bedömningen av tillåtligheten av exploateringsföretag eller andra ingrepp i miljön. Intressena ska inte utgöra hinder för utvecklingen av befintliga tätorter eller det lokala näringslivet. Lännerstasunden ingår i ”riksintresse för kommunikation” - farled för sjöfart till Stockholm. Farleden ska skyddas mot åtgärder som påtagligt kan försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av riksintresset.

Området idag

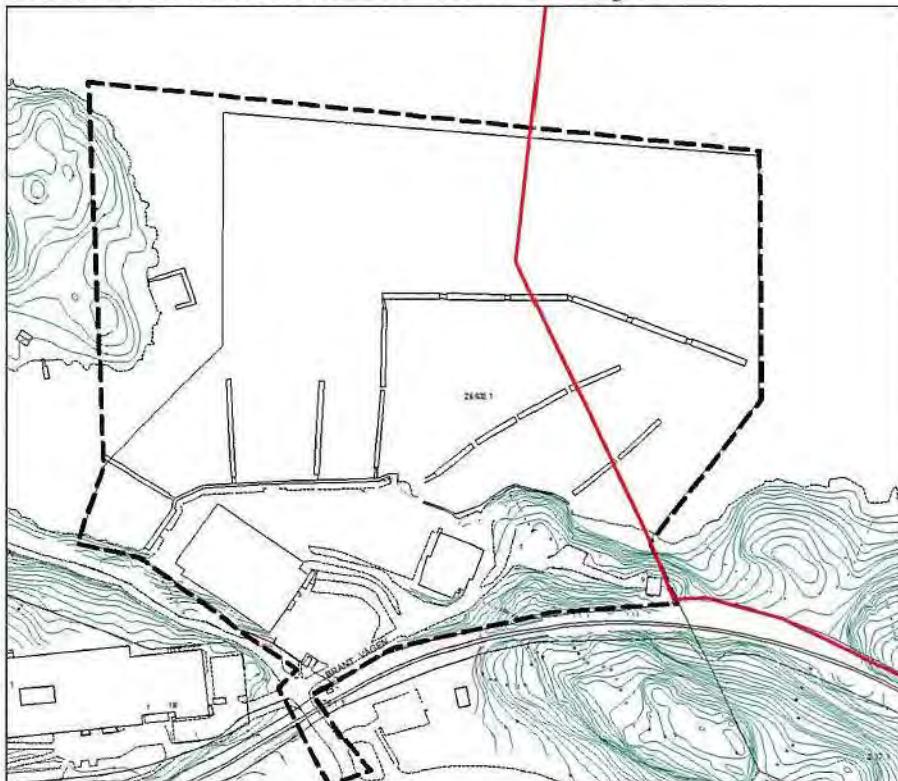
Planområdet berör en mindre del av Erstavik 26:1 och hela Erstavik 26:608 och omfattar ca 8,2 ha varav ca 2,4 ha är land och ca 5,8 ha är vatten. Marinan är väl synlig från sundet. På land finns stora nivåskillnader. På Erstavik 26:608 finns en huvudbyggnad (marincentret) på den nedre delen av fastigheten. Huvudbyggnaden är ca 2000 m² i byggnadsarea och omfattar 5 våningar. Byggnaden används idag till marina verksamheter som båtsnickeri, segelmakeri och kontor för dessa på de nedre våningsplanen. De nyare verksamheterna på våning 4 och 5 i byggnaden omfattar museum och servering. Den befintliga småbåtshamnen innehåller idag ca 275 båtplatser.

I den södra delen av planområdet finns entrén till huvudbyggnadens plan 4-5 och en asfalterad plan yta. I anslutning till denna finns en transformatorstation. I planområdets östra del stod tidigare en varvshall som numera är riven samt två mindre villabyggnader. Längst öster ut finns en kraftig brant ned mot vattnet och en platå med en grusad yta.

I vattnet finns idag sex stycken bryggor av varierande längd och en pir på 180 m. Mastkran och ramp för båtupptagning finns på fastigheten västra del. Västerut ligger Fisksätra holme med en badplats med sandstrand och brygga. Badplatsen nås via en bro från Hamnvägen som löper längs planområdets sydvästra gräns.

Skogsö naturreservat

Del av fastigheten Erstavik 26:608 ligger inom naturreservatet Skogsö. Beslut om dispens från reservatsföreskrifterna för att anlägga småbåtshamn inom den del som tillhör reservatet fattades av Naturreservatsnämnden 2013-03-20, § 18.



Naturreservatet Skogsös gräns markeras med rött. Reservatet fortsätter österut.

Service

Planområdet är beläget ca 300 m från Fisksätra centrum där station för Saltsjöbanan finns samt busshållplats för buss mot Nacka Forum. Där finns även mataffärer och annan service.

Gator och trafik

Området nås från Fisksätravägen via Hamnvägen och en järnvägspassage med bommar där Brantvägen sedan ansluter in på fastigheten. Brantvägen går ned i marinan genom tre förgreningar. Två av dessa är branta och leder ner till hamnplanen där piren och bryggorna finns samt in i huvudbyggnaden. Den tredje leder till den östra delen av fastigheten.

Teknisk försörjning

Kommunalt vatten och avlopp samt dagvatten finns framdraget till fastighetsgränsen i

söder. Huvudbyggnaden har bergvärmе. Inga dagvattenledningar finns inom området. Avrinning sker idag på markytan. Det finns inget system för omhändertagande och renings av spillvatten från avspolning av båtbottnar.

Mark – och sedimentföroreningar

Inom planområdet har varvsverksamhet pågått sedan slutet av 1910-talet. Fram till 1960 pågick småbåtstillverkning (trä- och plastbåtar). Därefter har reparations- och underhållsarbeten – såsom blästring, målning och underhåll av båtmotorer – skett inom området. Båtbottenfärgar som har använts bestod av en mängd giftiga ämnen såsom isotiazolin, TBT, PCB, koppar etc. Gifterna bedöms vara bioackumulerande och nedbrytningen av gifterna går mycket långsamt. Miljötekniska markundersökningar har utförts i syfte att identifiera förekomst, typ och omfattning av metall- och tennorganiska föroreningar på fastigheten. Resultaten av markundersökningarna visar på koncentrationer av metallföroreningar överskridande Naturvårdsverkets generella riktlinjer för känslig mark och mindre känslig markanvändning på varierande djup. Sanering har till stora delar redan genomförts under 2012-2013 och kommer att fortsätta. Målsättningen är att föroreningshalterna ska vara så låga så att människors hälsa och miljön inte kommer att påverkas. Risken för urlakning av föroreningar kommer därmed att minska eller undanröras. Om det vid genomförande av planen sker markarbeten finns det risk att ytterligare förorenade områden påträffas. Anmälana ska då göras till tillsynsmyndigheten.

Även sedimentundersökningar har utförts i vattnet vid marinan (Undersökning av lekbotten och sediment i Lännerstasundet, WSP 2011-06-13). Av undersökningarna framgår att halterna av flera metaller är betydligt högre än de naturliga. Framförallt kvicksilver, koppar och bly utgör en betydande förorening, men flertalet andra metaller förekommer i påtagligt förhöjda halter. Sedimenten längs med kajen i marinan och vidare österut innehåller flertalet metaller i kraftigt förhöjda halter. Några metaller uppvisar dock relativt höga halter enbart i vissa punkter. Även organiska ämnen förekommer i höga halter. Miljödom har sökts av Saltsjö Pir AB för arbeten i vatten, anlägga flytbryggor, anlägga nedfartsramp, muddring och schaktning samt fylla igen en mindre vik.

Båtrörelser riskerar att virvla upp sediment som innehåller föroreningar med ytterligare spridning som följd. Miljö- och stadsbyggnadsnämnden krävde i sitt yttrande till mark- och miljödomstolen att sediment ner till 8 meters djup vid marinan ska täckas med erosionsskydd för att minska risken att föroreningar i sedimenten sprids pga. båtrörelser. Mark- och miljödomstolen har i beslut 2013-12-20 inte godkänt Miljö- och stadsbyggnadsnämndens yrkande om villkor om övertäckning av sedimenten. Miljödomen har vunnit laga kraft men för att utföra utvidgning av hamnen krävs även en laga kraftvunnen detaljplan.

3. Planförslaget

Utökad småbåtshamn, hamnplan och nya byggnader

Detaljplanen medger en utbyggnad av småbåtsvarvet/marinan och småbåtshamnen från dagens ca 275 platser till ca 500 platser. Utökningen av antalet båtplatser ska ske på den östra sidan av piren. På den västra sidan av piren är antalet båtplatser samma som det befintliga. En ny ramp för upptagning av båtar tillkommer i marinans västra del. Lite längre österut ska en lyftkran, spolplatta för rengöring av båtar samt miljöstation för latrintömning och avfall från båtarna uppföras. Eventuellt tillkommer även en båtbottentvätt. En utfyllnad ska göras i den nedre kajplanens förlängning. På utfyllnaden ska bland annat den allmänna gångvägen gå och sjöbodar byggas.

Piren som byggdes under 2013 föreslås bli allmän plats och ska tillgodose behov av att ta emot besökare sjövägen, främst till museet, samt vara utgångspunkt för guidade båtturer till Baggenstäket och Skogsö naturreservat. Den ska även vara möjlig att angöra med skärgårdstrafik och passageväg till marinans båtplatser samt en mötesplats för näroende. Ytterst på piren ska ett väderskyddande tak sättas upp samt bänkar.

Två båthallar för båtförvaring vintertid och parkeringsgarage under sommaren föreslås på den nedre hamnplanen samt på den östra hamnplanen. Hallarna rymmer ca 120 respektive 90 båtar beroende på storlek för förvaring under vintern. På den nedre hamnplanen tillkommer även ca sex st. mindre byggnader, så kallade sjöbodar, för mindre kontorsverksamhet, uthyrning av t.ex. kajaker, förvaring mm. Huvudbyggnaden föreslås fortsatt användas för mindre industrilokaler, kontor och försäljning kopplat till båtlivet samt restaurang, vandrarhem och museum och/eller andra kulturella verksamheter.



*Situationsplan för
Fisksätra marina.
Bild: Kampmann
arkitekter.*

Översvämningrisk

En kombination av förväntad permanent höjning av havsnivån och temporärt högvattenflöde kan ge en sammanlagd havsnivåhöjning på mellan 1,9 och 2,5 meter. Eftersom planområdet är strandnära finns risk för översvämningar om havsnivån stiger. Den nedre hamnplanen har idag en plushöjd över nollplanet på mellan +1,5 -1,95 m. Lägsta golvnivå för tillkommande båthall bör därför vara +2,5 m. De mindre sjöbodarna får en golvnivå på minst +2,0 m över nollplanet. Transformatorstationen som försörjer området ligger på +12,7 m. Den befintliga huvudbyggnaden ligger på ca +2 m. Dagvattenlösningar ska utformas med hänsyn till högre havsnivåer.

Gestaltning

Samtliga nya byggnader samt huvudbyggnaden färgsätts för att passa in i landskapsbilden med matta, dova kulörer i rött eller svart. Takhöjden och taklutningen regleras för att behålla landskapsbilden från sundet mot den nedre hamnplanen. Sjöbodarna har bestämmelse om sadeltak.



Vy från farleden och fågelperspektiv över Fisksätra marina. Bilder: Johan Falkmarken, Designworks Europe.

Gator, trafik och parkering

Marinan kommer fortsatt att nås via Fisksätravägen, Hamnvägen och Brantvägen. Brantvägen föreslås bli en allmän väg som går ner mot vattnet och slutar i en vändplan i marinans östra del. Den körbbara vägen föreslås bli 4,5 m bred. Längs Brantvägen ska en gångbana anläggas, ca 2 m bred. Från vändplatsen ansluter en allmän gångväg som slingrar sig ned mot vattnet med en lutning på 1:12 och fortsätter längs kajen till piren som också den är allmän plats. Gångvägen ska även ha en anslutning österut i form av en strandpromenad mot Skogsö naturreservat. Utmed gångvägen ned till piren planeras även bänkar att placeras med fin utsikt över vattnet och hamnen. Mellan vändplatsen och kajplanet planeras också för en trappa av enklare sort, inte avsedd för året runt bruk.



Brantvägen och gångväg som tillsammans med piren föreslås bli allmän plats.

De olika verksamheterna inom marinan förväntas ha olika parkeringsbehov som dessutom varierar beroende på veckodag och säsong. För plan 1-2 har nuvarande verksamheter använts som utgångspunkt för p-tal. För plan 3 är verksamheten ännu oklar men beräkningar har baserats på parkeringsbehov för kontor och småindustri. Plan 4-5 är avsett för restaurang, vandrarhem och museum.

Småbåtshamnen har beräknats med parkeringstal på 0,25 bilplatser/båtplats. Vid stora båt- och friluftshelger kan parkeringsbehovet troligen komma att överstiga detta men det bör räcka för den vanliga verksamheten, även under de högtrafikerade sommarmånaderna. Avsikten är att båthallarna ska användas för båtförvaring under vintermånaderna men kunna användas för bilparkering, drygt 110 möjliga parkeringsplatser, under sommarmånaderna.

Nedre och östra hamnplanens antas också kunna användas för markparkering sommartid. Hur många platser som då kan rymmas beror till stor del på verksamheten och hur hamnplanen nyttjas samt vilken storlek på fria ytor som behövs men 45 anordnade parkeringsplatser planeras att finnas. Parkering för besökare till piren och marinans övriga verksamheter, dvs. museum mm kommer i första hand att finnas på övre hamnplan i anslutning till museum, vandrarhem och restaurang, ca 50 platser. I anslutning till vändplatsen planeras 1-2 parkeringsplatser för rörelsehindrade och ett antal cykelparkeringsplatser att anordnas. Cykelparkering ska även anläggas på den övre delen av fastigheten vid museets entré. Marinan och piren med skärgårdstrafik nås även från Fisksätra station där Saltsjöbanan och bussar stannar. Avståndet är ca 300 m.

Mark och växtlighet

Erstavik 26:608 består till största del av hårdgjorda eller grusade ytor. De få gröna ytor som finns är kraftiga branter på fastighetens östra del. Dessa kommer att kvarstå. Befintliga träd finns vid vändplatsen på Brantvägen och på nedre hamnplanen. Dessa bör sparas om möjligt.

Båtförvaring

210 båtuppställningsplatser inomhus föreslås i två båthallar på den nedre och den östra hamnplanen. Utöver det kan vinterförvaring erbjudas utomhus i män av plats, ca 50-100 platser beroende på båtarnas storlek. I huvudbyggnaden kan ca 20 båtar förvaras vintertid.

Rekreation och lek

Fisksätra holme och badet på holmens östra sida är idag en populär plats för utevistelse och lek för fisksätraborna. Från holmen har man utsikt över sundet och småbåtshamnen. En mindre del av holmen samt badet ingår i planområdet och planläggs som parkmark och badplats med brygga. Antalet båtplatser på den västra sidan av piren närmast badet är detsamma som tidigare då ingen utökning av bryggor planeras där. Vid sjösättning och upptagning av båtar i marinan måste dock badet passeras. Passagen mellan piren och badet är ca 80 m bred. För de badandes säkerhet ska badet skärmas av med bojar och länsar.

Strandkanten österut planläggs för gångväg som ansluter till stigar i naturreservatet Skogsö. Området som ansluter till naturreservatet planläggs som naturmark.

Vattenområden

Storlek och omfattning av bryggor och anläggningar i vattenområdet samt utfyllnad i vatten regleras på plankartan.

Upphävande av strandskydd

Strandskyddet föreslås upphävas inom kvartersmark (användning V, C och J) och inom vattenområden betecknade W₁ (badplats med badbrygga) och WV (småbåtshamn). Dessa områden anges på plankartan med en skräffering. Skälet för att upphäva strandskyddet på dessa områden är att områdena redan idag är ianspråktagna för tomtmark, bryggor och marin verksamhet och inte är allémansrättsligt tillgängliga. Några få kvadratmeter på land i planområdets östra del är inte ianspråktagna men avses upphävas.

Strandskyddet avses ligga kvar inom W-betecknade vattenområden och inom naturmark. Se även ”Strandskydd” under avsnittet ”Konsekvenser”.

Övrig kulturhistorisk lämning

Mellan piren och holmen har ett vrak från 1800-talets senare delar identifierats efter utredning av Sjöhistoriska museet genom en arkeologisk förstudie. Vraket har status övrig kulturhistorisk lämning. Inga förändringar i vattenanvändningen planeras i lämningens direkta närhet.

Buller

Bestämmelse om att småindustriverksamheterna ej får vara störande för omgivningen införs på plankartan.

Tillgänglighet

Området som helhet blir mer tillgängligt för allmänheten genom att väg, gångväg och pir föreslås förbättras och bli allmän plats.

Teknisk försörjning

Transformatorstationen föreslås ligga kvar på samma plats. Huvudbyggnaden värmes upp med bergvärme. En dagvattenutredning har tagits fram av WSP 2014-04-01, Dagvattenhantering Fisksätra Marina. Av utredningen framgår att vissa åtgärder måste vidtas. De åtgärder som föreslås är bl.a. oljeavskiljare för dagvatten från p-platser och spolplattor för rening av spolvatten från rengöring av båtskroven. Den nya bebyggelsen innebär att de hårdgjorda ytorna i området ökar. Detta innebär en snabbare avrinning och större flöde. Ett antal dagvattenmagasin planeras på olika platser inom området vilket kommer att födröja avrinningen och rena dagvattnet så att inte vattenbalansen samt vegetationen i området förändras.

Trygghet och säkerhet

För att minska risken för kollision mellan båtar och badande måste badet avgränsas. Åtgärder kan behövas, för att skilja marinans verksamhetsytor från de allmänna gångstråken på land. Närhet till vatten innebär alltid en risk.

4. Konsekvenser av planen

Behovsbedömning

Planenheten gör bedömningen att detaljplanens genomförande innebär en betydande miljöpåverkan. En miljökonsekvensbeskrivning enligt miljöbalken har därför upprättats för planen. De frågor som medför att detaljplanen bedöms innebära betydande miljöpåverkan är påverkan på riksintresset kust och skärgård, påverkan på strandskyddet, påverkan på vattenmiljön, påverkan på landskapsbilden samt påverkan på Skogsö naturreservat. Länsstyrelsen har vid samråd påpekat att även påverkan på riksintresset farled bör belysas i miljökonsekvensbeskrivningen. Se miljökonsekvensbeskrivningen för mer utförliga resonemang. Förutom MKB finns även en miljöredovisning som belyser andra konsekvenser som inte innebär en betydande miljöpåverkan.

Skurusundet – miljökvalitetsnormer för vatten

Marinan kommer att kunna erbjuda mottagningsanordning för toalettavfall för fritidsbåtar. På hamnplan kommer en spolplatta att anläggas med efterföljande rening där tvätt av båtbottnar ska ske. Åtgärderna förväntas ge en positiv påverkan på Skurusundet avseende såväl kemisk som ekologisk status.

Efter sanering av marken samt genom att dagvattnet omhändertas enligt utredningsförslaget skapas förutsättningar för att minska mängden förureningar som förs till recipienten. Planförslaget medför därmed ur dessa aspekter positiva konsekvenser för att miljökvalitetsnormen för Skurusundet ska kunna uppnås.

Från marinan finns risk för utsläpp från båtmotorer, såsom drivmedel och oljer samt risk för påverkan från båtbottenfärgar från båtarna som ligger vid bryggorna i marinan. Det är svårt att förutsäga hur vattenkvaliteten kommer att påverkas när detaljplanen är genomförd och ca 500 båtar kommer att ha hemmahamn vid marinan. Det finns begränsade möjligheter att genom planbestämmelser begränsa marinans påverkan på vattenkvaliteten. Hur påverkan på vattenforekomsten från marinan kommer att bli beror på hur båtägarna och marinan använder båtar och anläggning. Det finns även risk för att förureningar i sedimenten sprids då antalet båtrörelser ökar i vattenområdet där det finns höga halter av förureningar i sedimenten.

Landskapsbild

Förslaget bedöms inte påverka landskapsbilden negativt sett på avstånd. Planerad bebyggelse är begränsad till såväl yta som höjd och även färgsättningen regleras i planen. Tillkommande byggnader och anläggningar kommer inte att dominera eller höja sig över den visuellt skyddande höjdryggen i norr eller sticka upp över Fisksätra holme eller Skogsös branter.

Lokalt kommer de nya byggnaderna liksom den utvidgade hamnverksamheten att påverka landskapsbilden. De blir påtagliga inslag framförallt när man går i området eller närmar sig

sjövägen. Det är positivt att tillkommande byggnader och anläggningar till viss del kommer att hjälpa till att dölja såren efter tidigare rivningar samt genom att ordna upp området så att parkering och båtförvaring till stor del kommer att ske inomhus i de nya hallarna. Vägen ner till bryggområdet byggs om och får en bättre utformning än i dag. Störst påverkan för landskapsbilden sker en tidigare öppen vattenyta nu föreslås som hamnområde. Känsligast är vattenområdet närmast Skogsöreservatet. Sammantaget bedöms ur ett landskapsbildsperspektiv fördelarna med planförslaget överväga nackdelarna.

Kust och skärgård samt Skogsö naturreservat

Hela Nackas kust och skärgård ingår i riksintresset ”kustområdet och skärgården”. Avgränsning på fastlandet har i översiktsplanen normalt bedömts till 300 meter. Värdet ligger i ”växelverkan mellan land och vatten samt det omväxlande kulturlandskapet”.

Några större naturvärden finns inte inom planområdet och kulturvärdena är begränsade. Utökningen av den marina verksamheten medför bl.a. att antalet båtrörelser mellan den nya piren och marinservicebryggan i väster kommer att öka. Detta innebär negativ påverkan på befintligt bad på Fisksätra holme. Utredningar har dock visat att badet bedöms kunna ligga kvar.

Positiva effekter är att området delvis blir allmäntillgängligt samt att de nackabor som är båttintresserade erbjuds båtplatser mm. d.v.s. positivt för den delen av det rörliga friluftslivet som handlar om båtsport. Sammantaget bedöms riksintresset Kust och skärgård gynnas av planförslaget.

Planområdet ligger delvis inom naturreservatet Skogsö och en del av brygganläggningen kommer att anläggas inom reservatet, dock inte utanför den östra fastighetsgränsen. Dispens har redan beviljats för åtgärden. Konsekvensen blir att arealen öppen vattenyta i reservatet minskas något, vilket kan upplevas som negativt av det rörliga friluftslivet och reservatets upplevelsevärden. Reservatet tillgängliggörs genom en gångväg från marinan vilket är positivt.

Farled

Lännerstasundet ingår i ”riksintresse för kommunikation” - farled för sjöfart till Stockholm. Farleden ska skyddas mot åtgärder som påtagligt kan försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av riksintresset. En fördubbling av antalet båtar i marinan samt utökad marin service, innebär att antalet båtrörelser ökar i en tämligen trång passage av farleden, som även byter riktning inte långt från planområdet. Detta kan innebära att farleden kan påverkas. Dock innebär de begränsningar i farledens kapacitet som finns längre västerut (Baggensstäket-Knapens hål) att inga större fartyg kan utnyttja farleden, vilket innebär att planförslaget inte kommer att få någon väsentligt negativ påverkan på sjöfarten till Stockholm.

Sjöfartsverket har tidigare accepterat utbyggnaden av piren och marinan men tar i sitt yttrande bl.a. upp att belysning i området inte får blända sjötrafiken eller påverka sjöfartens säkra navigationsmöjligheter. Hänsyn ska tas till att svall kan orsakas av trafiken i farleden.

Sjöfartsverket kommer inte att begränsa hastigheten i farleden ytterligare. Med tanke på den omfattande båttrafiken i området, avråder Sjöfartsverket från att båtar läggs på utsidan av den yttersta bryggan. Utmärkning av området för sjöfarten ska göras enligt Transportstyrelsens anvisningar.

Markföroreningar

Sanering har till stora delar redan genomförts och kommer att fortsätta, målsättningen är att föroreningshalterna ska vara så låga att människors hälsa och miljön inte kommer att påverkas. Risken för urlakning av föroreningar kommer därmed att minska eller undanrörjas. Om det vid genomförande av planen sker markarbeten finns det risk att ytterligare förenad områden påträffas.

Dagvatten

En dagvattenutredning har tagits fram för planområdet (Dagvattenhantering Fisksätra marina, WSP 2014-04-01). Av utredningen framgår att rening krävs för dagvatten från parkeringsplatserna och av spolvatten från spolplatta mm. Dagvattnet från hamnplanerna föreslås renas så tyligt som möjligt då översvämningsrisk föreligger. Den nya bebyggelsen kommer att innehåra att de hårdgjorda ytorna ökar och att avrinningen därmed ökar. Ett antal födröjningsmagasin behöver därför anordnas.

Risk och säkerhet

Marinan kommer att förvandlas från stängt småindustriområde till en mötesplats för båtägare och besökare till museum, restaurang och pir vilket kommer att medföra att området blir mer befolkat än i dagsläget och därmed ökar känslan av trygghet när man vistas där. Inom fastigheten kommer tydlig skylning behövas så att inte lyft av båtar mm. utgör en risk för allmänheten. För att minska risken för kollision mellan båtar och badande måste badet avgränsas. Närheten till vattnet utgör alltid en risk.

Sociala konsekvenser

Fisksätra marina blir genom utbyggnaden av museum och restaurang en ny mötesplats i Fisksätra för såväl näroende som besökare. Även möjligheten att resa med båt från Fisksätra pir är en positiv konsekvens då resmöjligheterna för de näroende blir fler.

Rekreation och tillgänglighet

Allmänhetens tillträde till marinan och möjligheten att ta sig ut i skärgården förbättras genom att en kommunal väg, gångväg och pir anläggs på fastigheten där skärgårdstrafik kan angöra. Den strandpromenad som ska byggas ut till naturreservatet Skogsö möjliggör en säker gångväg till reservatet.

I och med att antalet bryggor ökar så minskar allmänhetens tillgång till öppna vattenområden för paddling etc. där bryggorna är placerade. Badet på Fisksätra holme säkerställs genom planbestämmelse men inskränks till viss del då det behöver förses med bojar för att minska risken för kollisioner med den ökande båttrafiken.

Upphävande av strandskydd

Allmänhetens tillträde till området förbättras genom att en allmän väg, gångväg och pir anläggs på fastigheten och till naturreservatet Skogsö. Badområdet vid Fisksätra holme måste begränsas pga. säkerhetsskäl vilket begränsar allmänhetens tillgång till vattenområdet något mer än tidigare. Det finns risk för påverkan på växt- och djurliv genom att antalet bryggor ökar vilket innebär en ökad beskuggning av vattenområdena med risk för mindre vegetationsutbredning som följd och därmed sämre förhållanden för fisk och annat djurliv. Vegetationsutbredningen i hela Skurusundet och Lännerstasundet är dock redan idag relativt begränsat, pga. båtsvall, erosion och stora djup. Det finns även risk för att föroreningar i sedimenten sprids då antalet båtrörelser ökar i vattenområdet där det finns höga halter av föroreningar i sedimenten. Om en spridning av föroreningar sker ökar risken för påverkan av växt- och djurlivet, främst i närområdet. En utökning av antalet bryggor innebär även att allmänhetens tillgång till öppet vatten minskas. Utfyllnaden av kajplanet med ca 550 m² innebär en ökad morfologisk påverkan. Området är redan idag morfologiskt påverkat genom tidigare utfyllnader och verksamheter varför den föreslagna utfyllnaden bedöms få en mindre påverkan.

Buller

Naturvårdsverkets riktlinjer för externt industribuller bedöms klaras.

Natur och kulturmiljövärden

Några större naturvärden finns inte inom planområdet och kulturmiljövärdena är begränsade. Största delen av byggandet inom området planeras på redan ianspråktagen mark. Hamnverksamheten på platsen har varit en del av kulturmiljön i minst 100 år och en utvidgning bedöms inte påverka kulturmiljövärdena negativt. Planförslaget innebär inte heller någon risk för fartygslämningen inom området.

Miljökvalitetsnormer för luft

En ökad bil- och båttrafik inom området medför att utsläppen till luft ökar. Samtliga miljökvalitetsnormer för luft klaras dock inom planområdet.

Trafik

En utökning av marinan och öppnande av museet kommer att innebära en ökning av trafiken i området, speciellt under sommarmånaderna. Förändringar av Fisksätravägen och Fidravägen planeras inte inom ramen för denna detaljplan. Vägarnas befintliga utformning gör att tillkommande trafik till och från marinan och verksamheterna inte bör innebära några kapacitetsproblem i trafiksystemet.

Hushållning med naturresurser och klimatpåverkan

En marina nära en tätort ger människor möjlighet att ha båt. Om en utökning av antalet båtplatser ska möjliggöras inom kommunen är det att föredra att utökningen sker vid redan befintliga hamnanläggningar framför att nya orörda områden tas i anspråk. Detta har även framförts i kommunens kustprogram. Genomförandet av detaljplanen ger förutsättningar

för ett miljövänligare båtliv genom latrinmottagningsstation, spolplatta och ev. båtborsitvätt. Det kan dock inte uteslutas att verksamheten vid marinan kan innebära en viss påverkan på den lokala miljön i form av t.ex. mindre oljeutsläpp och ökade koldioxidutsläpp. Utformning av dagvattenlösningar måste dimensioneras med hänsyn till havsnivåhöjningar.

Konsekvenser för fastighetsägare

Fastigheterna inom och i direkt anslutning till planområdet ägs av kommunen och av Storstockholms lokaltrafik (SL). Detaljplanen medger en ökning av den marina verksamheten vilket innebär att fler människor kommer att röra sig i området och att trafiken kommer att öka.

5. Så genomförs planen

Denna detaljplan ger rättigheter att använda marken för olika ändamål men är även en förberedelse för hur genomförandet ska organiseras. Under detta avsnitt beskrivs vilka tillstånd som behövs, vem som ansvarar för utbyggnad och skötsel samt vilka förändringar planen innebär fastighetsrättsligt, tekniskt och ekonomiskt.

Förslag till tidplan

Tidplanen nedan utgör ett förslag till tidplan för hur planen ska tas fram och genomföras.

Plansamråd	2-3:e kvartalet 2014
Utställning/Granskning	4:e kvartalet 2014/1:a kvartalet 2015
Kommunfullmäktiges antagande	3:e kvartalet 2015
Laga kraft	3:e kvartalet 2015*

* Tiden för eventuellt överklagande ej inräknad.

Enskilt byggande, det vill säga ansökan om bygglov, kan ske när detaljplanen vunnit laga kraft. Fastigheten är ansluten till det kommunala VA-nätet.

Genomförandetid, garanterad tid då planen gäller

De rättigheter i form av angiven markanvändning, byggrätter med mera som detaljplanen ger upphov till är gällande tills detaljplanen upphävs eller ändras. Under en viss tid, den sk genomförandetiden, ska dock fastighetsägare och berörda kunna utgå från att deras rättighet enligt planen inte ändras. Genomförandetiden för denna detaljplan är 5 år från den tidpunkt då detaljplanen vinner laga kraft.

Ansvarsfördelning

Nacka kommun ska, genom tekniska nämnden vara huvudman för allmänna platser, det vill säga för all utbyggnad och skötsel av gatu- och park/naturmark inom planområdet.

Kommunen som är fastighetsägare avser att, när detaljplan vunnit laga kraft fortsatt upplåta den fastighet som därefter bildas till Saltsjö pir AB (nedan benämnd exploateren) med tomträtt.

Exploatören ska vara huvudman för kvartersmarken, det vill säga ansvara för all utbyggnad och skötsel av mark som ej är allmän plats. Nacka kommun, genom tekniska nämnden, ska vara huvudman för utbyggnad och skötsel av allmän plats och Nacka Energi är huvudman för utbyggnad och skötsel av det allmänna elnätet.

Mark-, exploaterings- avtals- och övriga genomförandefrågor handläggs av mark- och exploateringenheten i Nacka kommun. Fastighetsbildningsfrågor, inrättande av gemensamhetsanläggningar och andra fastighetsrättsliga frågor samt beställning av nybyggnadskarta handläggs av lantmäterimyndigheten i Nacka kommun. Ansökan om marklov, bygglov och anmälan handläggs av bygglovenheten i Nacka kommun.

Avtal

Nacka kommun och exploatören har tecknat ett detaljplaneavtal som reglerar att exploatören tar kostnaden för planarbetet.

Ett konsortialavtal tecknades mellan Nacka kommun och Marinberget AB 20110523. Avtalet reglerar att kommunen och Marinberget AB ska bilda ett gemensamt bolag för utveckling av verksamheten i marinan, Saltsjö Pir. Avtalet reglerar också att fastigheten ska upplåtas med tomträtt och genomförandefrågor. Konsortialavtalet kan komma att ersättas med ett exploateringsavtal i samband med att detaljplanen antas.

Fastighetsrättsliga åtgärder

När detaljplan vinner laga kraft kommer fastighetsbildning att krävas för att bilda fastigheter som stämmer överens med detaljplanen. Förrättning söks och bekostas av kommunen som är fastighetsägare. Nytt tomträtsavtal som stämmer överens med ny fastighetsbildning kommer också att upprättas.

Tekniska åtgärder

Trafikanläggningar

Kommunen ansvarar för utbyggnad av väg, vändplats och gångbana på allmän platsmark.

Parker och strandpromenad/gångväg

Strandpromenad/gångväg västerut från vändplan till piren samt österut till Skogsö naturreservat ansvarar kommunen för.

Parkering

För parkeringslösningar på kvartersmark ansvarar exploatören och för eventuell parkering på allmän platsmark ansvarar kommunen.

Vatten och avlopp

Planområdet är anslutet till det kommunala VA-nätet. Möjlighet att tömma toalettavfall från fritidsbåtar ska finnas inom planområdet på kvartersmark.

Dagvattenhantering

Exploatören ansvarar för dagvattenhanteringen på kvartersmark och kommunen ansvarar för dagvattenlösningar på allmän plats.

Uppvärmning/el

Byggnaderna inom planområdet värms upp med bergvärme.

Avfallshantering

Planområdets avfallshantering sker på kvartersmark på hamnplan i anslutning till ny båthall.

Badet

Badet på Fisksätra holme ligger i nära anslutning till marinan och därfor ska badet förses med bojar som markerar inom vilket område båtar ej får färdas. Kommunen ansvarar för badet.

Ekonomiska frågor

Kommunen bekostar om- och utbyggnationer inom allmän plats. Exploatören bekostar all utbyggnad inom kvartersmark. Kommunen tar ut avgifter för bygglov och anmälan enligt gällande taxa.

6. Så påverkas enskilda fastighetsägare

Fastighetsbildning, justering av gränser eller avstyckningar inom kvartersmark sker på initiativ från enskilda fastighetsägare som berörs. Ansökan om fastighetsbildning görs hos lantmäterimyndigheten i Nacka.

7. Medverkande i planarbetet

Nacka kommun:

David Arvidsson	projektledare/exploateringsing.	exploateringenheten
Emma Färje Jones	planarkitekt	planenheten
Alexander Erixson	planarkitekt	planenheten
Mahmood Mohammadi	trafikplanerare	trafikenheten
Birgitta Held-Paulie	miljöstrateg	miljöenheten
Elisabet Rosell	landskapsarkitekt	park- o naturenheten
Per Johnsson	va-ingenjör	va-enheten
Kerstin Söderberg	förrättningslantmätare	Lantmäterimyndigheten
Rafael Mancera	vägingenjör	vägenheten

Övriga:

Henrik Almstedt	Saltsjö pir
Marie-Louise Kampmann	Kampmann arkitekter

Planenheten

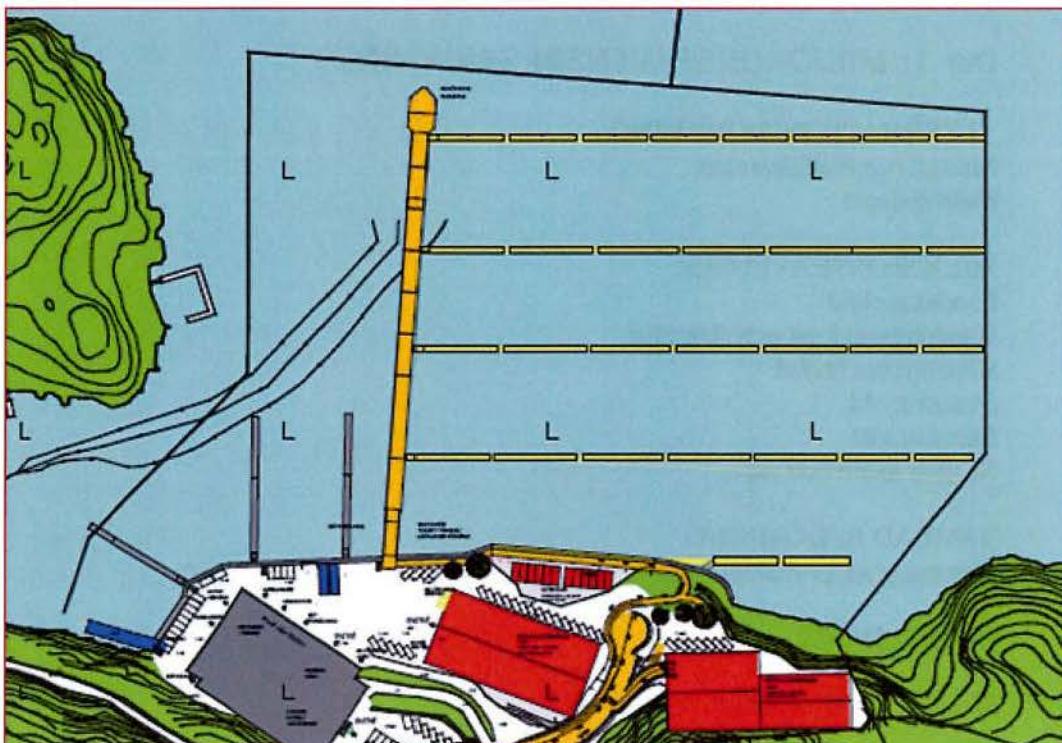
Andreas Totschnig
Planchef

Emma Färje Jones
Planarkitekt

MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING OCH MILJÖREDOVISNING

**Detaljplan för Fisksätra marina, fastighet Erstavik 26:608
och del av Erstavik 26:1, i Fisksätra**

Upprättad på miljöenheten i juni 2014



MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING

INNEHÄLLSFÖRTECKNING

SAMMANFATTNING

INLEDNING

- Bakgrund och syfte
- Rapportens uppbyggnad
- Avgränsning av MKBn – geografiskt och tidsmässigt
- Lokaliseringsprövning
- Områdesbeskrivning

Del 1: MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING

ALTERNATIVBESKRIVNING

- Nuläge och Nollalternativ
- Planförslaget

MILJÖKONSEKVENSER

- Landskapsbild
- Riksintresset kust och skärgård
- Riksintresse farled
- Strandskydd
- Skurusundet
- Skogsö naturreservat

SAMLAD BEDÖMING

- Planens grad av måluppfyllelse

UPPFÖLJNING

Del 2: MILJÖREDOVISNING

SAMMANFATTNING

KONSEKVENSER PÅ MILJÖN

- Markföroreningar
- Kulturmiljö
- Klimat och klimateffekter

KONSEKVENSER PÅ HÄLSAN

- Buller
- Luftkvalitet
- Rekreation och tillgänglighet
- Risk och säkerhet

MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING**SAMMANFATTNING**

Handlingen består av två delar. I den första delen ”Miljökonsekvensbeskrivning” beskrivs de frågor som medför att detaljplanen bedöms innebära betydande miljöpåverkan, det vill säga konsekvenserna på riksintresset kust och skärgård, riksintresse för farled, påverkan på strandskyddet, påverkan på vattenmiljön, påverkan på landskapsbilden samt påverkan på Skogsö naturreservat. I den andra delen ”Miljöredovisning” behandlas aspekterna mark, kulturmiljö, klimat och klimatpåverkan, buller, luftkvalitet, rekreation och tillgänglighet samt risk och säkerhet. Nedan sammanfattas både miljökonsekvensbeskrivningen och miljöredovisningen.

Miljökonsekvensbeskrivningen

Miljökonsekvensbeskrivning redovisar nuläget, nollalternativet samt planförslaget.

Nollalternativet är en beskrivning av miljöförhållandena och miljöns sannolika utveckling om planen inte genomförs. Som bedömningsgrunder har vi valt att beskriva hur planen har tagit hänsyn och beaktat riksintressena samt relevanta miljökvalitetsmål.

Kommunens bedömning är att detaljplaneförslaget innebär en betydande miljöpåverkan. De frågor som medför att detaljplanen bedöms innebära betydande miljöpåverkan är enligt behovsbedömningen påverkan på riksintresset kust och skärgård, påverkan på strandskyddet, påverkan på vattenmiljön, påverkan på landskapsbilden samt påverkan på Skogsö naturreservat. Länsstyrelsen har vid samråd påpekat att även påverkan på riksintresset farled bör belysas i miljökonsekvensbeskrivningen.

Strandskydd

Allmänhetens tillgänglighet ökar inom delar av området, genom att en gångväg ansluter från vändplanen till piren och även österut anläggs en gångväg som angör mot Skogsö naturreservat. Inom andra delar begränsas tillgängligheten till vattenområden då nya bryggor placeras ut samt att badområdet vid Fisksätra holme måste begränsas på grund av säkerhetsskäl.

Det finns risk för påverkan på växt- och djurliv genom att antalet bryggor ökar vilket innebär en ökad beskuggning av vattenområdena med risk för mindre vegetationsutbredning som följd och därmed sämre förhållanden för fisk och annat djurliv. Vegetationsutbredningen i hela Skurusundet och Lännerstasunden är dock redan idag relativt begränsat, pga. båtsvall, erosion och stora djup.

MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING

Skurusundet

Marinan kommer att kunna erbjuda mottagningsanordning för toalettavfall för fritidsbåtar. På hamnplan kommer en spolplatta att anläggas med efterföljande rening där tvätt av båtbottnar ska ske. Åtgärderna förväntas ge en positiv påverkan på Skurusundet avseende såväl kemisk som ekologisk status.

Efter sanering av marken samt genom att dagvattnet omhändertas enligt utredningsförslaget skapas förutsättningar för att minska mängden föroreningar som förs till recipienten. Planförslaget medför därmed ur dessa aspekter positiva konsekvenser för att miljökvalitetsnormen för Skurusundet ska kunna uppnås.

När marinan är i drift finns risk för utsläpp från båtmotorer såsom drivmedel och oljer samt risk för påverkan från båtbottenfärgar från båtarna som ligger vid bryggorna i marinan.

Enligt dagvattenutredningen föreslås vissa reningsåtgärder för att motverka risker för spridning av föroreningar som kan uppstå om detaljplanen genomförs. Om föreslagna åtgärder vidtas så kommer belastningen på Skurusundet minska för fosfor, zink, koppar, samt olja. Mängden kväve och PAH beräknas öka något pga. av flera taktytor och fler parkeringsplatser.

Det är svårt att förutsäga hur vattenkvaliteten kommer att påverkas när detaljplanen är genomförd och ca 500 båtar kommer att ha hemmahamn vid marinan. Det finns begränsade möjligheter att genom planbestämmelser begränsa marinans påverkan på vattenkvaliteten. Hur påverkan på vattenförekomsten från marinan blir beror på hur båtägarna och marinan använder båtar och anläggning. Det finns även risk för att föroreningar i sedimenten sprids då antalet båtrörelser ökar i vattenområdet där det finns höga halter av föroreningar i sedimenten.

Miljöredovisningen

Sanering området har till stora delar redan genomförts och kommer att fortsätta, målsättningen är att föroreningshalterna ska vara så låga att människors hälsa och miljön inte kommer att påverkas. Risken för urlakning av föroreningar kommer därmed att minska eller undanrörjas.

Även kraven i Nackas dagvattenpolicy på att återföra dagvattnet till det naturliga kretsloppet och att hantera det inom fastigheten uppfylls.

Tillståndsansökan enligt miljöbalken har inlämnats till mark- och miljödomstolen för byggande av kaj, utfyllnad och bryggkonstruktioner med mera i vattenområdet.

Planområdet ligger i god anslutning till kollektivtrafikförbindelse, Saltsjöbanan. Många av båtägarna kommer sannolikt ändå vara bilburna då det generellt är mycket transporter av föremål med mera till båtarna.

Naturvårdsverkets riktlinjer för externt industribuller bedöms klaras.

MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING

Enligt Stockholm och Uppsala läns luftvårdsförbunds beräkningar för Nacka kommun kommer samtliga nu gällande miljökvalitetsnormer för luft att klaras inom planområdet.

Hamnverksamhet på platsen har varit en del av kulturmiljön i minst 100 år och en utvidgning enligt planförslaget bedöms inte påverka kulturmiljövärderna negativt. Planförslaget bedöms inte innebära någon risk för fartygslämningen från slutet av 1800-talet. Inga byggnader inom planområdet bedöms ha kulturhistoriskt värde.

Planförslaget ökar allmänhetens tillgång till ett attraktivt landområde med vattenkontakt. Badet med anslutande natur på Fisksätra holmes östra sida säkerställs, vilket är positivt men den ökande båttrafiken innebär att badvattenkvalitén måste hållas under extra uppsikt. En utökad verksamhet för fritidsbåtar är positivt för rekreationsintresset båtlivet i Nacka. För de som vill utnyttja de öppna vattenytorna för rekreation (bad, båtsport), kan en utvidgning av hamnverksamheten upplevas som en inskränkning, vilket är negativt.

För att minska risken för kollision och badande måste badet avgränsas. Åtgärder kan behövas, för att skilja för att skilja marinans verksamhetsytor från de allmänna gångstråken. Närhet till vatten innebär alltid en risk.

INLEDNING**Bakgrund och syfte**

Från den 21 juli 2004 gäller nya bestämmelser i plan- och bygglagen (PBL) och i miljöbalken (MB) med anledning av EG-direktivet för miljöbedömningar av planer och program (2001/42/EG). Då infördes nya krav på miljöbedömningar för översikts- och detaljplaner. Kriterier för att bedöma om en plan kan antas medföra en betydande miljöpåverkan anges i EG-direktivet för miljöbedömningar av planer och program (2001/42/EG) bilaga II samt i PBL 5 kap.18 §. Kommunens bedömning är att detaljplaneförslaget innebär en betydande miljöpåverkan. De frågor som medför att detaljplanen bedöms innebära betydande miljöpåverkan är enligt behovsbedömningen påverkan på riksintresset kust och skärgård, påverkan på strandskyddet, påverkan på vattenmiljön, påverkan på landskapsbilden samt påverkan på Skogsö naturreservat. Länsstyrelsen har vid samråd påpekat att även påverkan på riksintresset farled bör belysas i miljökonsekvensbeskrivningen.

I de fall en plan kan antas medföra en betydande miljöpåverkan så ska en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) tas fram.

MKB-arbetet följer detaljplaneprocessen. Syftet med MKB-processen är att integrera miljöaspekterna i planen så att en hållbar utveckling främjas. MKB-dokumentet ska beskriva och bedöma de effekter och konsekvenser för miljö, hälsa och hållbar utveckling som planens genomförande kan medföra samt vid

MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING

behov föreslå åtgärder. Dokumentet ska fungera som en del av beslutsunderlaget i planprocessen.

Planering och byggande i Sverige ska ske utifrån ett hållbart perspektiv och planprojekt ska prövas mot uppställda miljömål, miljökvalitetsnormer och riktvärden; kommunala, regionala och nationella. De kommunala underlagen utgörs av Översiksplanen (ÖP) från 2012, kommunens övergripande mål som är relevanta i sammanhanget vilka är – ”god livsmiljö och långsiktigt hållbar utveckling” och ”trygg och säker” samt de nationella miljömålen.

Rapportens uppbyggnad

Rapporten är indelad i två delar: ”Miljökonsekvensbeskrivning” respektive ”Miljöredovisning”. De frågor som medför att detaljplanen bedöms innehära betydande miljöpåverkan redovisas i del 1: ”Miljökonsekvensbeskrivning”. Övriga frågor redovisas i del 2: ”Miljöredovisning”.

Miljökonsekvensbeskrivning

Miljökonsekvensbeskrivning redovisar nuläget, nollalternativet samt planförslaget. Nollalternativet är en beskrivning av miljöförhållanden och miljöns sannolika utveckling om detaljplanen inte genomförs. Som bedömningsgrunder har vi valt att beskriva hur planen har tagit hänsyn till och beaktat riksintressen, miljökvalitetsnormer, nationella miljömål samt de mål som anges i Nacka kommunens översiksplan 2012. I vissa fall har bedömningsgrunder utgått från lagstiftningen eller från riktvärden som tillämpas. Av beskrivningen framgår de åtgärder som planeras för att förebygga, hindra eller motverka betydande negativ miljöpåverkan.

Miljöredovisning

Utöver de frågor som redovisas i miljökonsekvensbeskrivningen har vi bedömt att det är relevant att redovisa konsekvenser för mark, kulturmiljö, klimat, buller, luft, rekreation och tillgänglighet, risk och säkerhet samt hållbar utveckling. Dessa frågor redovisas i rapportens andra del, ”Miljöredovisning”.

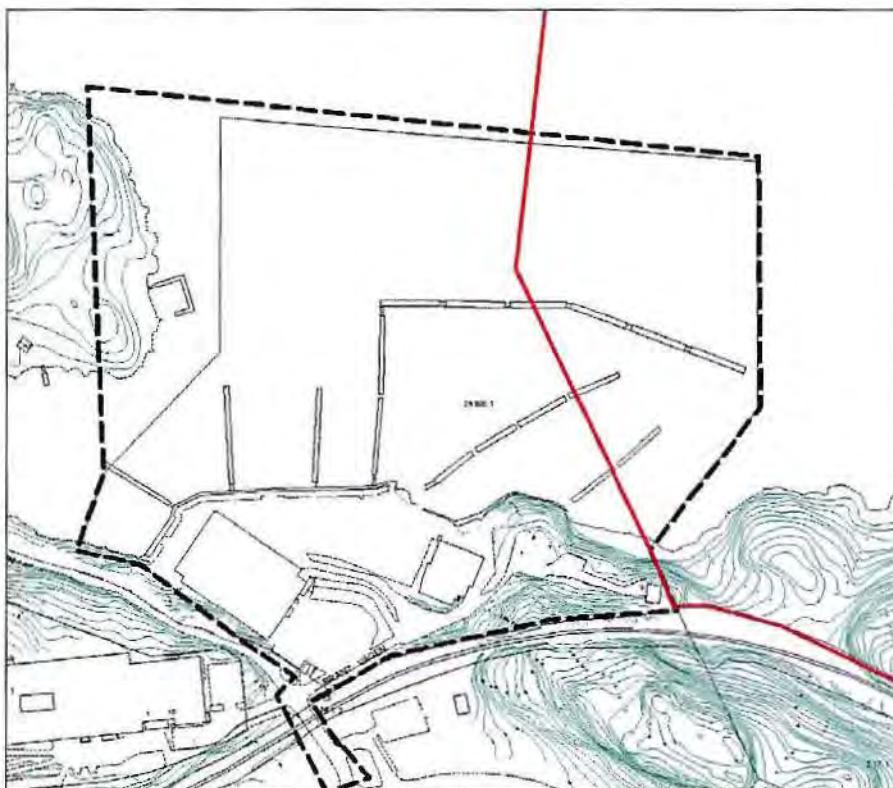
Miljöredovisningen syftar till att beskriva konsekvenserna av ett utbyggnadsförslag, jämfört med *nuläget*, under ämnesindelningen: miljö och hälsa.

Miljökonsekvensbeskrivningen och miljöredovisningen har tagits fram av Elisabeth Rosell, Johan Aspfors och Birgitta Held-Paulie, Nacka kommun.

Avgränsning av MKB

Geografisk avgränsning

MKB:ns geografiska avgränsning sammanfaller i stort med gränsen för detaljplanen. För ett flertal miljöaspekter beskriver MKB:n förändringar inom planområdet men effekter och konsekvenser kan även beröra områden utanför plangränsen, exempelvis påverkan på vattenkvalitet och landskapsbild.

MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING

Planområdet. Norr och öster om den röda markeringen ligger Skogsö Naturreservat.

Tidsmässig avgränsning

Konsekvenserna beskrivs för situationen med en fullt utbyggd marina som är tagen i drift enligt planförslaget, trolig tidpunkt cirka 2020.

Lokaliseringssprövning

Översiktsplanen och kustprogrammet

Någon lokaliseringssprövning görs inte i denna miljökonsekvensbeskrivning. Vi anser att lokaliseringssprövning redan genomförts i kommunens "Översiktsplan 2012" och i kommunens kustprogram. Enligt översiktsplanen "Hållbar framtid i Nacka" ligger planområdet inom område för medeltät stadsbebyggelse. Området berörs även av översiktsplanens stadsbyggnadsstrategi "Utveckla lokala centra och deras omgivning", där Fisksätra och dess närområde pekas ut som lokalt centrum som ska utredas ytterligare. Fisksätra, Fisksätra holme och Skutviken utpekas som ett utredningsområde där flera intressen behöver samordnas för kuststräckans utveckling. Enligt kustprogrammet och översiktsplanen ska kommunen sträva efter att skapa fler båtplatser. Vid en utökning av antalet båtplatser inom kommunen är det att föredra att utökningen sker vid redan befintliga marinor framför att nya orörda områden tas i anspråk.

Inom kustprogrammet föreslås ett antal åtgärder för mark- och vattenanvändningen i kustområdena. Bland annat föreslås utredningsområden för

MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING

till exempel skydd av ekologisk särskilt känsliga områden, utökning av befintliga småbåtshamnar och nya båtuppläggningsplatser.

Fisksätra-Fisksätra holme-Skutviken är ett av de utpekade utredningsområdena för utvidgning av marina österut, museum, servering, ny allmän brygga med mera. Även Skutviken anges som område för varvsutveckling och Fisksätra holme föreslås få en till badplats och anordnade gångstigar, med utgångspunkt i Fisksätradiallogen.

Under avsnittet ”båtliv” i kustprogrammet (s.88 ff.) anges målet ”Möjliggör en utveckling av båtlivet i Nacka som är långsiktigt hållbar”. Där anges även rekommendationer för att uppfylla målet. Rekommendationerna anger att en utökning av antalet båtplatser behövs och pekar ut bland annat Fisksätra som lämpligt utredningsområde då man där samtidigt kan värna och utveckla varvet.

Bedömningsgrunder för varv, gästhamnar och småbåtshamnar är enligt kustprogrammet följande:

- geografisk spridning
- bra vägförbindelser
- inte påverka farleders funktion och trafiksäkerhet
- platser där omfattande muddringar inte krävs
- platser som inte är viktiga lekområden för fisk
- platser som inte är känsliga livsmiljöer
- det är bättre att skapa skyddande förhållanden med hjälp av pirar, än att utnyttja opåverkade grundområden
- möjlighet till båtbottentvätt eller spolplatta
- plats för omhändertagande av miljöfarligt avfall
- plats för parkering

Områdesbeskrivning

Planområdet omfattar fastigheten Erstavik 26:608 och en mindre del av fastigheten Erstavik 26:1. Området ligger cirka 300 meter norr om Fisksätra centrum och utgörs av både mark- och vattenområde. Området gränsar till Lännerstasunden och farleden i norr, till Saltsjöbanan i syd/sydost och till Fisksätra skola och Folkets hus i väst. I öst gränsar området till naturreservatet Skogsö. Del av fastigheten Erstavik 26:608 ligger även inom naturreservatet, se karta på föregående sida. Längre österut finns Skutviken; ett mindre område för marina verksamheter. Norr om fastigheten går riksintresse för farled. Strandskyddet är upphävt på land men inte i vattnet.

På fastigheten finns områden som är ianspråktagna för marin verksamhet och kraftiga obebyggda branter mot vattnet. Det finns en modern huvudbyggnad som hyser småindustriella verksamheter kopplade till båtlivet samt kontor och ett museum under uppbyggnad. Det finns även en småbåtshamn med plats för cirka 250 båtar och en mastkran. På kajen låg tidigare en äldre verkstadsbyggnad för båtrepARATION och dylikt, intill den finns en klippa med en kran för båtlyft som inte längre är i bruk. På fastighetens östra del finns plats för uppställning av båtar vintertid. Tidigare fanns även två mindre bostadshus som nu är rivna.

MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING

För fastigheten gäller markanvändning museum, restaurang, vandrarhem genom en ändring genom tillägg år 2012 samt användning skola, småindustri, rekreation och varvsindustri enligt detaljplan 232 och stadsplan 57. Detaljplanerna vann laga kraft år 2012 och 2000. Byggrätten för huvudbyggnaden är reglerad till nuvarande byggnads utformning. Verksamheterna får inte vara störande för omgivningen.

Del 1: MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING**Alternativbeskrivning**

Planförslaget jämförs med dels en beskrivning av förhållandena inom planområdet idag – alltså nuläget, dels med ett nollalternativ. Nollalternativet är en beskrivning av miljöförhållandena och miljöns sannolika utveckling om planen inte genomförs. Konsekvenserna beskrivs för situationen med en fullt utbyggd marina som är tagen i drift enligt planförslaget, trolig tidpunkt cirka 2020

Nuläge

Marinan 2012

Miljötekniska markundersökningar har utförts i syfte att identifiera förekomst, typ och omfattning av metall- och tennorganiska förureningar på fastigheten. Resultaten av markundersökningarna visar på koncentrationer av metallförureningar överskridande Naturvårdsverkets generella riktlinjer för känslig mark och mindre känslig markanvändning på varierande djup. Inga dagvattenledningar finns inom området. Avrinning sker idag på markytan. Det finns inget system för omhändertagande av rening av spillvatten från avspolning av båtbottnar.

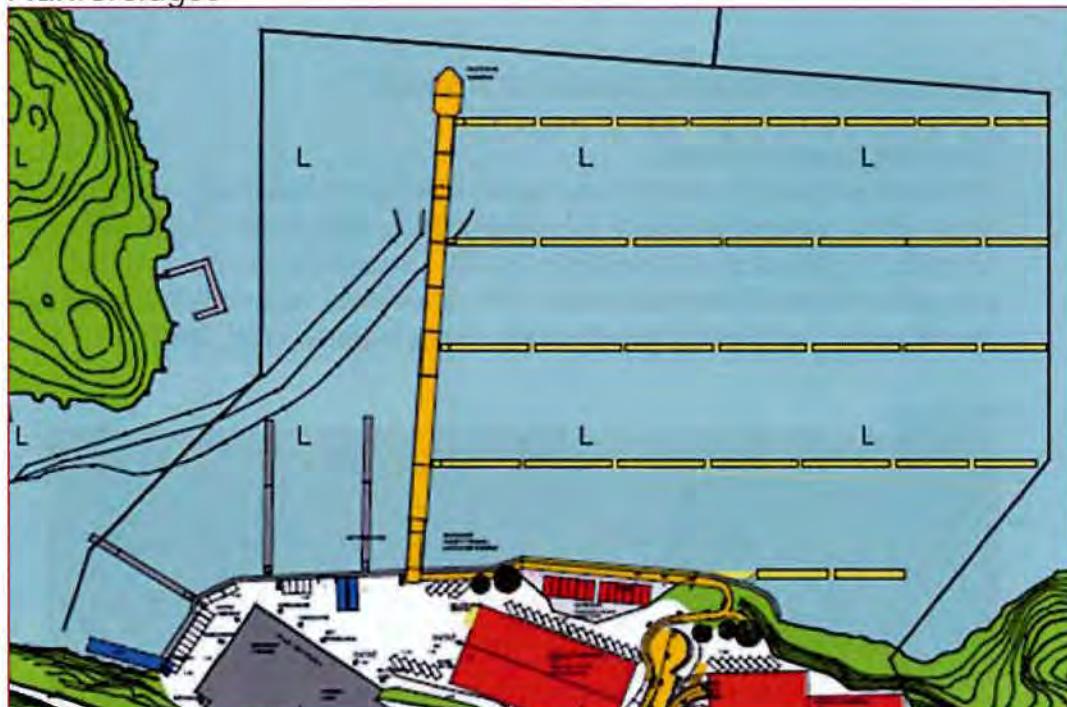
Nollalternativ

Den marina verksamheten kommer sannolikt fortsätta i den omfattning som är idag. Från den lokala tillsynsmyndigheten kommer krav att ställas på att det ska finnas möjlighet att ta emot latrin från båttoaletter. Förbud mot att släppa ut

MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING

toalettavfall i hav och sjöar träder i kraft den 1 april 2015 enligt Transportstyrelsens föreskrift (TSFS 2012:13). Förbudet införs på uppdrag av regeringen. Krav kommer även att ställas på att spolplatta med reningsanläggning ska installeras, enligt Havs- och vattenmyndighetens riktlinjer i rapport 2012:10.

Planförslaget



Förslag på utbyggnad av brygganläggningar

Planförslaget medger en utbyggnad av småbåtshamnen till totalt cirka 500 stycken båtplatser det vill säga ungefär en dubblering av antalet båtplatser. De nya bryggorna ska fästas i en allmäntillgänglig pir som går från kajen cirka 180 meter ut i Lännerstasunden. Inom fastigheten ska även en båthall byggas på befintlig kaj och ett museum, en restaurang och ett vandrarhem ska inhysas i huvudbyggnaden (dp 524). Befintliga småindustriverksamheter kopplade till båtlivet ska vara kvar på våningarna 1-2 och våning 3 i byggnaden ska användas för kontor och utbildningsverksamhet. Planområdet ligger delvis inom naturreservatet Skogsö och en del av brygganläggningen kommer att anläggas inom reservatet, dock inte utanför den östra fastighetsgränsen. En allmän väg ska anläggas där fastigheten idag har en enskild väg. Denna ska sluta i en vändplan som kopplas till en gångväg ner till kajnivå där piren byggs. Österut kopplas vändplanen till en strandpromenad som ger tillgänglighet till Skogsö naturreservat. Vändplanen kommer att kräva ingrepp i slänt och bergkant.

En utfyllnad ska göras i kajplanens förlängning. Tillstånd för byggande i vatten har sökts hos Mark- och miljödomstolen. På utfyllnaden ska den allmänna gångvägen gå och en mindre byggrätt för sjöbodar prövas. Sjöbodarna ska till exempel inhysa kajakuthyrning, båtmäklare och verksamhet för museet. Ianspråktagna ytor (kajplan och en platå i fastighetens östra del) kommer att användas för parkering under båtsäsong och för båtuppställning under vintertid.

MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING

Även båthallen kommer sommartid användas för bilparkering. Totalt beräknas cirka 215 parkeringsplatser behövas för verksamheterna i huvudbyggnaden och för innehavare av båtplatser.

Miljökonsekvenser**Landskapsbild****Bedömningsgrunder****Nationella miljömålen****En god bebyggd miljö**

Städer, tätorter och annan bebyggd miljö ska utgöra en god och hälsosam livsmiljö samt medverka till en regional och global god miljö. Natur- och kulturvärdena ska tas tillvara och utvecklas.

Kommunala mål – Översiktsplanen 2012

- De samlade kulturvärdena ska bevaras, förvaltas och utvecklas.
- Förflyttningar i den bebyggda miljön bör innehålla förbättringar estetiskt, funktionellt och socialt samt leda till mer hälsosamma och trygga miljöer.
- En attraktiv och hållbar bebyggd miljö.

Nuläge och nollalternativ

Fisksätra som helhet präglas av ett sprickdalslandskap med hällmarker på höjderna och sprickdalar med lösa jordlager i dalgångarna. Hällmarkerna är till stor del bevuxna med gles hällmarkstallskog medan vegetationen i dalgångarna är frodigare, med inslag av lövträd.

Från Tollare och från farleden i Lännerstasunden syns framförallt miljöprogramsbetyggelsens gavlar, som ligger på rad omgivna av grönska. Ett annat påtagligt men inte så storskaligt inslag i landskapsbilden är byggnaderna, den nybyggda piren samt övrig marin verksamhet inom det nu aktuella planområdet.

Sett från vattnet, avgränsas planområdet i söder visuellt från den i bakomliggande storskaliga bostadsbebyggelsen av en tydlig och vegetationsklädd höjdrygg. I väster utgör Fisksätra holme en visuell skärm och i öster möter naturreservatet Skogsös delvis branta, skogsklädda och otillgängliga kustremsa. Övervägande delen av den marina verksamheten är lokaliserad till de lägst liggande delarna (delvis på utfyllnadsmassor) av fastigheten samt till vattenområdet.

AB Fisksätra Motorbåtsvarv startades på platsen 1914, så båtverksamheten har varit en del av landskapsbilden i minst 100 år. Tidigare äldre byggnader som funnits för varvsändamål är redan rivna och den mest karaktäristiska byggnaden är nu den modernare huvudbyggnaden (marincentret/museet). När man kommer närmare marinan, är även den nyanlagda piren ett påtagligt inslag i landskapsbilden, liksom bryggorna för fritidsbåtar.

MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING

I ett nollalternativ kommer troligen den marina verksamheten att fortsätta i minst nuvarande omfattning. Båtuppläggning samt parkering kommer att ske på öppen mark. Platsen kommer att fortsätta att ge ett något oordnat intryck när man kommer nära. Sår efter rivna byggnader kommer att finnas kvar.

Planförslaget

Förslaget bedöms inte påverka landskapsbilden negativt sett på avstånd. Planerad bebyggelse är begränsad till såväl yta som höjd och även färgsättningen regleras i planen. Tillkommande byggnader och anläggningar kommer inte att dominera eller höja sig över den visuellt skyddande höjdryggen i norr eller sticka upp över Fisksätra holme eller Skogsös branter.

Lokalt kommer de nya byggnaderna liksom den utvidgade hamnverksamheten att påverka landskapsbilden. De blir påtagliga inslag framförallt när man går i området eller närmar sig sjövägen. Det är positivt att tillkommande byggnader och anläggningar till viss del kommer att hjälpa till att dölja såren efter tidigare rivningar samt genom att ordna upp området, så att parkering och båtförvaring till stor del kommer att ske inomhus i de nya hallarna. Vägen ner till bryggområdet byggs om och får en bättre utformning än i dag. En nackdel för landskapsbilden är att en tidigare öppen vattenyta nu föreslås som hamnområde och att en mindre del öppet vattenområde fylls ut. Känsligast är vattenområdet närmast Skogsöreservatet. Sammantaget bedöms ur ett landskapsbildsperspektiv fördelarna överväga nackdelarna med planförslaget.

Riksintresse kust och skärgård

Bedömningsgrunder

Hela Nackas kust och skärgård ingår i riksintresse enligt 4 kap miljöbalken – kustområdet och skärgården. Avgränsning på fastlandet har i översiktsplanen normalt bedömts till 300 meter. Värdet ligger i ”växelverkan mellan land och vatten samt det omväxlande kulturlandskapet”. Området ska med hänsyn till de natur- och kulturvärden som finns i sin helhet skyddas. Turismens och friluftslivets intressen, särskilt det rörliga friluftslivets intressen ska beaktas vid bedömningen av tillåtligheten av exploateringsföretag eller andra ingrepp i miljön. Intressena ska inte utgöra hinder för utvecklingen av befintliga tätorter eller det lokala näringslivet.

Nuläge och nollalternativ

Större delen av området är redan planlagt för framförallt varvsverksamhet (en stadsplan och två detaljplaner). Området innehåller inga större natur- eller kulturmiljövärden, bortsett från det nyligen identifierade båtvraket från 1800-talet. Badet på Fisksätra holme är av stort rekreationsintresse liksom de delar av planområdet som ligger inom naturreservat Skogsö. Redan i dag ligger delar av befintliga brygganläggningar inom reservatet. Naturreservatsnämnden lämnade 2013 dispens för brygganläggningar i Skogsöreservatet.

MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING

Piren med angöringsbrygga är öppen för allmän båttrafik.

Området är i nuläget inte formellt (planmässigt) tillgängligt för allmänheten.

I nollalternativet kommer troligen den marina verksamheten att fortsätta ungefär som i dagsläget eller med viss utökning. Invigning av projektet HAMN med museum skedde 1 juni 2014, vilket innebär att många människor kommer att besöka området årligen.

Planförslaget

Planförslaget leder till att allmänhetens tillträde till området säkerställs formellt och att en allmän gata byggs ner till kajen och piren. Piren blir en allmän gångväg och österut, mot Skogsö naturreservat, anläggs en allmän strandpromenad. Detta är positivt för riksintresset Kust och skärgård.

Antalet båtplatser kommer att öka, vilket kan ses både positivt och negativt för det rörliga friluftslivet och riksintresset. Arealen "öppen vattenyta" minskas något samtidigt som friluftsintresset "båtliv" får ca 250 nya båtplatser.

Planförslaget gynnar turismen genom att besökare till det nya museet säkerställs möjligheter att komma ner till kaj och pir och även möjligheter att nå det angränsande naturreservatet Skogsö, via den nya strandpromenaden.

Sammantaget bedöms riksintresset Kust och skärgård gynnas av planförslaget.

Riksintresse farled

Farleden genom Lännerstasunden omfattas av riksintresse för kommunikation enligt 3 kap 8§ miljöbalken.

Bedömningsgrunder

Farled för sjöfart till Stockholm ska skyddas mot åtgärder som påtagligt kan försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av riksintresset.

Nuläge och nollalternativ

Hastigheten i området är begränsad till högst 8 knop.

I dagsläget finns på platsen en marin verksamhet med cirka 250 båtplatser samt båtservice. Här finns även den nyanlagda cirka 180 meter långa piren, med en angöringsplats för reguljär båttrafik. Bryggan trafikeras under sommarsäsongen.

I ett nollalternativ kommer troligtvis dagens verksamhet att fortsätta i minst samma omfattning som i dagsläget. Den reguljära båttrafiken kommer antagligen att öka. I samband med invigningen av attraktionen "HAMN", planeras för guidade båtturer från Fisksätra marina till Baggensstäket, vilket ger ökad båttrafik.

Planförslaget

En fördubbling av antalet båtar i marinan samt utökad marin service, innebär att antalet båtrörelser ökar i en tämligen trång passage av farleden, som även byter

MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING

riktning inte långt från planområdet. Detta kan innebära att farleden kan påverkas. Dock innebär de begränsningar i farledens kapacitet som finns längre västerut (Baggensstaket - Knapens hål) att inga större fartyg kan utnyttja farleden, vilket innebär att planförslaget inte kommer att få någon väsentligt negativ påverkan på sjöfarten till Stockholm.

Sjöfartsverket har tidigare accepterat utbyggnaden av piren och marinan men tar i sitt yttrande bland annat upp att belysning i området inte får blända sjötrafiken eller påverka sjöfartens säkra navigationsmöjligheter. Hänsyn ska tas till att svall kan orsakas av trafiken i farleden. Sjöfartsverket kommer inte att begränsa hastigheten i farleden ytterligare. Med tanke på den omfattande båttrafiken i området, avråder Sjöfartsverket från att båtar läggs på utsidan av den yttersta bryggan. Utmärkning av området för sjöfarten ska göras enligt Transportstyrelsens anvisningar.

Strandskydd

Bedömningsgrunder

Miljöbalkens 7 kapitel. Syftet med strandskyddet är att trygga förutsättningarna för allmänhetens friluftsliv och att bevara goda livsvillkor på land och i vatten för djur- och växtlivet.

Nuläge och nollalternativ

Inom planområdet gäller generellt strandskydd i vattnet samt utvidgat strandskydd på land inom Skogsö naturreservat. I nu gällande detaljplan är strandskyddet upphört på land och inom delar av vattenområdet.

Växt- och djurlivet är påverkat av marinans verksamhet, se nedan under Skurusundet. Allmänhetens tillgänglighet till området är begränsad på grund av befintlig varvsverksamhet.

Planförslaget

Allmänhetens tillgänglighet till strandområdet kommer att öka genom att en gångväg ansluter från vändplanen till piren och även österut anläggs en gångväg till Skogsö naturreservat.

Utfyllnaden av kajplanet med cirka 550 kvadratmeter innebär en ökad påverkan på strandområdet. Området är redan idag morfologiskt påverkat genom tidigare utfyllnader och verksamheter varför den föreslagna utfyllnaden bedöms få en mindre påverkan.

Bryggorna minskar allmänhetens tillgång till vattenområdet då man planerar att förse bryggorna med grindar. I och med att antalet brygor ökar så minskar även allmänhetens tillgång till öppna vattenområden för paddling med mera där bryggorna är placerade.

I planområdets västra del angränsar marinan till en badplats på Fisksätra holme. Passager av båtar som ska in för service mm i denna del av marinan kommer att öka väsentligt. Enligt uppgift från Saltsjö Pir uppskattas antalet passager till

MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING

mellan 1200 och 2000 passager per sässong. Avståndet mellan piren och badet blir cirka 100 meter. Av säkerhetsskäl kommer badet att avgränsas med bojar för att förhindra kollisioner. Allmänhetens tillgänglighet till vattenområdet begränsas därmed.

Genomförande av detaljplanen innebär att antalet bryggor kommer att öka väsentligt vilket innebär en ökad skuggning av vattenområdena med risk för mindre vegetationsutbredning som följd. Enligt kommunens inventering av vegetationen utmed kusten är vegetationsutbredningen i hela Skurusundet och Lännerstasunden relativt begränsad, bland annat på grund av båtsvall och erosion. En utökning av marinan bedöms inte påverka erosionen ytterligare men en fördubblad kapacitet av båtplatser i marinan ökar dock ändå risken för påverkan från oförbrända petroleumprodukter, spill av olja, bränsle, rengöringsmedel samt från båtbottenfärgar.

Skogsö naturreservat**Bedömningsgrunder*****Nationella miljömålen*****Ett rikt växt och djurliv*****Definition***

Den biologiska mångfalden ska bevaras och nyttjas på ett hållbart sätt, för nuvarande och framtidiga generationer. Arternas livsmiljöer och ekosystem samt deras funktioner och processer ska värnas.

Hav i balans***Definition***

Västerhavet och Östersjön ska ha en långsiktigt hållbar produktionsförmåga och den biologiska mångfalden ska bevaras. Kust och skärgård ska ha en hög grad av biologisk mångfald, upplevelsevärdet samt natur- och kulturvärden.

Kommunala mål – Översiktsplanen 2012

- Värna natur och vatten för rekreation och biologisk mångfald.
- Naturligt förekommande växt- och djurarter ska kunna fortleva i livskraftiga bestånd.
- Ökad medvetenhet om naturmiljöers biologiska, sociala, kulturella, hälsofrämjande och estetiska värden.
- Stärk och utveckla gröna kilar och värdekkärnor.

Nuläge och nollalternativ

Skogsö är ett naturreservat som omfattar cirka 150 ha varav cirka 35 hektar utgörs av vattenområde. Bland syftena med reservatsbildningen lyfts särskilt dess värde som bostadsnära rekreativ-, friluftslivs- och kulturmiljö. Reservatet förvaltas enligt fastställd skötselplan av Park- och naturenheten Nacka kommun, på uppdrag av Naturreservatsnämnden.

MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING

Sedan tidigare har bryggor för fritidsbåtar funnits i den västra delen av reservatets vattenområde – utan dispens. Naturreservatsnämnden beslutade 2013-03-20 § 18 att lämna dispens för att bygga ut marinan inom vattenområdet i reservatet i enlighet med det nu framtagna planförslaget.

I nollalternativet skulle båtverksamheten inom reservatsdelen av planförslaget kunna utökas något inom ramen för given dispens. Detta under förutsättning att andra nödvändiga krav uppfylls (till exempel miljökrav).

Planförslaget

Planområdet ligger delvis inom naturreservatet Skogsö och en del av brygganläggningen kommer att anläggas inom reservatet, dock inte utanför den östra fastighetsgränsen. Dispens har redan beviljats för åtgärden. Konsekvensen blir att arealen öppen vattenyta i reservatet minskar något. Detta kan upplevas som negativt av det rörliga friluftslivet som får minskad tillgång till öppet vatten men framförallt riskerar att störas av båtverksamhet med fler båtrörelser och buller från båtarna. Upplevsevärdena samt natur- och kulturvärdena i Skogsöreservatet kan påverkas negativt av utökad hamnverksamhet i denna del.

Positivt är att en strandpromenad till reservatet kan anläggas.

Skurusundet

Bedömningsgrunder

Miljökvalitetsnormer för vatten

Vattenmyndigheten har klassat kvaliteten på ett antal vattenområden med avseende på kemisk och ekologisk status. Lännerstasunden ingår i vattenförekomsten Skurusundet.



Vattenförekomsten Skurusundet som inkluderar Lännerstasunden.

MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING

Den kemiska statusen uppnår inte god status enligt vattenmyndigheten, orsaken är att kvicksilverhalten är för hög. Detta gäller i hela norra Östersjöns vattendistrikt, därfor görs en klassning även utan kvicksilver. Skurusundet tilldelas då klassningen god status.

Den ekologiska statusen är klassad som måttlig bland annat på grund av övergödning.

Enligt miljökvalitetsnormen är kvalitetskravet att den ekologiska statusen ska vara god senast 2021 och den kemiska statusen ska vara god senast 2015.

Vattenkvaliteten i samband med planläggning får inte försämras, utan den ska på sikt förbättras till god status till år 2021.

Hav i balans*Definition*

Västerhavet och Östersjön ska ha en långsiktigt hållbar produktionsförmåga och den biologiska mångfalden ska bevaras. Kust och skärgård ska ha en hög grad av biologisk mångfald, upplevelsevärden samt natur- och kulturvärden.

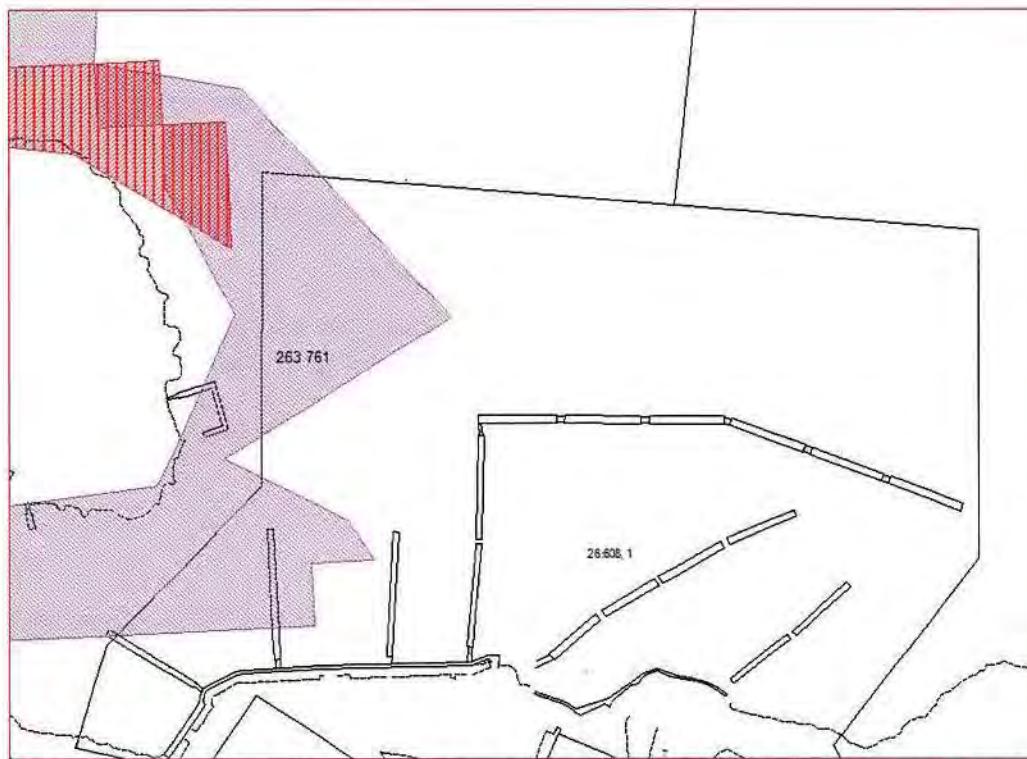
Kommunala mål - Översiktsplanen 2012

- God ekologisk och kemisk status på alla vatten till 2021.
- En långsiktig hållbar utveckling av båtlivet.
- Dagvattnet ska vara en positiv resurs i stadsbyggandet.
- Trygga den allmänsrättsliga tillgången och förbättra tillgängligheten till strand- och vattenområden.
- Kommunens dagvattenpolicy och anvisningar för dagvattenhantering ska följas.

Nuläge

Området är påverkat av båttrafik vilket bedöms ha medfört ökad erosion, ökat vattenutbyte i grunda partier och sannolikt minskade mängder vegetation. Den bitvis tätta bebyggelsen utmed vattenområdet (Skurusundet och Lännerstasunden) och ett intensivt båt- och friluftsliv påverkar också det biologiskt viktiga strandområdet. Placering av flytbojar och bryggor kan störa bottenliv och lekområden för fisk. Utsläpp från fritidsbåtar och användning av olämpliga kemikalier hotar också det biologiska livet i kustvattnet.

MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING



De rödmarkerade områdena visar lek och uppväxtområden för abborre, gädda och gös enligt modellen Balance.

Kommunen utförde 2008 en marinbiologisk inventering och en naturvärdesbedömning av kustområdena i kommunen. Bland annat området innanför Baggensstäket, inklusive Skurusundet, bedömdes som de kustvattenområden i kommunen som upprävade de lägsta naturvärdena med begränsad växtlighet och syrefria bottenområden.

För vattenområdet redovisas lek- och uppväxtområden för abborre, gädda och gös i länsstyrelsens databas som bygger på en modell, Balance. Analysen sker bland annat utifrån satellitbilder och djupdata som tas från sjökortet. Modellen beskriver sannolikheten för att påträffa rätt livsmiljöer för lek- och uppväxtområden för fisk. I samband med anmälan till länsstyrelsen angående den pir som har byggts, så utfördes en översiktssinventering av vegetationen och förutsättningar för fisk vid Fisksätra marina (Undersökning av lekbotten och sediment i Lännerstasundet, WSP 2011-06-13).

Av rapporten framgår att området är påverkat av båttrafik vilket bedöms ha medfört ökad erosion, ökat vattenutbyte i grunda partier och sannolikt minskade mängder vegetation. Bedömmningen är därför att området har förlorat i betydelse som rekryteringsområde (lek- och uppväxtområde) för abborre, gädda och andra varmvattenkravande arter. Erosionen som är en följd av båttrafik gör emellertid att det finns gott om bottnar som passar för göslek genom att det finpartikulära botten sedimentet spolats bort.

Områdets funktion som uppväxtområde för fisk har antagligen försämrats på grund av den minskade mängden vegetation som ger upphov till ett ökat

MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING

livsutrymme och födokälla för smådjur och fisk. Det är möjligt att vissa arter som gynnas av minskad mängd vegetation, till exempel löja har ökat i området.



Provtagningspunkter för sedimentundersökningen

Även sedimentundersökningar har utförts vid marinan (Undersökning av lekbotten och sediment i Lännerstasunden, WSP 2011-06-13). Av undersökningarna framgår att halterna av flera metaller är betydligt högre än de naturliga. En jämförelse med halter från Stockholmsområdet, (IVL B1297) visar att halterna överskridar för området normala nivåer. Framförallt kvicksilver, koppar och bly utgör en betydande förorening, men flertalet andra metaller förekommer i påtagligt förhöjd halter. Sedimenten längs med kajen i marinan och vidare österut innehåller flertalet metaller i kraftigt förhöjd halter. Några metaller uppvisar dock relativt höga halter enbart i vissa punkter. Höga halter av koppar och kvicksilver förekommer i punkt 2-5. Bly förekommer i höga halter i punkt 4 och 5. Även organiska ämnen förekommer i höga halter. Undersökningen visar att halterna av PAH och PCB enligt Naturvårdsverkets bedömningsgrunder (NV 4913 – Bakgrundshalter för metaller i naturliga sediment) bedöms som medelhöga respektive höga. Halterna av tributyltenn (TBT) klassas enligt norska bedömningsgrunder som starkt till mycket starkt förorenade vid Fisksätra marina.

Nollalternativ

Verksamheten kommer förmodligen att fortsätta i samma utsträckning som idag. Skärpta lagkrav innebär att mottagningsanordning för toalettavfall för fritidsbåtar ska anordnas samt att om båtar spolas av på land så ska spolvatten från båtbottentvätt renas. Dessa krav gäller oavsett planläggning. Kraven förväntas ge en positiv inverkan på Skurusundet avseende såväl kemisk som ekologisk status. Inga ytterligare saneringar av markområdet inom marinan kommer att ske, vilket innebär fortsatt risk för urlakning av föroreningar till vattenområdet. Troligen kommer inte några krav ställas på att de förorenade sedimenten täcks, vilket även detta innebär risk för spridning av föroreningar i vattenområdet.

MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING

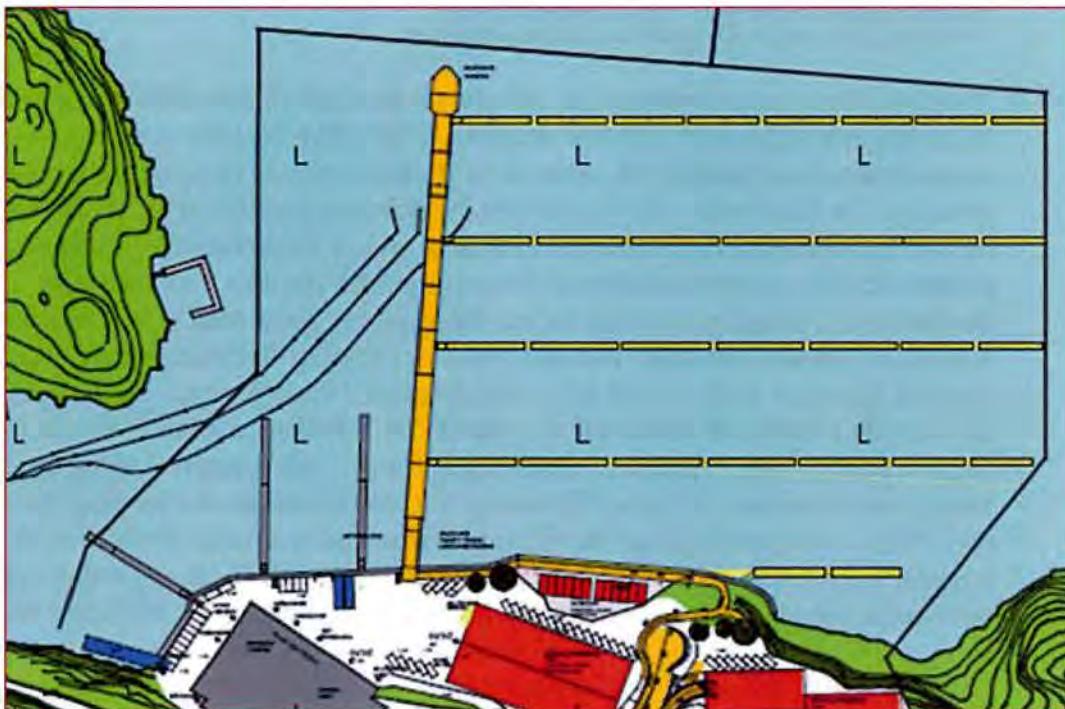
Planförslaget

Hamnplan

Antalet båtplatser planeras nu att utökas till 500. Planförslaget medger en utfyllnad på cirka 550 kvadratmeter av hamnplanen.

Underhålls- och reparationsarbeten ska i första hand ske i verkstadslokalerna. Ytorna utomhus är primärt avsedda för uppställning av båtar. Avsikten är att båtägarna inte ska utföra eget arbete som slipning av båtar och service av båtmotorer på uppställningsplatsen.

Ett genomförande av planen innebär att marken kommer att saneras. Avsikten är att sanering av områden ska ske så att föroreningshalterna blir låga så att människors hälsa och miljö inte kommer att påverkas. Risken för urlakning av föroreningar kommer därmed att minska eller undanrörjas.



Situationsplan

Marinan kommer att kunna erbjuda mottagningsanordning för toalettavfall för fritidsbåtar. På hamnplan kommer en eller två spolplattor att anläggas där tvätt av båtbottnar ska ske. Spolplattor ska ha en egen reningsanläggning för att omhänderta det miljöfarliga restavfall som tvättning genererar (innehåller båtbottenfärgar). Rening av spolvattnet innebär att spolvatten som tidigare rann ut i Skurusundet framöver kommer att renas. Åtgärderna förväntas innehålla att belastningen av båtbottenfärgar från bottentvätt av båtar minskar i förhållande till nuläget.

MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING*Sediment*

Miljödom har sökts av Saltsjö Pir AB för arbeten i vatten, anlägga flytbryggor, anlägga nedfartsramp, muddring och schaktning samt fylla igen en mindre vik. Båtrörelser riskerar att virvla upp sediment som innehåller föroreningar med ytterligare spridning som följd. Miljö- och stadsbyggnadsnämnden krävde i sitt yttrande till mark- och miljödomstolen att sediment ner till 8 meters djup vid marinan ska täckas med erosionsskydd för att minska risken att föroreningar i sedimenten sprids på grund av båtrörelser. Mark- och miljödomstolen har i beslut 2013-12-20 inte godkänt Miljö- och stadsbyggnadsnämndens yrkande om villkor om övertäckning av sedimenten. Miljödomen har vunnit laga kraft.

Halterna av tennorganiska föroreningar i sedimenten visar att sedimenten enligt norska bedömningsgrunder är starkt förorenade ($>100 \mu\text{g/kg ts}$) i pkt 3 och förorenade ($20-100 \mu\text{g/kg ts}$) i pkt 2.

Det finns risk för att föroreningar i sedimenten sprids då antalet båtrörelser ökar i vattenområdet där det finns höga halter av föroreningar i sedimenten. Om en spridning av föroreningar sker ökar risken för påverkan av växt- och djurlivet i närområdet.

Miljökvalitetsnormer

Tributyltennföreningar är upptagna på den lista över prioriterade ämnen som ligger till grund för klassning av vattenförekomsternas kemiska status. En detaljplan får inte medföra att vattenkvaliteten försämrar. I dagsläget är den kemiska statusen för vattenförekomsten god exklusive kvicksilver.

Vattenförekomsten Skurusundet sträcker sig från några hundra meter norr om Skurubron till Boobadet i öster. Inom detta område finns ett stort antal marinor och båtklubbar. Norr om Fisksätra marinan går en av farlederna in till Stockholm där huvudsakligen ett stort antal fritidsbåtar passerar.

Nacka kommun arbetar med information och tillsyn av båtklubbar och marinor i syfte att minska påverkan från fritidsbåtar. Inom vattenförekomsten har de senaste åren flera spolplattor, en båtborsttvätt samt flera mottagningsstationer för toalettavfall från fritidbåtar anordnats.

Det är svårt att förutsäga hur vattenkvaliteten kommer att påverkas när detaljplanen är genomförd och ytterligare cirka 250 har hemmahamn vid marinan. Av inventeringar som utförts från befintliga småbåtshamnar framgår att trots förbud av användning av vissa båtbottenfärgar så återfinns dessa i ytliga lager i sedimenten. Orsaken tros vara att de förbjudna färgerna antingen finns kvar på äldre båtar eller att färgerna fortfarande används trots förbud. Det kan även finnas risk att de kan uppstå spill av drivmedel och oljer när båtarna ligger vid bryggorna.

Dagvatten

En dagvattenutredning har tagits fram (Dagvattenutredning Fisksätra Marina, WSP 2013-04-01). Syftet med utredningen är att redovisa hur

MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING

dagvattenhanteringen i området kan ordnas och identifiera vilka risker som finns för spridning av föroreningar samt visa vilka åtgärder som bör göras för att dessa ska motverkas. Av utredningen framgår att vissa åtgärder måste vidtas. De åtgärder som föreslås är bland annat oljeavskiljare för dagvatten från parkeringsplatser och spolplattor för rening av spolvatten från rengöring av båtskroven. Dagvatten från hamnplan föreslås att renas genom att dagvattnet samlas upp i dränerade rännor som innehåller ett filtermedier alternativt oljeavskiljning före utsläpp till Lännerstasunden.

Med föreslagna åtgärder vad avser dagvattenhanteringen så kommer belastningen på Skurusundet från de hårdgjorda ytorna att minska för fosfor, zink, koppar, samt olja. Mängden kväve och PAH beräknas öka något på grund av flera taktytor och fler parkeringsplatser.

Den nya bebyggelsen innebär att de hårdgjorda ytorna i området ökar. Detta innebär en snabbare avrinning och större flöde. Ett antal dagvattenmagasin planeras på olika platser inom området vilket kommer födröja avrinningen och renad dagvattnet så att inte vattenbalansen samt vegetationen i området förändras. Dagvatten från större parkeringsytor kommer att renas i oljeavskiljare innan de släpps ut i Lännerstasunden.

SAMLAD BEDÖMNING – Planens grad av måluppfyllelse

Den samlade bedömningen beskriver planförslagets positiva och negativa konsekvenser. Konsekvensbeskrivningen beskrivs för en fullt genomförd detaljplan år 2021.

Nationella miljömål

Begränsad klimatpåverkan

Definition

Halten av växthusgaser i atmosfären ska i enlighet med FN:s ramkonvention för klimatpåverkan stabiliseras på en nivå som innebär att människans påverkan på klimatsystemet inte blir farlig.

Måluppfyllelse

Att bygga ut marinan möjliggör att fler båtar kan få hemmahamn i Nacka kommun, vilket genererar ökad båttrafik med ökade utsläpp av koldioxid som följd. Även biltransporter till och från marinan kommer att öka vilket innebär ökade utsläpp till luft av koldioxid.

Frisk luft

Definition

Luftens ska vara så ren att människors hälsa samt djur, växter och kulturarv inte skadas. Ambitionen är att miljökvalitetsmålet ska nås inom en generation.

MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING***Måluppfyllelse***

En ökad bil- och båttrafik inom området medför att utsläppen till luft ökar. Miljökvalitetsnormer för luft kommer att klaras inom planområdet.

Giftfri miljö*Definition*

Förekomst av ämnen i miljön som skapats i eller utvunnits av samhället ska inte hota människors hälsa eller den biologiska mångfalden.

Måluppfyllelse

Inom området har marin verksamhet pågått sedan 1910-talet. Såväl mark- som vattenområdet har blivit förorenat av verksamheten. Som förberedelse inför planarbetet har en hel del marksaneringar utförts och mer saneringar kommer att utföras när planen genomförs. Det finns risk för att föroreningar i sedimenten sprids då antalet båtrörelser ökar i vattenområdet där det finns höga halter av föroreningar i sedimenten. Marinan kommer att ha spolplatta med reningsanläggning för tvätt av båtbottnar. Belastningen på vattenområdet från båtbottentvätt av båtar kommer att minska jämfört med dagsläget. Det finns begränsade möjligheter att genom planbestämmelser begränsa marinans påverkan på vattenkvaliteten. Hur påverkan på vattenförekomsten från marinan kommer att bli beror på hur båtägarna och marinan använder båtar och anläggning. Dagvattenavrinningen från området innebär att med föreslagna reningsåtgärder så minskas belastningen av tungmetaller och olja på Lännerstasunden.

Ingen övergödning*Definition*

Halter av gödande ämnen i mark och vatten ska inte ha någon negativ inverkan på människors hälsa, förutsättningar för biologisk mångfald eller möjligheterna till allsidig användning av mark och vatten.

Måluppfyllelse

När planen genomförs ska en latintömningsstation för båtar installeras, vilket möjliggör för båtägare att inte behöva tömma sina tankar till havs. Om åtgärder genomförs enligt dagvattenutredningen kommer belastningen av fosfor på Lännerstasunden av fosfor att minska men mängden kväve kommer att öka. Genomförandet av detaljplanen bedöms endast marginellt förändra belastningen av näringssämnen från området i förhållande till dagens situation; möjligheterna att uppnå god ekologisk status bedöms därmed förändras marginellt.

Hav i balans*Definition*

Västerhavet och Östersjön ska ha en långsiktigt hållbar produktionsförmåga och den biologiska mångfalden ska bevaras. Kust och skärgård ska ha en hög grad av biologisk mångfald, upplevelsevärdet samt natur- och kulturvärden.

Måluppfyllelse

Detaljplanen innehåller en exploatering inom ett kustområde som till övervägande del redan är ianspråktaget. Detaljplanen i sig innehåller en viss påverkan rent fysiskt

MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING

genom att en större yta av vattenområdet tas i anspråk. Det berörda vattenområdet är redan idag starkt påverkat av tidigare verksamheter, belägenheten i regionen samt påverkan från angränsande farled. Det finns sannolikt en risk för en större påverkan om båtägarna även fortsättningsvis använder biocidfärgar som har en påverkan på den biologiska mångfalden även långt utanför planområdet. Se även giftfri miljö.

God bebyggd miljö

Definition

Städer, tätorter och annan bebyggd miljö ska utgöra en god och hälsosam livsmiljö samt medverka till en regional och global god miljö. Natur- och kulturvärdena ska tas tillvara och utvecklas.

Måluppfyllelse

En marina nära en tätort ger människor möjlighet att ha båt. Även människor utan strandfastigheter kan utnyttja denna möjlighet. Om en utökning av antalet båtplatser ska möjliggöras inom kommun är det att föredra att utökningen sker vid redan befintliga hamnanläggningar framför att nya orörda områden tas i anspråk. Detta har även framfört i kommunens kustprogram. Genomförandet av detaljplanen ger förutsättningar för ett miljövänligare båtliv genom latrinmottagningsstation, spolplatta och eventuell båtborsttvätt. Det kan dock inte uteslutas att verksamheten vid marinan kan innebära en viss påverkan på den lokala miljön. Man kan inte heller utesluta att en utökning av marinan kan innebära en negativ påverkan på närliggande badplats.

Ett rikt växt och djurliv

Definition

Den biologiska mångfalden ska bevaras och nyttjas på ett hållbart sätt, för nuvarande och framtida generationer. Arternas livsmiljöer och ekosystem samt deras funktioner och processer ska värnas.

Måluppfyllelse

Inom planområdet är naturvärdena idag relativt låga på grund av tidigare verksamheter, belägenheten i regionen samt påverkan från angränsande farled. Genomförandet av planen innebär att marksaneringar utförs, vilket minskar risken för påverkan på vattenmiljön. Det finns risk för att föroreningar i sedimenten sprids då antalet båtörelser ökar i vattenområdet där det finns höga halter av föroreningar i sedimenten. Det finns risk för påverkan på växt- och djurliv genom att antalet bryggor ökar vilket innebär en ökad beskuggning av vattenområdena med risk för mindre vegetationsutbredning som följd och därmed sämre förhållanden för fisk och annat djurliv. Vegetationsutbredningen i hela Skurusundet och Lännerstasunden är dock redan idag relativt begränsat, på grund av båtsvall, erosion och stora djup.

MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING
Mål som inte berörs eller berörs i mycket begränsad omfattning av detaljplanen

Levande sjöar och vattendrag, rikt odlingslandskap, skyddande ozonskikt, säker strålmiljö, myllrande våtmarker, storslagen fjällmiljö, grundvatten av bra kvalitet samt levande skogar.

Tabellen redovisar den samlade bedömningen. För bedömningen har följande indelning använts:

	<i>Positiv konsekvens</i>
	<i>Ingen konsekvens</i>
	<i>Liten negativ konsekvens</i>
	<i>Måttlig negativ konsekvens</i>
	<i>Stor negativ konsekvens</i>

Med positiv konsekvens menas att miljön förbättras. Ingen konsekvens innebär att ingen förändring sker. Med negativa konsekvenser menas att miljön försämras.

Konsekvensens största storlek är beroende av vilket lagskydd ett miljöintresse har: påverkan på riksintresse medför som mest stora konsekvenser, påverkan på regionala intressen medför som mest måttliga konsekvenser och påverkan på kommunala intressen medför som mest liten konsekvens.

Påverkan	Nollalternativ	Planförslaget
<i>Riksintresse farled</i>	<i>Ingen konsekvens</i>	<i>Liten negativ konsekvens</i>

Dagens verksamhet kommer troligen att fortsätta i minst samma omfattning som i dagsläget. Den reguljära båttrafiken kommer antagligen att öka. I samband med invigningen av attraktionen "HAMN", planeras för guidade båtturer från Fisksätra marina till Baggensstäket, vilket ger ökad båttrafik.

En fördubbling av antalet båtar i marinan samt utökad marin service, innebär att antalet härbärsplatser nån i en tämligen träng passage av farleden, som även byter riktning inte långt från planområdet. Detta kan innebära att farleden kan påverkas. Dock innebär de begränsningar i farledens kapacitet som finns längre västerut (Baggensstäket - Knapens håll) att inga större fartyg kan utnyttja farleden, vilket innebär att planförslaget inte kommer att få

MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING

Påverkan	Nollalternativ	Planförslaget
		någon väsentlig negativ påverkan på sjöfarten till Stockholm.
Riksintresse kust och skärgård	<p><i>Måttlig negativ konsekvens</i></p> <p>Området är i nuläget inte formellt (planmässigt) tillgängligt för allmänheten.</p> <p>I nollalternativet kommer den marina verksamheten att fortsätta ungefär som i dagsläget eller med viss utökning. Invigning av projektet HAMN med museum skedde första juni 2014, vilket innebär att många människor kommer att besöka området årligen.</p>	<p><i>Positiv konsekvens</i></p> <p>Planförslaget leder till att allmänhetens tillträde till området säkerställs formellt och att en allmän gata byggs ner till kajen och piren. Piren blir en allmän gångväg och österut, mot Skogsö naturreservat, anläggs en allmän strandpromenad. Antalet båtplatser kommer att öka, vilket kan ses både positivt och negativt för det rörliga friluftslivet och riksintresset. Arealen "öppen vattenytan" minskas något.</p> <p>Planförslaget gynnar turismen genom att besökare till det nya museet säkerställs möjligheter att komma ner till kaj och pir. Sammantaget bedöms riksintresset Kust och skärgård gynnas av planförslaget.</p>
Landskapsbild	<p><i>Måttlig negativ konsekvens</i></p> <p>Troligen kommer den marina verksamheten att fortsätta i minst nuvarande omfattning. Båtuppläggning samt parkering kommer att ske på öppen mark. Platsen kommer att fortsätta att ge ett något oordnat intryck när man kommer nära. Sår efter rivna byggnader kommer att finnas kvar.</p>	<p><i>Positiv konsekvens</i></p> <p>Lokalt kommer de nya byggnaderna liksom den utvidgade hamnverksamheten att påverka landskapsbilden. Det är positivt att tillkommande byggnader och anläggningar till viss del kommer att hjälpa till att dölja såren efter tidigare rivningar samt genom att ordna upp området så att parkering och båtförvaring till stor del kommer att ske inomhus i de nya hallarna. En nackdel för landskapsbilden är att tidigare</p>

MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING

Påverkan	Nollalternativ	Planförslaget
		<p>öppen vattenyta nu föreslås som hamnområde. Sammantaget bedöms ur ett landskapsbildsperspektiv fördelarna överväga nackdelarna med planförslaget.</p>
<p><i>Skurusundet</i> <i>Ekologisk status</i> <i>Kemisk status</i></p>	<p><i>Positiv konsekvens</i></p> <p>En minskad belastning av näringssämnen och båtbottenfärgar kan förväntas då krav på mottagning av toalettavfall från fritidsbåtar samt ökade krav på rening av spolvatten från båtbottentvätt kommer att ställas oavsett om planen genomförs eller ej.</p>	<p><i>Positiv konsekvens</i></p> <p>En minskad belastning av näringssämnen och båtbottenfärgar kan förväntas då krav på mottagning av toalettavfall från fritidsbåtar samt ökade krav på rening av spolvatten från båtbottentvätt kommer att ställas oavsett om planen genomförs eller ej.</p> <p>Delar av området saneras vilket minskar belastningen från land till vattenområdet.</p> <p><i>Måttlig negativ konsekvens</i></p> <p>Det finns risk för att föroreningar i sedimenten (ex. TBT) kan komma att spridas till omgivande vattenområden när marinan utökas. Lokalt kan detta få en stor påverkan men i förhållande till hela vattenförekomsten blir påverkan mindre ju längre bort från marinan man kommer.</p> <p>Båtar som i framtiden målas med godkända biocidfärgar riskerar att även framöver förorena vattenområdet då de ligger vid</p>

MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING

Påverkan	Nollalternativ	Planförslaget
		<p>marinan eller inom annat vattenområde.</p>
<i>Strandskydd</i>	<p><i>Ingen förändring</i></p>	<p><i>Liten negativ konsekvens</i></p> <p>Tillgängligheten till vattenområdet minskar pga. av ökat antal bryggor. Tillgängligheten vid badet kommer att begränsas något då badet måste avgränsas av säkerhetsskäl.</p> <p><i>Utfyllnad av kajplanet med cirka 550 kvadratmeter bedöms få en marginell påverkan på strandzonen då området redan idag är utfyllt och påverkat av tidigare verksamheter.</i></p> <p><i>Positiv konsekvens</i></p> <p>Allmänhetens tillgänglighet till strandområdet ökar genom att en gångväg anläggs dels till pirén dels österut till naturreservatet.</p>
<i>Skogsö naturreservat</i>	<p><i>Ingen förändring</i></p>	<p><i>Liten negativ konsekvens</i></p> <p>Dispens har redan beviljats för utvadning av brygganläggning i reservatet. Konsekvensen blir att arealen öppen vattenytan i reservatet minskar något. Detta kan upplevas som negativt av det rörliga friluftslivet som får minskad tillgång till öppet vatten men framförallt riskerar att störas av båtverksamhet med fler båtrörelser och buller från båtarna. Upplevelsevärdena samt natur- och</p>

MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING

Påverkan	Nollalternativ	Planförslaget
		<p>kulturvärdena i Skogsreservatet kan påverkas negativt av utökad hamnverksamhet i denna del. Propriet är att en strandpromenad till reservatet kan anläggas.</p>

UPPFÖLJNING

Väsentliga miljöaspekter som bör följas upp är påverkan på vattenförekomsten, samt utökad provtagning för att kontrollera om badvattenkvaliteten påverkas av att den marina verksamheten. Exploatören förväntas samarbeta med och bistå tillsynsmyndigheten i alla miljörelaterade frågor under utbyggnadsskedet.

Del 2: MILJÖREDOVISNING**KONSEKVENSER PÅ MILJÖN****MARKFÖRORENINGAR****Bedömningsgrunder****Naturvårdsverkets generella riktvärden**

Riktvärdena gäller för hela Sverige och indelning har gjorts i kvalitetsklasser med hänsyn till markanvändningen. Mark för bland annat bostadsändamål, odling, parkmark och grönområden ska uppfylla kriterierna för känslig markanvändning (KM). Riktvärdena är framtagna som stöd vid efterbehandling av förorenade områden.

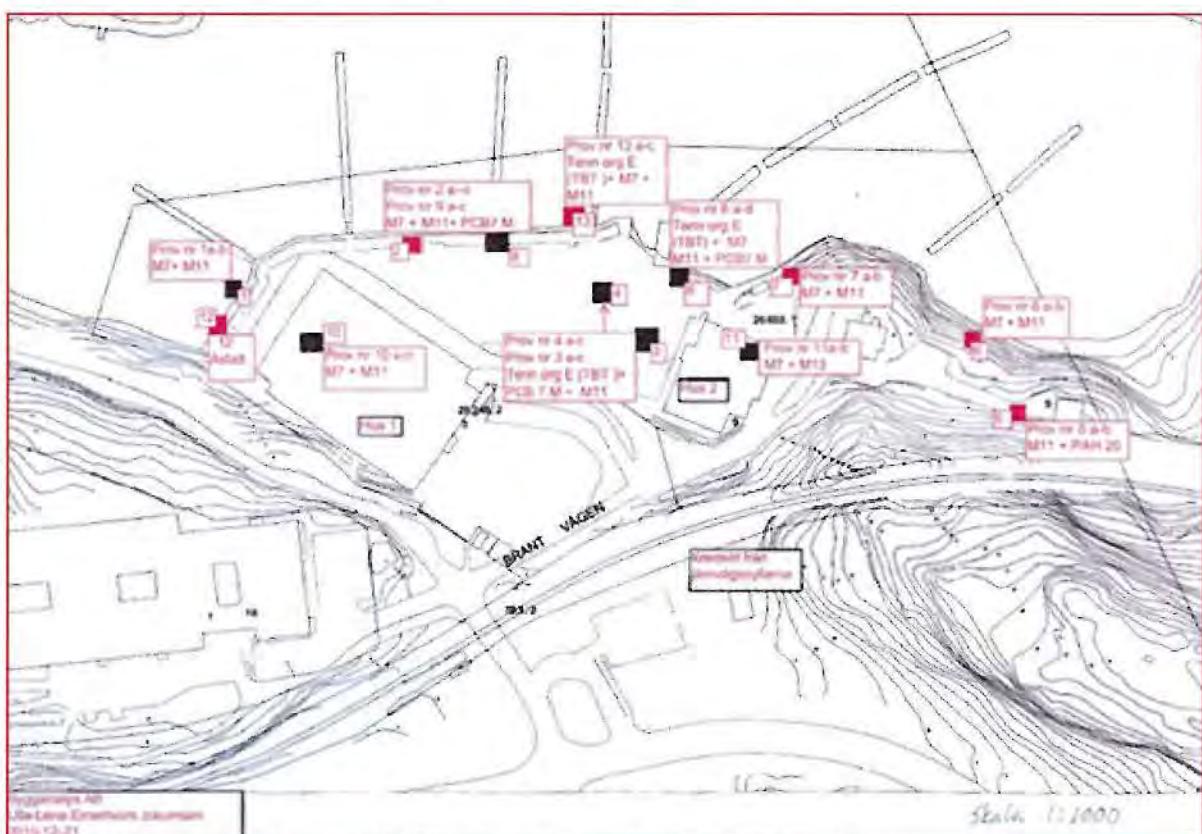
Bakgrund

Inom planområdet har varvsverksamhet pågått sedan slutet av 1910-talet. Fram till 1960 pågick småbåtstillverkning (trä- och plastbåtar) därefter har reparations- och underhållsarbeten – såsom blästring, målning och underhåll av båtmotorer – skett inom området. Båtbottenfärgar som har använts bestod av en mängd giftiga ämnen såsom isotiazolin, TBT, PCB, koppar etc. Gifterna bedöms vara bioackumulerande och nedbrytningen av gifterna går mycket långsamt. Nuvarande aktiviteter inom varvområdet är uppläggning av fritidsbåtar, reparation, underhållsarbeten samt museum.

Miljötekniska markundersökningar har utförts i syfte att identifiera förekomst, typ och omfattning av metall- och tennorganiska förurenningar på fastigheten.
(Miljökontroll och efterbehandling, Nacka Erstavik 26:608, Sandström, Miljö & säkerhetskonsult, 2013-09-26).

MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING

Resultaten av markundersökningarna visar på koncentrationer av metallföroreningar överskridande Naturvårdsverkets generella riktlinjer för känslig och mindre känslig markanvändning på varierande djup. Koncentrationen av tennorganiska föroreningar överskrider den högsta riskklassen ($100 \mu\text{g}/\text{kg}$) enligt det Norska riskbedömningssystemet för utvärdering av TBT (tributyltenn) i sediment, och det riktvärde ($200 \mu\text{g}/\text{kg}$) som i Sverige används i dumpningsärenden. Kolväten har vid markundersökningarna inte visats sig vara en problematisk föroreningskälla.



Svarta ifyllda kvadrater innehåller markföroreningar som överstiger gränsvärden, röda och ofyllda kvadrater visar provtagningspunkter.

Utbyggnadsförslaget

En förutsättning för att området skulle kunna tas i anspråk för den nya varvsverksamheten var att området sanerades. Saneringen har utförts under 2012 och 2013. Saneringen har genomförts i samråd med tillsynsmyndigheten, Nacka kommun. Generellt tillämpas som åtgärdsmål vid sanering och markarbeten riktvärden för känslig markanvändning. De övergripande åtgärdsmålen för saneringen var att fastigheten ska kunna användas utan risk för miljö eller hälsa. Fastigheten ska inte heller bidra med negativ påverkan på omkringliggande bostäder eller recipenter. Målsättningen var att så mycket TBT som möjligt skulle avlägsnas från fastigheten. Totalt har cirka 10000 ton förurenade massor (tungmetaller, tennorganiska föroreningar och kolväten) avlägsnats från området,

MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING

varav cirka 400 ton som farligt avfall (tungmetaller). Mer än 90 % eller 7560 ton av all uppmätt TBT på fastigheten har avlägsnats. Några områden som fortfarande innehåller föroreningar har lämnats på grund av att området var svårtillgängligt eller att markföroreningen var intill byggnad och lämnades på grund av risk för att underminera byggnaden. Mark under kran återstår att sanera. Vatten somtränger fram på bergskanten var förorenat. Analyser visar på låga värden men bör följas upp. Vid genomförande av planen, det vill säga vid arbeten som innebär grävande eller motsvarande i mark, finns risk att ytterligare förorenade områden kan påträffas. Anmälan ska då göras till tillsynsmyndigheten.

I och med att området har genomgått en omfattande sanering så har risken för urlakning av föroreningar minskat eller undanrörts. Ett genomförande av planen innebär att marken kommer att saneras ytterligare.

Slutsats: Sanering har delar redan genomförts och kommer att fortsätta, målsättningen är att föroreningshalterna ska vara så låga att människors hälsa och miljön inte kommer att påverkas. Risken för urlakning av föroreningar kommer därmed att minska eller undanrörjas. Om det vid genomförande av planen sker markarbeten finns det risk att ytterligare förorenad områden påträffas. Anmälan ska då göras till tillsynsmyndigheten.

Naturmiljö

Bedömningsgrunder

Kommunala mål – Översiktsplanen 2012

- Värna natur och vatten för rekreation och biologisk mångfald.
- Naturligt förekommande växt- och djurarter ska kunna fortleva i livskraftiga bestånd.
- Ökad medvetenhet om naturmiljöers biologiska, sociala, kulturella, hälsofrämjande och estetiska värden.
- Stärk och utveckla gröna kilar och värdekärnor.

Utbyggnadsförslaget

Inga för kommunen kända lokaler för hotade växt- eller djurarter påverkas av planförslaget.

Största delen av byggandet inom området planeras på redan ianspråktagen mark. I stort sett all, till ytan mycket begränsad, naturmark inom planområdet säkerställs som allmän plats – natur.

Det finns risk för negativ påverkan på växt- och djurliv genom att antalet bryggor ökar vilket innebär en ökad beskuggning av vattenområdena med risk för mindre vegetationsutbredning som följd och därmed sämre förhållanden för fisk och annat djurliv. Vegetationsutbredningen i hela Skurusundet och Lännerstasunden är dock redan idag relativt begränsat, på grund av båtsvall, erosion och stora djup.

MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING

Det finns även risk för att föroreningar i sedimenten sprids då antalet båtrörelser ökar i vattenområdet där det finns höga halter av föroreningar i sedimenten. Om en spridning av föroreningar sker ökar risken för påverkan av växt- och djurlivet, huvudsakligen i närområdet.

Slutsats: Största delen av byggandet/anläggningarna inom området planeras på redan ianspråktagen mark. Det finns risk för negativ påverkan på växt- och djurliv genom att antalet bryggor ökar men vegetationsutbredningen i hela Skurusundet och Lännerstasunden är dock redan idag relativt begränsat, på grund av båtsvall, erosion och stora djup. Om en spridning av föroreningar sker ökar risken för påverkan av växt- och djurlivet, huvudsakligen i närområdet.

Klimat och klimateffekter

Bedömningsgrunder

Kommunala mål – Översiktsplanen 2012

De värden som anges i den regionala utvecklingsplanen för Stockholm 2010, RUFS 2010, anges som förväntad permanent höjning av Östersjöns havsnivå till mellan + 0,5 m till + 1,1 m och det temporära högvattenflödet ytterligare + 1,4 m. Detta ger en sammanlagd havsnivåhöjning (permanent höjning plus tillfällig variation minus landhöjning) på + 1,9 m till + 2,5 m.(RH 00)

Planförslaget.

Den generella riktlinjen i Nacka är att inte planlägga för bostäder under +2,5m. Denna nivå bör även tas hänsyn till för att skapa hållbara lösningar för dagvattenhanteringen på marinan. Då hamnplan ligger under +2 meter i de lägre delarna så bör all dagvattenhantering där hållas så ytlig som möjligt, för att minska risken för perioder med nedsatt funktion.

Slutsats: Utformning av dagvattenlösningar för hamnplanen ska ta hänsyn till havsnivåhöjningar.

MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING**KONSEKVENSER PÅ HÄLSAN****BULLER****Bedömningsgrunder**

Naturvårdsverkets allmänna råd för externt industribuller (SNV RR 1978:5 rev. 1983).

Områdesanvändning ¹⁾	Ekvivalent ljudnivå i dBA			Högsta ljudnivå i dBA läge "FAST"
	Dag kl 07-18	Kväll samt söndag och helgdag kl 07-18	Natt kl 22-07	
Arbetslokaler för ej bullrande verksamhet	60	55	50	—
Bostäder och rekreationsytor i bostädernas grannskap samt utbildningslokaler och vårdbyggnader	50	45	40 ²⁾	55
Områden för fritidsbebyggelse och rörligt friluftsliv där naturupplevelsen är en viktig faktor. ³⁾	40	35	35	50

1. Vid de fall kringliggande område ej utgörs av angivna områdestyper bör bullervillkoren anges på annat sätt, till exempel ljudnivå vid stadsplanegräns eller på ett visst avstånd från anläggningen.
2. Värdet för natt behöver inte tillämpas för utbildningslokaler.
3. Avser områden som planlags för fritidsbebyggelse och rörligt friluftsliv.

Fakta buller

Buller är det ljud som uppfattas som störande. Vad som uppfattas som buller varierar från person till person.

Buller kan orsaka bland annat stressreaktioner, trötthet, irritation, blodtrycksförändringar, sömnstörningar och hörselskador. Särskilt störande är sådant ljud som man inte kan påverka, till exempel trafik.

MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING

Utbyggnadsförslaget

Bullrande verksamhet vid marinan kan orsakas av reparationer och underhåll av båtar utomhus. De flesta reparationer kommer att ske inomhus (främst i servicehallen). Vissa reparationer kan behöva utföras när båtarna ligger i sjön. Naturvårdsverkets riktlinjer för externt industribuller bedöms klaras.

Slutsatser: Naturvårdsverkets riktlinjer för externt industribuller bedöms klaras.

LUFT

Bedömningsgrunder

Kommunala mål - Översiktsplanen 2012

- Kollektivtrafiken ska vara dimensionerad och utformad så att dess andel av resorna avsevärt ökar till 2030.
- Kollektivtrafik till sjöss ska särskilt utvecklas, kopplas till landburen kollektivtrafik och samordnas regionalt.
- Trafiksystemet ska vara utformat så att andelen resor till fots eller med cykel ökar.

Miljökvalitetsnormer (MKN)

Miljökvalitetsnormerna (MKN) är bindande nationella föreskrifter. De är till för att skydda hälsan och miljön. MKN anger de föroreningsnivåer som människor och miljö kan belastas med utan olägenheter av betydelse. Vid planering och planläggning ska hänsyn tas till dessa. En plan får inte medverka till att MKN överskrids.

Utbyggnadsförslaget

Stockholm och Uppsala läns luftvårdsförbund har utfört beräkningar över luftkvaliteten inom Nacka kommun. De föroreningar som är svårast att klara är partiklar och kvävedioxid. Av beräkningarna framgår att dygnsvärdet för partiklar (PM10, <10 μm) är 14-16 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Medelvärdet under det 36:e värsta dygnet får inte vara högre än 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Beräkningarna för kvävedioxid visar att halterna är 18-24 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Medelvärdet under det åtonde värsta dygnet får inte vara högre än 60 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Samtliga MKN för luft kommer att klaras inom planområdet.

Slutsats: Samtliga miljökvalitetsnormer för luft klaras inom planområdet.

MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING**Kulturmiljö****Bedömningsgrunder**
*Nationella miljömålen***God bebyggd miljö***Definition*

Städer, tätorter och annan bebyggd miljö ska utgöra en god och hälsosam livsmiljö samt medverka till en regional och global god miljö. Natur- och kulturvärdena ska tas tillvara och utvecklas.

Kommunala mål – Översiktsplanen 2012

- De samlade kulturvärdena ska bevaras, förvaltas och utvecklas.
- Föreningar i den bebyggda miljön bör innehålla förbättringar estetiskt, funktionellt och socialt samt leda till mer hälsosamma och trygga miljöer.
- En attraktiv och hållbar byggd miljö.

Utbyggnadsförslaget

Planområdet har sedan 1914 varit en plats för båtverksamhet, då AB Fisksätra Motorbåtsvarv startade sin verksamhet på platsen detta år. Tidigare har området säkert utnyttjats som ankringsplats med mera, då platsen är skyddad och belägen nära Stockholm. I den marinarkeologiska förstudie som Sjöhistoriska museet genomförde 2013, upptäcktes en fartygslämning från 1800-talets senare del. Detta indikerar tidigare båtverksamhet på platsen. Hamnverksamhet på platsen har varit en del av kulturmiljön i minst 100 år och en utvidgning enligt planförslaget bedöms inte påverka kulturmiljövärdena negativt. Det aktuella vraket från 1800-talet har status övrig kulturhistorisk lämning. Inga föreningar i vattenanvändningen planeras i lämningens direkta närhet och därför bedöms planförslaget inte innehålla någon risk för vraket.

Tidigare äldre byggnader som funnits för varvsändamål är redan rivna. Om byggnaderna funnits kvar, hade de haft visst kulturhistoriskt värde. De byggnader som finns kvar, bedöms inte vara av kulturhistoriskt intresse.

Slutsats: Hamnverksamhet på platsen har varit en del av kulturmiljön i minst 100 år och en utvidgning enligt planförslaget bedöms inte påverka kulturmiljövärdena negativt. Planförslaget bedöms inte innehålla någon risk för fartygslämningen från slutet av 1800-talet. Inga byggnader inom planområdet bedöms ha kulturhistoriskt värde.

MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING

Rekreation och tillgänglighet

Bedömningsgrunder

Nationella miljömålen

God bebyggd miljö

Definition

Städer, tätorter och annan bebyggd miljö ska utgöra en god och hälsosam livsmiljö samt medverka till en regional och global god miljö. Natur- och kulturvärdena ska tas tillvara och utvecklas.

Hav i balans

Definition

Västerhavet och Östersjön ska ha en långsiktigt hållbar produktionsförmåga och den biologiska mångfalden ska bevaras. Kust och skärgård ska ha en hög grad av biologisk mångfald, upplevelsevärden samt natur- och kulturvärden.

Kommunala mål - Översiktsplanen 2012

- Rika möjligheter till friluftsliv som tar hänsyn till naturens förutsättningar.
- Tillgång och tillgänglighet till parker och bostadsnära natur ska vara god i alla kommundelar.
- Trygga den allemansrättsliga tillgången och förbättra tillgängligheten till strand- och vattenområden.
- Öka tillgängligheten till grönområden.
- Utvecklingen i samhället ska främja en god folkhälsa.
- Medborgarna ska ha tillgång till ett bra och varierat utbud av idrotts- och fritidsanläggningar.

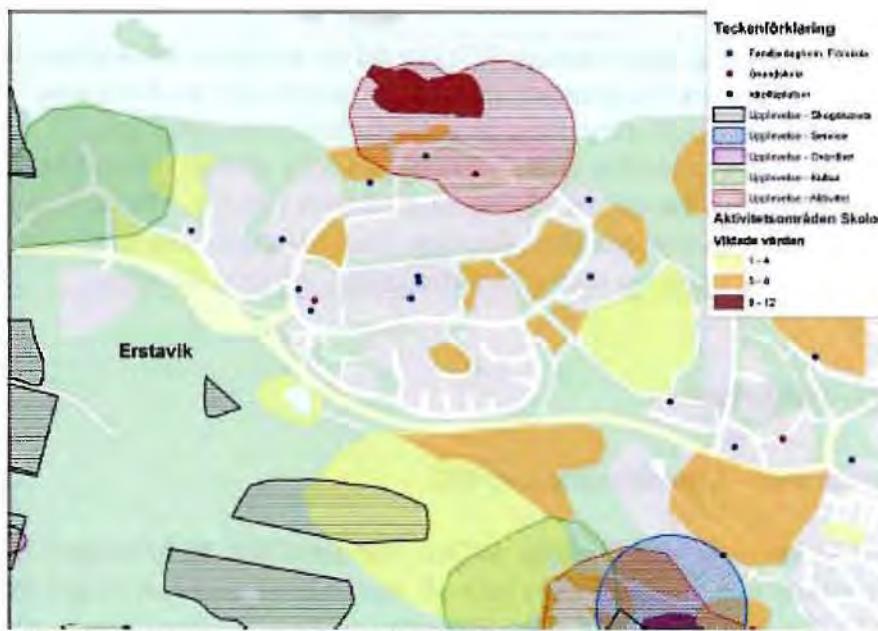
MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING

Bild. 12. Bilden visar förskolor och skolors användning av Fisksätras natur samt mänskarnas förväntade upplevelser av sitt besök i området. I kartläggningen, aktivitetsområden skolor, har pedagogisk verksamhet viktats genom att räknas som tre. Övriga aktiviteter som lags in har räknats som en. Detta innebär att ett område som får värde fyra används på fyra olika sätt av skolor eller som pedagogisk verksamhet och en aktivitet till.

Källa: Förstudie - Natur- och rekreativvärden i Fisksätra, Park- och naturenheten 2012-07-31

Utbyggnadsförslaget

Förslaget ökar allmänhetens tillgång till ett attraktivt landområde med vattenkontakt, genom att det tidigare stängda hamnområdet bland annat får en allmän väg ner till kajplanet, ett allmänt gångstråk med sittmöjligheter ute på pirén, möjligheter till allmän båttrafik kan erbjudas (trafikeringen kan ej styras av planen) och en strandpromenad mot Skogsö byggs ut. Badet med anslutande natur på Fisksätra holmes östra sida, säkerställs också i detaljplaneförslaget, vilket är positivt med tanke på hur intressant Fisksätra holme är ur rekreationssynpunkt. Dock kommer antalet båtrörelser att öka utanför badet, vilket innebär att badet av säkerhetsskäl måste avgränsas med bojar och flytlänsar. Den ökande båttrafiken innebär också att badvattenkvalitén måste hållas under extra uppsikt och eventuellt måste miljötillsynen av badet utökas.

En utökad verksamhet för fritidsbåtar i ”kontrollerad form” är positivt i en skärgårdskommun som Nacka, sett ur perspektiven båtliv som rekreation och behovet av servicepunkter för detta”. För de som vill utnyttja de öppna vattenytorna för rekreation (bad, båtsport), kan en utvidgning av hamnverksamheten upplevas som en inskränkning, vilket är negativt.

MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING

Slutsats: Förslaget ökar allmänhetens tillgång till ett attraktivt landområde med vattenkontakt. Badet med anslutande natur på Fisksätra holmes östra sida säkerställs, vilket är positivt men den ökande båttrafiken innehåller att badvattenkvalitén måste hållas under extra uppsikt. En utökad verksamhet för fritidsbåtar är positivt för rekreationsintresset båtlivet i Nacka. För de som vill utnyttja de öppna vattenytorna för rekreation (bad, båtsport), kan en utvidgning av hamnverksamheten upplevas som en inskränkning, vilket är negativt.

Risk och säkerhet

Kommunala mål - Översiktsplanen 2012

- Förändringar i den byggda miljön bör innehålla förbättringar estetiskt, funktionellt och socialt samt leda till mer hälsosamma och trygga miljöer.
- Alla ska vara trygga och säkra i Nacka.

Utbyggnadsförslaget

Planförslaget innebär att en befintlig marina tillåts expandera till dubbla antalet båtplatser. I marinans västra del kommer service av båtar ske samt försäljning av båtar. För att nå detta område kommer båtar passera mellan pirerna och badplatsen. Avståndet mellan dessa två är cirka 80 meter. Antalet passager uppskattas av verksamhetsutövaren uppgå till mellan 1200 - 2000 per sässong. För att minska risken för kollision mellan båtar och badande måste badet avgränsas.

Marinan planeras för såväl allmänhetens tillträde som för de marina verksamheterna. Detta kan utgöra en säkerhetsrisk, om allmänheten inte följer de allmänna stråk som planeras. Det är därför betydelsefullt, att vid utbyggnaden tydligt skylta var allmänheten ska röra sig för att trafiksäkerheten ska vara god. Det kan även behöva fysiska hinder, för att skilja marinans verksamhetsytor från de allmänna gångstråken.

Närbild till vatten innebär alltid en risk. I det fortsatta arbetet bör eventuella behov av avåkningsskydd undersökas liksom lämplig placering av räddningsstegar och annan livräddningsutrustning.

Slutsats: För att minska risken för kollision och badande måste badet avgränsas. Åtgärder kan behövas, för att skilja marinans verksamhetsytor från de allmänna gångstråken. Närbild till vatten innebär alltid en risk.

MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING**NACKA KOMMUN**

Birgitta Held-Paulie

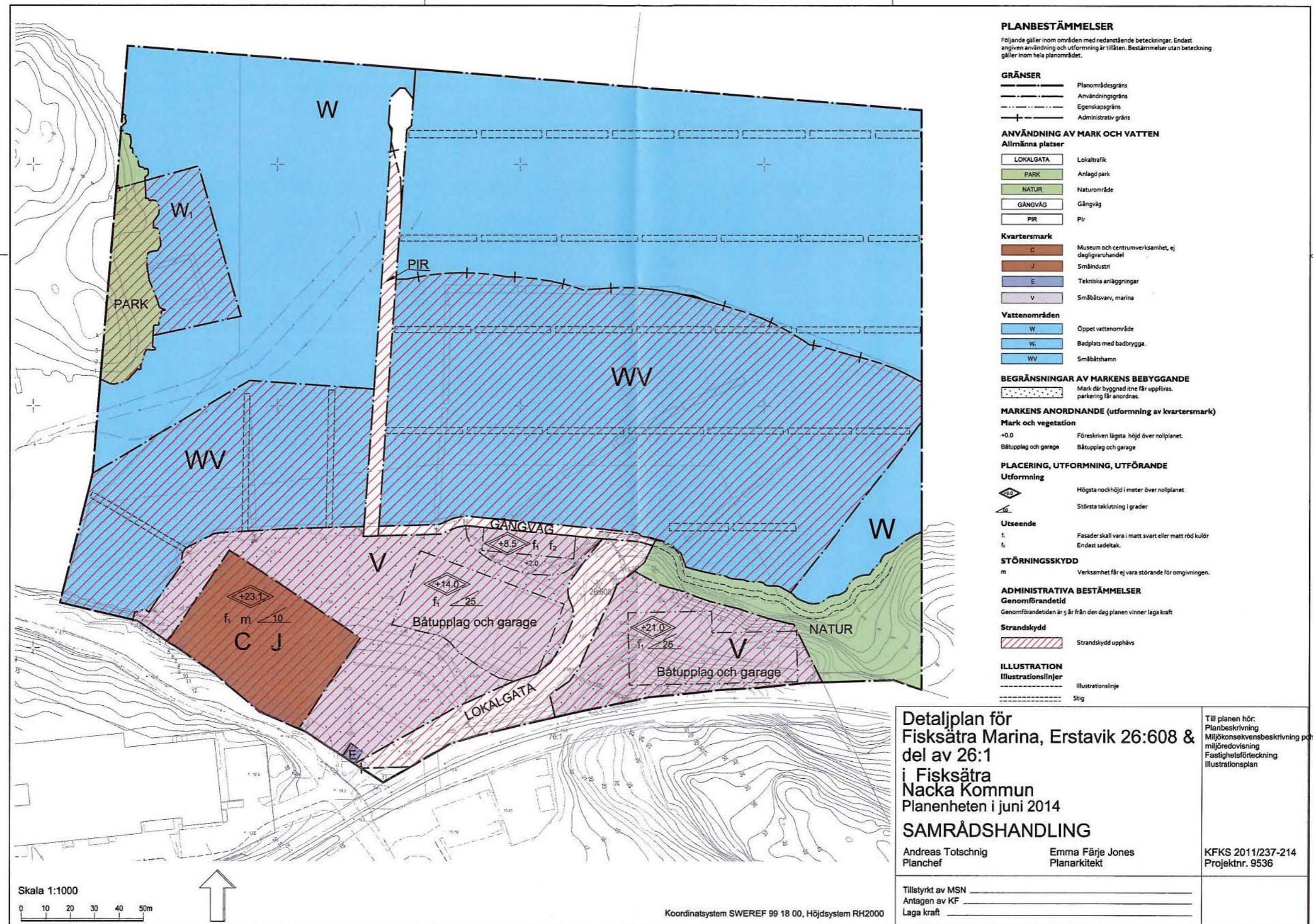
Elisabeth Rosell

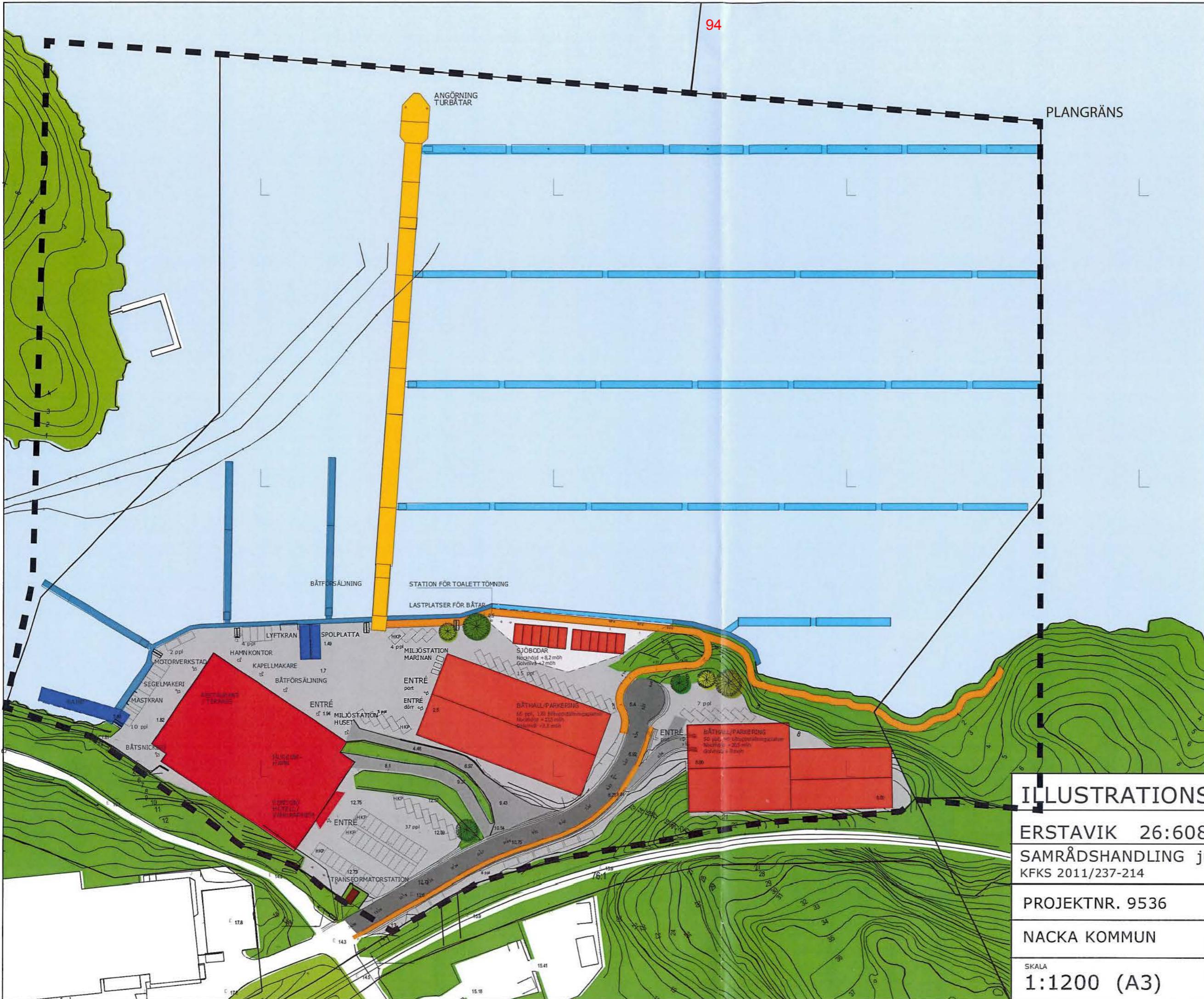
Miljöenheten

Park- och naturenheten

Referenser:

- Förslag till riktvärden för dagvattenutsläpp, Regionala dagvattennätverket i Stockholms län, 2009
- Dagvattenpolicy för Nacka kommun, 2011-03-02
- Resultat från översiktsinventering av vegetation och förutsättningar för fisk i Fisksätra, Nacka kommun, Ekologigruppen
- Undersökning av lekbotten och sediment i Lännerstasundet, Nacka kommun, WSP, 2011-06-13
- Miljökonsekvensbeskrivning, Småbåtshamn i Fisksätra, Nacka kommun, WSP 20120202
- Nacka kommuns marina kustområde, marinbiologisk undersökning och naturvärdesbedömning, Sveriges Vattenekologer AB, oktober 2008
- Havs- och vattenmyndighetens rapport 2012:1
- Transportstyrelsens föreskrift (TSFS 2012:13)
- Naturvårdsverkets allmänna råd för externt industribuller (SNV AR 1978:5 rev. 1983)
- PM - tänkbara effekter på bad vid Fisksätra holme av utökad verksamhet vid småbåtshamn i Fisksätra, Nacka kommun, Sweco, 2012-12-30
<http://www.viss.lansstyrelsen.se/>
- Dagvattenutredning Fisksätra Marina, WSP 20130401
- Förörening av båtpläggningsplatser- en sammanställning av utförda undersökningar i svenska kustkommuner, ITM-rapport 208, Institut för tillämpad miljöforskning, 2011-12-27
- NV 4913 – Bakgrundshalter för metaller i naturliga sediment
- Undersökning av lekbotten och sediment i Lännerstasundet, (WSP,2011-06-13).
- Miljökontroll och efterbehandling, Nacka Erstavik 26:608, Sandström, Miljö & säkerhetskonsult, 2013-09-13,
- Översiktlig miljöteknisk analys Fisksätra marina, Bygganalys., 2010-12-22





ILLUSTRATIONSPLAN för Fiskätra Marina

ERSTAVIK 26:608 och del av 26:1

SAMRÅDSHANDLING juni 2014

KFKS 2011/237-214

PROJEKTNR. 9536

NACKA KOMMUN

SALTSJÖ PIR AB

SKALA

1:1200 (A3)

ARKITEKT
ARKITEKT MARIE-LOUISE KAMPMANN

- Utfyllnad av mark
- Nya bryggor
- Befintliga bryggor
- Ramp och spolplatta
- Befintliga vägar
- Nya byggnader
- Befintliga byggnader
- Flaggstänger
- Kommunens pir
- Kommunens gångvägar
- Kommunens vägar
- Transformatorstn

Naturreservatsnämnden

Samråd detaljplan för Nacka strand, norra branten, delplan I. Del av Sicklaön 13:79 m.fl, på Sicklaön, Nacka kommun

Förslag till beslut

Naturreservatsnämnden beslutar att inte ha någon erinran mot förslaget till detaljplan Detaljplan för Nacka strand, norra branten, delplan 1. Del av Sicklaön 13:79 m.fl, på Sicklaön, Nacka kommun. Nämnden uppdrar åt park- och naturenheten att meddela planenheten nämndens beslut.

Ärendet

Ett förslag till detaljplan har upprättats för Nacka strand, norra branten, delplan 1. Del av Sicklaön 13:79 m.fl, på Sicklaön, Nacka kommun. Sammantaget innebär planförslaget begränsade förändringar av befintliga byggrätter. Naturreservatsnämnden har från Nacka kommunens Miljö- och Stadsbyggnadsnämnd erhållit ett remissbrev för yttrande över förslaget till detaljplan.

Planförslaget berör inte nämndens ansvarsområde då det inte gränsar till något naturreservat eller ligger i näheten av det tilltänkta reservatet i Ryssbergen.
Naturreservatsnämnden ger därför inget yttrande till samrådsförslaget.

Ekonomiska konsekvenser

Inga som berör naturreservatsnämndens ansvarsområde.

Liselott Eriksson
Park- och naturenheten



18 juni 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Naturreservatsnämnden

§ 44

NRN 2013/40-265

Förslag till naturreservat Skarpnäs

Beslut

1. Förslaget till förordnande av naturreservat Skarpnäs skickas på samråd till föreslagna samrådsinstanser enligt bilaga till tjänsteskrivelsen.
2. Samråd skall ske från och med 2014-07-04 till 2014-09-14. Föreläggandet att yttra sig över förslaget senast 2014-09-14 delges sakrägare enligt särskild förteckning genom utskick med mottagningsbevis. Förslaget till naturreservat hålls tillgängligt i utställningshallen i Nacka stadshus samt biblioteket i Nacka Forum. Annonsering om kungörelse ska göras i ortstidning samt i Post- och inrikes tidningar.
3. Nämnden beslutar att naturreservatsområdet ska i samrådförslaget avgränsas så att det även innefattar det området där Skarpövägen går genom det framtida reservatet fram till det tänkta etableringsområdet för Telegrafberget. Beslutet innebär att föreskrifternas punkt A13 kompletteras med texten – Likaså kan en breddning av Skarpövägen komma ifråga, för en framtida utbyggnad av Telegrafberget, men också för att få framkomlighet för kollektivtrafik, samt gång och cykelbana.
4. Nämnden beslutar att punkten A4 stryks i föreskrifterna
5. Naturreservatsnämnden beslutar om omedelbar justering.

Ärendet

Den 16 november 2010 beslöt kommunstyrelsens arbetsutskott att återremittera ärendet till Miljö- och stadsbyggnadsnämnden för samordning med detaljplanen för Telegrafberget.

Då detaljplan Telegrafberget har dragit ut på tiden och ej ännu är klar har ett förslag till förordnande av naturreservat Skarpnäs tagits fram. Förslaget baseras på den avgränsning som gjorts efter återremiss från kommunstyrelsen och innebär att marginal lämnas mot det område som är föremål för detaljplanläggning vid Telegrafberget. Gränsen anpassas till detaljplan när den är fastställd. Vägen till Telegrafberget ligger utanför reservatet i förslaget.

Baserat på återremissen har mark nordväst om Kummelbergets verksamhetsområde, norr om Skarpnäsvägen, undantagits för att möjliggöra framtida bebyggelse.

Handlingar i ärendet

Park- och naturenhetens tjänsteskrivelse den 12 juni 2014

Förslag till naturreservat Skarpnäs, juni 2014

Missiv till remmissinstanser

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande



18 juni 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Naturreservatsnämnden

Förteckning över sakägare

Yrkanden

Ordförande yrkade med instämmande av Marithe Eriksson (KD) Magnus Söderström (MP). Följande ändring i punkt 2 Naturreservatsområdet ska i samrådförslaget avgränsas så att det även innefattar det området där Skarpövägen går genom det framtida reservatet fram till det tänkta etableringsområdet för telegrafberget.

Föreskrifternas punkt A13 kompletteras med texten – Likaså kan en breddning av Skarpövägen komma ifråga, för en framtida utbyggnad av Telegrafberget, men också för att få framkomlighet för kollektivtrafik, samt gång och cykelbana.

Ordförande yrkade att punkten A4 stryks i föreskrifterna

Ordförande yrkade att punkten 2 ändras enligt följande -
Samråd skall ske från och med 2014-07-04 till 2014-09-14. Föreläggandet att yttra sig över förslaget senast 2014-09-14 delges sakägare enligt bilaga 3 genom utskick med mottagningsbevis. Förslaget till naturreservat hålls tillgängligt i utställningshallen i Nacka stadshus samt biblioteket i Nacka Forum. Annonsering om kungörelse ska göras i ortstidning samt i Post- och inrikes tidningar.

Beslutsgång

Naturreservatsnämnden beslutade i enlighet ordförandes yrkanden samt enhetens förslag gällande beslutspunkt 1.

Reservationer

Lennart Philip (FP) reserverade sig mot nämnden beslut att stryka punkten A4 i föreskrifterna.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande



18 juni 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Naturreservatsnämnden

§ 45

NRN 2013/37-265

Naturreservat Svärdsö

Beslut

1. Förslaget till förordnande av naturreservat Svärdsö skickas på samråd till föreslagna samrådsinstanser enligt bilaga till tjänsteskrielsen.
2. Samråd skall ske från och med 2014-07-04 till 2014-09-14. Föreläggandet att yttra sig över förslaget senast 2014-09-14 delges sakrägare enligt särskild förteckning genom utskick med mottagningsbevis. Förslaget till naturreservat hålls tillgängligt i utställningshallen i Nacka stadshus samt biblioteket i Nacka Forum. Annonsering om kungörelse ska göras i ortstidning samt i Post- och inrikes tidningar.
3. Nämnden beslutar följande ändring i föreskrifterna att strandskyddskartan justeras så att den visar strandskyddet.
4. Nämnden beslutar att punkten A4 stryks i föreskrifterna
5. Naturreservatsnämnden beslutar om omedelbar justering.

Ärendet

Området har stora värden ur natur- och rekreationssynpunkt. Syftet med att föreslå Svärdsö som naturreservat är att bevara och utveckla områdets värden för rekreation och biologisk mångfald. Friluftslivet på Svärdsön erbjuder i första hand möjlighet till rika naturupplevelser genom tillgång till upplevelser av äldre skog, vida utblickar över vattenområden, strandkontakt vid naturliga stränder och intressanta geologiska formationer som sprickdalar och berg. Mycket höga naturvärden finns såväl på land som i vatten.

Enligt 7 kap. 4 § miljöbalken får ett markområde av kommunen förklaras som naturreservat i syfte att bevara biologisk mångfald, värda och bevara värdefulla naturmiljöer eller tillgodose behov av områden för friluftslivet.

Den 23 oktober 2013 föreslogs naturreservatsnämnden fatta beslut att förslag till förordnande av naturreservat Svärdsö skickas på samråd till föreslagna samrådsinstanser. Ärendet återremitteras för att se över föreskrifter, avgränsning och skötselplan enligt kommunstyrelsens direktiv vad gäller

- Reservatsföreskrifterna A1, A4 och C10
- Upplagsplats för snö vintertid
- Samma möjligheter till ridning som i dag
- Språklig granskning av text

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande



18 juni 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Naturreservatsnämnden

Handlingar i ärendet

Park- och naturenhetens tjänsteskrivelse den 12 juni 2014

Förslag till naturreservat Svärdsö, juni 2014

Missiv till remissinstanser

Förteckning över sakägare

Yrkanden

Ordförande yrkade att nämnden beslutar följande ändring i föreskrifterna att strandskyddskartan justeras så att den visar strandskyddet.

Ordförande yrkade att punkten A4 stryks i föreskrifterna.

Ordförande yrkade att punkten 2 ändras enligt följande -

Samråd skall ske från och med 2014-07-04 till 2014-09-14. Föreläggandet att yttra sig över förslaget senast 2014-09-14 delges sakägare enligt bilaga 3 genom utskick med mottagningsbevis. Förslaget till naturreservat hålls tillgängligt i utställningshallen i Nacka stadshus samt biblioteket i Nacka Forum. Annonsering om kungörelse ska göras i ortstidning samt i Post- och inrikes tidningar.

Björn Strehlnert yrkade bifall till enhetens förslag med ordförandes ändringsyrkande till beslut.

Beslutsgång

Naturreservatsnämnden beslutade i enlighet ordförandes yrkanden samt enhetens förslag gällande beslutspunkt 1.

Reservationer

Lennart Philip (FP) reserverade sig mot nämnden beslut att stryka punkten A4 i föreskrifterna.

Protokollsanteckningar

Marithe Eriksson (KD) med instämmande av Gudrun Hubendick (MP) samt Magnus Söderström (MP) lät anteckna följande till protokollet

” Då punkt A4 ang ”störande verksamhet” utgår på grund av länsstyrelsens kritik mot att denna bestämmelse anses oklar och svårtolkad antecknas att:

Frågan om störande verksamhet fortsättningsvis bearbetas och om möjligt förtydligas, ex på så sätt att vattenskotertrafik förbjuds.

Frågan är angelägen bland annat mot bakgrund av att Svärdsö pekas ut som tysta områden samt att det finns höga marina värden i reservatet.”

Lennart Philip lät anteckna följande till protokollet

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande



18 juni 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Naturreservatsnämnden

”Svärdsös föreskrifter bör förtydligas beträffande regler för förtöjning av båtar i inre delen av Vårgärdssjön.”

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

Naturreservatsnämnden

Naturreservatet Skuruparken

Förslag till beslut

1. Naturreservatsnämnden föreslår kommunfullmäktige att med stöd av 7 kap. miljöbalken förklara Skuruparken som naturreservat enligt föreskrifter, avgränsning och skötselplan daterad september 2014, bilaga 2.
2. Naturreservatsnämnden föreslår kommunfullmäktige att med stöd av 7 kap. miljöbalken utse naturreservatsnämnden som reservatsförvaltare.
3. Naturreservatsnämnden föreslår kommunfullmäktige att anta en investeringsbudget om 7 mnkr för iståndsättande av naturreservatet Skuruparken under perioden 2015-2017.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige antog förslaget till naturreservat Skuruparken 2011-12-12. Beslutet överklagades till länsstyrelsen som 2013-09-13 upphävde beslutet på grund av formaliafel, främst för brister i hanteringen kring kungörelsedelgivning och föreläggande för mark- och sakägare att yttra sig över förslaget till naturreservat.

Kommunstyrelsen beslöt 2013-09-30 att återuppta ärendet om att inrätta naturreservatet och i oktober 2013 beslöt naturreservatsnämnden att nytt samråd skulle ske utifrån samma reservatshandlingar som antogs av kommunfullmäktige i december 2011. Samråd genomfördes under perioden 2013-11-01 till 2014-01-14.

Efter att synpunkter inkommit och sammanställdes justerades förslaget. Föreningar skedde främst utifrån länsstyrelsens yttrande. Gränsen justerades något i den västra delen för att bättre överensstämma med intilliggande plangränsor och det har angivits att föreskrifterna inte ska utgöra hinder för utbyggnad av framtida Skurubro eller tunnelbana. Eftersom



justeringarna efter samrådet berörde markägaren och andra sakägare (stugägarna) förelade naturreservatsnämnden den 2014-04-10 dessa att yttra sig över ändringarna. Samrådet genomfördes 2014-04-29 till 2014-06-15.

Efter att synpunkter inkommit och sammanställts har förslaget justerats. Ändringarna består främst av förtydligande av vissa föreskrifter såsom A2 vad gäller standardhöjning samt att normalt underhåll av befintliga byggnader och anläggningar får utföras. Även A7 har förtydligats vad gäller förbud att plantera hindrande vegetation. C7 har också förtydligats till att gälla yrkesmässig varutransport för naturreservatets ändamål. I övrigt har mindre redaktionella ändringar gjorts.

Ärendet

Bakgrund

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden beslutade 2007-06-13, § 234 följande:
”Förslaget till förordnande av naturreservat Skuruparken skickas, med den ändringen att gränsen i väster flyttas till där den ligger i översiktsplanen, på samråd till föreslagna remissinstanser, kompletterade med de närmaste bostadsrättsföreningarna.”

Samråd genomfördes 2007-07-05 tilloch 2007-09-30. Förslaget justerades och reviderades med anledning av inkomna remissvar. Gränsen i norr justerades så att Trafikverkets fastighet i norr lämnas utanför reservatet. Föreskrifterna och skötselplanen ändrades så att det framgick att målsättningen på sikt är att minimera antalet stugor inom området. Skötselplanen reviderades också så att större ytor än i remissförslaget kommer att hållas öppna och halvöppna genom gallring, slätter eller bete på det sätt som var fallet i den engelska landskapsparken på 1700-talet. Parkens kulturhistoriska värde har på ett tydligare sätt lyfts fram i kartor och texter.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden beslutade den 22 september 2010 att nytt samråd skulle genomföras med berörda mark- och stugägare med anledning av de förändringar som gjorts i förslaget. Detta samråd genomfördes 2010-10-11 - 2010-11-08. Sju sakägare samt fem övriga organisationer inkom med yttrandet som ledde till omarbetning. Det omarbetade förslaget översändes därefter till den då nyinrättade naturreservatsnämnden för yttrande. Naturreservatsnämnden beslutade 2011-10-12 att tillstyrka bildandet.

Kommunfullmäktige i Nacka antog förslaget till naturreservat 2011-12-12. Detta beslut överklagades till länsstyrelsen. 2013-09-13 varefter länsstyrelsen beslutade att upphäva naturreservatet på grund av formaliafel, främst för brister i hanteringen kring kungörelsedelgivning och föreläggande för mark- och sakägare att yttra sig över förslaget till naturreservat.



Kommunstyrelsen beslutade 2013-09-30 dels att inte överklaga länsstyrelsens upphävande av naturreservatet och dels att uppdra till naturreservatsnämnden att omedelbart återuppta ärendet med att inrätta naturreservatet. Eftersom formalafelen rörde hanteringen kring kungörelsedelgivningen och föreläggandet för mark- och sakägare att yttra sig över förslaget återupptogs arbete genom att nytt samråd genomfördes. Samrådet genomfördes under tiden 2013-11-01 till 2014-01-14.

Efter att synpunkter inkommit och sammanställts justerades förslaget. Föändringarna utgick främst från länsstyrelsens yttrande och bland annat togs målformuleringen om att antalet stugor på sikt ska minimeras bort. Föreskrifterna förtydligades vad gäller förbud mot uppförande av byggnader och anläggningar och de intrång som skötselplanen innebär för mark- och stugägare. Förbudet mot ridning inom reservatet togs bort då naturreservatsnämnden 2014-03-12 fastställde att nämndens uppfattning är att allémansrätten ger ryttare både ansvar och skyldigheter och ytterligare restriktioner inte är nödvändiga i nuläget. Föreskrifterna som sådana justerades inte till den nya standard för reservatsföreskrifter som är under framtagande i Nacka kommun. Detta eftersom förslaget framtogs innan dessa fanns och flera samråd redan har hållits. I förslaget justerades även reservatsgränsen något i den västra delen för att bättre överensstämma med intilliggande plangräns och det har angivits att föreskrifterna inte ska utgöra hinder för utbyggnad av framtida Skurubro eller tunnelbana. I övrigt gjordes mindre redaktionella ändringar.

Eftersom justeringar som gjordes i förslaget efter samrådet berörde markägaren och andra sakägare (stugägarna) beslöt naturreservatsnämnden den 10 april 2014 att förelägga JM AB som markägare till området benämnt Skuruparken och ägarna till stugor i området att senast 2014-06-15 yttra sig över de ändringar som angavs i förslag till naturreservat Skuruparken enligt föreskrifter, avgränsning och skötselplan daterad april 2014. Nämnden beslöt även att föreläggandet att yttra sig över förslaget skulle delges genom kungörelsedelgivning då antalet sakägare är många och alla inte kända av kommunen samt att förslaget till naturreservat skulle hållas tillgängligt 2014-04-29 till 2014-06-15 i biblioteket i Nacka Forum samt i utställningshallen i Nacka stadshus.

Efter att synpunkter inkommit och sammanställts har förslaget justerats. Ändringarna består främst av förtydligande av vissa föreskrifter såsom A2 vad gäller standardhöjning samt att normalt underhåll av befintliga byggnader och anläggningar får utföras. Även A7 har förtydligats vad gäller förbud att plantera hindrande vegetation. C7 har också förtydligats till att gälla yrkesmässig varutransport för naturreservatets ändamål. I övrigt har mindre redaktionella ändringar gjorts.

Ekonomiska konsekvenser

Vissa åtgärder för iståndsättning av naturreservat Skuruparken kommer att medföra kostnader av engångskarakter. En grov uppskattning av kostnaderna för iståndsättning av reservatet med bland annat utmärkning av reservatets gränser, skylning, gångvägar, stigar,



återställning av gräsmark, samt friställning av äldre ekar bedöms uppgå till totalt 7 miljoner kronor under en treårsperiod närmast efter att beslut om inrättande vunnit laga kraft.

Löpande underhåll i form av städning och gallring utmed stigar och i naturmark kommer kontinuerligt att ske. Denna driftskostnad bedöms till cirka 200 tusen kronor per år .

Bilagor

1. Naturreservatet Skuruparken: sammanställning av remissvar och ämnesuppdelning av remissvar.
2. Föreskrifter, avgränsning och skötselplan för naturreservatet Skuruparken, september 2014.
3. Tomtkarta i arrendeavtal som JM tecknat med stugägarna.

Elisabeth Hedin
Naturvårdsplanerare
Park- och naturenheten

Dag Björklund
Teknisk direktör

Naturreservatet Skuruparken, sammanställning och ämnesuppdelning av remissvar

Sammanfattning av samrådsprocess

Ett första samråd för Naturreservatet Skuruparken genomfördes i juni 2007. Efter att inkomna synpunkter sammanställts och utvärderats så framtogs ett omarbetat förslag.

Det omarbetade förslaget sändes ut på nytt samråd till berörda mark- och stugägare i september 2010.

Förslaget omarbetades åter efter inkomna synpunkter och i december 2011 antogs efter ytterligare justeringar förslaget av Kommunfullmäktige.

Beslutet överklagades till länsstyrelsen som pga formaliafel upphävdé beslutet. Ett nytt samråd genomfördes därför under tiden 20131101-20140114.

Efter samrådet bearbetades förslaget åter och ett nytt förslag togs fram. Föreändringarna i förslaget bedömdes vara så stora att förslaget åter ställdes ut under tiden 20140429-20140615. JM som markägare och områdets stugägare förelades att yttra sig.

Tidigare samråd

Samråd 2007

Vid samrådet inkom 34 yttranden. 6 instanser hade inget att erinra mot förslaget. 3 instanser var tydligt negativa till reservatsbildning och 21 instanser var tydligt positiva.

Efter sammanställning av remissvar så justerades förslaget till naturreservat genom att dess utbredning i norr minskades så att mark för vägreservat hamnade utanför reservatsgränsen. Förslaget kompletterades också på sådant sätt att områdets kulturhistoriska värden tydligare lyftes fram i text och bild. Likaså förtydligades att området stugor skulle avvecklas, förutom stugor av stort kulturhistoriskt värde som kunde flyttas till lämplig plats. Skötselplanen justerades så att vissa områden skulle ges en större öppenhet och så att de kulturhistoriska spåren skulle kunna tydliggöras bättre. I övrigt gjordes redaktionella föreändringar och förtydliganden i förslaget.



Samråd 2010

Vid samrådet inkom 7 yttranden från sakägare samt 4 övriga yttranden. En sammanställning gjordes gällande yttranden från sakägare. 2 instanser hade inget att erinra mot förslaget. 2 instanser var tydligt negativa till reservatsbildning och ingen instans var tydligt positiv. Av övriga yttranden var 4 tydligt positiva.

Efter sammanställning av remissvar justerades förslaget till naturreservat på ett sådant sätt att tidigare text om att stugor för privat nyttjande inte fick inrymmas inom reservatet till att dessa på sikt ska komma att minimeras.

Samråd 2014 januari

Vid samrådet inkom 19 yttranden. Av dessa var 5 remissinstanser tydligt positiva till reservatsbildning och 1 instans var tydligt negativ. Förslaget förändrades främst utifrån länsstyrelsens yttrande. Bl a ändrades den tidigare målformuleringen om att antalet stugor på sikt ska minimeras och denna målformulering togs bort. Föreskrifterna förtydligades vad gällde förbud mot uppförande av byggnader och anläggningar samt gällande intrång som skötselplanen innebär för mark- och stugägare. Gränsen justerades något i den västra delen för att bättre överensstämma med intilliggande plangränsar och föreskrifterna förtydligades så att de inte ska utgöra hinder för utbyggnad av framtida Skurubro eller tunnelbana.

Sammanställning samråd juni 2014

Naturreservatsnämnden beslutade 20140422 att förelägga JM AB som markägare samt ägarna till stugor i området att yttra sig över det omgjorda förslaget. Båda instanserna har inkommitt med yttranden- stugägarna i ett gemensamt yttrande genom Skuruparkens Stugägareförening. Utöver dessa yttranden från sakägare har 14 övriga yttranden inkommitt.

Sammanställning av synpunkter från sakägare:

JM AB

Skuruparkens stugägareförening (svarar genom fullmakt för 55 stugägare)

Motsätter sig reservat

JM Motsätter sig bildandet av reservatet. Menar att det skydd som finns idag i form av strandskydd och detaljplanelagd natur- och parkmark är starkt och det därmed inte föreligger behov av att instifta naturreservat. Önskemålen beträffande bevarande och utveckling av kulturhistoriska värden, rekreation och biologisk mångfald går att uppfylla genom andra åtgärder än reservatsbildning där såväl fastighetsägarens som arrendatorernas rättigheter beaktas.

Reservatets föreskrifter

JM Föreslagna föreskrifter tar inte hänsyn till befintliga bostadsarrenden och tydligt ställningstagande saknas med avseende på dessa. Otydlighet föreligger med avseende på stugornas bestånd. Det framgår inte om marken ska friställas från stugorna och om bostadsarrenden ska upplösas.



Skuruparkens stugägareförening Ser mycket positivt på att förslaget i mycket följer Länsstyrelsens och stugägarnas tidigare invändningar. De arrendeavtal som tecknats med stugägarna kan komma att juridiskt strida mot reservatsbestämmelserna. Till avtalet hör en av lantmätare utmätt och godkänd tomt på 300 kvm per fastighet. Karta bifogas. Tomt ska enligt arrendeavtal hållas i skick. I arrendeavtalet har stugägare skyldighet att underhålla sin stuga, om så inte sker kan jordägaren göra detta på arrendatorns bekostnad. I reservatsföreskrifterna står att standardhöjning inte är tillåten. Gränsen mellan reparation/underhåll och standardhöjning är oklar. Ett antal stugor har sedan decennier enkla avlopp, vissa har murad spis och skorsten. Finns även befintlig anläggning för sommarvatten och latriner och soptunnor som sköts av förening och markägare gemensamt. Måste lösas genom t.ex. servitut. Får befintliga anläggningar vara kvar? Arrendator är också skyldig att vid brand återuppföra byggnad. Det rimmar inte med reservatets byggnadsförbud. Övriga obesvarade frågor är föreskrifter gällande grillning, tältförbud samt utseendet på parkmöbler för stugägarna.

Kommentarer:

Förslaget redovisar tydligt med att stugorna finns inom området. Föreskrifterna förtydligas med avseende på vad som menas med standardhöjning och en skrivning om att underhåll är tillåtet införs. Några av kommunen godkända avlopp finns idag inte inom området. Iordningställande av avlopp är en standardhöjning och får därmed enligt föreskrifter inte utföras. Eventuella servitut för latrin, sommarvatten och sophantering tecknas inte med kommunen som inte är fastighetsägare inom området. Föreskrifter för grillning samt förbud mot tältning gäller för alla inom reservatet. Skrivning om parkmöbler gäller möbler för allmänhet som reservatsförvaltare iordningställer.

Beslut och process

JM JMs inställning är att beslutet om inrättande av naturreservat inte skett utifrån miljöbalken utan från politiska ställningstaganden. Proportionaliteten och avvägningen mot äganderätten kränks. Nacka kommun har i förslaget inte beaktat vare sig JMs äganderätt eller arrendatorernas rättigheter och de inskränkningar som ett naturreservat innebär mot det allmännas intresse av ett naturreservat. JMs fastighetsinnehav blir vid reservatsbildning onyttigt.

Kommentarer:

Kommunen anser inte att avvägningen mot äganderätten medför kränkning av den samma.

Stugorna



JM Vid beskrivning av utvecklingen i zon 1 och 2 framstår det som om stugorna inte kommer att ha någon plats i landskapet men det går inte att utläsa hur beståndet ska hanteras. Otydligheten måste vara medveten. Föreskrifterna är utformade så att åtgärder för underhåll och förbättring av stugor förbjuds. Föreskrifterna utformning kommer att leda till förfall och synes ta sikte på att begränsa användningen så att det inte är attraktivt att nyttja arrendeställena. Frågan är om utformningen är ett led i att låta området självdö och bana väg för låga ersättningsnivåer vid framtida inlösensförfarande.

Skuruparkens stugägareförening Stugornas plats och framtid nämns bara under avsnitt stugbebyggelse och felaktigheter finns i historiebeskrivningen. Stugägareföreningen är inte intresserade av att Skuruparken blir ett reguljärt sommarstugeområde, i arrendeavtalet står att stugorna ska vara av enkel kolonistugekaraktär.

Kommentarer:

Förslaget beskriver tydligt att stugorna finns inom området. Föreskrifterna förtydligas med avseende på vad som menas med standardhöjning och en skrivning om att underhåll är tillåtet införs. Historiebeskrivningen av stugorna bygger på bedömning utförd av antikvarie 2013 och får ses som översiktlig.

Kulturhistoria, engelsk landskapspark

JM Utvecklingen med belysning, vägar och byggnader rimmar illa med kommunens önskan om bevarande av områdets kulturvärde som landskapspark.

Skuruparkens stugägareförening Anser inte att det finns historiska belägg för att den engelska parken har funnits. Skötselplanens anvisningar för tankarna till hårt tuktad park som den unika Skuruparken inte skulle vinna på.

Kommentarer:

Vissa kriterier med avseende på säkerhet och trygghet måste uppfyllas och den landskapspark som återskapas kommer därför även att innefatta moderna inslag som t.ex belysning. Skötselplanen beskriver gallringar och röjningar och större öppenhet i landskapet, några tuktningar av vegetation föreskrivs inte.

Rekreation och friluftsliv

Skuruparkens stugägareförening Nackaborna kommer att bli besvikna om de stigar och vägar som finns i reservatsförslaget är de enda som ska finnas. Skuruparken rymmer idag ett långt större nät av vedertagna gångvägar och stigar. Underhåll i form av vinterunderhåll, plogging, sandning mm är inte klarlagt.

Kommentarer:



Det finns ingen tanke på att försöka få bort det nät av spontana stigar som finns inom området. De stråk som redovisas i skötselplanen är de av stor betydelse och de gångvägar som visas är de där man planerar att höja standarden för bättre framkomlighet. Reservatsförvaltare kommer att stå för det underhåll som beskrivs i skötselplanen, på de vägar och stigar som där visas.

Kommunikation och teknisk försörjning

Skuruparkens stugägareförening Förstår att det inte går att kombinera bilkörning med naturreservatet. Positiva till förbud mot motorfordon, vill dock ha bom med kodlås så att transporter för färdtjänst, byggnadsmaterial, servicefordon mm kan nå stugorna.

Kommentarer:

Föreskrift C7 justeras så att yrkesmässig varutransport för naturreservatets ändamål får ske i zon 2.

Övrigt

Skuruparkens stugägareförening Vill veta i vilket avseende Nacka kommun anlitat Gunilla Ingmar som del i arbetet med reservatet. Förslaget redovisar inte budget för iordningställande eller framtida skötsel av reservatet. Ett projekt i mångmiljonklassen som ska gå till omröstning i fullmäktige utan ett ord om detta torde vara tämligen unikt. Föreningen deltar gärna i skötseln av det framtida naturreservatet.

Kommentarer:

Synpunkterna gäller inte önskade revideringar av det framtagna förslaget.

Sammanställning av synpunkter från övriga:

Boo Miljö- och Naturvänner

Bouleau Lies, Lyrner Per-Johan m.fl. grannar på Tranvägen 2 och 4

BRF Saltängen

BRF Skuruäng

Bråvander Lars-Gunnar

Förbundet för Ekoparken

Nacka Hembygdsförening

Nackalistan

Nacka Miljövårdsråd

Naturskyddsföreningen Nacka



Saltsjö Duvnäs Fastighetsägareförening
 Skuruparkens Vänner
 Skuru Villaförening
 Svenska Turistföreningen

Reservatets syfte, målformulering, intresseprövning

Boo miljö- och naturvänner Anser att kommunen ska hålla fast vid skrivningen om minimering av antalet stugor och att frågan om dess framtid måste lösas i detalj.

Bouleau Lies, Lyrner Per-Johan m.fl. grannar på Tranvägen 2 och 4

Det allmänna intresset väger definitivt tyngre än det privata.

BRF Saltängen Motsätter sig starkt de förslagna nya formuleringarna. Den ytterligare remitteringen var baserad på ren formalia varför ingen orsak eller rättslig grund finns för det nya förslaget.

BRF Skuruäng Ställer sig mycket frågande till att målformuleringen om att stugorna ska minimeras har tagits bort. Kan inte se att länsstyrelsens yttrande föranleder att målet ska strykas. Deras formulering om att en avveckling bör regleras i föreskrifterna kan ses som ett bevis för att kommunen har all rätt att besluta om avveckling. Anser att målformuleringen ska lyda som i det tidigare reservatsförslaget. Det är viktigt att texten framhåller grundtanke med reservatet, nämligen att allmänintresset i detta fall väger många gånger tyngre än markägarens och de enskilda stugägarnas intressen.

Nackalistan Ställer sig frågande till varför målformuleringen om att antalet stugor på sikt ska minimeras har tagits bort. Kan inte se att länsstyrelsens yttrande på något sätt föranleder Nacka kommun att stryka målet att på sikt minimera stugorna. Även om länsstyrelsen är tveksam till stugornas negativa påverkan på rekreativiteten betyder inte det att kommunen inte kan stå fast vid tidigare målformuleringsområdet som då fick kompakt stöd av remissinstanserna. Menar att länsstyrelsen gör en felaktig bedömning i frågan. Anser att målformuleringen ska lyda som i tidigare förslag. Allmänintresset väger i detta fall klart tyngre än markägarens och stugägarnas intressen. Ändringen av text om syftet med reservatet är oroande och förvånande då den är mycket mildare än formuleringen ang. privatisering av mark. Kan inte se att något i yttrandet från länsstyrelsen gör att man inte kan ha en skarp formulering.

Nacka Miljövårdsråd Vill ha kvar den tidigare skrivningen ”aktiviteter och inslag som innebär privatisering av mark och som därmed minskar det allmänna rekreativiteten får dock inte inrymmas i reservatet” istället för den nya skrivningen ”det är av vikt att främja och utveckla tillgängligheten för allmänheten i området”. Vill under intresseprövning att stycket i sin helhet ska lyda som i förslaget daterad nov 2013 med en minimering av antalet privata stugor på sikt.

Naturskyddsföreningen i Nacka Ställer sig frågande till varför målformuleringen om att antalet stugor på sikt ska minimeras har tagits bort. Kan inte se att länsstyrelsens yttrande på något sätt föranleder Nacka kommun att stryka målet att på sikt minimera stugorna. Även om länsstyrelsen är tveksam till stugornas negativa påverkan på



rekreationsvärdet betyder inte det att kommunen inte kan stå fast vid tidigare målformulering som då fick kompakt stöd av remissinstanserna. Menar att länsstyrelsen gör en felaktig bedömning i frågan. Anser att målformuleringen ska lyda som i tidigare förslag. Allmänintresset väger i detta fall klart tyngre än markägarens och de enskilda stugägarnas intressen. Förvånande och oroande att syftet har ändrats till en mycket mildare formulering ang. privatisering av mark. Ser inte att något i länsstyrelsens yttrande gör att man inte kan ha en skarp formulering om att inte tillåta privatisering.

Skuru Villaförening I ett naturreservat måste allmänintresset och tillgänglighet prioriteras högre än enskild stugägare/ arrendators intressen. Återgå till tidigare beslutad inriktning att minimera antalet stugor på sikt.

Skuruparkens Vänner Anser att en slagsida uppstått för de enskilda intressena. Anser det vara mycket märkligt att naturreservatsnämnden bytt standpunkt från kommunfullmäktiges beslut dec 2011 då inga nya fakta inkommitt i länsstyrelsens samrådsyttrande. Det är ett uppenbart allmänintresse att det inte ska finnas någon privat bebyggelse i Skuruparken. Allmänintresset väger klart tyngre än markägares och stugägares enskilda intressen. Vill att följande text infogas: ”Målsättningen är därför att privatiseringen av mark inte ska förekomma inom reservatet, då den minskar det allmänna rekreationsvärdet”.

Svenska turistföreningen Stöder bildandet av reservatet. Förväntar sig att JM inser att loppet är kört och att de inte försenar reservatet genom ett överklagande.

Kommentar:

Kommunen vidmakthåller sin tolkning av länsstyrelsens yttrande vid samrådet som avslutades i januari 2014 och de omformuleringar som gjorts i förslaget med utgångspunkt av detta.

Samrådsprocessen

Nackalistan Det har formulerats att samrådet är begränsat och att nytt samråd genomförs med JM och ägarna till stugor inom området. Detta är olyckligt då ändringarna är så stora och viktiga att ett naturligt samrådsförfarande borde varit det naturliga valet.

Naturskyddsföreningen i Nacka Det har formulerats att samrådet är begränsat och att nytt samråd genomförs med JM och ägarna till stugor inom området. Detta är olyckligt då ändringarna är så stora och viktiga att ett naturligt samrådsförfarande borde varit det naturliga valet.

Kommentar:

Hanteringen av samrådet följer det regelverk som finns för det samma i FOM samt MB.



Rekreationsvärde

Saltsjö- Duvnäs Fastighetsägareförening

Nacka kommun arbetar vidare med reservatsbildningen. Området är ett viktigt rekreativt område för alla i Saltsjö- Duvnäs. Spelar en central roll såväl för mindre som större barn. Använts flitigt av intilliggande skolor och förskolor. Det är av största vikt att parken känns trygg och säker, även kvällstid. Önskar att stigen förbättras så att det går att promenera med barnvagn och att det finns lämplig belysning. Av största vikt att parken vårdas. Om den tillåts växa igen och bli skräpig bidrar detta till en förslumning som inte är acceptabel.

Ställer sig fortsatt positiva till att

Kommentar:

Ett säkrare och tryggare område beskrivs i skötselplanen, där vissa stråk ges belysning, där en upprustning av gångstråk planeras och där vegetation kommer att gallras.

Stugorna

Boo miljö- och naturvänner

Helt klart att stugorna inkräktar kraftigt både på allmänhetens tillgänglighet och på rekreativiteten och att ett naturreservat förutsätter en minimering av stugor. Delar inte kommunens tolkning av länsstyrelsens yttrande. Svårt att förstå kommunens målsättning med stugorna i remissförslaget. Stort tolkningsutrymme finns för att stugorna blir kvar. Områdets karaktär som stugområde permanentas alltmer samtidigt som bygglov och detaljplan saknas och strandskydd gäller. Kommunen säger sig inte kunna hindra avtalsskrivning genom rättsliga åtgärder, högen av anmälningar mot svartbyggen och avtalstecknande växer. En juridisk härva som blir allt snärigare.

Bouleau Lies, Lyrner Per-Johan m.fl. grannar på Tranvägen 2 och 4

Privatiseringen av tomter är bekymmersam. Dispositionsrätten har gjort besökare osäkra om var man får gå och stugägarna mycket aggressivare. Attityden hos stugägare mot övriga besökare har försämrats sedan de fått JMs nya kontrakt. Skrotupplag och högar med byggnadsmaterial är många, avregistrerade bilar misspryder området, de gamla 1700-tals stigarna förstörs av bilspår, stora upplag av grenar och fallna träd ligger i blåsippesbackarna. Den olovliga bilkörsningen leder till osäkerhet för förskolor som besöker området. Kommunens interimsbestämmelser respekteras inte och saboteras av kontrakten. Området är nerskräpat och träd huggs ner. Tomter hålls inte snygga och är en skam för parken. Stugorna innebär intrång i det allmänna och ska avvecklas. Några stugor av kulturhistoriskt intresse kan ev. vara kvar, dock utan tomträtter. Skuruparken ska vara ett naturreservat för naturupplevelser och inget Skansen eller koloniområde med odling. Detta ska tydligt framgå i det omarbetade förslaget. Enstaka bygglovslösa stugor med privata tomträtter ska inte få inskränka på flera tusen besökares behov av ostörda naturupplevelser.

BRF Skuruäng

De utvecklingsplaner som finns för Nacka och Sicklaön gör rekreativiteten i Skuruparken ännu viktigare. Därför är det direkt stötande att kommunen och länsstyrelsen ser mellan fingrarna på utbyggnader, bristande VA-anordningar, arrenden på 15-år liksom att stugor får säljas.



Bråvander Lars-Gunnar Det är absurd att förslaget som nu föreligger tar parti för enskild intressen som uppkommit på senare tid och som dessutom definitivt gått långt utöver de syften som en gång motiverade stugor i området. Syftet var ju att mindre bemedlade som arbetade på sjukhemmet skulle få möjlighet till rekreation i ett attraktivt naturområde. Detta var utan privatisering och för blygsam arrendesumma. Under tiden har dock på eget beväg och utan bygglov byggt ut och tillskansat sig tomter. Det normala vore att riva husen som inte följer plan- och bygglagsbestämmelserna och som är svartbyggen. Att dessa stugägare skulle ha särskild rätt i det område som allmänheten så tydligt värvnat om strider mot all anständighet. JMs agerande är rättsvidrigt och en utredning bör klargöra vilka kopplingar som finns till kommunen som gör att denna tar parti för stugägare och JM i konflikt med de allmänna intressena att bevara natur- och kulturhistoriska värden. Att tro att man kan bevara och utveckla värdena i parken samtidigt som man tillgodoser stugägarnas intressen är absurd. Yrkar på ett beslut som överensstämmer med yttrande från Skuruparkens vänner.

Föreningen för Ekoparken Lösningen med att stugorna kan vara kvar under obestämd tid är synnerligen otillfredsställande. Stugorna har av markägaren använts som hävstång för att komma åt marken för kraftig exploatering och taktiken kommer förmodligen att fortsätta så. Det kulturhistoriska värdet är begränsat till fyra stugor och dessa bör kunna få ett skydd. Områdets värde för omkringboende försämras avsevärt av de många fritidshusen, varav många i eländigt skick, med utvidgade tomtgränser, med parkerade bilar m.m. För att naturreservatet ska få det värde som krävs för att motivera ett skydd måste förslaget arbetas om på denna punkt. Ett tydligt skydd för ett fåtal stugor, övriga bör succesivt avvecklas i takt med att lagligheten prövas.

Nacka Hembygdsförening Anser att det nya förslaget starkt begränsar tillgängligheten till området för allmänheten. Vill att stugornas antal på sikt ska begränsas, utom de av störst kulturellt värde. Kan inte acceptera privatisering av mark runt stugorna, anser att arrendekontrakten måste skrivas om, även med avseende på arrendetid. Hela stranden måste vara allmäntillgänglig.

Nackalistan Stugorna har negativ inverkan på rekreativiteten i Skuruparken. Märkligt att länsstyrelsen ändrar ställningstagande i frågan, detta inger inte förtroende. Vilka organ har lobbat hos länsstyrelsen som föranleder kovändningen? Sicklaön kommer att få många nya invånare i framtiden när Nacka stad växer och områden som Skuruparken blir ännu viktigare för rekreation och avkoppling. Anmärkningsvärt att kommun och länsstyrelse ser mellan fingrarna på utbyggnader, bristande hygienska anordningar av va, arrenden och att stugorna säljs. I reservatsförslaget nämns inte att JM i dec 2012 slöt 15-åriga arrenden med stugägarna. Stugägarna har i avtalet rätt att disponera 300 KVM tomtmark. Vad blir då kvar av allmäntillgänglig mark? Detta kan bara ses som ett sabotageförsök av JM mot reservatsbildningen. Vår uppfattning är att dessa avtal inte kan anses som giltiga gentemot det interimistiska förbudet mot åtgärder som innebär privatisering. Det är mycket anmärkningsvärt att det nya förslaget de facto bekräftar dessa rättsligt tvivelaktiga avtas giltighet. Dessa avtal borde istället prövas hårt av Nacka kommun och ogiltighetsförklaras i de flesta fall. Text om att stugorna är små och enkla är missvisande och ger sken av att de inte har någon påtaglig påverkan på området. Varför man inte har beskrivit stugorna mer ingående och verklighetsanknutet visar på att ärendet nu styrs av



andra, kommersiella krafter och att Nacka kommun går deras ärenden istället för att se till nytta för allmänheten.

Nacka Miljövårdsråd Vill under rubrik stugbebyggelse på sid 18 att endast första stycket ska vara kvar, medan övriga tillagda stycken tas bort med avslutning som tidigare: ”det finns idag bara en ursprunglig vikstuga kvar”. Anser att stugkartan på sid 19 måste tas bort ur förslaget. Anser att stugorna ska bort. Tyvärr har markägaren försökt sabotera detta genom fleråriga arrendekontrakt som avser hus och tomt. Vidare förekommer det svartbyggen i Skuruparken. Det är kommunens skyldighet som tillsyningsmyndighet att ingripa mot åtgärder som strider mot det interimistiska förbudet och skadar det blivande naturreservatet.

Naturskyddsföreningen i Nacka Skuruparken kommer att bli ett ännu viktigare rekreationsområde i framtiden då Nacka stad växer. I förslaget nämns inte att JM slutit 15-åriga arrendekontrakt med stugägarna. Enligt detta har stugägarna rätt att disponera 300 kvm tomt. Vad blir då kvar av den allmäntillgängliga marken? Detta kan bara ses som ett sabotageförsök av JM mot reservatsbildningen. Vår uppfattning är att dessa avtal inte kan anses som giltiga gentemot det interimistiska förbudet mot åtgärder som innebär privatisering. Det är mycket anmärkningsvärt att det nya förslaget de facto bekräftar dessa rättsligt tvivelaktiga avtas giltighet. Dessa avtal borde istället prövas hårt av Nacka kommun. Text om att stugorna är små och enkla är missvisande och ger sken av att de inte har någon påtaglig påverkan på området.

Saltsjö- Duvnäs Fastighetsägareförening Av största vikt att parken känns trygg och säker, även kvällstid. Menar att stugorna inverkar negativt både ut trygghets- och tillgänglighetsaspekten men också att de inkräktar på naturupplevelsen. Hoppas därför på en avveckling av stugorna.

Skuru Villaförening Anser att stugor som genom sin placering utgör hinder för ett rörligt friluftsliv eller menligt inverkar på en naturskön upplevelse måste kunna avvecklas genom expropriation alternativt omlokaliseras till annan plats och vill att detta tydliggörs på lämpligt sätt i naturreservatsförslaget. Orimligt att ha kvar stuga som tronar på bästa utsiktsplatsen eller de 5 stugor som är placerade mellan stranden och strandpromenaden.

Skuruparkens Vänner Anser att stugorna ska avvecklas, förutom ett antal kulturhistoriskt intressanta sådana. Meningen om att antalet privata stugor på sikt ska minimeras måste återinföras i förslaget. Sicklaön urbaniseras i snabb takt och behovet av återhämtning i natur utan oro för att komma för nära stugornas hemfridszoner är stort. Anser att röd text på sid 18 samt stugkartan ska tas bort, det kulturhistoriska utlåtandet bör dock nämnas. Texter om att husen är små och enkla på sid 10 stämmer inte. De är av varierande skicka och storlek. Reservatsförslaget saknar uppgift om de tomter som arrendeavtalet innefattar. Dessa avtal ger rätt att odla, utvidga och bebygga tomt. JMs tecknande av avtal kan inte uppfattas på annat vis än som ett sabotage mot reservatsbildningen. Förväntar sig att kommunen aktivt prövar avtals giltighet mot det interimistiska förbudet. Avtalet är rättsligt tvivelaktiga och ska tas bort från reservatstexten.



Kommentar:

Kommunen vidmakthåller sin tolkning av länsstyrelsens yttrande vid samrådet som avslutades i januari 2014 och de omformuleringer som gjorts i förslaget med utgångspunkt av detta. Föreskrifterna förtydligas med avseende på hur stugorna för underhållas samt med att hägnader, varken byggda eller planterade, får uppföras. På detta sätt kan konflikter inom området med avseende på tillträde och passage minskas. Formulering på sid 10 om att stugorna är små och enkla citerar vad som anges i kommunens översiktsplan.

Övrigt

Skuru Villaförening Vädjar till kommun, JM och stugägareförening att kraftfullt verka för bättre ordning i parken innan naturreservatsföreskrifterna vunnit laga kraft. Strandpromenaden måste rustas upp, ekståndet behöver frihuggas, ängsmarken behöver vårdas. För närvarande finns 13 ärenden registrerade på miljökontor och bygglovsenhet om överträdelser. Dessa måste skyndsamt handläggas.

Skuruparkens Vänner Vädjar till kommun, JM och stugägareförening att kraftfullt verka för bättre ordning i parken innan naturreservatsföreskrifterna vunnit laga kraft. Strandpromenaden måste rustas upp, ekståndet behöver frihuggas, ängsmarken behöver vårdas, bilvrak forslas bort, avskrädeshög i söder avlägsnas, mark runt stugor används för förvaring och upplag. För närvarande finns 13 ärenden registrerade på miljökontor och bygglovsenhet om överträdelser. Dessa måste skyndsamt handläggas.

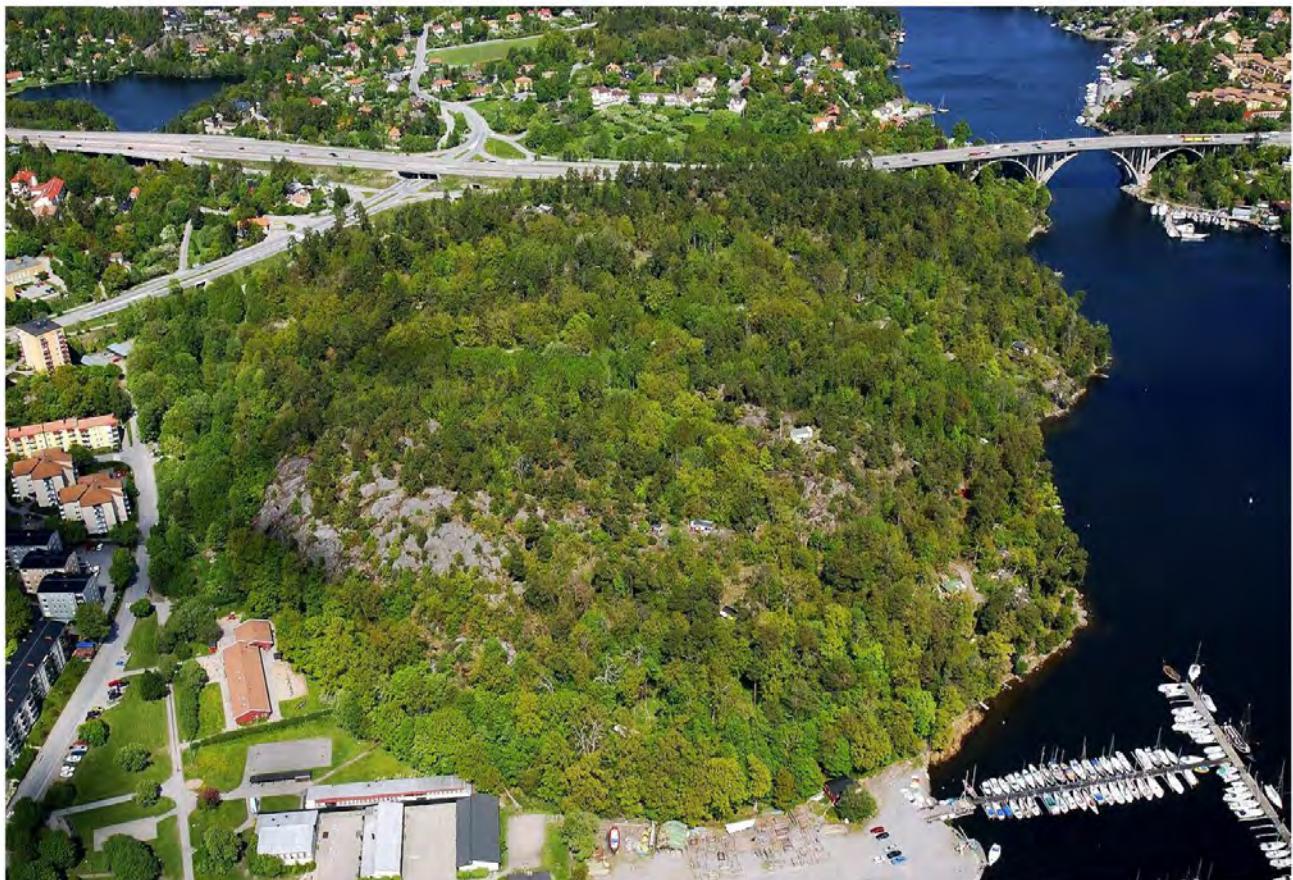
Svenska turistföreningen I Nacka väntar två andra grönområden på reservatsbildning som Nacka åtagit sig att bilda inom ramen för handlingsprogrammet ”Aldrig långt till naturen”, Skarpnäs och en utvidgning av Nyckelviken. Senast 2015 ska dessa reservat vara klara. STF påminner om åtagandet.

Kommentarer:

Synpunkterna gäller inte önskade revideringar av det framtagna förslaget.

Skuruparken

FÖRSLAG TILL BESLUT SEPTEMBER 2014



Naturreservat i Nacka kommun

Föreskrifter - Avgränsning - Skötselplan

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

FÖRESKRIFTER OCH AVGRÄNSNING

Förord.....	4
Beslut.....	5
Naturreservatets syfte.....	5
Föreskrifter.....	6
Skötsel och förvaltning.....	8
Skäl för beslut.....	9
Val av skyddsform.....	10
Överensstämmelse med ÖP och DP mm.....	10
Intresseprövning.....	10
Ärendets beredning.....	10
Avgränsning.....	11
Administrativa uppgifter.....	11
Beskrivning.....	11
Kulturhistoriskt värde i engelska landskapsparken..	13
Markanvändning.....	17
Biologiska värden.....	20
Kartmaterial	
Översiktskarta.....	5
Kulturvärdeskarta.....	12
Karta över Skuru promenader 1792.....	14
Ägomätningskarta 1862-1863.....	16
Stugkarta.....	19
Naturvärdeskarta.....	21
Beslutskarta.....	26
Förordnandekarta.....	27
Fastighetskarta.....	28

SKÖTSELPLAN

Hur reservatet ska tryggas.....	30
Särskilda planeringsåtgärder.....	30
Prioriteringar.....	31
Zonering.....	32
Skötselområden.....	32
Anordningar och anläggningar.....	34
Kartmaterial	
Skötselområden.....	36
Skötselplanekarta.....	37

FÖRORD

På kommunstyrelsen uppdrag har Park- och naturenheten tagit fram denna naturreservats-handling. Handlingen har producerats av en konsultgrupp bestående av:
Patrik Tronde, Sven A Hermelin AB, förslagshandling, underlag rekreation och kartor.
Klaus Stritzke, Sven A Hermelin AB, underlag parkhistorik.
Tomas Fasth, Pro Natura, underlag naturvärden.
Åsa Wilke, Wi landskap AB, granskning och redigeringsarbete.

Inom ramen för utredningen har också en fördjupande studie av det historiska landskapet utförts av Gunilla Ingmar, Skuruparken - Det historiska landskapet, 75 sidor, 2007.
En fotodokumentation av stugorna har tagits fram av WSP.

Som underlag har även en av kommunen genomförd förstudie använts, utförd av Elisabeth Rosell, Gisela Tibblin och Åsa Wilke 2004, samt en bedömning av skyddsvärda arrendestugor i Skuruparken, utförd av Johan Aspfors 2013.

Nacka kommun, september 2014.

Omslagsbild Skuruparken, bildkälla Nacka kommun.

BESLUT

Kommunens beslut

Med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken beslutar kommunfullmäktige i Nacka kommun den x/x 2014 att förklara det område som anges på beslutskartan som naturreservat. Beslutsmyndigheten har gjort en prövning av reservatets förenlighet med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap miljöbalken.

Reservatets namn ska vara Naturreservatet Skuruparken.

NATURRESERVATETS SYFTE

Syftet med naturreservatet Skuruparkens är att bevara och utveckla områdets värden för kulturhistoria, rekreation och biologisk mångfald.

Det kulturhistoriska värdet består framförallt i områdets historia som engelsk landskapspark och det samverkar till stor del med dagens rekreativsärde.

Rekreativsärdet består främst av lättillgängliga upplevelser av omväxlande natur med stränder och vatten, ädellövträd, kulturmiljöer och äldre barrskog. I vissa delar av reservatet kan anläggningsberoende aktivitet också utgöra en del av rekreativsärdet. Det är av vikt att främja och utveckla tillgängligheten för allmänheten i området.

De biologiska naturvärdena är framförallt knutna till äldre träd och skog med ek och tall.

Översiktskarta



FÖRESKRIFTER

För att tillgodose syftet med naturreservatet beslutar kommunfullmäktige med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 § miljöbalken att nedan angivna föreskrifter skall gälla i naturreservatet.

Föreskrifterna gäller inte för reservatsförvaltare eller för arbeten beställda av reservatsförvaltare för åtgärder som framgår av till naturreservatsbeslutet hörande skötselplan.

Föreskrifterna gäller inte för en eventuell framtida utbyggnad av tunnelbana i området. Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för normal drift och underhåll av väg 222 och inte heller för normal drift och underhåll av en eventuell framtida tunnelbana i området.

A. Föreskrifter med stöd av 7 kap. 5 § miljöbalken angående inskränkningar i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom naturreservatet.

Zoner framgår av beslutskarta.

Utöver föreskrifter och förbud i lagar och andra författningar är det förbjudet att

- A1. uppföra byggnad, anläggning eller tillbyggnad annat än sådana med tillstånd enligt föreskrift A12.
- A2. genomföra standardhöjningar av befintliga byggnader och anläggningar, till exempel anordna avlopp, annat än sådana med tillstånd enligt föreskrift A12. Normalt underhåll av befintliga byggnader och anläggningar får dock utföras. Med normalt underhåll menas åtgärder som återställer anläggning till tidigare skick.
- A3. använda kemiska bekämpningsmedel eller konstgödsel med undantag av kemisk bekämpning av jättebjörnloka.
- A4. anlägga campingplats eller uppställningsplats för husvagnar.
- A5. anordna störande verksamhet som t.ex. motorbana eller skjutbana.
- A6. anlägga bryggor och hamnar eller att hårdgöra stränder annat än sådana med tillstånd enligt föreskrift A12.
- A7. uppföra staket, stängsel eller andra hägnader samt att plantera hindrande vegetation som motverkar reservatets syfte. Stängsel för betesdjur får dock uppföras.
- A8. ta bort död ved från grova träd. Undantag från gäller för säkerhetsåtgärder i anslutning till kör- och gångvägar, samt för att flytta död ved till annan plats med gamla ekar.
- A9. plantera ut för trakten främmande växt- eller djurarter i mark och vatten.
- A10. skogsplantera öppen mark.
- A11. avverka eller utföra andra skötselåtgärder annat än vad som framgår av skötselplanen.

Inom Zon 1 är det förbjudet och inom zon 2 är det efter tillstånd tillåtet att

- A12. uppföra eller förändra mindre byggnad eller anläggning som är kopplad till syftet med reservatet, till exempel kafé, allmän brygga eller informationscentra.
- A13. anlägga ny ledning i mark, vatten eller luft utöver vad som krävs för åtgärder enligt A12. Framtida naturgasledning får dock anläggas i enhet med kommunens översiktsplan.
- A14. anlägga belysningsanläggning utöver vad som anges på skötselplanekartan.

- A15. anordna upplag inklusive snöupplag annat än i samband med skötsel av området och dess anläggningar.
- A16. förändra områdets permanenta topografi, ytförhållanden eller avrinningsförhållanden, till exempel genom att gräva, spränga, borra, dika, schakta, muddra eller fylla ut.
Återställande av tidigare öppen bäckfåra i väster får dock utföras.
- A17. anlägga bilväg, parkering, gångväg, cykelväg eller ridstig eller asfaltera befintlig grusväg utöver vad som anges på skötselplanekartan. Gångvägar som funnits i den historiska engelska landskapsparken får dock återställas och framtida tunnelbana får anläggas i enlighet med kommunens översiktsplan.

B. Föreskrifter med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken angående markägares och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång inom naturreservatet.

För att trygga syftet med naturreservatet förpliktas markägare och innehavare av särskild rätt till marken att tåla

- B1. utmärkning av naturreservatets gränser samt uppsättning av informationsskyltar.
- B2. utförande och nyttjande av anläggningar för friluftslivet såsom stigar, vägar och belysning.
- B3. åtgärder i enlighet med fastställd skötselplan såsom röjning av växtlighet, frihuggning av stora träd, slätter och bete.
- B4. uppförande av kafébyggnad och till denna hörande tekniska anläggningar.
- B5. övriga åtgärder och nyttjande av området som framgår av bifogad skötselplan.

C. Ordningsföreskrifter med stöd av 7 kap. 30§ miljöbalken.

Utöver föreskrifter och förbud i lagar och andra författningar är det för allmänheten förbjudet att

- C1. fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar samt att skada vegetation i övrigt genom att t.ex. gräva upp ris, örter, gräs, mossor, larvar eller svampar. Att plocka blommor, bär eller svamp är tillåtet med allemansrättens begränsningar.
- C2. störa och skada djurlivet, till exempel genom att klättra i boträd, fånga eller döda däggdjur, fåglar, fiskar, kräldjur eller groddjur.
- C3. medföra okopplad hund.
- C4. sätta upp skylt, affisch eller dylikt.
- C5. cykla annat än på anlagd väg.
- C6. göra upp eld annat än på anvisad plats eller i medhavd grill.
- C7. framföra motorfordon med undantag av yrkesmässig varutransport för naturreservatets ändamål i zon 2.
- C8. ställa upp eller parkera husvagn.
- C9. tälta.

Föreskrifterna träder i kraft tre veckor efter den dag då förfatningen kungjorts av kommunen. Ordningsföreskrifterna under punkt C gäller omedelbart även om de överklagas, i enlighet med 7 kap. 30 § andra stycket miljöbalken.

Andra föreskrifter som gäller för området

Allemansrätten innebär i korthet att var och en får utnyttja annans mark och vatten för att komma ut och vistas i naturen. Allemansrätten ger rättigheter under ansvar. Huvudregel är 'inte störa – inte förstöra'. Med föreskrifterna inskränks allemansrätten på vissa punkter för att säkerställa reservatets värden. Vissa delar är redan inskränkta av annan lagstiftning som terrängkörningslagen och lokala ordningsföreskrifter och trafikföreskrifter som gäller för Nacka.

Allemansrätten och terrängkörningslagen

Allemansrätten och terrängkörningslagen innebär i korthet följande:

- Det är inte tillåtet att skräpa ned.
- Blommor, bär och svamp, nedfallna grenar och torrt ris får plockas. Fridlysta blommor får inte plockas.
- Jakt och fiske ingår inte i allemansrätten. Alla vilda däggdjur och fåglar är fredade.
- Djurarter som hotas av utrotning är fridlysta, till exempel alla grodor och ormar. Djurens ungar och bon måste lämnas ifred. Att ta fågelägg räknas som jakt och är inte tillåtet.
- Det finns ingen motoriserad allemansrätt. Enligt terrängkörningslagen är det förbjudet att köra bil, MC, moped och andra motordrivna fordon på barmark i terrängen. Det är inte heller tillåtet att köra med motordrivna fordon på enskilda vägar som är avstängda för motortrafik. All naturmark utanför väg, exempelvis park, åker, äng, skog och stränder räknas som terräng. Stigar, vandringsleder och motionsspår är också terräng i lagens mening. Det är inte tillåtet att köra där, även om förbudsskyltar saknas. Generellt undantag från förbjudet gäller för jordbruk, skogsbruk, statlig eller kommunal tjänsteman, skötsel- och anläggningsarbete inom park-, idrotts-, eller friluftsområden samt inom tomt för räddningstjänst, läkare och brandkår. Undantaget gäller om åtgärden ej kan utföras på annat lämpligt sätt.
- Det är tillåtet att ta sig fram till fots, cykla, åka skidor och tillfälligt vistas i naturen om man visar hänsyn och är försiktig.
- Att boda, förtöja båt tillfälligt och gå iland är tillåtet överallt utom vid tomt.

SKÖTSEL OCH FÖRVALTNING

I enlighet med 3 § förordningen om områdesskydd fastställer kommunfullmäktige i Nacka kommun tillhörande övergripande skötselplan med huvudsakliga mål, riktlinjer och åtgärder för naturreservatets skötsel och förvaltning. Inom ramen för dessa kan kommunerna fortlöpande meddela direktiv för förvaltningen. Nacka kommun är förvaltare för naturreservatet.

Organisation av förvaltningen och myndighetsutövningen vid beslutstillfället

Naturreservatsnämnden är förvaltare av reservatet. Tillstånd och dispenser sökta av externa aktörer hanteras av Naturreservatsnämnden. Miljö- och Stadsbyggnadsnämnden är tillsynsmyndighet och hanterar även dispensären inom kommunen.

SKÄL FÖR BESLUT, PRIORITERADE VÄRDEN

Värdefullt helhetslandskap

Området utgör den centrala delen av en historisk engelsk landskapspark från sent 1700-tal. De naturscenerier som gjorde området attraktivt vid den tid då parken planerades och anlades har trots störningar delvis kvar sitt värde. Den utpräglade sprickdalstopografin med stora höjdskillnader ger landskapet kontraster och den historiska markanvändningen med betesdrift har skapat förutsättningar för ekbestånden. De grova äldre träden, framförallt ek och tall, som finns i området utgör det huvudsakliga värdet ur biologisk synpunkt. Flertalet skyddsvärda organismer är beroende av förekomst av död ved. Även upplevelsemässigt är de enskilda träden och de gamla trädbestånden ett av de viktigaste värdena. Skurusundet och dess stränder är av central betydelse för friluftslivet i reservatet eftersom utblickar över vattnet värderas högt.

Förutsättningar för bevarande och utveckling

Förutsättningarna för att bevara de värdefulla träden och säkra en återväxt genom skötselåtgärder är goda. Ett återupprättande av den engelska landskapsparken med omväxlande tallhällmarker, halvöppna hagmarksliknande karakterer, öppna ängslyckor samt framrötning av bergssidor och utsikter gynnar såväl kulturvärden och upplevelsevärden som fortbeståndet av de vidkroniga gamla ekarna. För att riklig förekomst av död ved ska uppfattas positivt av allmänheten krävs att hanteringen planeras väl och att tydlig information sprids om avsikten. Välhävdade kulturmarker är uppskattade av männskor för rekreation och värdefulla för den biologiska mångfalden. Ett landskap som skildrar den historiska markanvändningen ger den lokala kulturhistoriska identiteten ett starkt stöd.

Närnatur, vardagslandskap och utflyktsmål

Området gränsar direkt till bostadsområden och ett av de viktiga värdena är dess funktion som närnatur. Närnatur ger möjlighet till rekreation för befolningsgrupper med kort räckvidd som barn och äldre. Den har också ett värde genom identifikation med den natur som man bor nära och områdets parkhistorik ger en ytterligare dimension med möjlighet till historisk förankring i sin närmiljö. Skuruparken utgör idag endast i begränsad utsträckning ett utflyktsmål.

Förutsättningar för bevarande och utveckling

Naturreservatet kommer även i fortsättningen att vara tillgängligt för omkringliggande bostadsområden. Områdets attraktionskraft som utflyktsmål kommer att öka genom upprustning av den engelska landskapsparken, förbättrad information om områdets kvalitéer och den eventuella etableringen av ett kafé i området.

VAL AV SKYDDSFORM

Nackas befolkning beräknas öka. Därmed ökar också behovet av attraktiva områden för rekreation. För att kommunens mångfald ska kunna värnas ställs vid utbyggnad krav på hög biologisk och rekreativ värdevärdet i kvarvarande friområden. Att bevara och utveckla de värdefulla natur- och friluftsområdena är därmed en långsiktig fråga av avgörande betydelse för såväl folkhälsa som hållbar utveckling. Reservatsbildning är idag det enda tillgängliga instrumentet för ett långsiktigt skydd.

ÖVERENSTÄMMELSE MED ÖP OCH DP MM

Nackas översiktplan anger att området utgörs i huvudsak av naturmark, delvis bebyggd med små, mycket enkla stugor samt att naturreservatsbildning pågår för området. Naturreservatet bedöms inte stå i strid med stadsplan 38 som reglerar parkmark inom reservatet. Strandskydd gäller för stor del av området. Förslaget överensstämmer med kommunens grönstrukturprogram, som inom området bedömer att det finns regionala naturvärden och att området då gäller upplevelsevärden är en kommunal värdekärna.

INTRESSEPRÖVNING

Inskränkningarna bedöms inte påverka något enskilt eller allmänt intresse i större utsträckning än nödvändigt med hänsyn till skyddsbehovet. Målet är att området i så stor utsträckning som möjligt ska vara allmäntillgängligt. Kommunen har länge haft målsättningen att bevara Skuruparken som ett grönområde vilket har kommit till uttryck i översiktsplaner. Några byggrätter har aldrig reglerats i området och för stor del av området gäller strandskydd. De ytterligare inskränkningar och intrånget i markägarens och övriga sakágarnas rättigheter som föreskrifterna anger bedöms rimliga i förhållande till syftet med naturreservatet.

ÄRENDETS BEREDNING

Förslag till naturreservat har genomgått en bred remissbehandling under tiden 20070705-20070930. Ägare och innehavare av särskild rätt till marken gavs möjlighet att yttra sig över det omarbetade förslaget under tiden 20101011-20101108. Kommunfullmäktige i Nacka antog förslaget till naturreservat 20111212. Detta beslut överklagades till länsstyrelsen. Länsstyrelsen upphävde beslutet om naturreservat på grund av formaliafel, främst för brister i hanteringen kring kungörelsedelgivning och föreläggande för mark- och sakägare att yttra sig över förslaget till naturreservat. Kommunstyrelsen beslutade 20130930 dels att inte överklaga länsstyrelsens upphävande av naturreservatet och dels att uppdra till naturreservatsnämnden att återuppta ärendet med att inrätta naturreservatet. Ett nytt samråd med bred remissbehandling genomfördes därför 20131101-20140114. Förslaget bearbetades efter inkomna synpunkter. Förändringarna bedömdes vara av den omfattning att ett nytt samråd krävdes med mark- och sakägare. Detta har genomförts 20140429-20140615.

AVGRÄNSNING

Området begränsas i norr av Värmdöleden. Det har inte bedömts motiverat att ta med områden norr om leden då sambanden med dessa är svaga. Det område som anges som arbetsområde i Trafikverkets vägplan för ny Skurubro läggs utanför reservatet trots att områdets naturvärden är höga. Detta eftersom det inte bedöms som lämpligt att innefatta en modern vägbro i ett naturreservat. Vägplanen är för närvarande under framtagande. Mindre justeringar av reservatsgränsen i norr kan därför komma att bli aktuella om den färdiga vägplanen fordrar detta. I öster ingår ett smalt vattenområde i Skurusundet i reservatet. Med hänsyn till den relativt intensiva båttrafiken i sundet bedöms ett bredare område vara olämpligt. Söderut begränsas reservatet av ett väletablerat båtuppläggningsområde. I områdets västra del föreslås den mark som ligger utom gällande detaljplaner att innefattas i reservatet, dock inlemmas den parkmark som finns i den norra delen av stadsplan 38.

ADMINISTRATIVA UPPGIFTER

Benämning	Naturreservatet Skuruparken
Kommun	Nacka
Församling	Nacka
Fastigheter	Del av fastigheterna Sicklaön 73:10, Sicklaön 40:14 och Sicklaön 208:15.
Markägare	Nacka kommun och JM AB
Areal	20,4 ha
Förvaltare	Nacka kommun

BESKRIVNING

Friluftsliv och upplevelsevärden

Området i sin helhet är av värde framförallt för närekreation genom sin lättillgänglighet och omväxlande natur. Nedan beskrivs de viktigaste delvärdena. Beskrivningen ansluter till den typ av värdebeskrivning som används av regionplane- och trafikkontoret.

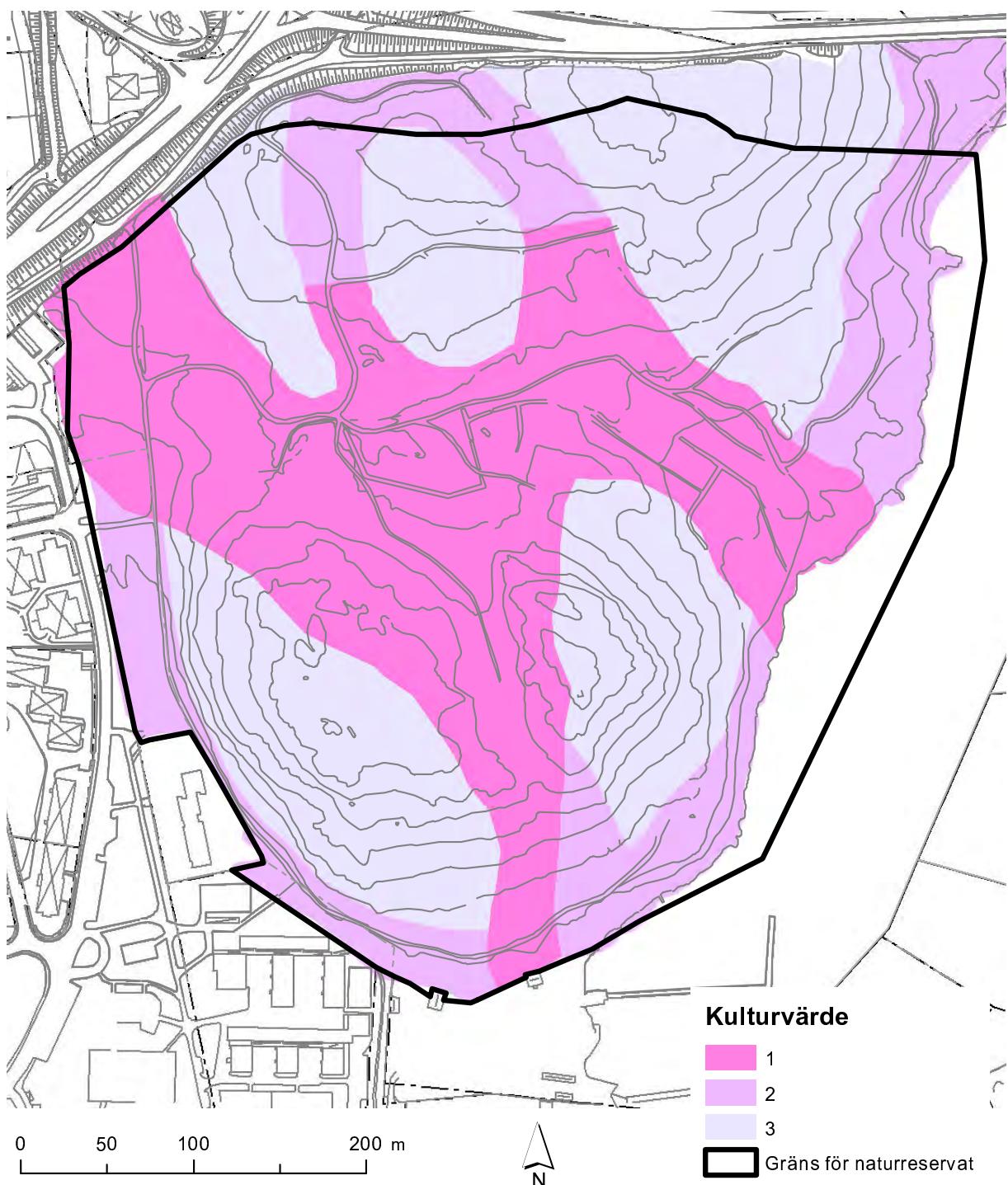
Kulturhistoria

Utöver att vara ett värde i sig själv är också det historiska sammanhanget som den engelska landskapsparken utgör ett viktigt upplevelsevärde. Kännedom om att områdets kvalitéer medvetet utnyttjats och understrukits redan på 1700-talet ger dagens flanör en historisk förankring vilket ger ett besök mervärde. Allmän kännedom om områdets mark- och parkhistorik men framförallt den om den engelska landskapsparken och den för det värdefulla eklandskapet så viktiga betspåverkan bör spridas.

Utblickar och Skurusundets strand

Från bergen har man vacker utsikt över Skurusundet och det omgivande landskapet. Stränder är bland de mest populära rekreationsmiljöerna. Längs Skuruparkens stränder finns populära stigar och platser.

KULTURVÄRDESKARTA



Spännande natur – gamla grova träd

De biotoper som utgör grunden för naturvärdena ger också stora upplevelsevärden. De mäktiga gamla ekarna och tallarna uppskattas även av dem som inte förstår betydelsen av alla de organismer som är knutna till träden.

Service och samvaro – kafé

Om ett kafé byggs så kommer det att medföra ett avsevärt höjt rekreativt värde. Verksamheter knutna till kaféet som t.ex. information, odling och försäljning kan utgöra grunden för att området ska bli ett populärt utflyktsområde.

KULTURHISTORISKT VÄRDE I ENGELSKA LANDSKAPSPARKEN

Skuruparkens kulturhistoriska värde som engelsk landskapspark beror framförallt på att den är representativ och finns relativt väl dokumenterad i 1700-talskällor. Engelska landskapsparkar är relativt sällsynta i Sverige vilket ökar betydelsen hos varje enskild anläggning. Att den välkände trädgårdsarkitekten Fredrik Magnus Piper var engagerad vid dess tillblivelse utgör ett särskilt värde. Skuruparken kan betecknas som en enhet där hela området är av kulturhistorisk värde, vilket innebär att det finns svårigheter att gradera värdet inom delområden.

Ett centralt område som omsluts till största delen av höga berg utgör kärnan av anläggningen tillsammans med ravinens öppning mot söder, sänkans öppning mot öster och resterna av promenaden vid sänkans öppning mot väster. Utseendet och karaktären av den centrala parkens innehåll med kultiverad mark och uttrycksfulla bergformationer med vild vegetation kan förvanskas genom igenväxning och okänslig placering av byggnader. Detta centrala område har markerats som särskilt skyddsvärt med värdeklass 1.

Skyddsvärd är även mark i anslutning till promenadvägar runt parkområdet. Dessa ytor har markerats med värdeklass 2. Resterande del ingår i helhetsvärdet och har markerats med värdeklass 3.

Landskapsparkernas utveckling i allmänhet

Under slutet av 1700-talet och början av 1800-talet hade idén om den engelska landskapsparken och dess innehåll fått spridning även i Sverige. Parker eller trädgårdar från tiden före den engelska landskapsparkens ideal var anlagda, eftersom ändamålet var att skapa ordning i naturen. De engelska landskapsparkerna däremot utnyttjade till största delen den befintliga naturen och dess inneboende värden. Dess innehåll skulle beröra besökarens sinnen och framkalla stämningar av varierande slag från glädje till dysterhet i välplanerade följd. Påverkan av tankar och sinnen skedde genom upplevelser av markanta och innehållsrika, naturliga scenerier som kunde förstärkas genom förändringar av vegetation, vägföring och även välplacerade parkbyggnader, minnesstenar och dylikt.

KARTA ÖVER SKURU PROMENADER 1792



Denna karta är i motsats till övriga framställd med norr nedåt.
Bildkälla Olausson Magnus, Den Engelska parken i Sverige under gustaviansk tid, 1993.

Skuruparkens uppkomst

Fortifikationsofficeren Carl Råbergh blev 1786 genom giftermål med Christina Lindeman ägare till Skuru gård. Råbergh anlade Skuruparken som en engelsk landskapspark och tog hjälp av Fredrik Magnus Piper. Piper bidrog bl.a. med ritningar till Paviljongen (senare kallad Skuruborg), den tvåväningsvilla som omkring 1790 uppfördes öster om Skuru gård på ett berg intill Skurusundet. Han gjorde också ett utkast till en generalplan över Skuru, som omfattar området omedelbart söder om huvudbyggnaden.

Landskapet i Skuruparken innehåller i högsta grad förutsättningar för skiftande scenerier. Området är bergigt med storslagen dramatik i den södra delen. Dramatiken förstärks av en trång sprickdal som går i nord-sydlig riktning. I kontrast till denna ligger en dalgång i ost-västlig riktning som en mjuk skål mellan de norra och de södra bergspartierna. De stigar som Carl Råberg ritade in på ”Karta över Skuru promenader” från 1792 tar tillvara de naturliga förutsättningarna. Vandringen från den öppna vårdade parkytan vid herrgården upp på det vilda skogsklädda och ogästvänliga berget gav en första kontrast. Väl över berget mötte en mjuk öppen dalgång med ängsmark och skiftande skogsbyr i böljande linjer, mot norr förstärkt av ekar. Vägen ledde sedan in i den trånga dalen som kändes tung och mörk efter promenaden över ängen. Denna situation förändrades plötsligt efter en kort sväng ut ur dalen, där en fantastisk utsikt över vattnet och stränderna öppnade sig.

Vägen ner mot vattnet i södersluttningen kunde förmedla en ny stämning som åter skiftade på promenaden runt udden, utmed sundet.

Kulturpåverkan var begränsad men valet att nyttja området söder om Skurusundsbron var helt i linje med det innehåll man eftersträvade för en engelsk landskapspark i slutet av 1700-talet.

Jonas Carl Linnerhielm har i sina ”Bref från resor i Sverige”, i både ord och bild beskrivit hur han färdats genom Skuruparken på 1790-talet och bekräftar där det utseende som Råberghs karta visar. Även om åkrar odlades upp under 1800-talet bevarades enligt lantmäterikartor t.ex. vägsträckningarna ända in på 1900-talet.

När Skurubron byggdes skar den rakt igenom parken. Huvudbyggnaden och den del av parken som Pipers ritningar visar kom att ligga norr om bron. Det som ligger söder om bron är det som vi i dag kallar Skuruparken.

Spår som finns kvar

Utöver de naturliga förutsättningar som lade grunden till den engelska landskapsparken och som till stora delar är de samma idag finns också andra spår efter den engelska landskapsparken bevarade på platsen.

Vägen utmed områdets västra del

Genom att studera spår i terrängen upptäcker man en vägbank som visar på en ursprunglig och avvikande vägdragning från dagens raka sträckning. Spåren överensstämmer också med Råbergs karta.

Norrifrån böjde vägen av mot öster och följde höjdens fot i gränsen mellan relativt plan mark och obrukbar berg- och blockmark. Resterna av en vägbank som utgjorde tillfarten till bron över kaskaden från öster finns också kvar. Sannolikt kan man med ytterligare studier åtminstone delvis återfinna spår även efter övriga gångvägars sträckningar i terrängen.

ÄGOMÄTNINGSKARTA 1862-1863



Utdrag ur ägomätningsprotokoll från 1862-1863. Bildkälla Lantmäteriet Gävle A67:26; Lantmäteriet Stockholm, Nacka 45.

Sprickdalen och utsikten

Den tidigare beskrivna sprickdalen med den för promenaden viktiga känslan i övergången från en tung och närmast skrämmande natur till en ljus och överraskande utblick över sjön och landskapet som omger denna är ett av de viktigaste inslagen i Skuruparken. I dalen vittnar hasselbeståndet om en förändring av den naturliga ursprungliga vegetationen. Trädbeståndets ålder i slutningen nedanför ravinen mot söder kan tyda på att en medveten gallring som hållit siktlinjen fri mot vattnet och landskapet. Kronansatserna i ekarna i slutningen som idag delvis skymmer utsikten är skadade i en nivå som ligger under siktlinjen mot sjön och horisonten. Det kan röra sig om stormskador, men kan också vara tecken på att man genom beskärning hållit sikten fri. Stigen som leder brant ner i den södra slutningen går strax efter krönet mellan en bergvägg och ett stort block som båda uppvisar spräckta ytor mot stigen. Denna öppning kan vara anlagd för stigen.

MARKANVÄNDNING

Odlingshistoria

Skuruparken utgör ett fragment av ett landskap där gammelekar var långt vanligare än idag. Naturtypen med sina höga värden ur såväl natur-, kultur- som rekreationssynpunkt nybildas knappast alls i vardagslandskapet utan är en produkt av den historiska markanvändningen. Odlingshistorien kan framförallt studeras i lantmäteriakter från 1690 och framåt. Skuruparken betecknas 1690 som ”oduglig mark” d.v.s. varken som åker eller äng, synonymt med det som ofta betecknas som utmark. Det innebär att området med största sannolikhet utnyttjades för bete. Då begreppet Skuruparken föddes för 200 år sedan fanns alltså i sprickdalarna ett välhävdat beteslandskap där det växte gamla träd och mellan dessa stora gläntor med ängsbetesflora. De gamla ekar och tallar vi ser idag hade redan då passerat 100 år och många var 200 år eller äldre. Hällmarkerna och branterna var i mindre grad betespräglade p.g.a. svårtillgänglighet och lägre avkastning.

På 1774 års karta betecknas Skuruparken som ”hage”. Den allmänna övergången från inhägnade inägor och utmarker tillgängliga för djuren till inhägnade beteshagar sker alltså relativt tidigt här. År 1772 presenteras området som ”Skuru promender” och 1824 anges området som ”Skuru park”. Uppodling av åkermark i Skuruparken har markerats först på 1863 års karta. Åkermarkens utbredning överensstämmer till största delen med de områden som idag endera är öppna eller relativt nyligen igenvuxna. Resten av parken betecknades 1863 som ”hagmark och skog” som endera är ”högländ och bergbunden” eller ”jemnländ”, ibland med ”löfskog”. 1904 har dessa områden förts samman under en enda rubrik, ”kalf - och oxhagen”.

Förutom åkrarna har Skuruparken alltså varit en enda stor beteshage. På det ”bergbundna” området mitt i parken är en byggnad utritad, troligen en hölada. Enligt muntliga uppgifter stod under första halvan av 1900-talet just på detta stället den lada där vikstugor och dansbanegolvet förvarades under vinterhalvåret. Ladan syns på vykort från den tiden. I slutet av 1700-talet och början av 1800-talet fanns ett torp kallat Lugnet i den allra sydostligaste delen av Skuru-parken.

Stugbebyggelse

Vid sekelskiftet hade förmögna stockholmare börjat hyra eller köpa sommarnöjen vid Skurusundet. I Skuruparken såg de mindre bemedlade en möjlighet till friluftsliv och under 1900-talets första decennium växte ett campingliv fram i parken. Under 30-talet hyrde ett hundratal tältplatser för hela sommaren och på helgerna tillkom flera hundra som betalade för helgplats. Tälten fick inte kvarstå efter den 1 oktober. Vid Skanstull fanns en affär som sålde hopvikbara stugor och dessa blev snabbt populära i Skuruparken. Under vintern monterade sommargästerna ner sina små hus och Eneqvist AB tog 5 kr för att köra dem till en lada på berget där de vinterförvarades.

Strax efter andra världskriget började tälten försvinna och ersättas med mer permanenta stugor, en utveckling som drevs på av markägaren Stockholms sjukhem för att få bättre ordning inom området. Stugorna förlängdes och / eller breddades vilket gjorde att den ursprungliga småskaliga och högsmala stugarkitekturen som påminde om pionjärtidens tält ersattes med stugor som alltmer kom att likna tidens små sportstugor.

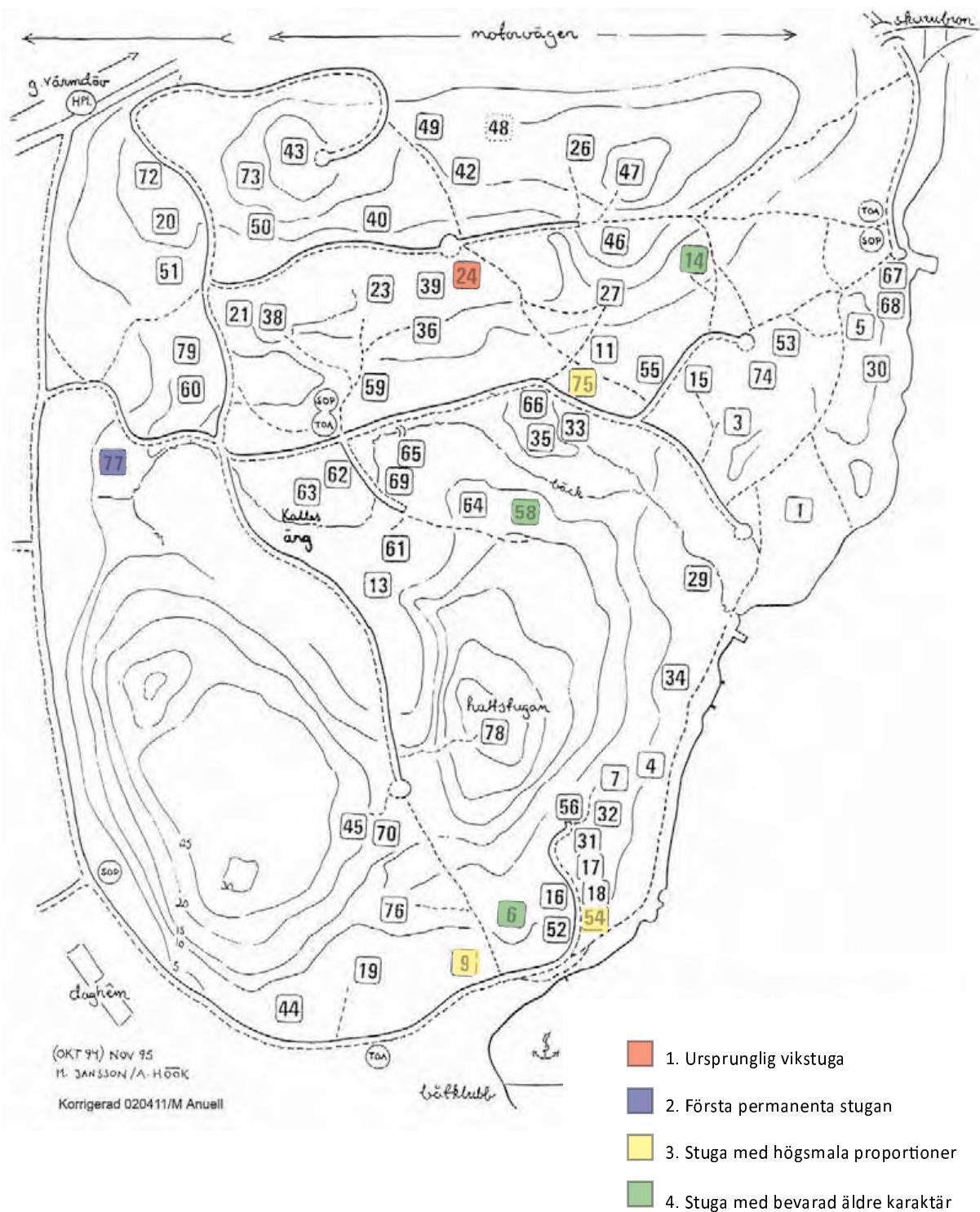
Under senare år har en del stugor genomgått en mer eller mindre fullständig förnyelse av material, konstruktion och gestaltning, men det finns också hus som har förfallit och som befinner sig i undermåligt tekniskt skick.

Stugornas kulturhistoriska värde består främst i själva företeelsen och helheten och inte i enskilda stugors värde. Helhetsmiljön visar betydande samhälls- och socialhistoriska värden då de berättar historien om mellankrigstidens demokratisering av fritids- och friluftsliv. Flertalet av de ca 70 stugorna är idag kraftigt omdanade, men vissa har kulturhistoriskt värde då de tillsammans belyser fritidsboendets och stugarkitekturens utveckling i området. Dessa kan indelas i fyra kategorier:

1. Ursprunglig vikstuga i tältstorlek.
2. Den första permanenta stugan.
3. Permanent stuga med högsmala proportioner som minner om tältursprung.
4. Permanent stuga med småskalig och äldre karaktär i behåll, men utan ursprungliga högsmala proportioner.

Vid kommunfullmäktiges beslut om naturreservatet i december 2011 var det oklart vilka avtal som fanns för stugägarna, men vissa uppgifter fanns om ettåriga arrendeavtal med möjlighet till förlängning ett år i taget. Ett år efter kommunens beslut kom uppgifter om att JM AB hade tecknat 15-åriga arrendeavtal med 65 stugägare som skulle börja gälla från och med 1 januari 2013. Idag finns, enligt uppgift från JM AB, 68 separata avtal om bostadsarrende mellan de olika ägarna av fritidshusen och fastighetsägaren. Arrendeavtalet löper på 15 år i sänder. Enligt stadgar får staket eller inhägnader inte uppföras och staket som satts upp ska tas bort.

STUGKARTA



Karta från "Kulturhistoriskt utlåtande, Nacka kommun 20130517", grundkarta ursprungligen sammanställd av Stugägareföreningen.

BIOLOGISKA VÄRDEN

Lövskogsbiotoper med grova ädellövträd

Kännetecknande för området är gamla och grova träd, framförallt av ek och tall, med rödlistade arter knutna till sig. Det historiska betet är en viktig förutsättning för utvecklingen av dessa biotoper som det idag råder stor brist på. Vedlevande svampar på ek är bl a korallticka och oxtungsvamp. Den sistnämnda parasiten finns på ca 30 träd i Skuruparken. En vedsaprofyt som förekommer på hassel är hasselticka. Vad gäller den lägre epifytförfloran finns förvånansvärt många arter av intressanta larver på gammelekar. Ett 10-tal signalarter förekommer, där ibland de rödlistade arterna grå skärelav och rödbrun blekspik medan bl.a. brun nållav och gulpuddrad blekspik är mer spridda.

Den högre floran är ganska rik i bryn och gläntor där det lerhaltiga underlaget möter det magrare, ursvallade jordtäcket med mest tall. Typiska brynarter i fältskiktet är vippärt, spenört och blodnäva. På magrare och mer solexponerad mark finns bl.a. bockrot, lundtrav, knägräs, darrgräs, backglim, gullviva och gökärt. I mer skuggad och sluttande terräng och rasbrant finns lundelm och blåsippa. I rasbranter mot söder är buskskiktet artrikt med många bärande arter som t.ex. björnbär, berberis, slån, oxbär, fläder, måbär, skogstry, kaprifol, getapel, hagtorn, häggmispel och stora hasselbuskar.

Den lägre markfloran bjuter även den på åtskilliga intressanta arter på mullrik mark. Scharlakansvaxing är vanlig och spridd och ibland i sällskap med andra vaxskivlingar. Igelkottröksvampen växer under hassel och lind i en sydvänd rasbrant. Signalarter som guldkremla och bolmörtsskivling är mykhorhiza-arter under ek där också svart trumpetsvamp finns.

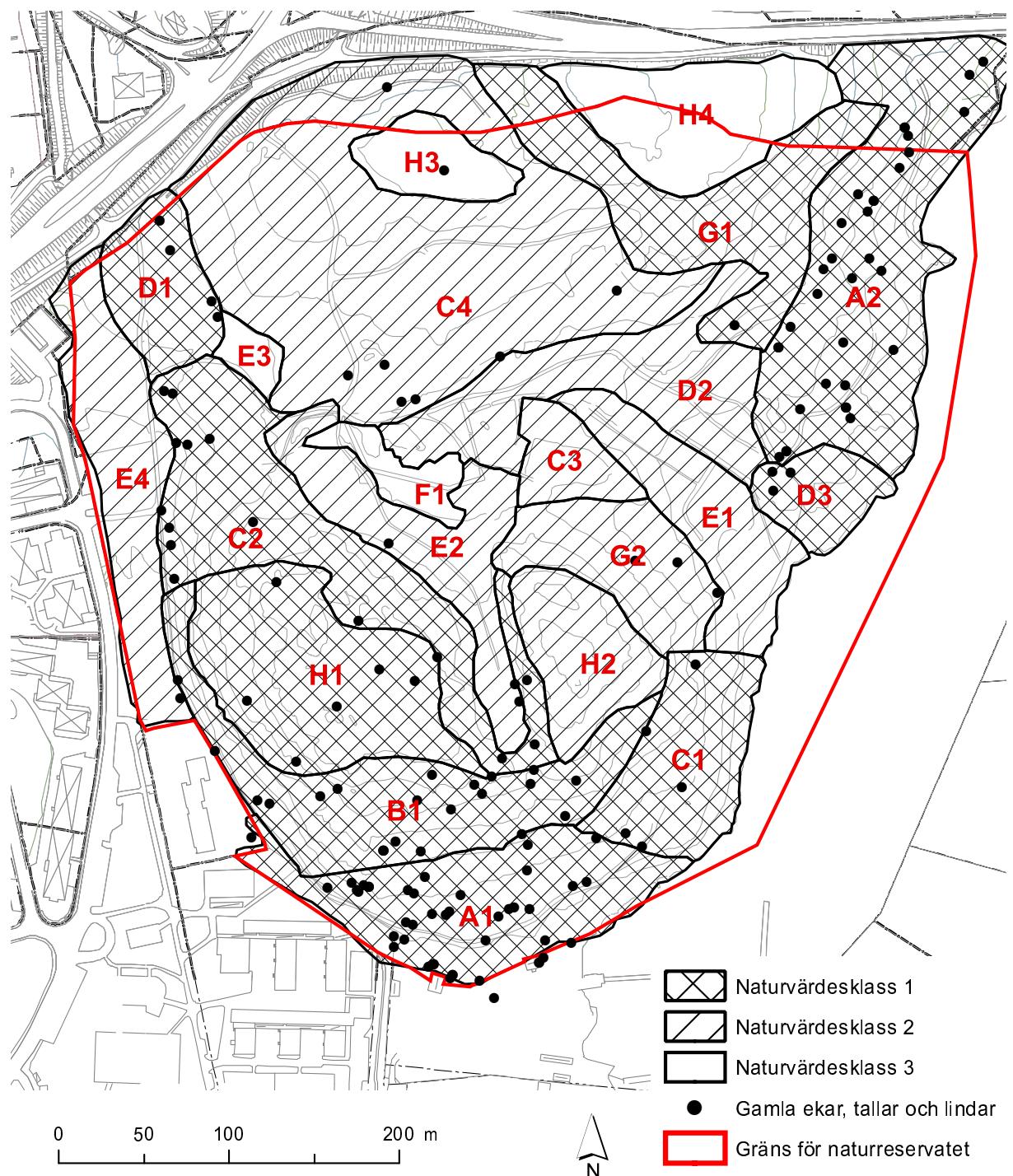
Olika hackspettar är vanliga. Mindre hackspett, som är en rödlistad art, ses påfallande ofta, vår som höst. Den söker sig företrädesvis till lövskogen där den döda klenveden i grenverket tilltalar arten mest. Artens möjligheter att fortleva i parken kräver att död ved även från trivallöv sparas. Kattugglan är också vanlig och har lett att finna bohål i de många gammelekarna. Inom den lägre faunan är insekter delvis dokumenterade, i första hand skalbaggar. Till ekar med mulminnehåll är en del bladhornade skalbaggar knutna. Den marmoreraade guldbaggen har lämnat rikligt med spår efter sig, främst spillning från larverna men också skaldelar från fullbildade djur. I många av de gamla ekarna lever också träjordmyran som ofta är värd för andra sällsynta skalbaggars larver.

Gamla tallar

Den andra biotop som förekommer i området och som har höga biologiska värden utgörs av gamla tallar. Tallarna förekommer främst i blandbestånd med ek, där de blir grova och högvuxna. På hällmarkerna finns senvuxna gamla tallar. Vanliga tall-levande vedsvampar är tallticka, grovticka och blomkålssvamp. Luddtickan är en rödlistad rotparasit på tall som förekommer i området.

Tallarna i Skuruparken har hög medelålder och i ytterdelen på grovbarkiga och soligt växande gamla tallar lever reliktbocken. Denna rödlistade art har dokumenterad förekomst i ca 10 tallar, vilket visar sig på gnagspåren på insidan av ytterbarken eller gnaghål i denna.

NATURVÄRDESKARTA



Naturvärdesklassificering

Naturvärdesklass 1 bedöms innehålla förekomst av rödlistade arter och värdesträd samt beståndsstruktur som uppfyller värdekriterier motsvarande nyckelbiotopsnivå.

Naturvärdesklass 2 utgörs av mark med tydliga och inom överskådlig tid lätt utvecklingsbara naturvärden utan att uppnå nyckelbiotopsnivå.

Naturvärdesklass 3 har vissa naturvärden som på längre sikt kan utvecklas.

A1 Ekskog

Naturvärdesklass: 1

Områdets största ekbestånd hittas i Skuruparkens sydligaste del, på en svag sydsluttning. Det rika inslaget av grova och gamla ihåliga ekar och död ved ger området mycket höga naturvärden. Eken, som är det helt dominerande trädslaget, bildar ett ganska tätt trädskikt. Marken är bördig och många ekar är grova med en hel del jätteträd. Ekarna fördelar sig såväl på träd över som under 200 år. En hel del ekar har dött och står kvar som torrträd med avfallande bark. Liggande trädstammar saknas. Det finns en viss skiktning i skogen med unga lövträd av bl.a. lönn som tränger upp i kronorna. Det rika buskskiktet av hassel bidrar till att flerskikta skogen.

A2 Ekskog och bryn

Naturvärdesklass: 1

I sluttningen ovan brofästet till gamla Skurubron finns ett 20-tal mycket gamla ekar. Flertalet är ihåliga och innehåller mulm som utgör värdefull livsmiljö för många vedinsekter. Trädskiktet är ganska glest och uppbländat med gammal tall. Närmast den gamla ångbåtsbryggan är marken bördigare och här finns de grövsta och högsta ekarna. Området sträcker sig vidare söderut utmed Skurusundet, till den centralt belägna sprickdal i Skuruparken som tidigare var uppodlad. Nedanför nuvarande Skurubron saknas träd nära Skurusundet. Till viss del beror det på en sentida utsiktshuggning för boende i Skuruborg. Gläntorna är till viss del beväxta av ljusälskande ängsväxter. Ett fåtal stugor finns i området, varav några nästan är raserade.

B1 Lövklädda branter och bryn

Naturvärdesklass: 1

Den största hällmarken i sydväst slutar i en brant mot väster. En smal bård av ädellövskog växer vid brantens fot. Längre söderut blir bården bredare och ekar får fäste på hyllor högre upp i branten. I den sydvända sluttningen finns också ett jordtäcke som ger fotfäste för en gles trädvegetation. Eken domineras det låga och glesa trädskiktet. Träden är små men gamla, så kallade senvuxna. Deras håligheter och skrovliga bark antyder trots deras klena omkrets på hög ålder. Tallinslaget är ganska stort i söder, där jordtäcket är tjockare. I sydväst och väster tillkommer ett inte obetydligt inslag av lind och även alm i mindre mängd. I övergången mot den bebyggda Saltängen finns små buskbryn med bl.a. getapel. Buskskiktet är artrikt främst i de sydvända branterna med ett 10-tal arter, däribland hagtorn, häggmisipel, berberis och björnbär. Hassel förekommer främst i övergången mot den tätare ekskogen längre ner i sluttningen, men också under lind. Den sydöstvända branterna har mestadels unga träd där även rönn, oxel och andra vanligare trädslag ingår. Markfloran är rik med ovanliga inslag. Igelkotröksvamp växer under lind och hassel.

Branter av detta slag, med ädellövskog där lind ingår, hör till landets mest ursprungliga naturtyper. Det är också en naturtyp med ett stort antal skyddsvärda arter. Granen har här aldrig fått fotfäste och människan har också hjälpt till att hålla den borta.

C1 Blandskog ek-tall, lövskog**Naturvärdesklass: 1**

I den soligaste sluttningen med bästa utsikten mot Saltsjön är koncentrationen av stugor stor. Kring stugorna står ett glest trädskikt av gammal tall och ek. Närmast Skurusundet tätnar trädskiktet och stugbeståndet är glesare. Närmast vattnet växer mest asp, björk, ek och klibbal.

C2 Blandskog ek-tall, lövklädda branter Naturvärdesklass: 1

Äldre skog med stort inslag av ek i sluttningar och små branter kring hällmark och den centralt belägna sprickdalen som tidigare varit uppodlad. Jätteträd med stora håligheter och mulm finns i nordväst. Tallinslaget är bitvis dominerande i denna del, men här växer också en hel del äldre gran. Intill sprickdalen i Skuruparkens centrala del är marken bördig och med hasselinslag. Förekomst av scharlakansvaxskivling. Obetydligt inslag av stugor.

Högt naturvärde tack vare de gamla ekarna men också goda markförhållanden som är gynnsamma för floran.

C3 Blandskog tall-ek**Naturvärdesklass: 2**

Litet område i centrala Skuruparken i anslutning till den tidigare uppodlade sprickdalen. Ett ganska gles trädskikt av äldre tall och ek på tunt jordtäckt hällmark.

Ekar med goda förutsättningar att med tiden utveckla nyckelbiotopskvalitet.

C4 Blandskog tall-ek**Naturvärdesklass: 1-2**

Största delområdet, vilket omfattar den längre liggande delen av norra Skuruparken. Bitvis domineras ek, bitvis tall. Ekarna är mestadels medelålders, drygt 100 år gamla, men äldre träd förekommer. Tallarna är överlag gamla med flera värdefulla värdefuller för vedinsekter i bryn mot söder.

Bitvis har området högsta naturvärde, där gammal tall utgör det viktigaste värdekriteriumet. För ek är det i första hand ett utvecklingsområde.

D1 Bryn**Naturvärdesklass: 1**

Krympande glänta där lövslsy och buskar har brett ut sig, främst slån. I det sydvända brynet står ett par ihåliga gammelekar. De öppna gräsmarkerna domineras av högvuxna gräsarter, men med inslag av örter som blodnäva, rockentrav, svartkämpar och harklöver. Marken har ej varit uppodlad, men har ändå hållits öppen. En väg tvärar över gräsmarken. Väster om vägen växer en del sly, men också unga ekar.

D2 Bryn med jätteträd, lövskog**Naturvärdesklass: 2**

Den centralt belägna sprickdalen som tidigare varit odlad är idag delvis tagen i anspråk för stugor, tillhörande tomter och vägar till dessa. Andra delar har kraftigt buskat igen med slån och lövslsy i fuktigare delar. Mindre gläntor med öppen gräsmark återstår. I soliga bryn finns exempelvis vippärt.

D3 Bryn med jätteträd Naturvärdesklass: 1

I förlängningen av den centralt belägna sprickdalen som tidigare varit uppodlad finns en öppning kring flacka berghällar nära Skurusundet. Hällarna har fin utsikt mot vattnet och är besöksmål och här inkräktar man inte på någons husfrid. Kring hällarna finns små buskmarker och däremellan en del gräsytor med ängsflora. En jätteek står omgiven av ett stort busksnår.

E1 Lövskog Naturvärdesklass: 3

Medelålders lövskog bestående av främst asp på tidigare öppen mark i den centralt belägna sprickdalen. Självgallrat löv har dött, fallit och blivit asplågor. Tidigt successionsstadium av löv.

E2 Lövskog Naturvärdesklass: 3

Medelålders lövuppslag i den centrala sprickdalen som tidigare varit odlingsmark. Asp dominerar. I söder har gran vandrat in.

E3 Lövskog Naturvärdesklass: 3

Litet och ungt aspuppslag i en glänta.

E4 Lövskog Naturvärdesklass: 2-3

Blandad lövskog där dominerande arter är alm, lönn, klibbal, sälg och asp. Vanliga är också björk, ek och fågelbär. Därtill noterades också ask, hägg, sykomorlönn och en grov poppel. Klubbalar och någon enstaka alm är något äldre, men för övrigt är trädskiktet ungt eller medelålders. Alarna växer intill den bäck som tidigare fanns här. Längst söderut finns en glänta där mest gråvide-buskar växer vid sidan av höga örter. Fältskiktet består i stora delar av aggressiva, konkurrensstarka växter såsom jättebjörnlöka.

F1 Öppen slättermark Naturvärdesklass: 3

Tidigare odlad mark som slås årligen då gräset tas bort. Högväxta örter och gräs domineras med litet utrymme för mindre, konkurrensvaga arter.

G1 Tallskog Naturvärdesklass: 1

Gammal högvuxen tallskog i sluttning med inslag av senvuxen ek i öster. Större inslag av ek i den centrala sprickdalen. I nordväst magrare marker med lägre tallar och ljungvegetation. De gamla tallarna utgör det viktigast värdekriteriumet för det höga naturvärdet. En del fallna tallar har skapat värdefull död ved som under lång tid framöver kan utgöra bostad för den lägre faunan om de får ligga.

G2 Barrblandskog Naturvärdesklass: 2

Äldre barrblandskog nedanför nordvärd bergbrant där granen domineras. Lövinslag av varierande grad och art. Äldre ekar finns insprängda bland granarna och i öster står en grov gammal ek. I väster växer mest ungt löv under glest stående gammal tall. Stugor saknas. Den enda granskogen i Skuruparken och med en hel del ganska gamla träd.

H1 Hällmarkstallskog, björksumpskog Naturvärdesklass: 1

Den största hällmarksskogen i Skuruparken med ett ganska tätt trädskikt av gammal tall. I väster gradvis starkare sluttande och övergående i en brant. Diffus övergång i söder och norr mot blandskog med ek. Tillgången på död ved liten, vilket till stor del beror på vedeldare. I en terrängsvacka nära toppen finns ett litet kärr med björk. Få stugor, men en ny uppfördes år 2007.

H2 Hällmarkstallskog Naturvärdesklass: 2

Markant bergstopp med ett obetydligt jordtäcke och ett glest trädskikt av gammal tall. I omgivande branter växer tallen tätare. I sluttningen mot sydost mer gradvis övergående mot löv i branter nedanför.

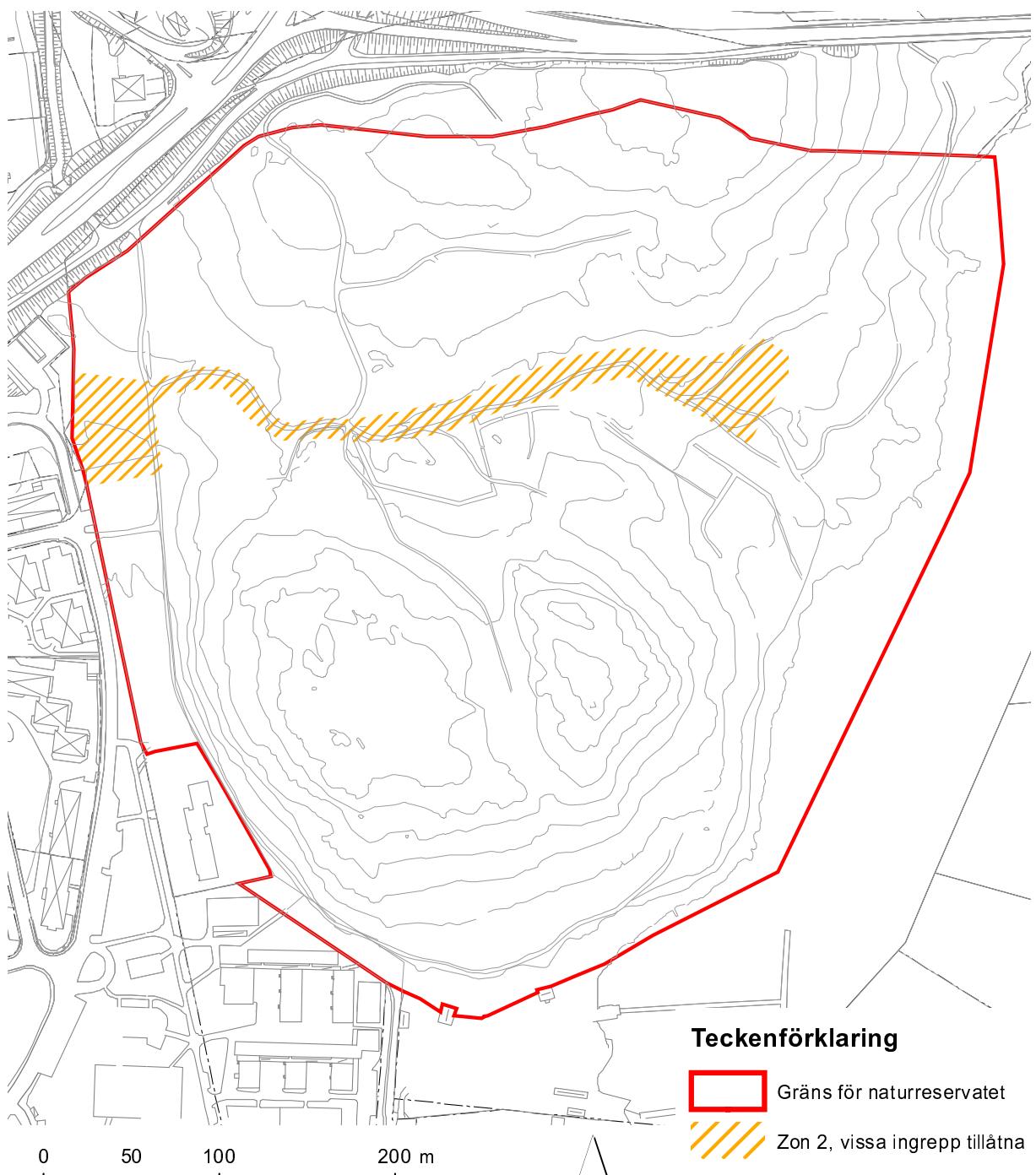
H3 Hällmarkstallskog Naturvärdesklass: 3

Minsta hällmarken som nästan är trädlös sedan tallar avverkats.

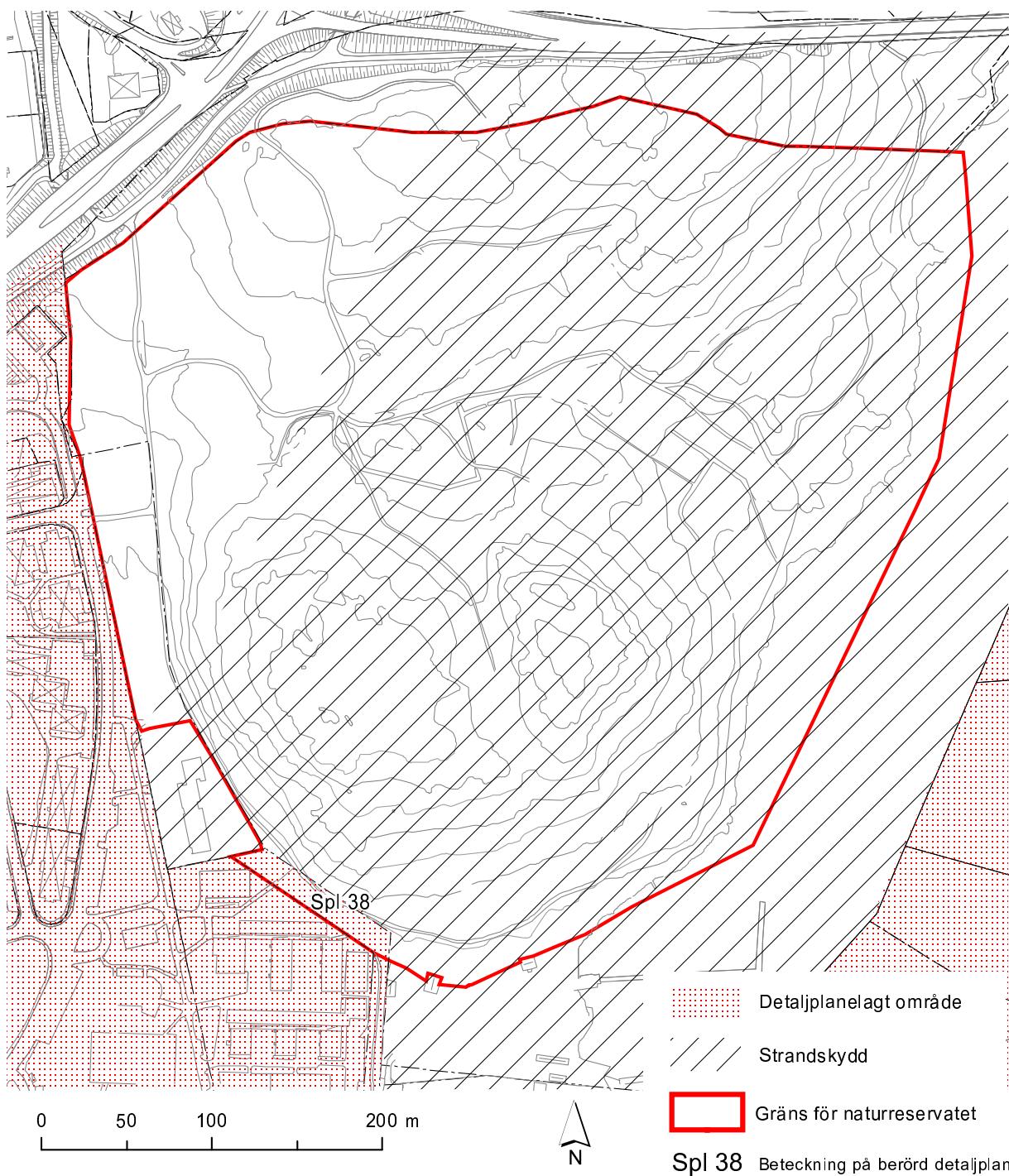
H4 Hällmarkstallskog Naturvärdesklass: 2

En flack hällmarkshöjd närmast motorvägen. Gruppvis växande tallar med tät klungor av ungträd under gamla tallar omväxlande med trädlösa lavklädda hällar.

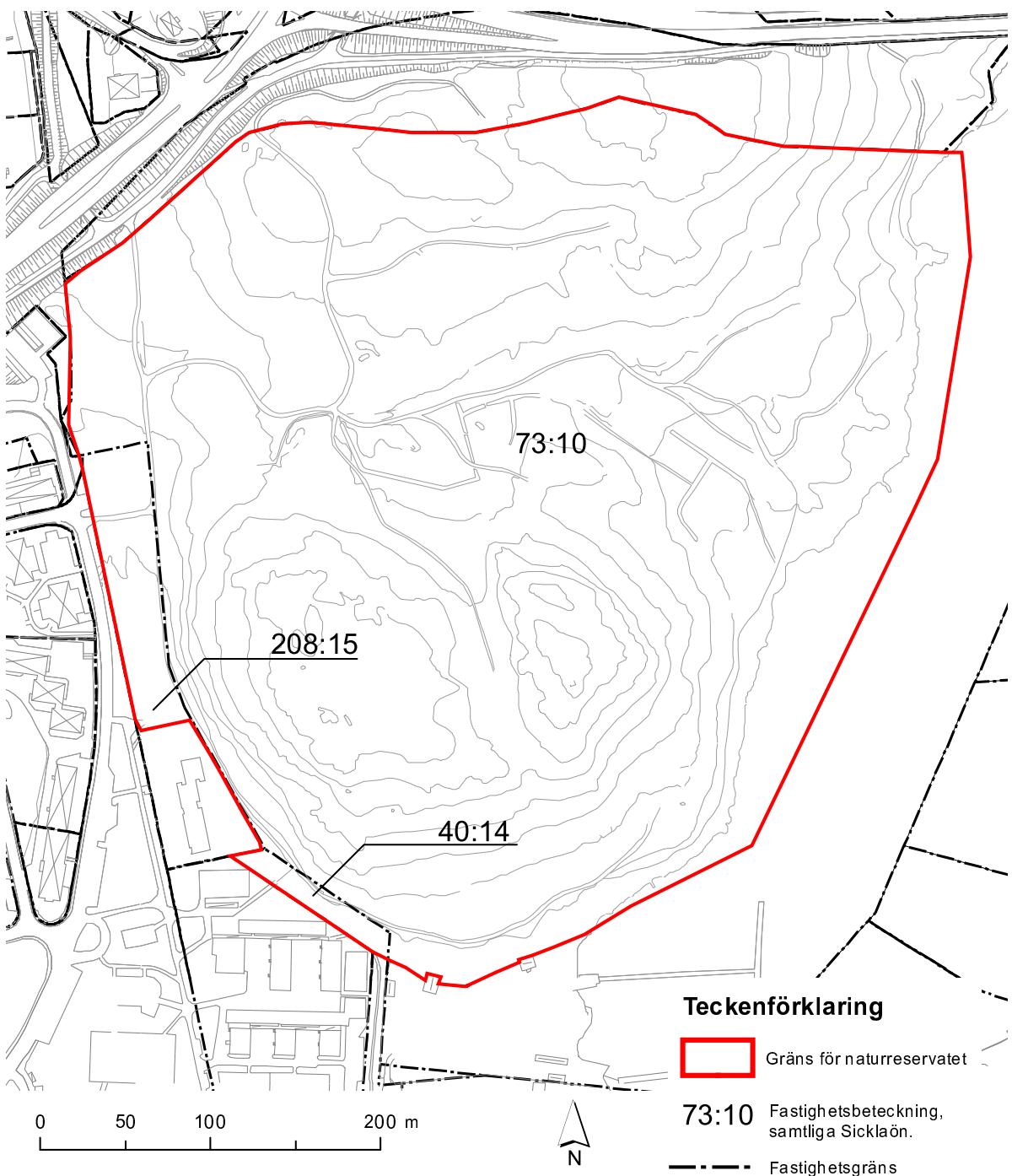
BESLUTSKARTA



FÖRORDNANDEKARTA



FASTIGHETSKARTA



SKÖTSELPLAN

**Naturreservatet Skuruparken
Nacka Kommun**

HUR RESERVATETS SYFTEN SKA TRYGGAS

Den engelska landskapsparkens drag bevaras och lyfts fram genom information, återställning av gångvägars sträckning och utseende samt återställning av öppenheten hos igenvuxna marker. Parkens viktiga upplevelse av omväxling med en variation mellan täthet och öppenhet med vyer och utblickar återskapas.

Rekreationsstråk bevaras genom återkommande röjningar i anslutning till stigar och vägar. Skurusundet bibehålls som ett öppet vattenområde med lättillgängliga, välhävdade stränder med höga rekreativvärden.

Ädellöv gynnas och äldre ädellövträd skyddas. Karaktär av ekhage eller lund eftersträvas beroende på vilka värden som domineras i de enskilda bestånden.

Äldre tallbestånd lämnas för fri utveckling och äldre tallar skyddas.

Skötsel av skog i övrigt inriktas på att stärka upplevelsen genom skydd mot buller och ljus, noggrann renhållning samt upprätthållande av sammanhängande skogsbestånd med hög frekvens av äldre träd.

Skötseln gynnar skyddsvärda arter som finns i eller kan antas spridas till reservatet bl.a. genom att i möjligaste mån död ved sparas.

Rekreativvärdet kan förstärkas genom möjlighet till utveckling av en publik kaféverksamhet.

Generella anvisningar

Skadade eller döda träd tas ner i de fall reservatsförvaltaren bedömer dem utgöra en risk. Död ved läggs på lämpliga platser, så långt möjligt där den uppkommit oavsett om det skett naturligt eller genom säkerhetsåtgärder. Stora träd ska gynnas genom frihuggning.

SÄRSKILDA PLANERINGSÅTGÄRDER

Återställning av engelska landskapsparken

Den stegvisa återställningen av öppna områden och gångvägar till ursprunglig sträckning och historiskt mer korrekt utseende ska föregås av mer detaljerad planering av åtgärderna. Vid röjning och avverkning av träd i igenväxta områden ska planen utformas med hänsyn till såväl ett historiskt utseende som eventuella naturvärden. Återställning av gångvägars sträckning ska föregås av närmare studier för att uppnå så korrekt utseende som är möjligt. De närmare studierna kommer att resultera i ytterligare stigar och vägar än de som redovisas på skötselplanekartan. De för parken viktiga upplevelserna i form av kontraster mellan öppet och slutet, vackra vyer och markanta bergsformationer ska likaså studeras närmare och lyftas fram.

Skötsel av gamla och grova träd

Utgångspunkten för skötselåtgärder är såväl trädens fortlevnad som andra förutsättningar som kan vara väsentliga för trädens värde som substrat för andra organismer, t.ex. solbelysning. Frihuggning i anslutning till stora träd kan utföras. Länsstyrelsens framtagna jätteträdsinventering ska ligga till grund för åtgärder.

Kafé

Vid planeringen av kafébyggnad och den tekniska försörjningen till denna ska planering ske med inriktning på minimering av ingrepp i natur- och kulturmiljön. En arkitektoniskt god byggnad i Skuruparken kan innebära att den underordnar sig miljön men kan också utföras som ett tydligt visuellt tillägg av den karaktär som engelska landskapsparkar ofta hade inslag av.

PRIORITERINGAR

Återställning av landskapsspark

Såväl för levandegörandet av kulturhistorien som för rekreationsvärdet är ett återställande av en större öppenhet och en betoning på utblickar och omväxlande naturscenerier viktigt.

Goda rekreationsmöjligheter

Områdets stigar och vägar ska kontinuerligt underhållas så att framkomligheten är god. Ytskikten ska hålla god standard och justeras vid behov. Röjningar utmed vägar och stigar ska utföras så att dessa är säkra och upplevs som trygga. Vid röjning ska särskild vikt läggas vid att bevara och utveckla vackra vyer över park och vatten.

Skötsel för ädellövträd

Av biotopskötselåtgärder bedöms gynnande av gamla grova ädellövträd vara en åtgärd som ger både hög biologisk mångfald och stort utbyte upplevelsemässigt. Här ingår också åtgärder för att gynna hassel. Frihuggning i anslutning till stora träd kan utföras.

Renhållning av god kvalitet

Då naturupplevelse och trygghet kräver frihet från avfall måste renhållning ges högsta prioritet. Grenar från träd i området är inte avfall.

ZONERING

Bestämmelser, åtgärder och riktlinjer för utformning differentieras i reservatet med utgångspunkt i en zonindelning. Reservatets syfte gäller för båda zonerna. Hur syftet uppnås och vilka delar av syftet som betonas varierar mellan zonerna.

Zon 1 Bevarande- och återställningszon

Kulturhistoriska värden utvecklas genom delvis återställning av den engelska landskapsparken. Skötseln utvecklas genom en omföring från mer slutna till öppnare landskapstyper med utökad slätter alternativt bete. Landskapets och parkens spänrande kontraster utvecklas och tas tillvara så som tidigare i historien. Gångvägars sträckning och utformning återställs på sikt så långt det är möjligt till 1700-talets.

Reservatets höga naturvärden på höjderna bevaras bäst genom att i huvudsak lämnas så opaverkade som möjligt. Likaså bevaras upplevelsevärden som orördhet och variationsrikedom. Anordningar ska vara underordnade befintliga värden och ha en lågmäld utformning som anknyter till den historiska bakgrunden på ett genuint sätt. Belysning, parkmöbler och utrustning med urban karaktär ska inte förekomma.

Zon 2 Utvecklingszon

Publik verksamhet som förhöjer områdets attraktivitet som utflyktsområde utan att förvanska ursprunglig karaktär får utvecklas. Detta innebär att anläggningsåtgärder och byggande får förekomma för att göra sådan verksamhet möjlig. Exempel på verksamhet som kan komma ifråga är trädgårdscafé med information, odling och försäljning. Maximalt får byggnadsvolymen uppgå till 250 m² BTA. Ingrepp vid anläggning av angöringsväg och teknisk försörjning ska minimeras.

SKÖTSELOMRÅDEN

1. Öppen gräsmark

Mål

Helt öppen gräsmark med enstaka solitärer. Ökad solbelysning av ekstammar. Gränser mot mer sluten mark bör till delar ha flerskiktade bryn med bärande buskarter som slån och rosor.

Iståndsättande åtgärder

Återställning av igenvuxna områden med avverkning, röjning och ställvis stubbfräsning. Lämpliga trädindivider för återväxt av kommande jätteträd sparar, företrädesvis ek och tall.

Lopande åtgärder

Årlig slätter, företrädesvis med ängsslätter utförd med skärande redskap och upptagning av gräset. Ringbarkning av inväxande asp i brynet. Möjlighet till betesdrift.

2. Halvöppen gräsmark

Mål

Gräsmark med inslag av ädellövträd och tall, framförallt ek, tall och hassel ska gynnas. Ökad solbelysning av ekstammar.

Iståndsättande åtgärder

Återställning av öppnenheten hos områden som tidigare odlats eller betats. Avverkning, röjning och ställvis stubbfräsning utförs. Lämpliga trädindivider för återväxt av kommande jätteträd sparas, företrädesvis ek och tall. Iståndsättningen ska ske stevvis där risk för stort slyuppslag finns.

Löpande åtgärder

Slätter vartannat år, på sikt företrädesvis ängsslätter utförd med skärande redskap och upptagning av gräset. Möjlighet till betesdrift.

3. Ädellövlundar

Mål

Halvslutna eller slutna ädellövdominerade bestånd med så hög andel grova och gamla träd som möjligt.

Löpande åtgärder

Gallring och underröjning var 5:e år då framförallt gran och ungt trivallöv och lönn tas bort. Branta partier lämnas utan åtgärd. Eventuella hängande vindfallen tas ner. Död ved lämnas i möjligaste mån. Gallring ska utföras med försiktighet i områden där viktiga mossor och larvar kräver beskuggning, främst gäller detta nord- och östvända sländer och branter. Kraftigare gallring utförs i syd- och västvända sländer och branter. Utsikt mot stranden ska möjliggöras. Möjlighet till betesdrift.

4. Blandskog

Mål

Skog med såväl barr- som lövträd med grova träd. Så stor förekomst som möjligt av grova träd, gamla träd och ädellövträd.

Löpande åtgärder

Gallring ungefär var 5:e år. Frihuggning av ekar och gynnande av spärrgreniga ekar. Död ved bör i möjligaste mån lämnas. Gallring ska utföras med försiktighet i områden där viktiga mossor och larvar kräver beskuggning, främst gäller detta nord- och östvända sländer och branter. Kraftigare gallring utförs i syd- och västvända sländer och branter. Möjlighet till betesdrift.

5. Hällmarkstallskog

Mål

Orörd naturskog.

Löpande åtgärder

I princip inga utöver skräpplockning. Behovet av säkerhetsåtgärder är på denna typ av mark i det närmaste obefintligt. Eventuella hängande vindfallen tas ner. All död ved lämnas.

ANORDNINGAR OCH ANLÄGGNINGAR

Återställningsmark

Mål

Vid eventuellt borttagande av byggnader och anläggningar ska marken återställas till omgivande marks karaktär.

Iståndsställande åtgärder

Borttagning av främmande material och så långt det är möjligt utan omfattande ingrepp i omgivningen återställning till omgivande marks ursprungliga nivå. Avjämning med enkel såbädd, om möjligt med omgivande marks jordart, annars med mager sand. Eventuell insådd eller vegetationsetablering ska överensstämma med omgivningen, parkgräsfrö ska undvikas. Naturlig igenväxning är att föredra.

Löpande åtgärder

Under en övergångsperiod kan bekämpning av grova ruderatväxter var motiverad, annars samma löpande åtgärder som för omkringliggande mark.

Körväg

Mål

Vidmakthållande av funktionen körbarhet, framkomlighet, avvattning etc. Körväg förekommer endast fram till eventuellt kafé inom zon 2 på beslutskartan.

Iståndsställande åtgärder

De som förvaltaren bedömer nödvändiga. Företräde av ytskikt från grus till asfalt får ej ske.

Löpande åtgärder

De som förvaltaren bedömer nödvändiga.

Gångvägar

Mål

Upplevelsemässigt ska gångvägarna ha ett ålderdomligt utseende. Funktionellt ska rimlig framkomligheten upprätthållas genom rimlig ytjämnhet och avvattnning.

Belysning ska finnas på huvudgångstråk enligt skötselplanekarta.

Iståndsställande åtgärder

Återställning av gångvägars och gångstigars historiska sträckning och utseende. Ytskicket ska bestå av bitumenfritt grus och återställning ska ske där annat material tidigare använts. Trappor och handledare kan anläggas där så är erfoderligt.

I övrigt de som förvaltaren bedömer nödvändiga.

Löpande åtgärder

De som förvaltaren bedömer nödvändiga.

Stig

Mål

Oanlagd karaktär, delvis med låg framkomlighet p.g.a. stark lutning.

Iståndsställande åtgärder

Trappor och handledare kan anläggas där så är erfoderligt.

Löpande åtgärder

Vid slitägeskador kan förstärkning ske med grus eller bark. I övrigt de åtgärder som förvaltaren bedömer nödvändiga.

Informationsanläggningar

Mål

Informationsskyltar med kartor ska finnas i reservatets entréer och på ytterligare några platser enligt skötselplanekarta. Utöver grundläggande data ska informationen ge exempel på intressanta målpunkter i reservatet, djupare kunskaper om värden samt gångvägnät och stigar. Vid ett framtida kafé kan kompletterande information finnas. Ev. utmärkning av spår görs tydlig och hållbar.

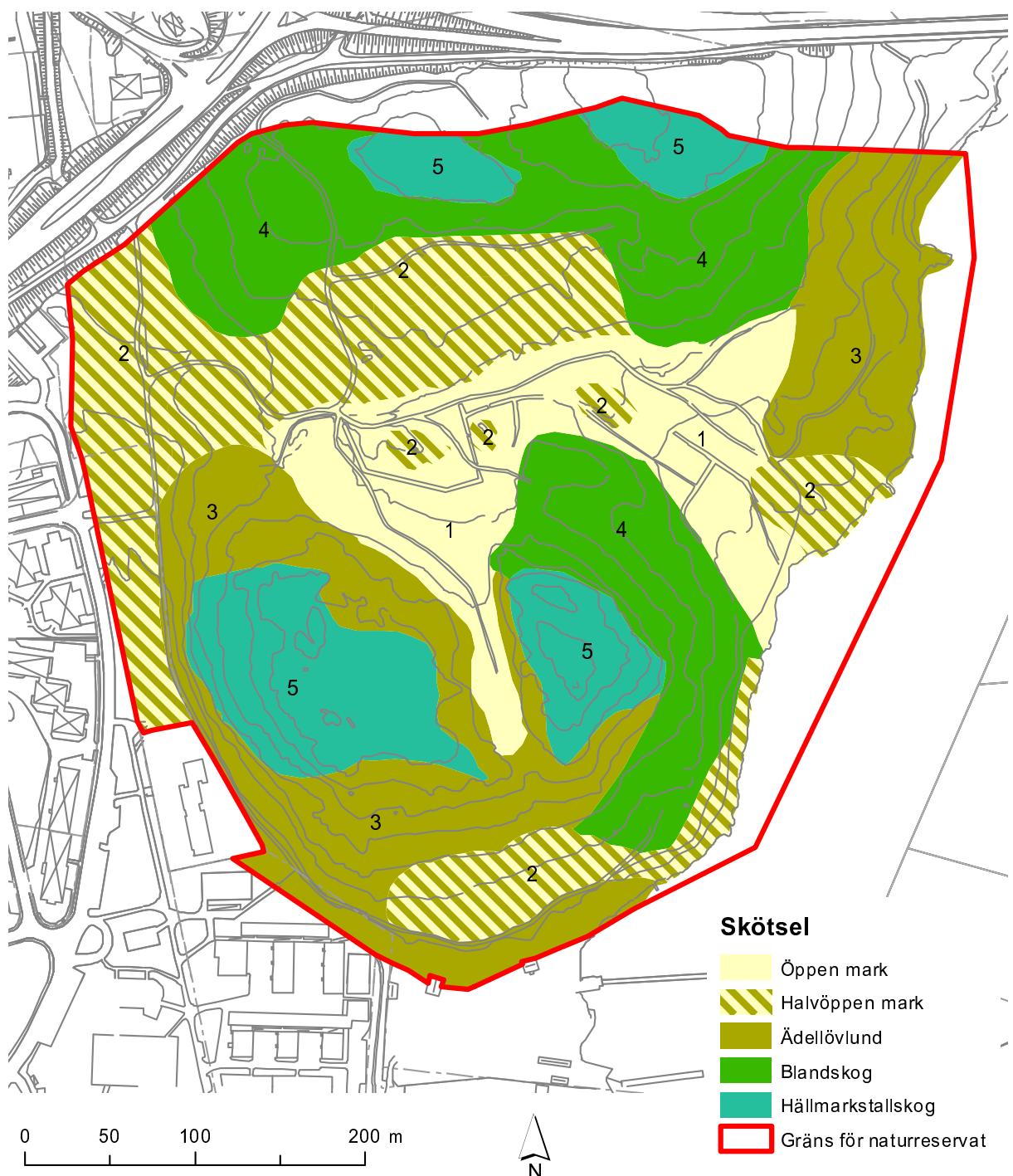
Iståndsställande åtgärder

De som förvaltaren bedömer nödvändiga.

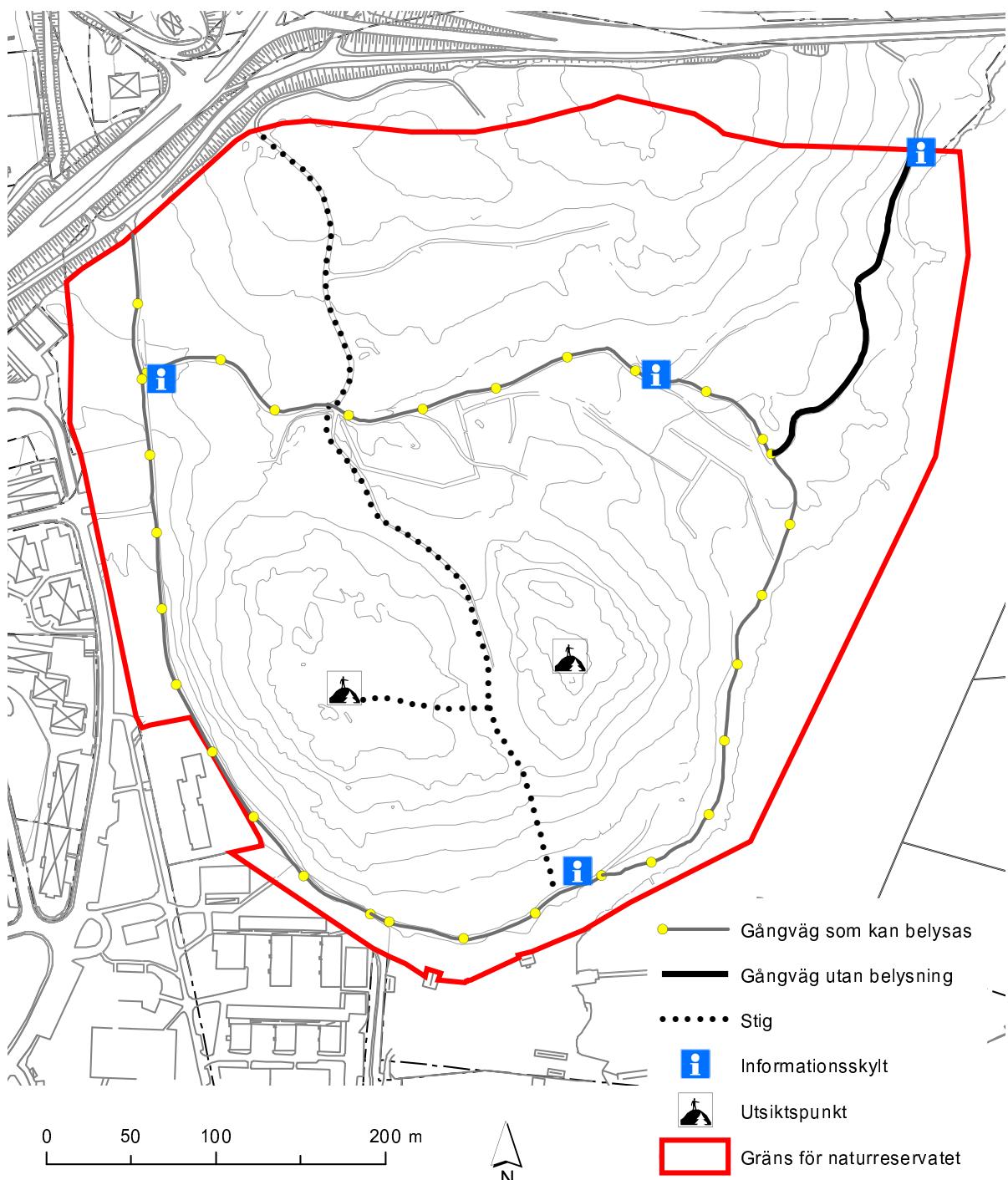
Löpande åtgärder

De som förvaltaren bedömer nödvändiga.

SKÖTSELOMråDEN



SKÖTSELPLANEKARTA



Rekonstruering av historiska parkgångar
får göras, liksom anpassning av här redovisade
vägar till belagda historiska sträckningar.



Naturreservatsnämnden

Naturreservatet Skuruparken

Förslag till beslut

Naturreservatsnämnden uppdrar åt park- och naturenheten att:

1. Utreda JM:s arrendeavtal med berörda stugägare i naturreservat Skuruparken i relation till det interimistiska förbudet.
2. Påtala för berörda tillsynsmyndigheter att agera för att utreda om befintliga anläggningar i området strider mot andra bestämmelser såsom strandskydd och reglering av anläggningar för vatten och avlopp.
3. Att rapportera utredningsläget på nämndens sammanträde i november.

Sammanfattning

Under arbetet med Skuruparkens naturreservat har ofta frågan väckts om stugägarnas aktiviteter inskränker möjligheten för allmänheten att tillgodogöra sig områdets kvaliteter eller påverkar naturvärdena negativt. I samband med senaste samrådet har kartmaterial som visar att tecknade arrendeavtal omfattar mark runt stugorna som, ifall de hävdas som tomtmark, bedöms allvarligt kunna inskränka allmänhetens tillgänglighet till området. Nämnden vill därför ha det klarlagt vilken status arrendeavtalen har i relation till reservatsföreskrifter och om det kan påverka planeringen inför iordningsställande av reservatet.

Nämnden begär också en översikt över betydelsen av andra bestämmelser, t ex om strandskydd och enskilda VA-anläggningar, vid framtidens nyttjande av reservatet. Ett antal ärende i dessa frågor är under handläggning hos berörda tillsynsmyndigheter och nämnden önskar en sammanställning över dessa och vilken status de har.



Ärendet

Enligt 7 kap.4 § miljöbalken får ett markområde av kommunen förklaras som naturreservat i syfte att bevara biologisk mångfald, vårdar och bevara värdefulla naturmiljöer eller tillgodose behov av områden för friluftslivet.

Skuruparken har stora värden ur natur-, kultur- och rekreationssynpunkt. Syftet med att inrätta Skuruparken som naturreservat är att bevara och utveckla områdets värden för rekreation, kulturhistoria och biologisk mångfald.

Skälet till beslutet om interimistiskt förbud är att markägare och sakägare inte ska vidta åtgärder under en prövningstid, vid ett överklagande av beslutet om naturreservat, som innebär privatisering av mark och som därmed minskar det allmänna rekreativvärdelet av området.

Kommunfullmäktige förklarar 2011-12-12, med stöd av 7 kap. 4, 5, 6, 30 § miljöbalken det område som är benämnt Skuruparken som naturreservat enligt föreskrifter, avgränsning och skötselplan daterad oktober 2011. Kommunfullmäktige beslutade samtidigt, med stöd av 7 kap. 24 § miljöbalken, om interimistiskt förbud mot att vidta åtgärder som angetts i A-delen av föreskrifterna till naturreservat Skuruparken.

Efter att beslut om naturreservatet överklagats bland annat av JM upphävdé Länsstyrelsen den 2013-09-13 kommunfullmäktiges beslut 2011-12-12 att inrätta naturreservat Skuruparken på grund av brister i hanteringen av samrådet inför beslutet.

Efter att synpunkter inkommit och sammanställts justerades förslaget. Föändringarna utgick främst från länsstyrelsens yttrande. Eftersom justeringar som gjordes i förslaget efter samrådet berörde markägaren och andra sakägare (stugägarna) beslöt naturreservatsnämnden den 10 april 2014 att förelägga JM AB som markägare till området benämnt Skuruparken och ägarna till stugor i området att yttra sig över de ändringar som angavs i förslag till naturreservat Skuruparken enligt föreskrifter, avgränsning och skötselplan daterad april 2014. Samrådet genomfördes under perioden 2014-04-29 till 2014-06-15.

Enligt uppgift som bl a framkommit i det senaste samrådet har JM AB tecknat 15 åriga arrendeavtal med berörda stugägare i Skuruparken. En illustration har getts in som anger att arrendeavtalen innefattar markområden runt stugorna som bedöms allvarligt kunna inverka på rekreativvärdelet i ett blivande reservat. Det är angeläget att rättsläget klargörs så långt möjligt i närtid för att underlätta planeringen av åtgärder för att inrätta och iordningsställa reservatet. Motsvarande gäller andra frågor som berör allmänhetens möjlighet att tillgodogöra sig kvaliteter i området såsom strandskydd och förekomsten av enskilda VA-anläggningar.



Elisabeth Hedin
Naturvårdsplanerare
Park- och naturenheten

Dag Björklund
Teknisk direktör

Naturreservatsnämnden

Naturreservatet Skuruparken

Förslag till beslut

Naturreservatsnämnden föreslår kommunfullmäktige fatta beslut att förlänga det gällande interimistiska förbudet beslutat av kommunfullmäktige 2011-12-12 § 349 gällande område Skuruparken. Förlängningen ska ske från 2014-12-13 och ett år framåt.

Skäl till beslut

I september 2013 upphävde länsstyrelsen kommunfullmäktiges beslut 2011-12-12 om inrättande av naturreservat Skuruparken. I samband med detta tidsbegränsades det interimistiska förbudet till 2014-12-12. Nytt samråd har skett och ett reviderat förslag till reservatsbestämmelser för Skuruparken förlås antas av kommunfullmäktige. Processen för bildandet av naturreservat Skuruparken drar därmed ut på tiden och på grund av detta behöver det interimistiska förbudet förlängas.

Det interimistiskt förbud behövs för är att markägare och sakägare inte ska vidta åtgärder, innan beslut om naturreservat vunnit laga kraft, som innebär privatisering av mark och som därmed minskar det allmänna rekreativsvärdet av området.

Sammanfattning

I samband med att länsstyrelsen i september 2013 upphävde kommunfullmäktiges beslut om inrättande av naturreservat Skuruparken tidsbegränsades det interimistiska förbudet mot åtgärder enligt föreskrifternas A-del som avser att hindra åtgärder som minskar områdets allmänna rekreativsärde. Tidsbegränsningen sattes till 2014-12-12.

Nytt samråd har skett och ett reviderat förslag till reservatsbestämmelser för Skuruparken förlås antas av kommunfullmäktige. För att inte riskera att åtgärder vidtas som strider mot syftet med reservatet föreslås fullmäktige samtidigt fatta beslut om att förlänga det interimistiska förbudet från 2014-12-13 och ett år framåt.



Ärendet

Enligt 7 kap.4 § miljöbalken får ett markområde av kommunen förklaras som naturreservat i syfte att bevara biologisk mångfald, vårdar och bevara värdefulla naturmiljöer eller tillgodose behov av områden för friluftslivet.

Området benämnt Skuruparken har stora värden ur natur-, kultur- och rekreationssynpunkt. Syftet med att inrätta Skuruparken som naturreservat är att bevara och utveckla områdets värden för rekreation, kulturhistoria och biologisk mångfald.

Skälet till beslutet om interimistiskt förbud är att markägare och sakägare inte ska vidta åtgärder under en prövningstid, vid ett överklagande av beslutet om naturreservat, som innebär privatisering av mark och som därmed minskar det allmänna rekreativsvärdet av området.

Kommunfullmäktige förklarar 2011-12-12, med stöd av 7 kap. 4, 5, 6, 30 § miljöbalken det område som är benämnt Skuruparken som naturreservat enligt föreskrifter, avgränsning och skötselplan daterad oktober 2011. Kommunfullmäktige beslutade samtidigt, med stöd av 7 kap. 24 § miljöbalken, om interimistiskt förbud mot att vidta åtgärder som angetts i A-delen av föreskrifterna till naturreservat Skuruparken.

Efter att beslut om naturreservatet överklagats upphävd Länsstyrelsen den 2013-09-13 kommunfullmäktiges beslut 2011-12-12 att inrätta naturreservat Skuruparken på grund av brister i hanteringen av samrådet inför beslutet. I samband därmed tidsbegränsade länsstyrelsen det interimistiska förbuden till 2014-12-12. Markägaren, JM AB, överklagade länsstyrelsens beslut om det interimistiska förbuden till regeringen. Den 10 juli 2014 beslöt regeringen att avslå JM:s överklagande i fråga om interimistiskt förbud enligt 7 kap. 24 § miljöbalken avseende naturreservat Skuruparken, Nacka kommun.

Med anledning av att länsstyrelsen upphävt reservatet beslutade naturreservatsnämnden 2013-10-23 att genomföra nytt samråd med berörda myndigheter och med mark- och stugägare i området. Samrådet genomfördes under tiden 2013-11-01 till 2014-01-14. Efter att synpunkter inkommit och sammanställts justerades förslaget. Föändringarna utgick främst från länsstyrelsens yttrande.

Eftersom justeringar som gjordes i förslaget efter samrådet berörde markägaren och andra sakägare (stugägarna) beslöt naturreservatsnämnden den 10 april 2014 att förelägga JM AB som markägare till området benämnt Skuruparken och ägarna till stugor i området att yttra sig över de ändringar som angavs i förslag till naturreservat Skuruparken enligt föreskrifter, avgränsning och skötselplan daterad april 2014. Samrådet genomfördes under perioden 2014-04-29 till 2014-06-15. Detta samråd har lett till nytt förslag till naturreservat som nu förslås fastställas av kommunfullmäktige.



I avväktan på att förslaget om naturreservat vinner laga kraft är det synnerligen angeläget att det interimistiska förbudet kvarstår för att åtgärder inte ska kunna vidtas som minskar det allmänna rekreativvärdet i området.

Bilaga

1. Regeringsbeslut 140710 angående överklagande av interimistiskt förbud avseende naturreservat Skuruparken.

Elisabeth Hedin
Naturvårdsplanerare
Park- och naturenheten

Dag Björklund
Teknisk direktör



NACKA KOMMUN	
2014 -07- 16	
Dnr	
Dpl	

Miljödepartementet

Regeringsbeslut I:3

2014-07-10 M2013/2698/Me

JM AB
c/o advokat Carolina Gustavsson och
jur.kand. Emma Thulin
Landahl Advokatbyrå
Box 19143
104 32 STOCKHOLM

**Överklagande i fråga om interimistiskt förbud enligt 7 kap. 24 § miljöbalken
avseende naturreservatet Skuruparken, Nacka kommun**

1 bilaga

Regeringens beslut

Regeringen avslår överklagandet.

Ärendet

Kommunfullmäktige i Nacka kommun beslutade den 12 december 2011 att bilda naturreservatet Skuruparken i kommunen. Kommunfullmäktige beslutade samtidigt, med stöd av 7 kap. 24 § miljöbalken, om interimistiskt förbud mot att vidta åtgärder som angetts i A-delen av föreskrifterna till det beslutade naturreservatet.

Syftet med naturreservatet är att bevara och utveckla områdets värden för rekreation, kulturhistoria och biologisk mångfald. Det kulturhistoriska värdet består framförallt i området som engelsk landskapspark och det samverkar till stor del med dagens rekreativvärde. Rekreativvärldet består främst i lättillgängliga upplevelser av omväxlande natur med stränder och vatten, ädellövträd, kulturmiljöer och äldre barrskog. De biologiska naturvärdena är framförallt knutna till äldre träd och skog med ek och tall.

JM AB (bolaget) överklagade kommunens beslut och yrkade bland annat att beslutet om interimistiskt förbud skulle inhiberas. Länsstyrelsen i Stockholms län beslutade att avslå yrkandet om inhibition. Bolaget överklagade därefter länsstyrelsens beslut till regeringen som avslog överklagandet. I beslut den 13 september 2013 upphävde sedan länsstyrelsen reservatsbeslutet och återförvisade ärendet till Nacka kommun för fortsatt handläggning, se *bilagan*. Länsstyrelsen ändrade beslutet om interimistiskt förbud endast på så sätt att det tidsbeprägnades till den 12 december 2014.

Bolaget har nu överklagat länsstyrelsens beslut om det interimistiska beslutet till regeringen. Till stöd för överklagandet har bolaget anfört bland annat följande. Länsstyrelsen har upphävt kommunens beslut om bildande av naturreservat, men inte det interimistiska förbudet. Möjligheten att meddela interimistiskt förbud enligt 7 kap. 24 § miljöbalken syftar till att under en begränsad tid förbjuda vissa åtgärder som kan innebära att skyddsintresset med ett tilltänkt reservat motverkas. Det av Nacka kommun beslutade förbudet och föreskrifterna är långtgående och beaktar inte den pågående markanvändningen. Varken Nacka kommun eller länsstyrelsen har gjort en tillräcklig intresseavvägning mellan allmänna och enskilda intressen. De allmänna intressena för att skydda området överväger inte den omfattande inskränkning som det beslutade förbudet och föreskrifterna innebär för markägaren och övriga sakägare. Skäl saknas därmed att meddela interimistiskt förbud.

Bolaget är ägare till fastigheterna Sicklaön 73:10 och 208:15 i Nacka kommun. För området Skuruparken har tidigare förts diskussioner om detaljplaneläggning som park- och naturmark samt exploatering av delar av fastigheterna för uppförande av bostäder. Diskussionerna har pågått mellan bolaget och Nacka kommun alltsedan början av 2000-talet. I Nacka kommuns översiktsplan från 2002 redovisas området som bebyggelseområde. I markanvändningskartan till den detaljplan som diskuterades är området markerat som gårds-, park- och fritidsanläggning, men även som institution, verksamhet med låg täthet samt flerbostadshus.

En grundläggande princip är att en inskränkning i enskildas rätt att använda mark eller vatten inte ska gå längre än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses. Eftersom länsstyrelsen har upphävt beslutet finns det skäl att noggrant överväga om det interimistiska förbudet ska kvarstå. Kommunen har inte klart formulerat vad som är särskilt skyddsvärt med området, utan endast presterat en allmän beskrivning av området där detta har stora värden ur natur-, kultur- och rekreationssynpunkt. Något naturreservat behövs inte för att uppfylla Nacka kommuns syften, utan dessa kan uppfyllas genom andra åtgärder där såväl fastighetsägarens som arrendatorernas rättigheter respekteras.

Området är i dag tillgängligt för allmänheten med begränsning av upp-låtna arrenderätter. Det finns möjligheter att ströva fritt eller längs de naturliga stigarna i området i enlighet med allemansrätten. Behovet av strövområden är tillgodosett. Området skyddas också av regelverket för strandskyddsdispens. Kommunen har inte redovisat på vilket sätt förbuden är nödvändiga för att tillgodose tilltänkt skydd. Det har inte heller redovisats några närmare skäl för behovet av ett interimistiskt förbud. Att det är möjligt att vidmakthålla ett beslut om interimistiskt förbud även om beslutet om naturreservat är upphävt är inte ensamt skäl för att låta det interimistiska beslutet bestå. Inte heller länsstyrelsen motiverar varför förbuden skulle behövas. Eventuella skyddsintressen är i vart fall

inte så väl utvecklade och reella att fastighetsägaren och andra sakägare skäligen ska behöva tåla begränsningar i sin användning.

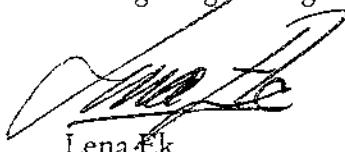
Länsstyrelsen upphävde reservatbeslutet eftersom sakägare inte hade delgetts på ett korrekt sätt. Det kan därför ifrågasättas om kommunen har gjort en korrekt avvägning mellan enskilda och allmänna intressen eftersom det finns tveksamheter avseende hur arrendatorer till fritidshus i närlheten har haft möjlighet att föra fram sina intressen. Varken kommunen eller länsstyrelsen har beaktat förekomsten av befintliga bostadsarrenden och på vilket sätt föreskrifterna och förbuden påverkar pågående markanvändning. Beslutet medför synnerliga olägenheter för bolaget i den pågående markanvändningen eftersom det omöjliggör exploatering.

Skälen för regeringens beslut

När en fråga har väckts om att ett område ska skyddas som naturreservat får länsstyrelsen eller kommunen enligt 7 kap. 24 § miljöbalken för viss tid, dock högst tre år, meddela förbud mot att sådana åtgärder vidtas utan tillstånd som berör området och som strider mot syftet med det tilltänkta skyddet.

Bolaget har överklagat länsstyrelsens beslut avseende det interimistiska förbudet och yrkat att det ska upphävas. Regeringen finner dock inte att det föreligger skäl att upphäva det interimistiska beslutet. Överklagandet bör därför avslås.

På regeringens vägnar



Lena Ek



Astrid Öfverholm

Kopia till

Socialdepartementet

Kulturdepartementet

Naturvårdsverket

Länsstyrelsen i Stockholms län (handlingar återsänds)

Nacka kommun



Länsstyrelsen
Stockholm

BESLUT

Enheter för överklaganden
Jörgen Warstrand
08-7855043

Datum	Beteckning
2013-09-13	5051-38144-2011
	5051-1101-2012
	5051-1103-2012
	5051-1105-2012

[Se sändlista](#)

Överklagande av Nacka kommunens beslut att inrätta naturreservatet Skuruparken

Beslut

Länsstyrelsen avvisar Skuruparkens Stugförenings överklagande.

Länsstyrelsen upphäver beslutet att förklara det område som är benämnt Skuruparken som naturreservat och återförvisar ärendet i denna del till Nacka kommun för fortsatt handläggning.

Länsstyrelsen ändrar beslutet om interimistiskt förbud endast på så sätt att det ska gälla till den 12 december 2014. Det område som avses med förbjudet framgår av bilaga 2.

Bakgrund

Kommunfullmäktige i Nacka kommun beslutade den 12 december 2011, § 349, att med stöd av 7 kap. 4, 5, 6 och 30 §§ miljöbalken, MB, förklara det område som är benämnt Skuruparken som naturreservat enligt föreskrifter, avgränsning och skötselplan daterade oktober 2011. Vidare beslutade kommunfullmäktige om interimistiskt förbud enligt 7 kap. 24 § MB för åtgärder i det område som omfattas av beslutet om naturreservat. De åtgärder som förbjuds ska vara de som anges i A-delen i föreskrifterna till det beslutade naturreservatet, se bilaga 1. Av beslutet framgår i övrigt bl.a. följande. Området benämnt Skuruparken har stora värden ur natur-, kultur- och rekreationssynpunkt. Syftet med att inrätta Skuruparken som naturreservat är att bevara och utveckla områdets värden för rekreation, kulturhistoria och biologisk mångfald. Skälet till beslutet om interimistiskt förbud är att markägare och sakägare inte ska kunna vidta åtgärder som kan innebära en privatisering av mark.

Kommunfullmäktiges beslut har överklagats av **JM AB** (Länsstyrelsens beteckning 5051-38144-2011), **Michael Schatz** (Länsstyrelsens beteckning 5051-1101-2012), **Skuruparkens Stugförening** (Länsstyrelsens beteckning 5051-

BESLUT

Datum	Beteckning
2013-09-13	5051-38144-2011
	5051-1101-2012
	5051-1103-2012
	5051-1105-2012

1103-2012) samt **Britt Sjölund** (Länsstyrelsens beteckning 5051-1105-2012) enligt nedan.

JM AB, ägare till fastigheterna Sicklaön 73:10 och 208:15 inom vilka naturreservatet ska anordnas, yrkar att beslutet ska undanrörjas. Som det får förstås yrkar bolaget i andra hand att fastigheternas nordvästra del undantas från reservatsbildningen.

Som grund för upphävandet av beslutet om naturreservatet anför JM AB bl.a. följande. Naturreservatet omfattar inte det som benämns engelska parken. Den påverkan som skett genom Skurubron innebär att de eventuella rester av en engelsk park som kan föreligga ligger på den sida som inte blir naturreservat. Beträffande friluftsliv och rekreativt värde redovisas i föreskrifterna till reservatet att området i sin helhet är av värde framför allt för närekrektion genom sin lättillgänglighet och omväxlande natur. Detta är värden som gäller redan idag, dock naturligtvis med förståelse och acceptans av befintliga bostadsarrenden. Beskrivningen av biotopskyddet ger inte företräde för bedömnings av bevarande. Framför allt inte med beaktande av befintlig pågående markanvändning. Något naturreservat erfordras inte för att uppfylla de syften som redovisats. Området, med de bevarandeintressen som finns, skyddas redan i dagsläget av de regler som gäller för strandskydd i miljöbalken. De önskemål som föreligger beträffande bevarande och utveckling av områdets kulturhistoriska värden, rekreation och biologisk mångfald, går väl att uppfylla även med beaktande av fastighetsägarens och arrendatorernas rättigheter. I vart fall är dessa skyddsintressen inte så väl utvecklade och reella att fastighetsägaren är skyldig att tåla inrättandet av ett naturreservat. Inrättandet av naturreservatet innebär för bolaget synnerliga olägenheter i den pågående markanvändningen. Exploatering av fastigheterna omöjliggörs helt, vilket innebär att fastighetsinnehavet blir onyttigt. Bolaget har till kommunen, bl.a. i diskussioner om detaljplanearbetet, redovisat och tidigare även fått acceptans för en exploatering i anslutning till redan befintlig bebyggelse. Diskussioner om rekreativt värde och biologisk mångfald sker från kommunens sida utan redovisning och acceptans av att det redan idag finns 69 befintliga bostadsarrenden på området. Föreskrifterna för reservatet har framtagits utan beaktande av befintliga bostadsarrenden. Detta är inte godtagbart och acceptabelt för att få en korrekt avvägning och proportionalitet mellan allmänna och enskilda intressen. Allmänhetens tillgänglighet till området är inte begränsat i dagsläget utöver vad som gäller i förhållande till dessa bostadsarrenden. Det finns naturliga stigar och möjlighet att fritt ströva inom området i dess helhet i enlighet med den allmänsrätt som råder.

Bolaget yrkar dessutom att det interimistiska förbudet ska inhiberas. Som grund för yrkandet i den delen anförs bl.a. följande. Beslutet saknar redovisning över vilka sakägare som finns. Åtgärderna som avses med skyddet ska specificeras och vara nödvändiga. Kommunen har inte utvecklat behovet eller på annat sätt angivit varför det erfordras ett interimistiskt beslut. Kommunen beaktar inte den

BESLUT

Datum	Beteckning
2013-09-13	5051-38144-2011
	5051-1101-2012
	5051-1103-2012
	5051-1105-2012

pågående verksamheten, dvs. de befintliga bostadsarrendena, och på vilket sätt föreskrifterna och förbuden påverkar dessa. Detta är en allvarlig brist.

Michael Schatz, stugägare och arrendator i Skuruparken, yrkar i första hand att beslutet ska undanrörjas. Som det får förstas yrkar han i andra hand bl.a. att vissa ändringar ska göras i de beslutade föreskrifterna för reservatet.

Som grund för överklagandet anför han bl.a. följande. Den 13 juni 2007 beslutade miljö- och stadsbyggnadsnämnden att ett förslag om inrättandet av naturreservat Skuruparken skulle skickas ut på samråd till ett flertal remissinstanser. Remissbehandlingen skedde under tiden 5 juli 2007 till 30 september 2007 och en sammanställning av remissvaren stod slutligen färdig den 9 augusti 2010. I detta remissförslag berördes ej de befintliga stugorna i området och under avsnittet Intresseprövning framgick att någon eventuell avveckling av stugorna inte var knuten till naturreservatsbeslutet. Därför gjordes ej heller någon intresseprövning i detta avseende. Den 22 september 2010 togs ett nytt beslut i miljö- och stadsbyggnadsnämnden gällande ett reviderat förslag till naturreservatet. I detta beslut stipuleras att stugorna i området måste "avvecklas" och i en senare formulering från december 2011, att de "ska minimeras". Någon redovisning av remissvar eller synpunkter på det reviderade naturreservatsförslaget har kommunen ej låtit göra. Inte heller har någon egentlig intresseprövning gjorts vilket medför att naturreservatsbeslutet har tagits på bristfälliga grunder. Beslutet innehåller således felaktigheter på en rad olika områden och kan inte anses uppfylla de kriterier som miljöbalken föreskriver för ett rättssäkert beslutsunderlag. De enskilda ägande- och nyttjanderätt kränks påtagligt. Närvaron av stugorna har under årens lopp på intet sätt hindrat allmänhetens möjligheter till rekreation i parken. De har heller inte hotat områdets biologiska mångfald, vilken är intakt med nuvarande markanvändning. De utgör dessutom en självklar del av områdets moderna kulturhistoria. Stugorna kan ej anses hindra allmänna intressen i en så hög utsträckning att deras antal måste minimeras. Stugägarnas intresse att få bevara sina stugor måste därför anses väga tyngre. I det beslut som nu föreligger är skötsel föreskrifterna så formulerade att de strider mot stugägarnas intressen på ett sådant sätt att de påtagligt försvarar fortsatt nyttjande av fastigheterna. Parkens historia under 1700-talet är väl redogjord för i reservatsbeslutet. Den engelska park som anlades i området under denna historiska period finns utförligt beskriven, liksom den spärnande odlingshistorien under 1800-talet. Värt att understryka är dock att de centrala delarna av den engelska parken var belägen på en annan plats, norr om den som nu är föremål för naturreservatsplaner. Detta framgår bara vagt av materialet. 1900-talets historia är däremot mycket sparsamt beskriven.

Skuruparkens Stugförening anför i huvudsak i enlighet med Michael Schatzs överklagande.

BESLUT

Datum	Beteckning
2013-09-13	5051-38144-2011
	5051-1101-2012
	5051-1103-2012
	5051-1105-2012

Britt Sjölund, stugägare och arrendator i Skuruparken, yrkar att beslutet ska upphävas. Som grund för yrkandet anför hon bl.a. följande. Hon har i egenskap av sakägare inte delgetts förslaget att inrätta naturreservatet. Markägaren, JM AB, skickar årligen ut avier på arrendet till stugägarna så namn och adresser är väl kända. Även Skuruparkens stugägarförening har namn och adress till stugägarna. Det hade varit möjligt för kommunen att samråda med sakägarna genom direktkontakt. I stället har kommunen valt att införa en annons om kungörelsedelgivning i tidningarna DN och SvD. Hon noterade delgivningskungörelsen, införd i SvD den 11 oktober 2010, om ett omarbetat förslag till reservatet där det angavs att handlingar skulle finnas på biblioteket i Nacka Forum och i utställningshallen i Nacka Stadshus. Hon besökte därför biblioteket den 16 oktober 2010 för att studera förslaget men hittade ingen utställning. Bibliotekschefen kunde inte heller hitta några handlingar alls i ärendet. Den 5 november 2010 besökte hon Nacka Stadshus men inte någon utställning i utställningshallen. Med hjälp av personal fick hon ta del av några handlingar om förslaget. Det viktigaste dokumentet i skriften Skuruparken Naturreservat i Nacka Föreskrifter – Avgränsning – Skötselplan Reviderad september 2012 saknades. Personal har intygat vilka handlingar hon kunde ta del av. Kungörelsedelgivning är inte tillräckligt för att nå ett begränsat antal sakägare då namn och adress är kända. Förslaget till reservatet har inte varit utställt enligt anvisningar i kungörelsedelgivningen.

Till sitt överklagande har hon fogat bl.a. en kopia av ett utdrag ur Svenska Dagbladet den 11 oktober 2010 samt ett intyg från personal vid Nacka kommun angående tillgång till utställda handlingar.

Nacka kommun har beretts möjlighet att yttra sig över överklagandena och bestrider därvid yrkandena i överklagandena och yrkar att beslutet om naturreservat och det interimistiska förbudet ska kvarstå.

Vad gäller JMs överklagande anför kommunen bl.a. följande. Att bevara Skuruparken som grönområde tillgängligt för allmänheten har länge har varit ett intresse i kommunen. Det har inte beslutats om några byggrätter i området. JM AB och även Michael Schatz anger i sina överklaganden att den engelska landskapsparken inte låg inom det område som omfattas av beslutet om naturreservat. Detta stämmer inte. Huvuddelen av parken låg inom området, endast en mindre del i väster låg utanför. Då inte hela parken idag finns bevarad är det av stor vikt att bevara återstående delar. Ytterligare styckningar av den historiska parken skulle kraftigt försämra områdets rekreations- och kulturhistoriska värde. Strandskyddet täcker inte hela området och dessa bestämmelser bedömdes inte ensamt vara tillräckliga för att bevara, skydda och tillgängliggöra området. Det är av stor vikt att den nordvästra delen av området ingår i naturreservatet för att förhindra upplevelsestörande ingrepp längs gångvägen. I reservatets syfte anges bl.a. att rekreationsvärdet främst består av lättillgängliga upplevelser av omväxlande natur med ädellövträd och

BESLUT

Datum	Beteckning
2013-09-13	5051-38144-2011
	5051-1101-2012
	5051-1103-2012
	5051-1105-2012

kulturmiljöer. Just detta erbjuds i den aktuella nordvästra delen. Området i nordväst uppvisar även naturvärden med inslag av arter som indikerar ytligt vatten såsom klibbal och salixarter. Denna typ av biotop återfinns inte på något annat ställe inom det föreslagna reservatet. Marken i denna del är dessutom en rest och en del av den ängsmark som fanns i den engelska landskapsparken. Ett bevarande av öppenheten utan bebyggelse har stort kulturhistoriskt värde. Ett utmärkande drag i de engelska landskapsparkerna var kontraster, bl.a. mellan öppet och slutet och olika typer av landskapsrum. För att uppleva och bevara platsens kulturhistoriska värden krävs därför ett skydd av såväl de låglänta delarna i väster som de mer höglänta och bergiga delarna i öster. Av bl.a. denna anledning är också den aktuella marken i nordväst klassad med högsta kulturvärde vid den inventering som gjordes vid framtagandet av reservatets föreskrifter. En jämförelse kan inte göras med den bedömning som gjordes för att avsätta ett område för en förändrad brokonstruktion över Skurusundet. Hänsynen till en förändrad brokonstruktion togs för ett tungt vägande allmänt intresse av förbättrade kommunikationer. Vad gäller avvägningen mellan intressena att få bygga ut mer och att skydda, bevara och att underlätta tillgängligheten för allmänheten anser kommunen att det senare intresset väger mycket tyngre. De mycket höga natur-, kultur- och rekreativitetsvärdena samt skyddsbehovet av dessa värden beskrivs utförligt i beslutet. Det interimistiska förbudet är nödvändigt för att förhindra ytterligare privatiserande åtgärder, som minskar det allmänna rekreativitetsvärdet, under tiden för prövningen av överklagandena. Redan idag finns det stugor och anläggningar som ligger mycket nära stigar och som kan hindra tillgängligheten för allmänheten.

Vad gäller Michael Schatz överklagande anför kommunens bl.a. följande. Flera förslag till naturreservat i Skuruparken har tagits fram och två samråd har hållits, ett 2007 och ett 2010. Efter samrådet 2010 gjordes en viss omarbetning av förslaget, framför allt angående skrivningen om stugorna med anledning av inkomna remissvar. Bedömmingen gjordes att omarbetningarna var i mer positiv riktning med viss hänsyn till remissvaren varför ett nytt samråd inte behövdes. Kommunen vill betona att föreskriften för naturreservatet inte på något sätt reglerar ett borttagande av stugor. Målsättningen är dock att på sikt minimera antalet stugor.

Vad gäller Britt Sjölunds överklagande anför kommunens bl.a. följande. Inför samrådet 2010 lades handlingar i ärendet ut i biblioteket i Nacka Forum och i utställningshallen i Nacka stadshus. Kommunen beklagar att Britt Sjölund inte kunde hitta alla handlingar vid sina besök i dessa lokaler. Det kan hända att någon av misstag fick med sig någon handling, men givetvis borde denna ha ersatts. Det kan konstateras att Britt Sjölund ändå har lämnat ett remissvar 2010.

Kungörelsedsdelgivning var befogat då antalet sakágare är stort, cirka 70 stycken, och alla inte är kända. Det finns till exempel stugor som är förfallna och verkar övergivna men kan ha ägare.

BESLUT

Datum	Beteckning
2013-09-13	5051-38144-2011
	5051-1101-2012
	5051-1103-2012
	5051-1105-2012

Länsstyrelsen har i ett delbeslut den 12 juni 2012 avslagit JM ABs yrkande om inhibition av det interimistiska förbudet. Regeringen, miljödepartementet, har den 30 augusti 2012 avslagit JM ABs överklagande av Länsstyrelsens delbeslut.

Motivering

Länsstyrelsen prövar nu ärendet slutligt.

Fråga om klagorätt

Fråga är om Skuruparkens Stugförening har rätt att överklaga kommunfullmäktiges beslut.

Regler om inrättande av ett naturenreservat finns i miljöbalken, MB. Av 16 kap. 12 § MB framgår att beslut får överklagas bl.a. av den som beslutet angår om avgörandet har gått honom eller henne emot. Bestämmelsen anger således vem eller vilka som har rätt att överklaga ett beslut enligt miljöbalken.

Skuruparkens Stugförening har ombetts att visa på vilket sätt föreningen anser sig vara berörd av det överklagade beslutet. Något svar har emellertid inte kommit in.

Enligt Länsstyrelsens mening kan det av handlingarna i ärendet inte anses visat att det överklagade beslutet angår Skuruparkens Stugförening på det sätt som avses i 16 kap. 12 § MB. Föreningens överklagande ska därför avvisas.

Fråga om handläggningen inför beslutet**Tillämpliga bestämmelser**

Av 7 kap. 4 § MB följer att ett mark- eller vattenområde får av länsstyrelsen eller kommunen förklaras som naturreservat i syfte att bevara biologisk mångfald, värda och bevara värdefulla naturmiljöer eller tillgodose behov av områden för friluftslivet. Ett område som behövs för att skydda, återställa eller nyskapa värdefulla naturmiljöer eller livsmiljöer för skyddsvärda arter får också förklaras som naturreservat.

Av 24 § förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. följer bl.a. att kommunen, innan den fattar beslut om att förklara ett område som naturreservat, ska förelägga ägare och innehavare av särskild rätt till marken att inom viss tid yttra sig över förslaget. Vidare framgår att tiden inte får sättas kortare än en månad samt att föreläggandet ska delges.

Vid tidpunkten för samrådet av det förnyade förslaget till naturreservat gällde den äldre delgivningslagen (1970:428) samt den äldre delgivningsförordningen (1979:101).

Enligt 16 § andra stycket 1 äldre delgivningslagen får kungörelsedelgivning användas om ett stort antal personer ska delges och det skulle innebära större kostnad och besvär än som är försvarligt med hänsyn till ändamålet med

BESLUT

Datum	Beteckning
2013-09-13	5051-38144-2011
	5051-1101-2012
	5051-1103-2012
	5051-1105-2012

delgivningen att överbringa handlingen eller meddelande enligt 6 § andra stycket till var och en av dem.

Enligt 17 § äldre delgivningslagen sker kungörelsedelgivning genom att handlingen hålls tillgänglig viss tid hos myndigheten eller på plats, som myndigheten bestämmer, och genom att meddelande härom och om handlingens huvudsakliga innehåll införs i Post- och Inrikes Tidningar och ortstidning eller endera av dessa inom tio dagar från beslutet om kungörelsedelgivning.

Av 11 § äldre delgivningsförordningen följer att om myndigheten beslutar att kungörelsedelgivning ska ske, ska dagen för beslutet antecknas i delgivningsförteckning, dagbok eller motsvarande förteckning.

Av 19 § tredje stycket äldre delgivningslagen följer att delgivning enligt 17 § har skett på tionde dagen efter beslutet om kungörelsedelgivning under förutsättning att det blivit fullgjort som föreskrivs i paragrafens första stycke.

Länsstyrelsens bedömning

Av handlingarna i ärendet framgår följande. Miljö- och stadsbygnadsnämnden beslutade den 22 september 2010, § 262, att genomföra samråd med berörda mark- och stugägare rörande det omarbetade förslaget till naturreservatet Skuruparken. Meddelande om detta infördes i dagstidningarna Dagens Nyheter samt Svenska dagbladet den 11 oktober 2010. Av meddelandet framgår under rubriken Samrådstid att förslaget finns utställt från den 11 oktober 2010 till och med den 8 november 2010. Vidare framgår av meddelandet att synpunkter och kommentarer till förslaget ska insändas till kommunen senast den 8 november 2010.

Länsstyrelsen konstaterar att antalet personer som kan anses berörda av det föreslagna naturreservatet är relativt stort – enbart antal arrendatorer uppgår till ca 70 st. Med hänsyn till kostnaden för att överbringa delgivningen till var och en samt med hänsyn till ändamålet med delgivningen finner Länsstyrelsen att det i och för sig är försvarligt att i sammanhanget använda sig av kungörelse för att delge de berörda. Vad Britt Sjölund anför i denna del föranleder ingen annan bedömning.

Britt Sjölund anför även att hela det aktuella förslaget inte fanns tillgängligt vid hennes besök på Nacka stadshus samt biblioteket i Forum Nacka. Nacka kommun har inte bestritt dessa uppgifter. Enligt Länsstyrelsen mening kan det därmed ifrågasättas om det omarbetade förslaget till naturreservat har funnits tillgängligt på så sätt som föreskrivs i 17 § äldre delgivningslagen för de sakagare som har haft rätt att yttra sig enligt 24 § förordning om områdesskydd.

Länsstyrelsen kan därutöver konstatera att såvitt framgår av handlingarna i ärendet har inte något formellt beslut fattats om att kungörelsedelgivning ska ske på det sätt som avses i äldre delgivningslagen. För det fall nämndens beslut den

BESLUT

Datum	Beteckning
2013-09-13	5051-38144-2011
	5051-1101-2012
	5051-1103-2012
	5051-1105-2012

22 september 2010 ska anses vara ett sådant beslut, har det meddelande som infördes i Dagens Nyheter och Svenska Dagbladet den 11 oktober 2010 inte införts inom tio dagar från beslutet. Av handlingarna i ärendet framgår inte att kungörelse införts i annan sådan tidning som stadgas i 17 § äldre delgivningslagen inom denna tid. Av handlingarna i ärendet framgår inte heller att något beslut om kungörelsadelgivning har antecknats i delgivningsförteckning, dagbok eller motsvarande förteckning. Länsstyrelsen finner att förfarandet således inte har uppfyllt bestämmelserna i 17 § äldre delgivningslagen samt 11 § äldre delgivningsförordningen.

Mot bakgrund av detta och bestämmelserna i 19 § äldre delgivningslagen finner Länsstyrelsen att berörda sakägare inte har delgivits förslaget till naturreservat på det sätt som krävs enligt 24 § förordning om områdesskydd m.m. Det är ett oeftergivligt krav att sakägare – innan ett beslut om naturreservat fattas – i enlighet med 24 § förordning om områdesskydd m.m. delges föreläggande att yttra sig.

Sammanfattningsvis finner Länsstyrelsen att kommunens handläggning av ärendet inför beslutet att förklara det aktuella området för naturreservat uppvisar formella brister av så allvarlig natur att det överklagade beslutet ska upphävas.

Kommunfullmäktiges beslut att förklara det område som är benämnt Skuruparken som naturreservat ska därfor upphävas och ärendet ska återförvisas till kommunen för fortsatt handläggning.

Länsstyrelsen får därutöver påtala att enligt 24 § förordning om områdesskydd får tiden för ett yttrande inte sättas kortare än en månad. Enligt 1 § lag (1930:173) om beräkning av lagstadgad tid ska – då tid räknas efter månad – slutdagen vara den som genom sitt tal i månaden motsvarar den från vilken tidsräkningen börjas

Fråga om det interimistiska förbudet

Tillämpliga bestämmelser

Av 7 kap. 24 § första stycket MB följer bl.a. att när en fråga har väckts om att ett område ska skyddas som naturreservat får kommunen för viss tid, dock högst tre år, meddela förbud mot att sådana åtgärder vidtas utan tillstånd som berör området och som strider mot syftet med det tilltänkta skyddet.

Ett sådant förbud ska gälla omedelbart även om det överklagas. Det framgår av 7 kap. 24 § andra stycket MB.

Av förarbetena till 7 kap. 24 § MB anförs bl.a. följande (Prop. 1997/98:45 s 96 f).

Paragrafen ger möjlighet att genom ett interimistiskt förbud skydda vissa områden eller föremål som avses att skyddas enligt detta kapitel. Den kan användas inte bara när ett tidigare oskyddat område skall skyddas utan även när föreskrifterna för ett redan skyddat område skall ändras. Ett interimistiskt förbud hindrar att det planerade skyddet omintetgörs genom åtgärder under den tid som går åt till att utforma det definitiva skyddet.

BESLUT

Datum	Beteckning
2013-09-13	5051-38144-2011
	5051-1101-2012
	5051-1103-2012
	5051-1105-2012

...
Interimistiska förbud innebär att vissa åtgärder inte får vidtas utan tillstånd. Förbuden bör i regel vara specificerade till vissa åtgärder, exempelvis avverkning. Förbuden kan avse åtgärder som är underkastade tillståndsplikt även enligt annan lagstiftning, t.ex. bebyggelse.

...
Interimistiska förbud kan givetvis upphävas. Någon särskild bestämmelse behövs inte om detta. Om det står klart att något definitivt skydd inte kommer att skapas skall myndigheten givetvis besluta om att häva det interimistiska förbjudet omedelbart.

Enligt 7 kap. 25 § MB ska vid prövning av frågor om skydd av områden enligt detta kapitel hänsyn tas även till enskilda intressen. En inskränkning i enskilda rätt att använda mark eller vatten som grundas på skyddsbestämmelse i kapitlet får därför inte gå längre än som krävs för att syftet med skyddet skall tillgodoses.

Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsen konstaterar att bestämmelsen i 7 kap. 24 § MB ger den beslutande myndigheten en rätt att under den tid som ett ärende bereds förbjuda de åtgärder som strider mot syftet med det tänkta reservatet. Ett sådant förbud kan meddelas vid vilken tidpunkt som helst i beredningen, enligt ordalydelsen i bestämmelsen redan så tidigt som när frågan om skydd har väckts.

Av utredningen i ärendet framgår att det aktuella området hyser höga natur- och kulturvärden. De av kommunen beslutade interimistiska föreskrifterna avser förbud mot åtgärder som, om de utförs, kan komma att äventyra eller förstöra de naturvärden som finns i området. Länsstyrelsen finner därför att Nacka kommun har haft fog för att besluta om de angivna förbuden i avvaktan på ett slutligt ställningstagande om skydd för området.

Länsstyrelsen noterar att kommunen i sitt beslut inte har tidsbegränsat det interimistiska förbjudet på det sätt som föreskrivs i 7 kap. 24 § MB. Länsstyrelsen finner därför att beslutet i denna del bör ändras på så sätt att förbjudet ska gälla i tre år från det överklagade beslutet, dvs. till den 12 december 2014. Då kommunens beslut om naturreservat enligt ovan har upphävts bör det förtydligas att det interimistiska förbjudet ska gälla inom det område som kommunen avsåg skulle utgöra naturreservat, se bilaga 2.

Sammantaget finner Länsstyrelsen att det inte framkommit något som, vid en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen, utgör skäl att, utöver ovan nämnda ändring vad gäller tiden för förbjudets giltighet, ändra kommunens beslut. Överklagandena ska därför avslås i denna del.

Det kan i sammanhanget noteras att det inte, på det sätt som föreskrivs 24 § förordningen om områdesskydd, finns någon skyldighet att förelägga sakägare att yttra sig inför ett beslut om interimistiskt förbud.

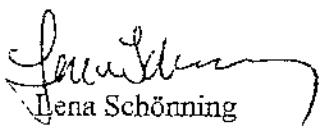
BESLUT

Datum	Beteckning
2013-09-13	5051-38144-2011
	5051-1101-2012
	5051-1103-2012
	5051-1105-2012

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos Regeringen, Miljödepartementet.

I handläggningen av ärendet har deltagit länsassessor Lena Schönnings, besluttande, miljöhandläggare Örjan Hallnäs och länsassessor Jörgen Warstrand, föredragande.



Lena Schönnings



Jörgen Warstrand

Bilagor:

1. Utdrag ur föreskrifter för Naturreservatet Skuruparken
2. Karta över området för det interimistiska förbudet
3. Överklagandehänvisning

Sändlista:

JM AB, Ombud: Viveca Dahlin, Landahl Advokatbyrå KB, Box 5209, 102 45 STOCKHOLM
 Michael Schatz, Krukmakarbacken 4 B, 118 53 STOCKHOLM
 Skuruparkens Stugförening, c/o Staffan Åberg, Sättertäppan 1, 113 30 STOCKHOLM
 Britt Sjölund, Gyllenstiernas väg 9, 183 56 TÄBY
 Nacka kommun, 131 81 NACKA

Bilaga 1

Länsstyrelsen i Stockholms län 2013-09-13, 5031-38144-2011 m.fl

FÖRESKRIFTER

För att tillgodose syftet med naturreservatet beslutar kommunfullmäktige med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 § miljöbalken att nedan angivna föreskrifter skall gälla i naturreservatet.

Föreskrifterna gäller inte för arbetsföretag som krävs för åtgärder som framgår av till naturreservatsbeslutet hörande skötseplan.

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för normal drift och underhåll av väg 222.

A. Föreskrifter med stöd av 7 kap. 5 § miljöbalken angående inskränkningar i markägares och annan sakágares rätt att förfoga över fastighet inom naturreservatet.

Zoner framgår av beslutskarta.

Utöver föreskrifter och förbud i lagar och andra författnings är det förbjudet att

- A1. uppföra byggnad eller anläggning annat än sådana med tillstånd enligt föreskrift A11.
- A2. använda kemiska bekämpningsmedel eller konstgödsel med undantag av kemisk bekämpning av jättebjörnlöka.
- A3. anlägga campingplats eller uppställningsplats för husvagnar.
- A4. anordna störande verksamhet som t.ex. motorbana eller skjutbana.
- A5. anlägga bryggor och hamnar eller att hårdgöra stränder annat än sådana med tillstånd enligt föreskrift A11.
- A6. uppföra stängsel eller andra hägnader med undantag av stängsel för betesdjur.
- A7. ta bort död ved från grova träd. Undantag från gäller för säkerhetsåtgärder i anslutning till kör- och gångvägar, samt för att flytta död ved till annan plats med gamla ekar.
- A8. plantera ut för trakten främmande växt- eller djurarter i mark och vatten.
- A9. skogsplantera öppen mark.
- A10. avverka eller utföra andra skötselåtgärder annat än vad som framgår av skötseplanen.

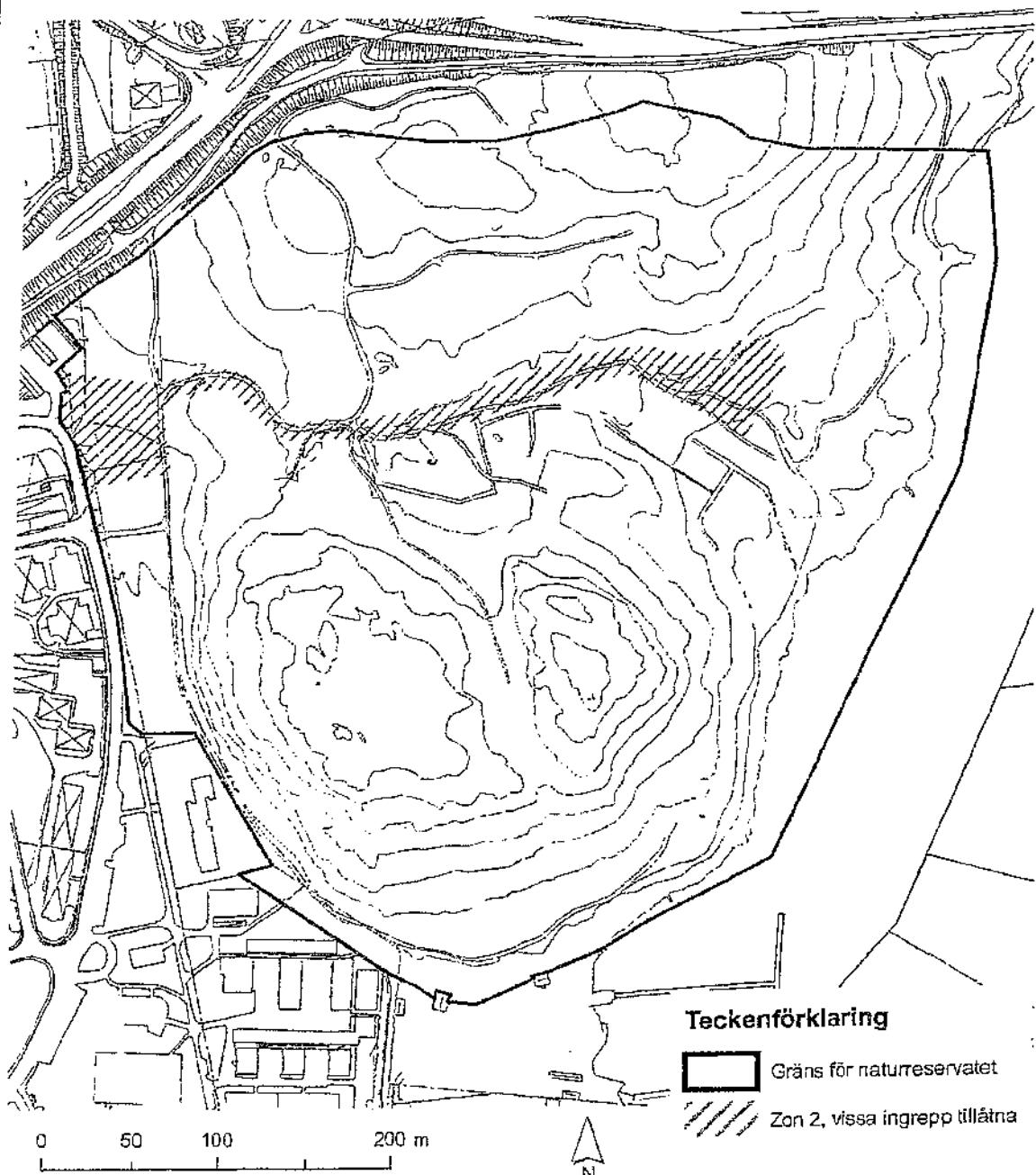
Inom Zon 1 är det förbjudet och inom zon 2 är det efter tillstånd tillåtet att

- A11. uppföra eller förändra mindre byggnad eller anläggning som är kopplad till syftet med reservatet, till exempel kafé, allmän brygga eller informationscentra.
- A12. anlägga ny ledning i mark, vatten eller luft. Framtida naturgasledning får dock anläggas i enhet med kommunens översiktsplan.
- A13. anlägga belysningsanläggning utöver vad som anges på skötseplanekartan.
- A14. anordna upplag inklusive snöupplag annat än i samband med skötsel av området och dess anläggningar.
- A15. förändra områdets permanenta topografi, ytförhållanden eller avrinningsförhållanden, till exempel genom att gräva, spränga, borra, dika, schakta, muddra eller fylla ut. Återställande av tidigare öppen bäckfåra i väster får dock utföras.
- A16. anlägga bilväg, parkering, gångväg, cykelväg eller ridstig eller asfaltera befintlig grus väg utöver vad som anges på skötseplanekartan. Gångvägar som finns i den historiska engelska landskapsparken får dock återställas och framtida spårväg i tunnel får anläggas i enhet med kommunens översiktsplan.

Rilege 2

Terrängkartan i Stockholms beslut 2013-09-13, 5051-38144-201 m fl

BESLUTSKARTA



Naturreservatsnämnden

Skutviken

Förslag till beslut

Naturreservatsnämnden noterar informationen till protokollet

Sammanfattning

Vid nämndens möte den 18 juni 2014 fick park- och naturenheten i uppdrag att återkomma med information om Skutviken till nästa möte.

Vid nämndens möte den 21 maj 2014 informerades nämnden om vad som pågår i Skutviken. Därför hänvisas till detta informationstillfälle och de dokument som då bifogades.

Beträffande avstyckningen är den gjord sedan tidigare. Eventuella tomträtsavtal kommer att säkerställa att marken endast får användas för varvsverksamhet och inte bostäder.

Ärendet

Vid nämndens möte den 18 juni 2014 fick park- och naturenheten i uppdrag att återkomma med information om Skutviken till nästa möte.

1. Det tecknade arrendeavtalet, med frågor bland annat inhägnad, café och restaurang.
2. Ansökan om vattenverksamhet, med frågor som ny större marina inkluderade stora segelbåtar och därmed behov av sprängning och muddring för större djup etc.
3. Avstyckningen av mark med förpliktelser att upplåta tomträtt, där kommunen avhänder sig kontrollen över vem som bedriver verksamheten i reservatet.
4. Parkering, tillfartsväg och trafik.
5. Servitut för att inrätta p-platser i reservatet.

Gällande punkt 1, 2, 4 och 5 hänvisar Park- och naturenheten till informationstillfället den 21 maj 2014.



Beträffande punkt 3 kan nämnas att avstyckningen är gjord sedan tidigare och att marken är upplåten med arrende idag. Avsikten med projektet är att tomträtsavtal ska tecknas med nuvarande arrendator. Tomrätt är en stark rättighet men det går ändå att uppställa villkor som att det ska gälla för varvsverksamhet så det inte finns någon risk att det blir till exempel bostäder på platsen.

Bilagor

Bilaga 1. Protokollsutdrag

Finn Cederberg
Naturvårdsintendent
Park- och Naturenheten



18 juni 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Naturreservatsnämnden

§ 49

Övrigt - Skutviken

Beslut

Nämnden beslutar att enheten får i uppdrag att återkomma till nästa sammanträde.

Gudrun Hubendick (MP) önskar att ärendet om Skutviken tas upp på nästa sammanträde.

Skutviken är ett av de största och mest ingripande projekten överhuvudtaget i våra naturreservat. Nämnden måste, nr det nu inte skett på förhand, i efterhand presenteras och ta ställning till bland annat;

1. Det tecknade arrendeavtelet, med frågor bland annat inhägnad, café och restaurang.
2. Ansökan om vattenverksamhet, med frågor som ny större marina inkluderade stora segelbåtar och därmed behov av sprängning och muddring för större djup etc.
3. Avstyckningen av mark med förpliktelser att upplåta tomrätt, där kommunen avhänder sig kontrollen över vem som bedriver verksamheten i reservatet.
4. Parkering, tillfartsväg och trafik.
5. Servitut för att inrätta p-platser i reservatet.

Det handlar om att få till en rimlig hantering av Skutviksärendet och att exploateringsplanerna där blir sanktionerade i nämnden.

Skulle det i den här processen visa sig att exploateringen inte är förenlig med naturreservatsföreskrifterna så behöver nämnden slå till bromarna så fort det bara är möjligt för att omedelbart kunna inleda eventuella skadebegränsande åtgärder. Vidare så är det nämndens skyldighet att se till att de omfattande planerna och kostsamma investeringarna i Skogsö naturreservat hanteras och dokumenteras på ett spårbart och begripligt sätt.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

Naturreservatsnämnden

Naturreservatsnämndens sammanträdesdagar 2015

Förslag till beslut

Naturreservatsnämnden fastställer följande sammanträdesdagar för 2015.

Februari	4/2	Årsbokslut 2014
Mars	11/3	
April	15/4	Mål- och budgetseminarium
Maj	27/5	Tertial 1
September	23/9	Tertial 2
Oktober	28/10	
December	2/12	

Sammanträdena börjar klockan 16.30.

Ärendet

Enligt 2 § i Gemensamma bestämmelser för beslutsfattande, delegation m.m. för nämnder i Nacka kommun ska nämnden inför varje kalenderår besluta om sammanträdesplan (dag och tid) senast under september månad året före.

Vid utformandet av ett förslag ska hänsyn tas till förläggningen av övriga nämnder och styrelser och till kommunfullmäktiges sammanträden.

Nämnderna ska dessutom ta hänsyn till tiderna för kommunfullmäktiges behandling av årsbokslut, tertialbokslut och budget.

Bilaga

Schema för naturreservatsnämnden

Görel Petersson
Nämndsekreterare
Naturreservatsnämnden

Schema för Naturreservatsnämnden 2015

183

Sammanträdesmånad	Tjänstemanna beredning	Inlämning onsdag kl 12 i G-mappen	Utskick 1	Politisk beredning	Utskick 2	Nämnd sammanträde	Notering
	Järla sjö VH2		Utskick	Gliwice ÖF0	Utskick	Jelgava ÖF0	
	Fredagar kl 13.00			Måndagar kl 08.00		Onsdagar kl 16.30	
Januari							
Februari	Fre 16 jan	Ons 21 jan	To 22 jan	Må 26 jan	On 28 jan	On 4 feb	Årsbokslut
Mars	Fre 20 feb	Ons 25 feb	To 26 feb	Må 2 mars	On 4 mars	On 11 mars	
April					On 8 april	On 15 april	Mål- och budgetseminarium
Maj	Fre 8 maj	Tis 12 maj	*Ons 13 maj	Må 18 maj	On 20 maj	On 27 maj	Bokslut Tertiäl 1
September	Fre 4 sep	Ons 9 sep	To 10 sep	Må 14 sep	On 16 sep	On 23 sep	Bokslut Tertiäl 2
Oktober	Fre 9 okt	Ons 14 okt	To 15 okt	Må 19 okt	On 21 okt	On 28 okt	
December	Fre 13 nov	Ons 18 nov	To 19 nov	Må 23 nov	On 25 nov	On 2 dec	

OBS onsdag pga röd dag 14 maj

Naturreservatsnämnden

Information om dispensansökan i Tollare naturreservat

Nedläggning av fiber

Förslag till beslut

Naturreservatsnämnden noterar informationen till protokollet

Ärendet

Grounhog Connect AB har ansökt om dispens för att lägga ned en fiberdukt mellan Korsuddsvägen och Höjdvägen för att förse de boende i området vid Höjdvägen med it-anslutning. Se ansökan i bilaga 1.

Bestämmelser

Enligt reservatsföreskrifterna är det förbjudet att:

Anlägga ny ledning i mark (stycke A11)

Schakta (stycke A14)

Skäl till beslut

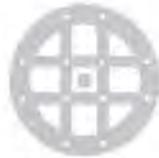
Ansökan strider mot ovannämnda föreskrifter och därför krävs dispens för att få genomföra åtgärden

Ekonomiska konsekvenser

Bilagor

1: dispensansökan

Elin Ösby
Landskapsingenjör
Park- och naturenheten



**NACKA
KOMMUN**

Ansökan om dispens från Naturreservatsföreskrifter

Enligt 7 kap miljöbalken

Ansökan omfattar

Naturreservat
Tollare
Fastighetsbeteckning
Tollare 5:1
Orienteringspunkt (t.ex. fastighetsadress eller gps-koordinat)
Korsuddsvägen/Höjdvägen

Sökande

Namn	Personnummer/Organisationsnummer
Groundhog Connect AB	556596-5216
Adress	Postnummer och ort
Korsuddsvägen 9	132 42 SALTSJÖ-BOO
E-post adress	Telefon arbete/ mobil
mats.konig@groundhog.se	
Jag som ansöker om dispens är	
<input type="checkbox"/> Markägare <input type="checkbox"/> Förvaltare <input type="checkbox"/> Arrendator <input checked="" type="checkbox"/> Entreprenör	
<input type="checkbox"/> Annat _____	

De personuppgifter du lämnar kommer att registreras. Registreringen av personuppgifter görs för att på ett säker och snabbt sätt kunna hantera dina ärenden. Information om registrerade personuppgifter lämnas efter skriftlig begäran ställd till Park- och naturenheten, Nacka kommun, 131 81 Nacka. Använd samma adress om du vill ändra felaktiga uppgifter eller ring kommunens växel på 08-718 80 00.

Markägare (om annan än sökande)

Namn	Telefon (även riktnummer)
Nacka kommun	
Adress (utdelningsadress, postnummer och postort)	
Är markägaren informerad om åtgärden? <input checked="" type="checkbox"/> Ja <input type="checkbox"/> Nej	
Är naturreservatsförvaltaren informerad om åtgärden? <input checked="" type="checkbox"/> Ja <input type="checkbox"/> Nej	



Dispens från föreskrifterna söks för

Byggnad Schakt Avverkning Upplag

Annat _____

Beskrivning av åtgärden/åtgärderna samt syfte

En schakt grävs från Boo Energis transformatorstation på Korsuddsvägen längs stigen upp till Höjdvägen. I schakten läggs dukt för fiber och kabel för belysning längs stigen. Fundament till belysningsstolpar sätts dit. Fiberdukten används för att förse fastigheterna på Höjdvägen med fiberanslutning från den fibernod på Korsuddsvägen som togs i bruk hösten 2013.

Skäl för dispens? Se bilaga med information om förutsättningarna för dispens. Se föreskrifter och syfte med aktuellt naturreservat på vår webbplats: www.nacka.se/web/fritid_natur/naturochparker/naturreservat

Fiberdukten möjliggör för fastigheterna att få en fiberanslutning och därmed snabbt bredband, vilket bidrar till att möta kommunens mål på området. Stigen, som gjordes iordning av Park- och naturenheten förra sommaren, är väl utnyttjad, men mycket mörk -- vilket kommer att åtgärdas av belysningen. Enligt naturreservatets föreskrifter är det tillåtet att placera belysning längs stigen, men schakt och nedläggning av ny kanalisation/ledning är generellt förbjudet och kräver en dispens för att kunna genomföras. Stigen följer Boo Energis ledningsgata för matningen till transformatorstation, och därmed påverkar inte schakten växligheten. Dukten och belysningskabeln kan samförläggas.

Övriga uppgifter

När ska åtgärden utföras

Första halvan av oktober.

Har strandskyddsdispens sökts?

Ja Nej

http://www.nacka.se/web/bo_bygga/bygglov/Sidor/strandskyddsdispens.aspx

Har bygglov sökts?

Ja Nej

http://www.nacka.se/WEB/BO_BYGGA/BYGGLOv

**Övriga uppgifter**

Pierre Persson tittade på plats 19 augusti, då även Boo Energi och Svedbäcks Entreprenad, som kommer att utföra schaktarbetena, deltog.

Till ansökan skall bifogas:

En översiktskarta där ni markerar området/områdena
Detaljerad karta med aktuell åtgärd inritad
Övrigt som är väsentligt för ärendet

Ort och datum

Saltsjö-Boo 2014-09-08

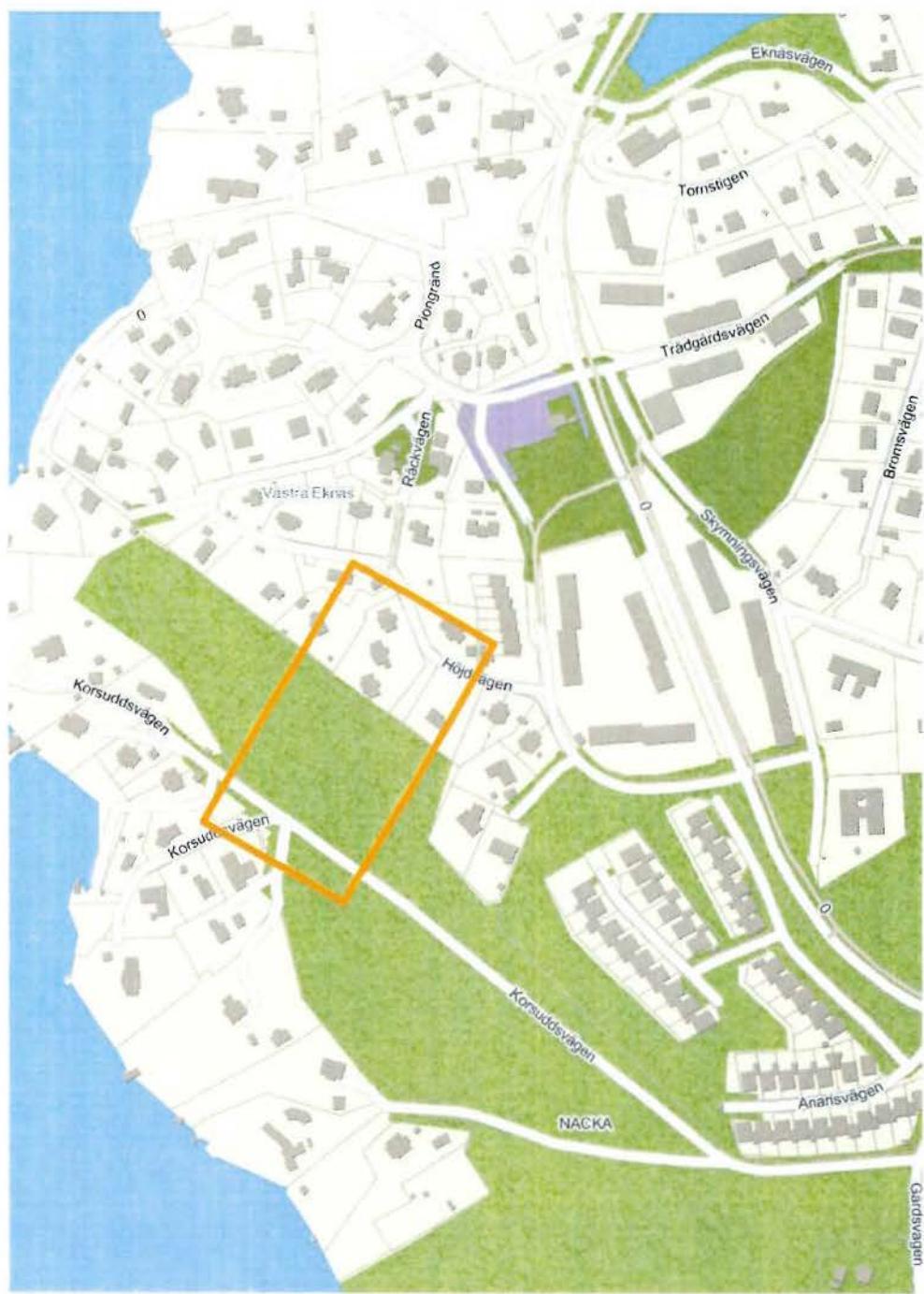
Namnteckning sökande

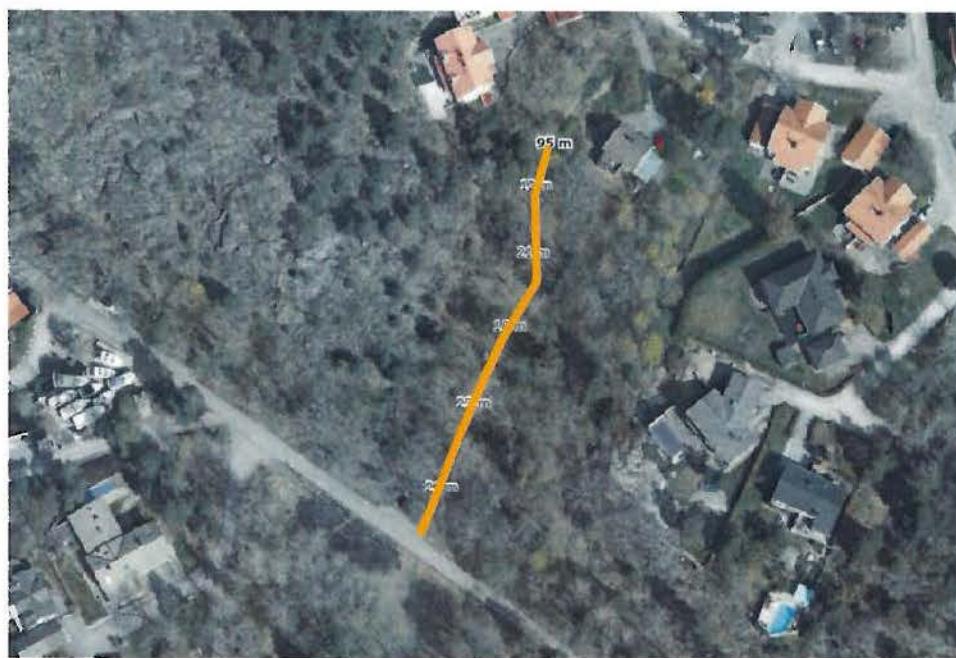
Namnförtydligande

Mats König

Ansökan sänds till

Nacka kommun
Park- och naturenheten
131 81 Nacka





Naturreservatsnämnden

Vandringsled Tattby – Hellasgården

Förslag till beslut

Naturreservatsnämnden noterar informationen till protokollet.

Ärendet

Ett politikerinitiativ inkom den 21 maj 2014 från Marithe Eriksson (KD) angående förslag att ge park- och naturenheten i uppdrag att utreda möjligheten att ordna en väl markerad vandringsled mellan Tattby och Hellasgården.

På Naturreservatsnämndens möte den 18 juni 2014 informerades nämnden om att markeringen av leden redan var på gång och nya informationstavlor satts upp kring Erstavik som bland annat beskriver denna led på kartor och i text.

Under senhösten kommer även information om leden finnas på kommunens hemsida. Dessa åtgärder genomförs inom ramen för Erstaviks samverkansprojekt.

Ekonomiska konsekvenser

Kostnaden för genomförandet ligger inom ramen för Erstaviks samverkansprojekt som finansieras av tekniska nämnden samt LONA medel från länsstyrelsen i Stockholms län.

Bilagor

Politikerinitiativ

Informationsskyltar text och karta

Liselott Eriksson

Park- och naturenheten



18 juni 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Naturreservatsnämnden

§ 46

NRN 2014/23-265

Vandringsled Tattby – Hellasgården

Politikerinitiativ den 21 maj 2014 av Marithe Eriksson (KD)

Beslut

Naturreservatsnämnden ger park- och naturenheten i uppdrag att bereda ärendet.

Naturreservatsnämnden beslutar om omedelbar justering.

Ärendet

Ett politikerinitiativ har inkommit från Marithe Eriksson (KD) angående förslag att ge park- och naturenheten i uppdrag att utreda möjligheten att ordna en väl markerad vandringsled mellan Tattby och Hellasgården.

Handlingar i ärendet

Protokollsutdrag NRN §41

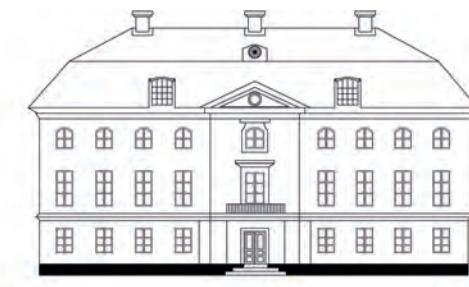
Politikerinitiativ

Beslutsgång

Naturreservatsnämnden beslutade överlämnar politikerinitiativet till park- och naturenheten för beredning.

- - - - -

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
	Gf	



ERSTAVIK

VÄLKOMMEN TILL ERSTAVIK!

Dovhjortar betar i morgondimman.
En häger flyger upp, skrämd av en havsörn.
Och under ekarna lyser en matta av vitsippor.



Dovhjort är ett av de djur en besökare har chans att se.



En havsörn seglar över Erstaviksbadet.

ERSTAVIK är en stor privatägd egendom med 2412 hektar mark och 1200 hektar vatten. Alltså hela 36 kvadratkilometer med skog, myrar, odlingsmarker, öar, sjöar och skärgård i Saltsjön. Här finns spännande kulturmarker och natur att utforska eller bara njuta av.

HERRGÅRDEN

Reden på 1300-talet nämns Erstavik. Herman Petersen köpte marken 1763 och lät arkitekten Jean Erik Rehn rita en ny herrgårdsanläggning. Egendomen är sedan 1765 fideikommiss, det liknar en familjestiftelse, i familjen af Petersens.

JORDBRUK OCH SKOGSBRUK

Erstavik är ett företag som drivs för att ge avkastning. Skogsbruket producerar råvaror för skogsindustrin. Jordbruken är idag främst inriktat på vallodling. Här skördas särskilt foder till hästar. På hösten och vintern bedrivs jakt – främst på dovhjort, rådjur och hare. Erstavik uppläter också mark för bad, golfbana vandringsleder, ridskola och andra ändamål.

NATUR INPÅ STORSTADEN

Erstavik tillsammans med Nackareservatet (som ägs av Stockholms kommun) är ett vidsträckt naturområde inpå storstaden. Markerna har efter istiden stigit ur havet. Skärgårdsöar blev fastland med ängsmarker, myrar, ekbackar, hassellundar och hällmarkernas tallskogar.

Erstavik har årligen mer än 2 miljoner besökare som kommer hit för att motionera, plocka svamp, rida, titta på fåglar eller bada. Vandringssleder och vägar där man kan cykla eller vandra öppnar området för den som vill utforska det.

DJURLIV

Dovhjortar, rådjur och älg betar på markerna. I Erstaviken kan en gråsal titta upp ur vattnet. Sitter du stilla vid ett vatten kan en bäver simma förbi. På våren myllrar viken av återvändande fåglar. Änder, doppingar, sothöns och gäss simmar på vattnet. Tranor och hägrar söker mat längs stränderna.

HÄNSYN OCH VARSAMHET

Du vill trivas här i Erstaviks natur och alla som bor eller arbetar här vill trivas. Då behöver vi visa varandra hänsyn och vara varsamma med naturen.

Markägaren och Nacka kommun samarbetar för att allmänheten och gården näringar ska kunna samsas. Markägaren uppläter mark för leder och badplatser. Kommunen ansvarar för att sköta om dessa anläggningar.

DU SOM VANDRAR

När du går ute i skog och mark räkna med att hinna cirka 3 km per timme, då är det inräknat att du går i ett behagligt tempo där terrängen kanske är lite knölig och att du stannar upp och tittar på saker längs vägen.

VANDRINGSTIPS

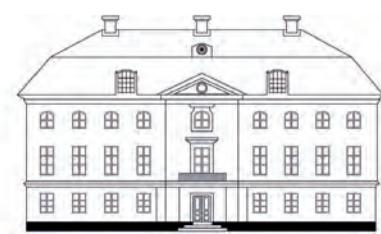
Vandra en mil under en dag. Från centrala Nacka via Kranglan. Ta gröna spåret ända fram till Tattby station. Vandra genom öppna marker, hållmark och granskog. Se de flytande öarna i Dammsjön. Eller vandra blå spåret från Solsidans station. Ta långlunch vid Sandasjöns utkiksplats. Avsluta med bastu eller dopp på Hellsgården.

WELCOME TO ENJOY THE NATURE IN ERSTAVIK!

You use the right of public access. Do not interfere with the activities of the landowner. We all want clean nature, so please bring your litter with you. For more information in other languages visit www.nacka.se

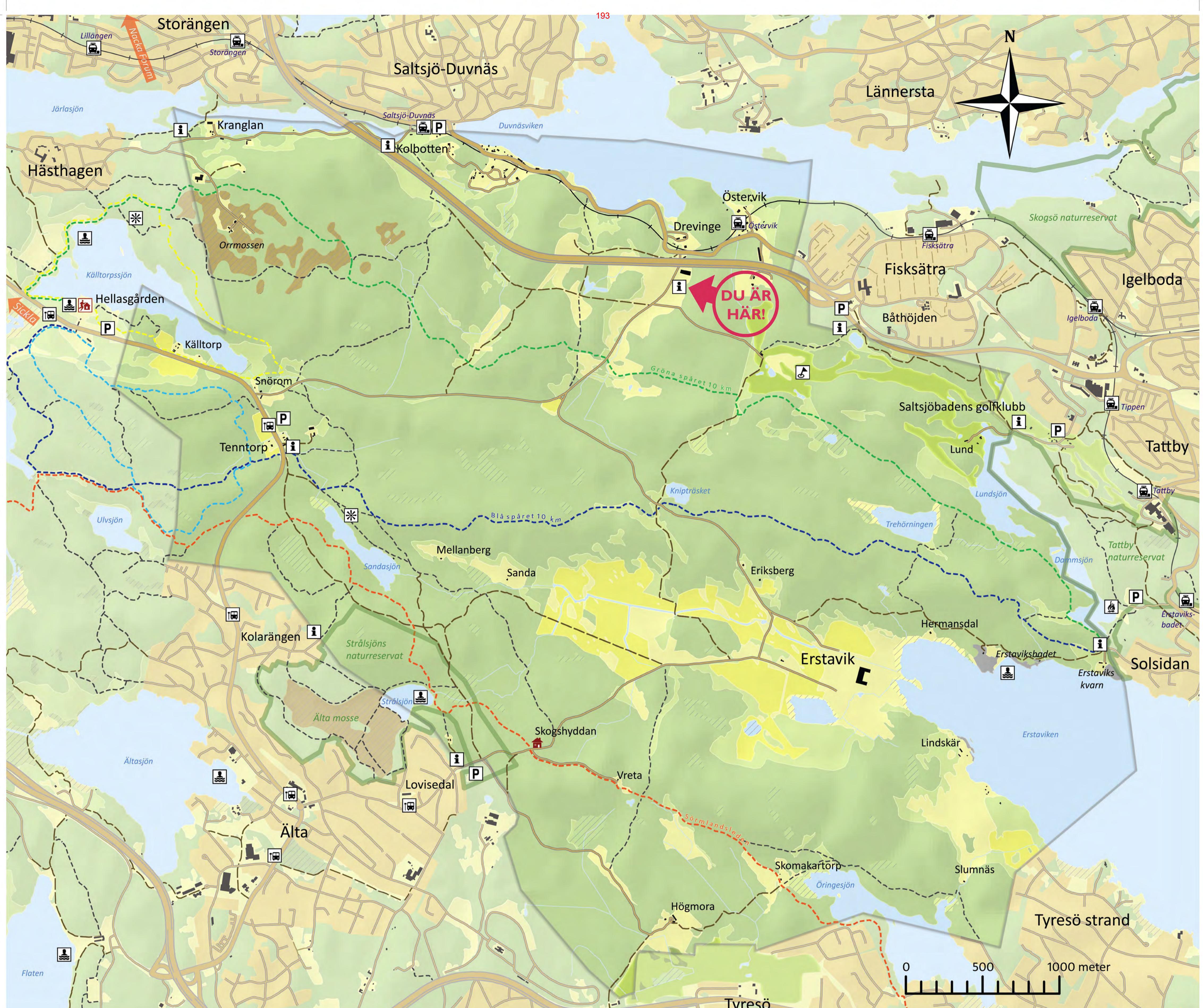
KOM IHÅG ATT TA MED DIG DITT SKRÄP!

Läs mer om Erstavik på: www.erstavik.se eller www.nacka.se



ERSTAVIK





TECKENFÖRKLARING

	Informationstavla		Utsiktsplats		Gräns Erstavik		Bättre gångväg barnvagn/cykel		Sörmlandsleden Vandringsled		Barr/blandskog		Tätbebyggt område
	Parkering		Grillplats		Gräns naturreservat		Stig		Lövskog		Mosse		Vatten
	Busshållplats		Golfbana		Bilväg		Gröna spåret 10 km Hellasgården - Solsidan		Golfbana		Öppen mark		Sankmark
	Station Saltsjöbanan		Friluftsgård		Järnväg		Blå spåret 10 km Hellasgården - Solsidan		Åker		Vatten		Sankmark
	Badplats												

DU SOM CYKLAR

- Anpassa din fart efter vägen och andra besökare.
- Cykla inte på odlad mark eller där du skadar växtlighet och vandringsstigar eller stör djurlivet.
- Ta det särskilt lugnt när du möter ryttare. Hästar blir lätt skrämda.

FÖR DIG MED HUND

- Du ska alltid ha full kontroll över vad din hund gör.
- 1 mars – 20 augusti får en hund inte alls springa lös.
- Stör inte djur och fåglar. De vill ha frid och ro.
- Tänk på att en del besökare är rädda för hundar och att du som hundägare har ett strikt ansvar för skador din hund orsakar.
- Låt inte hundar vara på åkrar, betesmarker och badstränder.

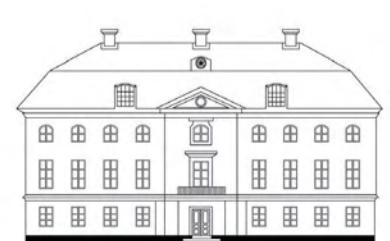
ALLEMANSRÄTTEN

Allemansrätten är en rätt för den enskilde att nyttja annan tillhöriga mark- och vattenområden. Rättspraxis begränsar emellertid rätten så att nyttjandet inte får medföra skada eller olägenhet för markägaren.

Du kan alltså på eget ansvar passera över annans mark och till exempel plocka svamp, vilda bär och blommor som inte är fridlysta. Men du får till exempel inte:

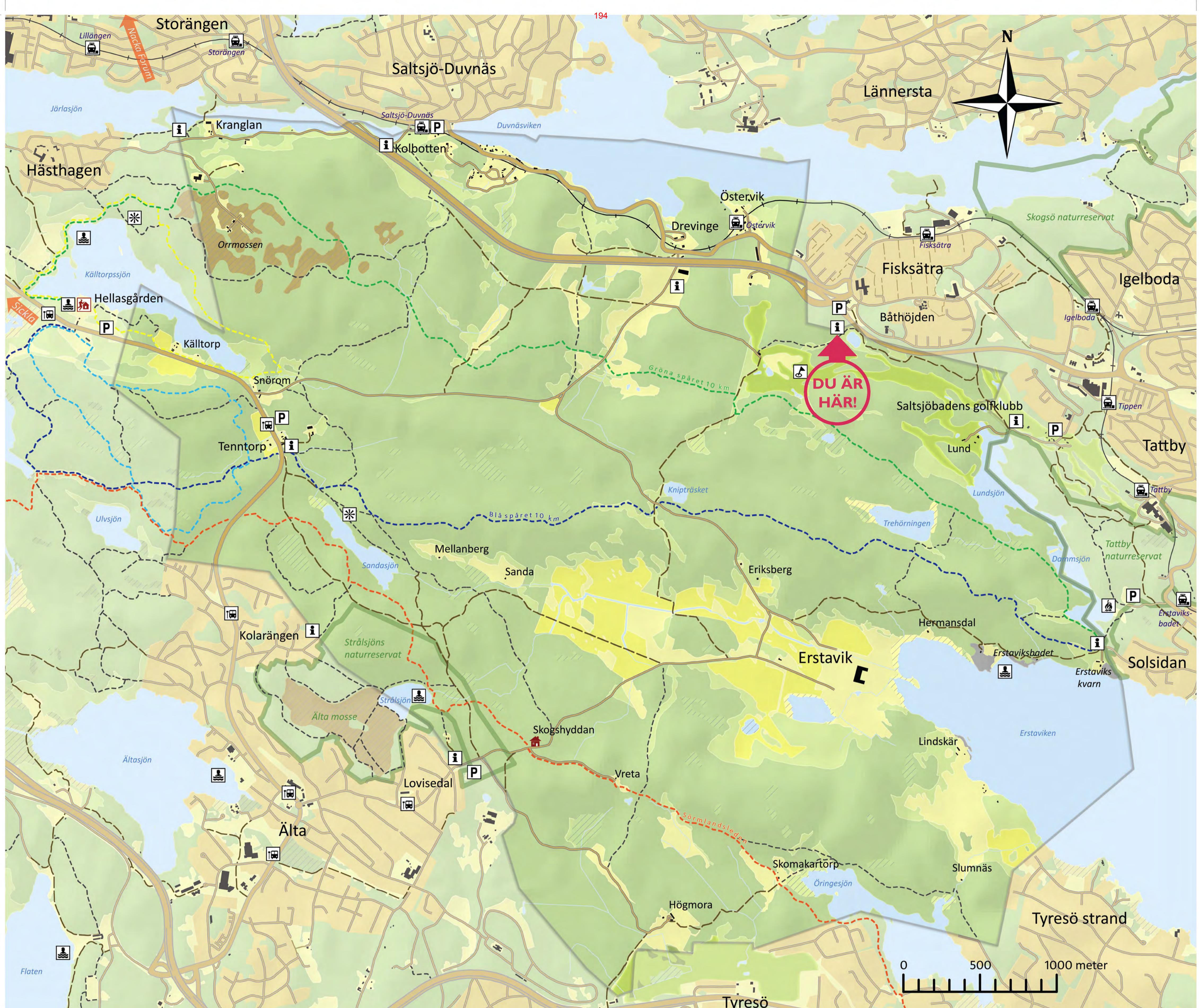
- gå över någons tomt
- passera över gröda eller plantering
- vara i vägen för den som arbetar i området

Läs mer om Erstavik på: www.erstavik.se eller www.nacka.se



E R S T A V I K





TECKENFÖRKLARING

	Informationstavla		Utsiktsplats		Gräns Erstavik		Bättre gångväg barnvagn/cykel		Sörmlandsleden Vandringsled		Barr/blandskog		Tätbebyggt område
	Parkering		Grillplats		Gräns naturreservat		Stig		Lövskog		Mosse		Vatten
	Busshållplats		Golfbana		Bilväg		Gröna spåret 10 km Hellasgården - Solsidan		Golfbana		Öppen mark		Sankmark
	Station Saltsjöbanan		Friluftsgård		Järnväg		Blå spåret 10 km Hellasgården - Solsidan		Åker				
	Badplats												

DU SOM CYKLAR

- Anpassa din fart efter vägen och andra besökare.
- Cykla inte på odlad mark eller där du skadar växtlighet och vandringsstigar eller stör djurlivet.
- Ta det särskilt lugnt när du möter ryttare. Hästar blir lätt skrämda.

FÖR DIG MED HUND

- Du ska alltid ha full kontroll över vad din hund gör.
- 1 mars – 20 augusti får en hund inte alls springa lös.
- Stör inte djur och fåglar. De vill ha frid och ro.
- Tänk på att en del besökare är rädda för hundar och att du som hundägare har ett strikt ansvar för skador din hund orsakar.
- Låt inte hundar vara på åkrar, betesmarker och badstränder.

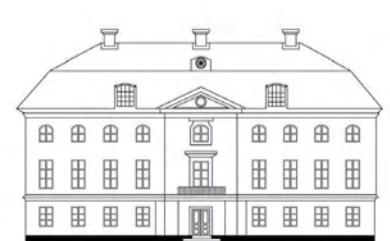
ALLEMANSRÄTTEN

Allemansrätten är en rätt för den enskilde att nyttja annan tillhöriga mark- och vattenområden. Rättspraxis begränsar emellertid rätten så att nyttjandet inte får medföra skada eller olägenhet för markägaren.

Du kan alltså på eget ansvar passera över annans mark och till exempel plocka svamp, vilda bär och blommor som inte är fridlysta. Men du får till exempel inte:

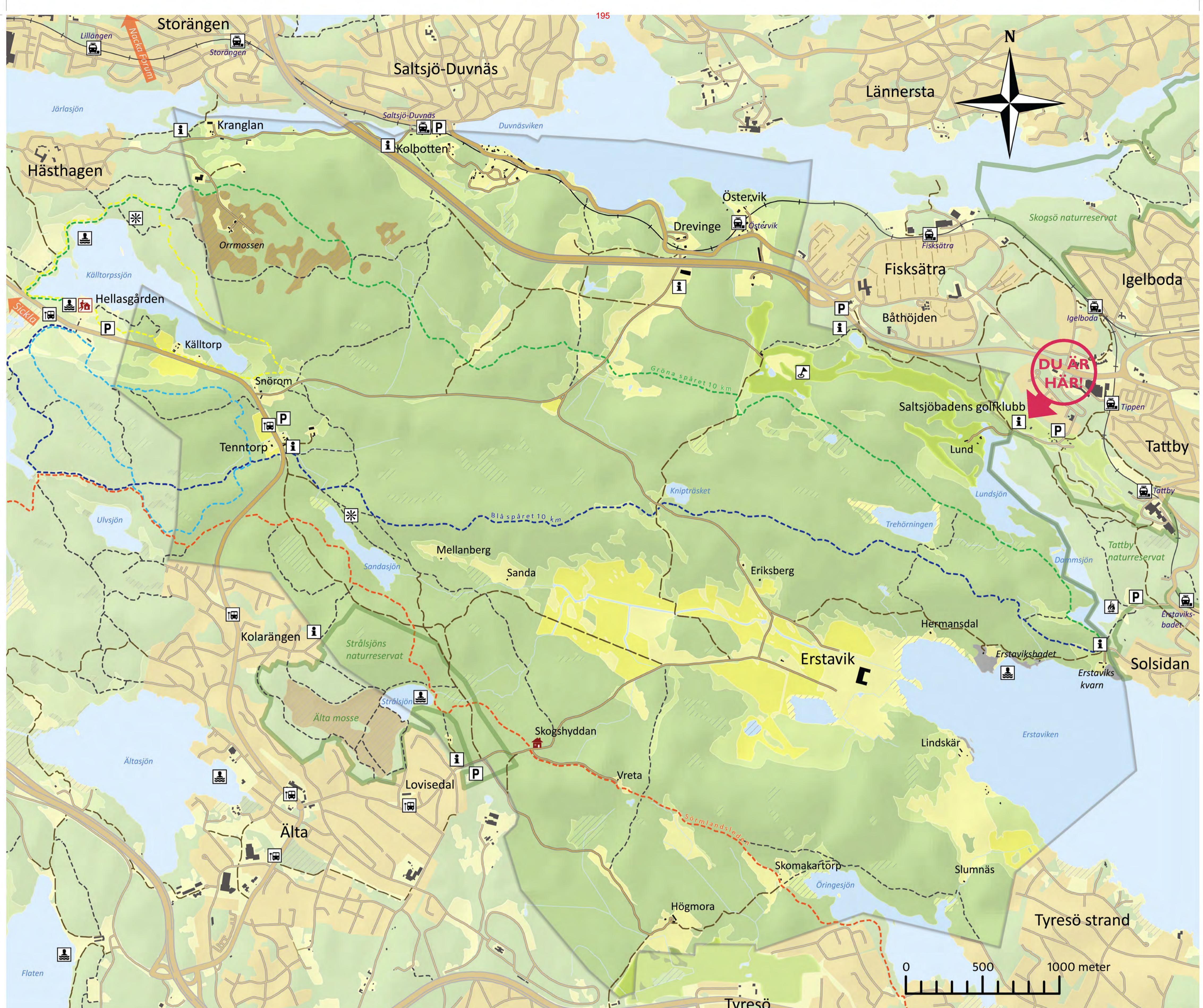
- gå över någons tomt
- passera över gröda eller plantering
- vara i vägen för den som arbetar i området

Läs mer om Erstavik på: www.erstavik.se eller www.nacka.se



E R S T A V I K





TECKENFÖRKLARING

	Informationstavla		Utsiktsplats		Gräns Erstavik		Bättre gångväg barnvagn/cykel		Sörmlandsleden Vandringsled		Barr/blandskog		Tätbebyggt område
	Parkering		Grillplats		Gräns naturreservat		Stig		Lövskog		Mosse		Vatten
	Busshållplats		Golfbana		Bilväg		Gröna spåret 10 km Hellasgården - Solsidan		Golfbana		Öppen mark		Sankmark
	Station Saltsjöbanan		Friluftsgård		Järnväg		Blå spåret 10 km Hellasgården - Solsidan		Åker				
	Badplats												

DU SOM CYKLAR

- Anpassa din fart efter vägen och andra besökare.
- Cykla inte på odlad mark eller där du skadar växtlighet och vandringsstigar eller stör djurlivet.
- Ta det särskilt lugnt när du möter ryttare. Hästar blir lätt skrämda.

FÖR DIG MED HUND

- Du ska alltid ha full kontroll över vad din hund gör.
- 1 mars – 20 augusti får en hund inte alls springa lös.
- Stör inte djur och fåglar. De vill ha frid och ro.
- Tänk på att en del besökare är rädda för hundar och att du som hundägare har ett strikt ansvar för skador din hund orsakar.
- Låt inte hundar vara på åkrar, betesmarker och badstränder.

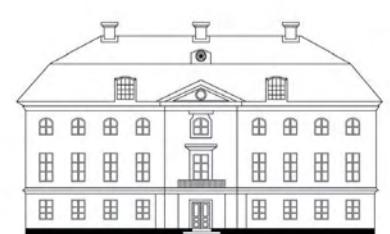
ALLEMANSRÄTTEN

Allemansrätten är en rätt för den enskilde att nyttja annan tillhöriga mark- och vattenområden. Rättspraxis begränsar emellertid rätten så att nyttjandet inte får medföra skada eller olägenhet för markägaren.

Du kan alltså på eget ansvar passera över annans mark och till exempel plocka svamp, vilda bär och blommor som inte är fridlysta. Men du får till exempel inte:

- gå över någons tomt
- passera över gröda eller plantering
- vara i vägen för den som arbetar i området

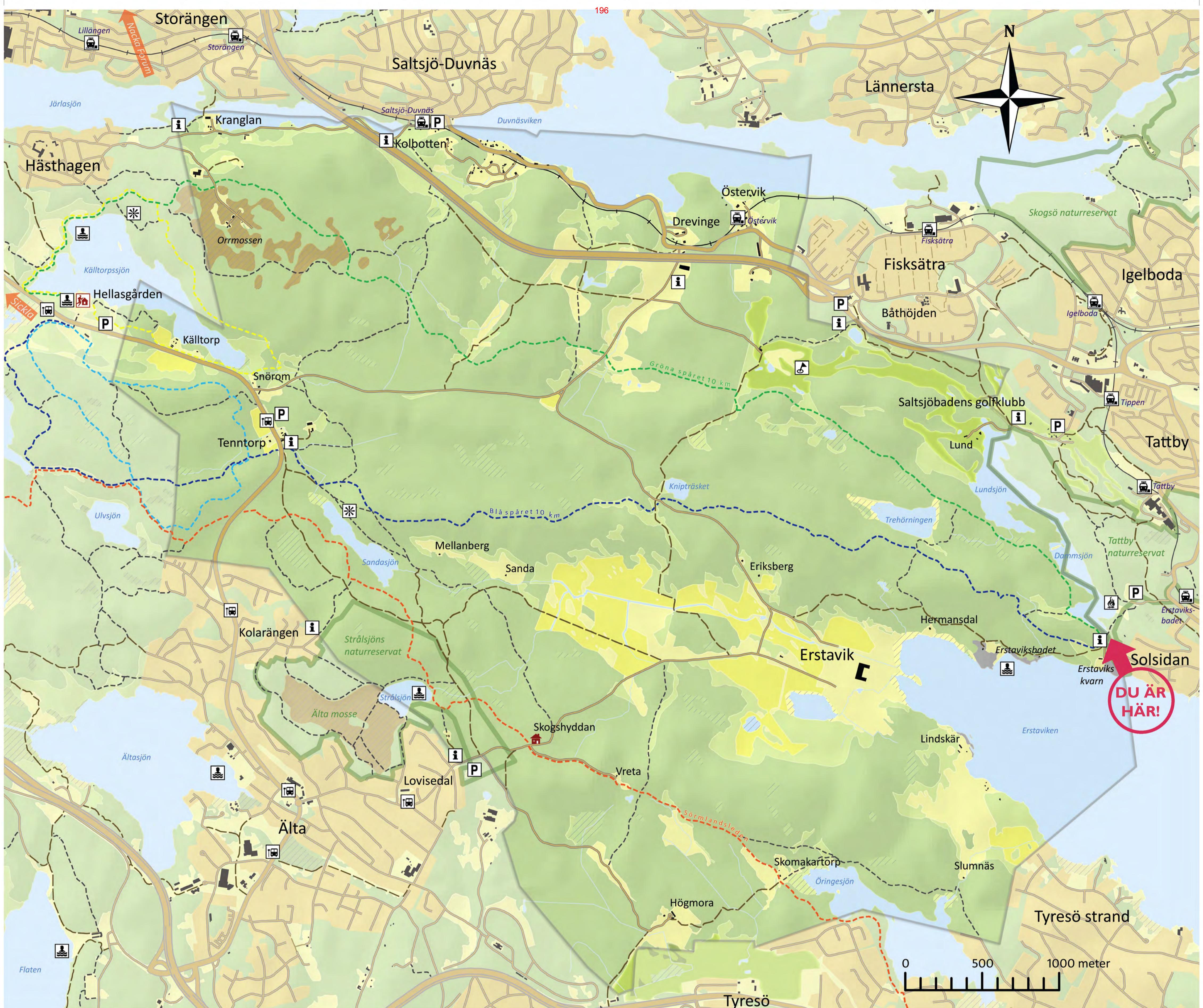
Läs mer om Erstavik på: www.erstavik.se eller www.nacka.se



E R S T A V I K



NACKA
KOMMUN



TECKENFÖRKLARING

	Informationstavla		Utsiktsplats		Gräns Erstavik		Bättre gångväg barnvagn/cykel		Sörmlandsleden Vandringsled		Barr/blandskog		Tätbebyggt område
	Parkering		Grillplats		Gräns naturreservat		Stig		Lövskog		Mosse		Vatten
	Busshållplats		Golfbana		Bilväg		Gröna spåret 10 km Hellasgården - Solsidan		Golfbana		Öppen mark		Sankmark
	Station Saltsjöbanan		Friluftsgård		Järnväg		Blå spåret 10 km Hellasgården - Solsidan		Åker		Vatten		Sankmark
	Badplats												

DU SOM CYKLAR

- Anpassa din fart efter vägen och andra besökare.
- Cykla inte på odlad mark eller där du skadar växtlighet och vandringsstigar eller stör djurlivet.
- Ta det särskilt lugnt när du möter ryttare. Hästar blir lätt skrämda.

FÖR DIG MED HUND

- Du ska alltid ha full kontroll över vad din hund gör.
- 1 mars – 20 augusti får en hund inte alls springa lös.
- Stör inte djur och fåglar. De vill ha frid och ro.
- Tänk på att en del besökare är rädda för hundar och att du som hundägare har ett strikt ansvar för skador din hund orsakar.
- Låt inte hundar vara på åkrar, betesmarker och badstränder.

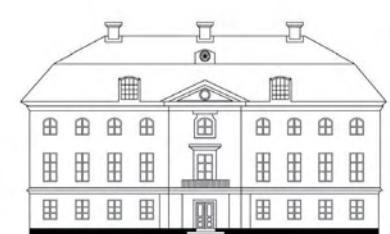
ALLEMANSRÄTTEN

Allemansrätten är en rätt för den enskilde att nyttja annan tillhöriga mark- och vattenområden. Rättspraxis begränsar emellertid rätten så att nyttjandet inte får medföra skada eller olägenhet för markägaren.

Du kan alltså på eget ansvar passera över annans mark och till exempel plocka svamp, vilda bär och blommor som inte är fridlysta. Men du får till exempel inte:

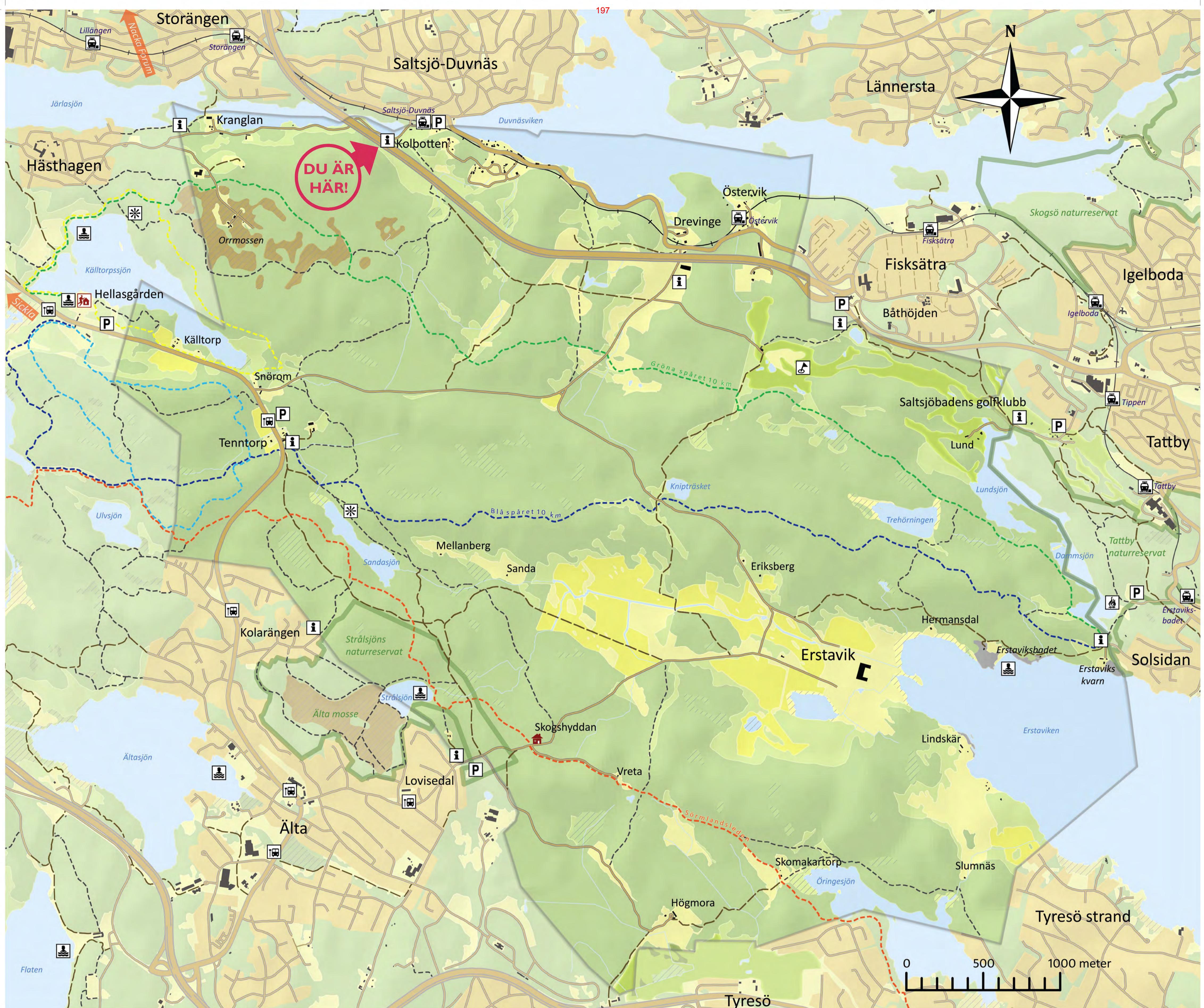
- gå över någons tomt
- passera över gröda eller plantering
- vara i vägen för den som arbetar i området

Läs mer om Erstavik på: www.erstavik.se eller www.nacka.se



E R S T A V I K





TECKENFÖRKLARING

	Informationstavla		Utsiktsplats		Gräns Erstavik		Bättre gångväg barnvagn/cykel		Sörmlandsleden Vandringsled		Barr/blandskog		Tätbebyggt område
	Parkering		Grillplats		Gräns naturreservat		Stig		Lövskog		Mosse		Vatten
	Busshållplats		Golfbana		Bilväg		Gröna spåret 10 km Hellasgården - Solsidan		Golfbana		Öppen mark		Sankmark
	Station Saltsjöbanan		Friluftsgård		Järnväg		Blå spåret 10 km Hellasgården - Solsidan		Åker		Vatten		
	Badplats		Skogshyddan										

DU SOM CYKLAR

- Anpassa din fart efter vägen och andra besökare.
- Cykla inte på odlad mark eller där du skadar växtlighet och vandringsstigar eller stör djurlivet.
- Ta det särskilt lugnt när du möter ryttare. Hästar blir lätt skrämda.

FÖR DIG MED HUND

- Du ska alltid ha full kontroll över vad din hund gör.
- 1 mars – 20 augusti får en hund inte alls springa lös.
- Stör inte djur och fåglar. De vill ha frid och ro.
- Tänk på att en del besökare är rädda för hundar och att du som hundägare har ett strikt ansvar för skador din hund orsakar.
- Låt inte hundar vara på åkrar, betesmarker och badstränder.

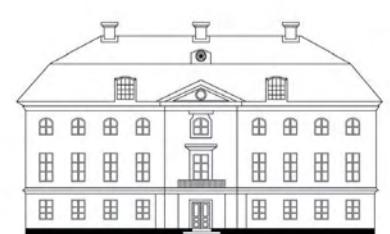
ALLEMANSRÄTTEN

Allemansrätten är en rätt för den enskilde att nyttja annan tillhöriga mark- och vattenområden. Rättspraxis begränsar emellertid rätten så att nyttjandet inte får medföra skada eller olägenhet för markägaren.

Du kan alltså på eget ansvar passera över annans mark och till exempel plocka svamp, vilda bär och blommor som inte är fridlysta. Men du får till exempel inte:

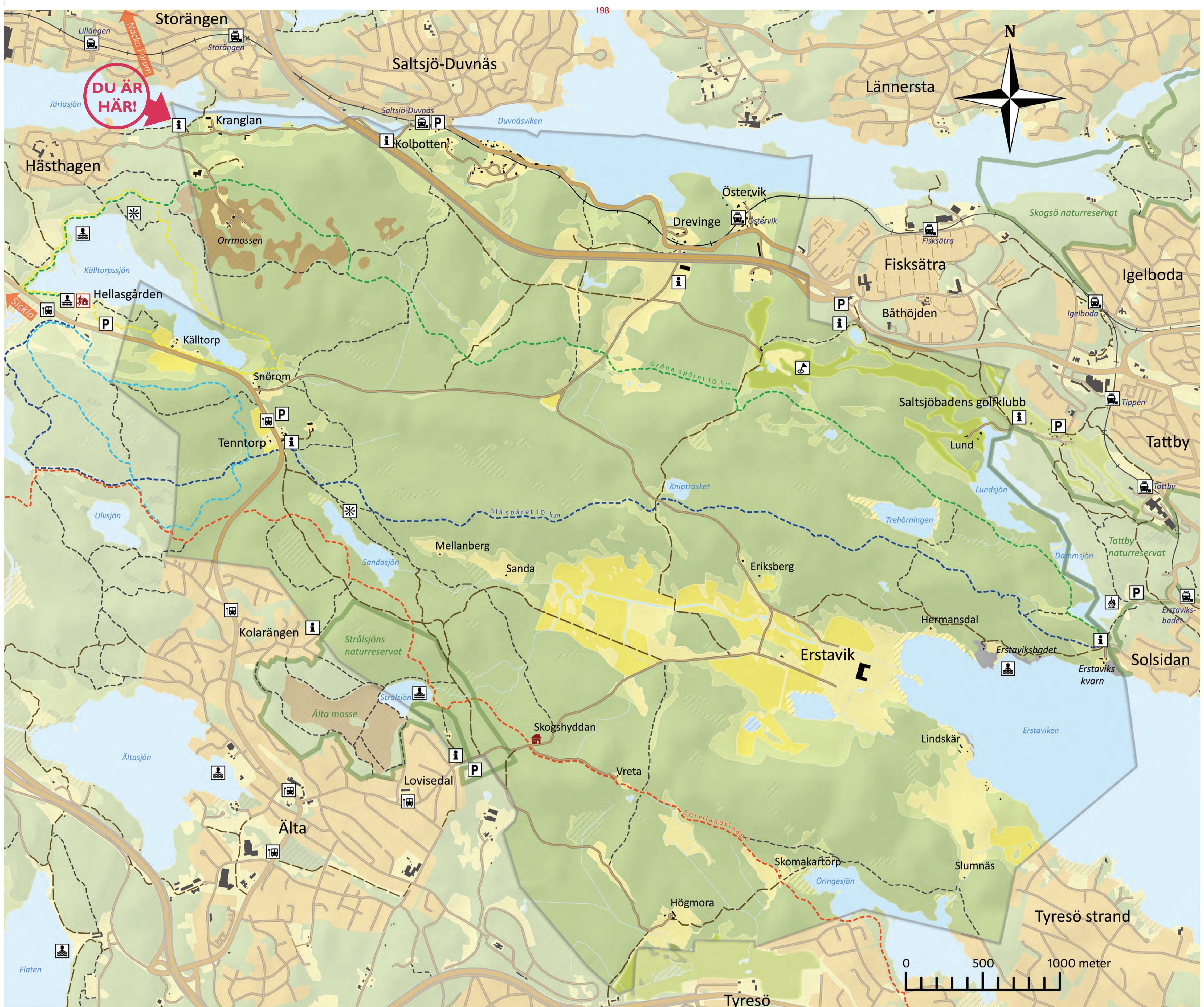
- gå över någons tomt
- passera över gröda eller plantering
- vara i vägen för den som arbetar i området

Läs mer om Erstavik på: www.erstavik.se eller www.nacka.se



E R S T A V I K





TECKENFÖRKLARING

	Informationstavla
	Parkeringsplass
	Busshållplass
	Station Saltsjöbanan
	Badplass

	Utsiktsplass
	Grillplass
	Golfbane
	Friluftsgård
	Skogshyddan

	Gräns Erstavik
	Gräns naturreservat
	Bilväg
	Järnväg
	Bättre gångväg barnvagn/cykel
	Stig
	Gröna spåret 10 km Hellasgården - Solsidan
	Blå spåret 10 km Hellasgården - Solsidan
	Sörmlandsleden Vandringssled
	Källtorpsslingan 5 km
	Ulvsjöslingan 5 km

	Barr/blandskog
	Lövskog
	Golfbane
	Öppen mark
	Åker

	Tätbebyggt område
	Mosse
	Vatten
	Sankmark

DU SOM CYKLAR

- Anpassa din fart efter vägen och andra besökare.
- Cykla inte på odlad mark eller där du skadar växtlighet och vandringsstigar eller stör djurlivet.
- Ta det särskilt lugnt när du möter ryttare. Hästar blir lätt skrämda.

FÖR DIG MED HUND

- Du ska alltid ha full kontroll över vad din hund gör.
- 1 mars – 20 augusti får en hund inte alls springa lös.
- Stör inte djur och fåglar. De vill ha friid och ro.
- Tänk på att en del besökare är rädda för hundar och att du som hundägare har ett strikt ansvar för skador din hund orsakar.
- Låt inte hundar vara på åkrar, betesmarker och badstränder.

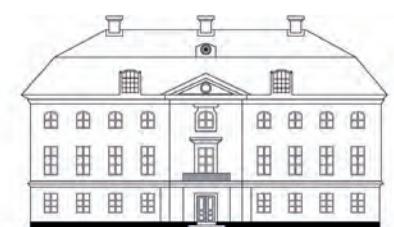
ALLEMANSRÄTTEN

Allemansrätten är en rätt för den enskilde att nyttja annan tillhöriga mark- och vattenområden. Rättspraxis begränsar emellertid rätten så att nyttjandet inte får medföra skada eller olägenhet för markägaren.

Du kan alltså på eget ansvar passera över annans mark och till exempel plocka svamp, vilda bär och blommor som inte är fridlysta. Men du får till exempel inte:

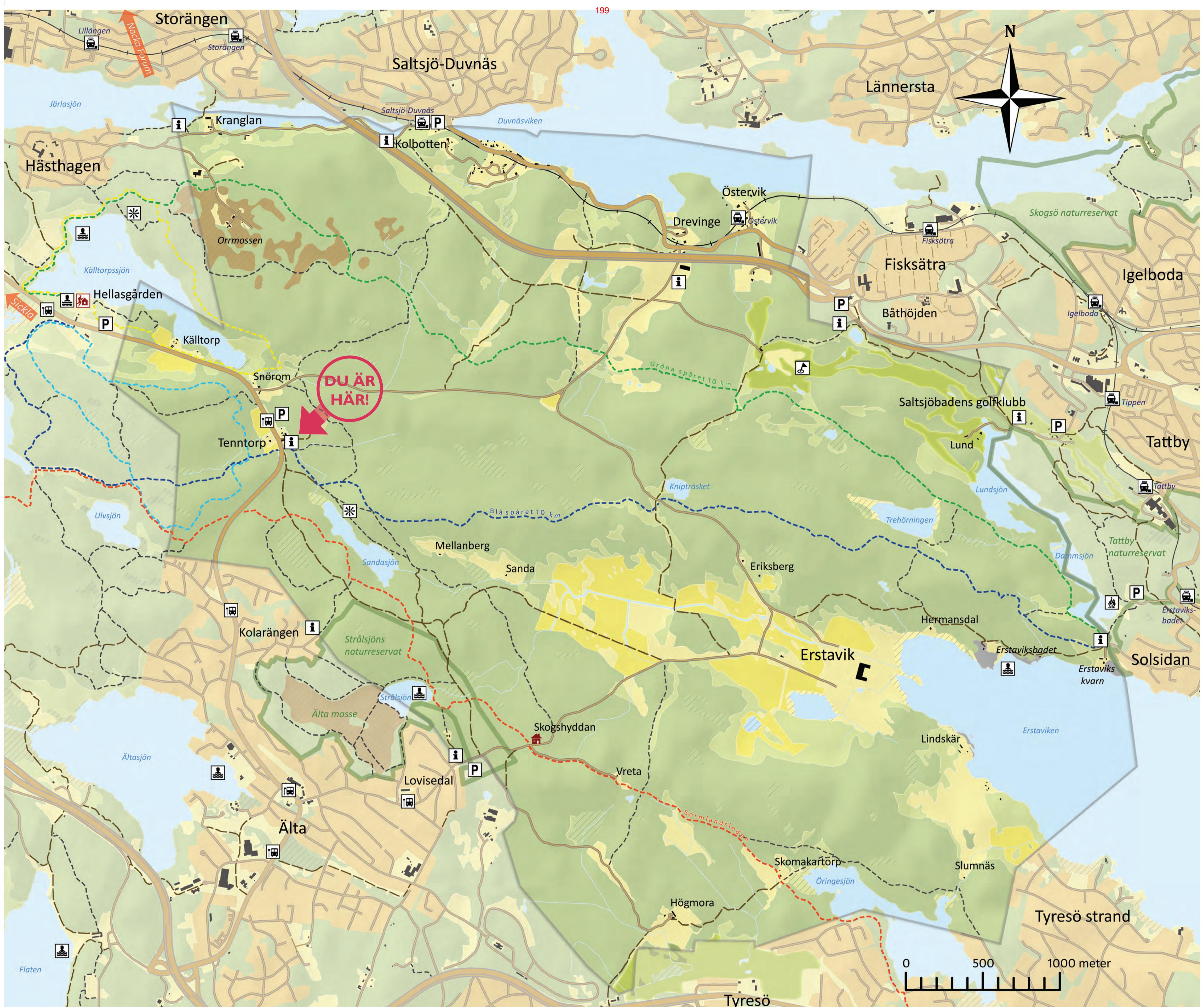
- gå över någons tomt
- passera över gröda eller plantering
- vara i vägen för den som arbetar i området

Läs mer om Erstavik på: www.erstavik.se eller www.nacka.se



E R S T A V I K





TECKENFÖRKLARING

Informationstavla	Utsiktsplats	Gräns Erstavik	Bättre gångväg barnvagn/cykel	Sörmlandsleden Vandringssled	Barr/blandskog	Tätbebyggt område
Parkering	Grillplats	Gräns naturreservat	Stig	Källtorpsslingan 5 km	Lövskog	Mosse
Buss hållplats	Golfbana	Bilväg	Gröna spåret 10 km Hellasgården - Solsidan	Ulvsjöslingen 5 km	Golfbana	Vatten
Station Saltsjöbanan	Fritidsgård	Järnväg	Blå spåret 10 km Hellasgården - Solsidan		Öppen mark	Sankmark
Badplats	Skogshyddan				Åker	

DU SOM CYKLAR

- Anpassa din fart efter vägen och andra besökare.
- Cykla inte på odlad mark eller där du skadar växtlighet och vandringsstigar eller stör djurlivet.
- Ta det särskilt lugnt när du möter ryttare. Hästar blir lätt skrämda.

FÖR DIG MED HUND

- Du ska alltid ha full kontroll över vad din hund gör.
- 1 mars – 20 augusti får en hund inte alls springa lös.
- Stör inte djur och fåglar. De vill ha frid och ro.
- Tänk på att en del besökare är rädda för hundar och att du som hundägare har ett strikt ansvar för skador din hund orsakar.
- Låt inte hundar vara på åkrar, betesmarker och badstränder.

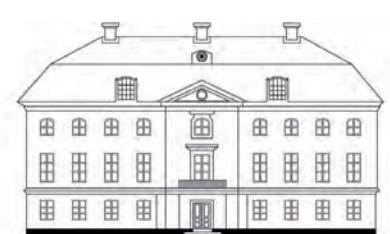
ALLEMANSRÄTTELSEN

Allemansrätten är en rätt för den enskilde att nyttja annan tillhöriga mark- och vattenområden. Rättspraxis begränsar emellertid rätten så att nyttjandet inte får medföra skada eller olägenhet för markägaren.

Du kan alltså på eget ansvar passera över annans mark och till exempel plocka svamp, vilda bär och blommor som inte är fridlysta. Men du får till exempel inte:

- gå över någons tomt
- passera över gröda eller plantering
- vara i vägen för den som arbetar i området

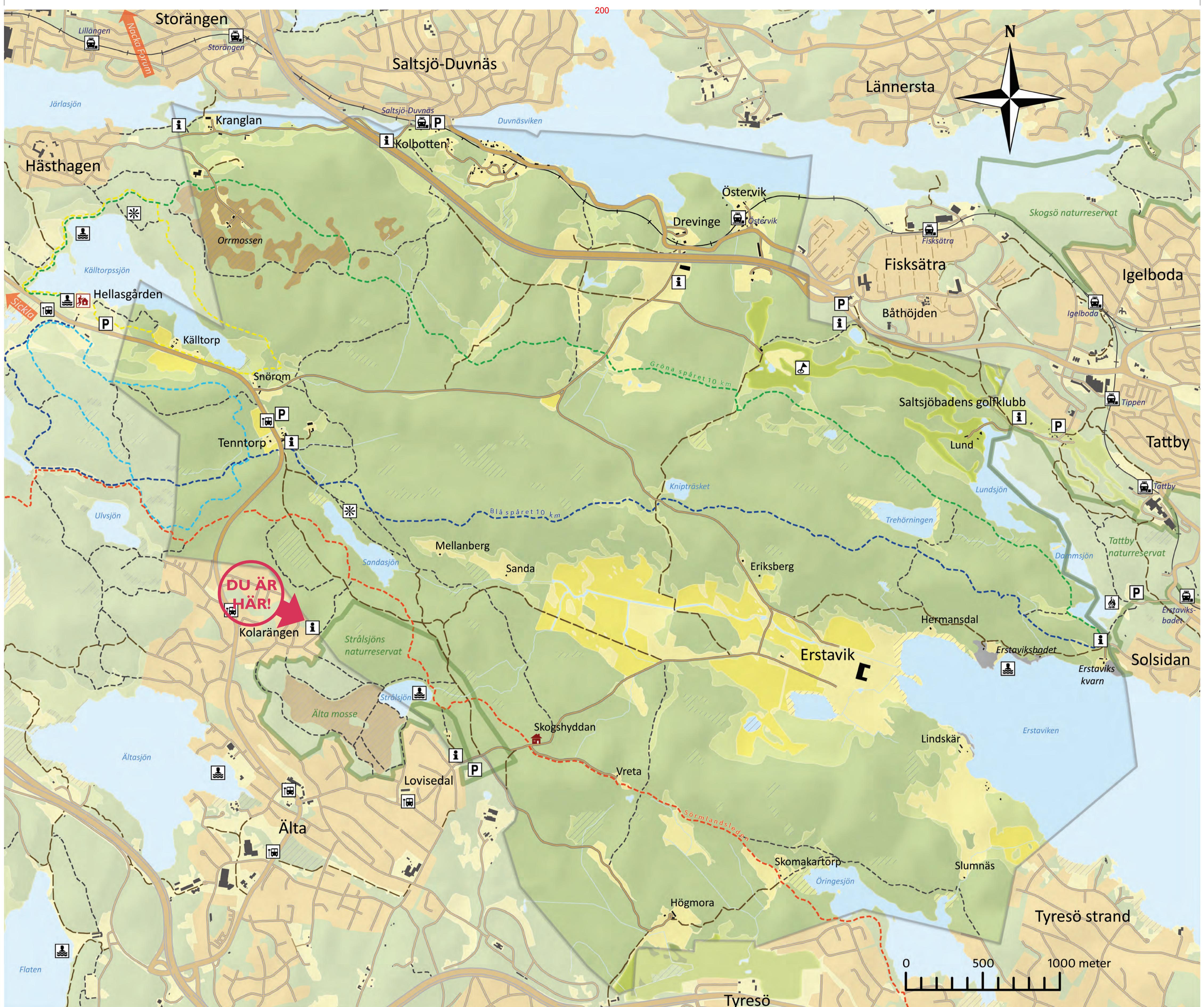
Läs mer om Erstavik på: www.erstavik.se eller www.nacka.se



E R S T A V I K



NACKA
KOMMUN



TECKENFÖRKLARING

	Informationstavla
	Parkeringsplass
	Busshållplass
	Station Saltsjöbanan
	Badplass

	Utsiktsplass
	Grillplass
	Golfbane
	Friluftsgård
	Skogshyddan

	Gräns Erstavik
	Bättre gångväg barnvagn/cykel
	Stig
	Gröna spåret 10 km Hellasgården - Solsidan
	Blå spåret 10 km Hellasgården - Solsidan
	Sörmlandsleden Vandringssled
	Källtorpsslingan 5 km
	Ulvsjöslingen 5 km

	Barr/blandskog
	Lövskog
	Golfbane
	Öppen mark
	Åker

	Tätbebyggt område
	Mosse
	Vatten
	Sankmark

DU SOM CYKLAR

- Anpassa din fart efter vägen och andra besökare.
- Cykla inte på odlad mark eller där du skadar växtlighet och vandringsstigar eller stör djurlivet.
- Ta det särskilt lugnt när du möter ryttare. Hästar blir lätt skrämda.

FÖR DIG MED HUND

- Du ska alltid ha full kontroll över vad din hund gör.
- 1 mars – 20 augusti får en hund inte alls springa lös.
- Stör inte djur och fåglar. De vill ha frid och ro.
- Tänk på att en del besökare är rädda för hundar och att du som hundägare har ett strikt ansvar för skador din hund orsakar.
- Låt inte hundar vara på åkrar, betesmarker och badstränder.

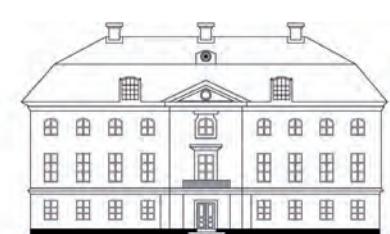
ALLEMANSRÄTTEN

Allemansrätten är en rätt för den enskilde att nyttja annan tillhöriga mark- och vattenområden. Rättspraxis begränsar emellertid rätten så att nyttjandet inte får medföra skada eller olägenhet för markägaren.

Du kan alltså på eget ansvar passera över annans mark och till exempel plocka svamp, vilda bär och blommor som inte är fridlysta. Men du får till exempel inte:

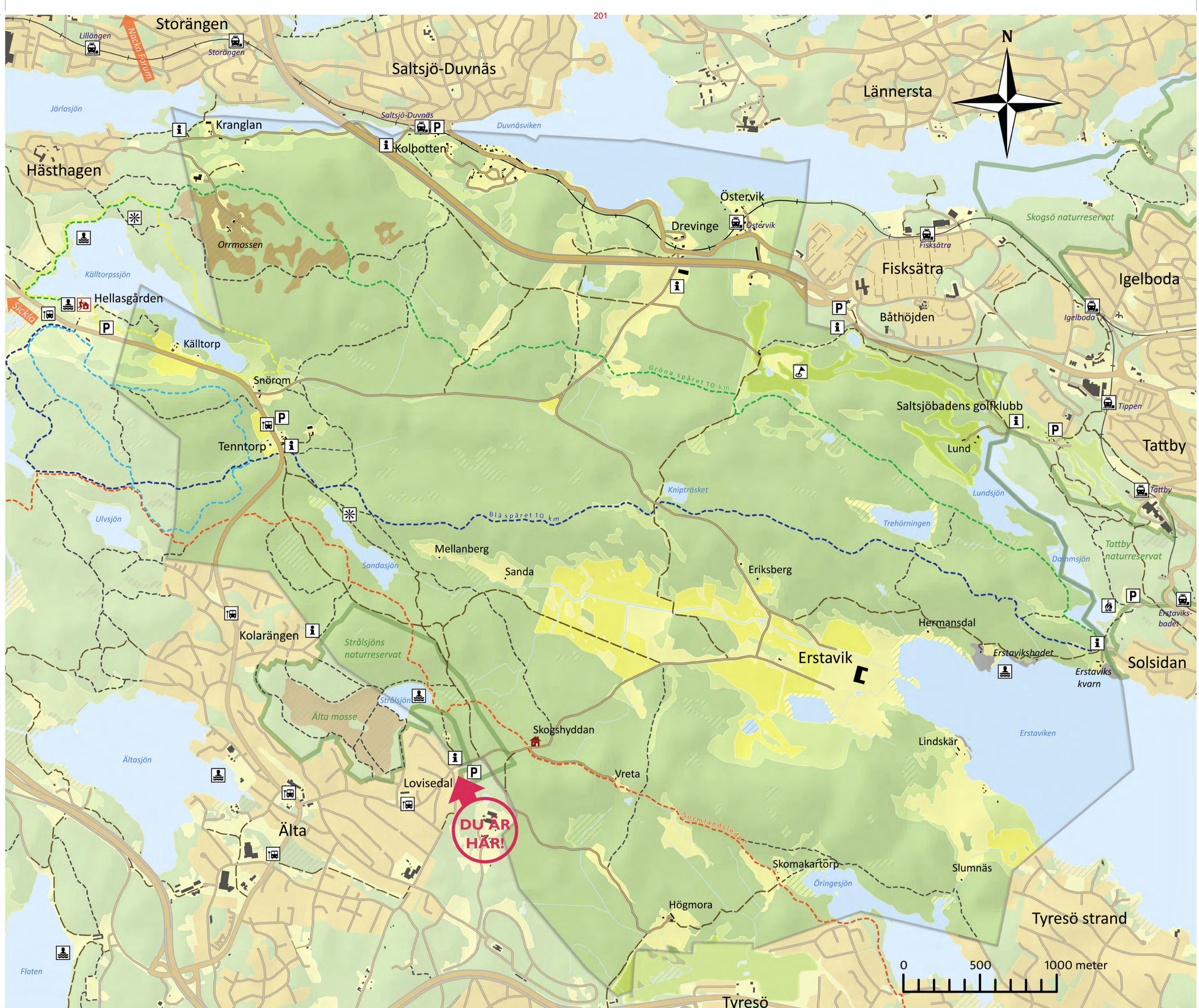
- gå över någons tomt
- passera över gröda eller plantering
- vara i vägen för den som arbetar i området

Läs mer om Erstavik på: www.erstavik.se eller www.nacka.se



E R S T A V I K





TECKENFÖRKLARING

Informationstavla	Utsiktsplats	Gräns Erstavik	Bättre gångväg barnvagn/cykel	Sörmlandsleden Vandringsled	Barr/blandskog	Tätbebyggt område
Parkering	Grillplats	Gräns naturreservat	Stig	Källtorpsslingan 5 km	Lövskog	Mosse
Busshållplats	Golfbana	Bilväg	Gröna spåret 10 km Hellasgården - Solsidan	Ulvsjöslingan 5 km	Golfbana	Vatten
Station Saltsjöbanan	Friluftsgård	Järnväg	Blå spåret 10 km Hellasgården - Solsidan		Öppen mark	Sankmark
Badplats	Skogshyddan				Åker	

DU SOM CYKLAR

- Anpassa din fart efter vägen och andra besökare.
- Cykla inte på odlad mark eller där du skadar växtlighet och vandringsstigar eller stör djurlivet.
- Ta det särskilt lugnt när du möter ryttare. Hästar blir lätt skrämda.

FÖR DIG MED HUND

- Du ska alltid ha full kontroll över vad din hund gör.
- 1 mars – 20 augusti får en hund inte alls springa löslig.
- Stör inte djur och fåglar. De vill ha frihet och ro.
- Tänk på att en del besökare är rädda för hundar och att du som hundägare har ett strikt ansvar för skador din hund orsakar.
- Låt inte hundar vara på åkrar, betesmarker och badstränder.

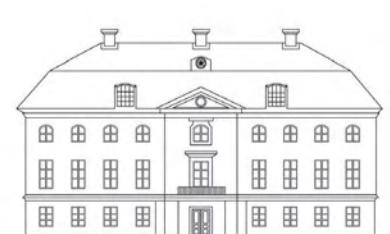
ALLEMANSRÄTTERN

Allemansrätten är en rätt för den enskilde att nyttja annan tillhöriga mark- och vattenområden. Rättspraxis begränsar emellertid rätten så att nyttjandet inte får medföra skada eller olägenhet för markägaren.

Du kan alltså på eget ansvar passera över annans mark och till exempel plocka svamp, vilda bär och blommor som inte är fridlysta. Men du får till exempel inte:

- gå över någons tomt
- passera över gröda eller plantering
- vara i vägen för den som arbetar i området

Läs mer om Erstavik på: www.erstavik.se eller www.nacka.se



E R S T A V I K



NACKA
KOMMUN



18 juni 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Naturreservatsnämnden

§ 47

NRN 2014/24-265

Stensättning i Velamsund

Politikerinitiativ den 21 maj 2014 av Peter Zethraes (M)

Beslut

Naturreservatsnämnden ger park- och naturenheten i uppdrag att bereda ärendet.

Naturreservatsnämnden beslutar om omedelbar justering.

Ärendet

Ett politikerinitiativ har inkommit från Peter Zethraus (M) angående förslag att ge park- och naturenheten i uppdrag att inrätta en enkel stensättning eller liknande som skulle kunna fungera som vigselplats i herrgårdsparken, där Velamsunds herrgård en gång stod.

Handlingar i ärendet

Protokollsutdrag NRN § 41

Politikerinitiativ

Beslutsgång

Naturreservatsnämnden beslutade överlämnar politikerinitiativet till park- och naturenheten för beredning.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

Naturreservatsnämnden

Medborgarförslag - Skidspår i Tollare

Förslag till beslut

Naturreservatsnämnden ger park- och naturenheten i uppdrag att utreda frågan om skidspår i naturreservatet Tollare.

Sammanfattning

Ett medborgarförslag har inkommit rörande skidspår i naturreservatet Tollare. Det bedöms inte vara genomförbart exakt enligt det bifogade förslagets karta. Då många skulle kunna dra nytta av ett skidspår bedöms det ändå vara värt att närmare utreda på vilket sätt ett eventuellt spår skulle kunna dras i området.

Ärendet

Ett medborgarförslag föreslår ett skidspår i naturreservatet Tollare. Tanken är att möjliggöra skidåkning i södra Boo. Enligt förslaget finns många skidintresserade i området och den enda platsen som lämpar sig är inom naturreservatet Tollare.

Förslaget innebär åtgärder i naturmarken varför det kan vara svårt att få till stånd exakt enligt de uppritade önskemålen. Dock skulle ett skidspår vara till nytta för de boende i området samt för skolor och föreningar. Därför finns anledning att utreda ärendet och se över möjligheterna till dragning av eventuellt längdskidspår.

Bilagor

Bilaga 1. Medborgarförslag

Finn Cederberg
Naturvårdsintendent
Park- och Naturenheten

Naturreservatsnämnden

Verksamheten informerar

Förslag till beslut

Naturreservatsnämnden noterar informationen till protokollet.

Ärendet

I tabellen nedan ges en kortfattad information om status för aktuella arbeten inom naturreservaten.

Naturreservat	Åtgärder	Status
Velamsund	Vägar	Det myckna regnandet gjorde att grusvägarna förstördes på flera ställen. Detta är lagat nu.
Velamsund	Högstubbar	Farliga aspar intill gångvägen ner till gårdsområdet har gjorts till högstubbar.
Velamsund	Lekplats	Lekplatsen är nästan klar. Har varit populär med sitt nya lekinnehåll.
Nyckelviken	Barnverksamhet	259 Nackabarn deltog i ”Lilla lantbrukskolan” under sommaren.
Nyckelviken	Midsommar	Midsommarfirandet genomfördes i år utan idrottsförening. Minst 5000 besökare.
Nyckelviken	Regnskador	Sommarens skyfall har orsakat stora skador på vägar och stigar.
Nyckelviken	Lyktstolpar	Nya lyktstolpar sätts upp i området.
Skogsö	Provtagning	Sommarens provtagning i Skogsö tråsk visar på mycket höga halter av kväve och fosfor.
Skogsö	Dike	Diket i hagen öster om Häroldsvägen har grävts ur.
Abborrträsk, Tattby, Gärdesudden	Bänkar	Nya bänkar har placerats ut i flera naturreservat. Bänkarna är helt i trä och smälter fint in i naturen.

Park- och naturenheten

Finn Cederberg
Naturvårdsintendent

Bengt Söderqvist
Föreståndare

Nina Carlsson
Naturreservatsförvaltare